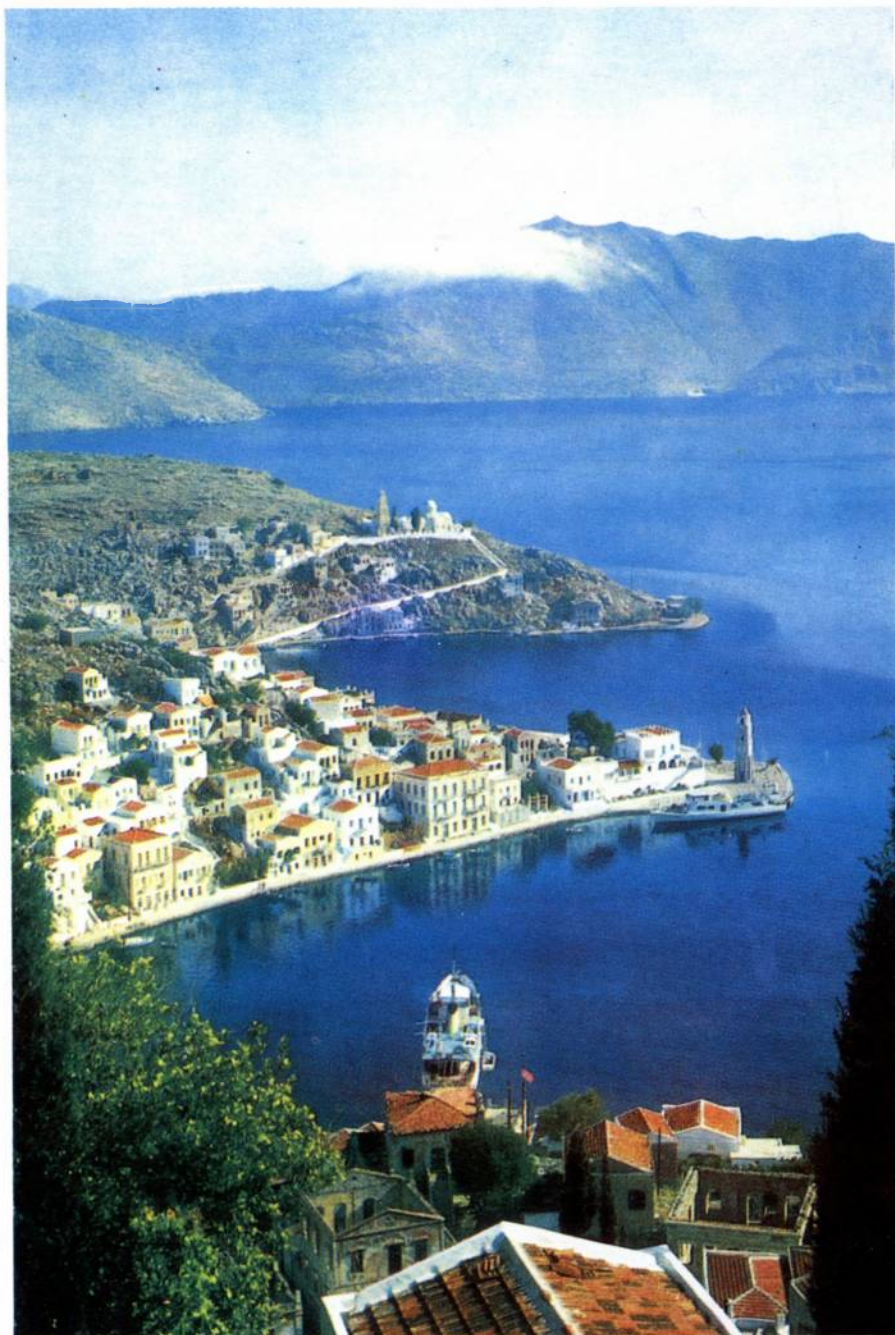

Αστυνομική Επιδεώρηση

ΙΟΥΛΙΟΣ 1989

Οι διαρρήκτες δεν πάνε διακοπές!

Το καλοκαίρι που έρχεται, μας φέρνει μπροστά στο πρόβλημα που μας δημιουργούν οι διακοπές. Πού θα πάμε, θέβαια, αλλά και πώς θα γυρίσουμε. Εννοώντας, προφανώς, τα μέτρα που πρέπει να πάρουμε για να βρούμε το σπιτάκι μας όπως το αφήσαμε, με το βίντεο, την έγχρωμη και το στερεοφωνικό στη θέση τους, τα κοσμήματα της γιαγιάς – οικογενειακά κειμήλια – στο συρτάρι και τα ασημικά στην εταζέρα. Γιατί, όταν εμείς κάνουμε διακοπές, οι συμπατριώτες μας που ασκούνται στο επικίνδυνο (και για μας και για τους ίδιους) σπορ... των διαρρή-

ξεων, κάνουν «υπερωρίες».

Εμείς έχουμε να προτείνουμε ορισμένες απλές οδηγίες, που μπορεί να μην αποκλείουν εντελώς την πιθανότητα μιας κλοπής, την περιορίζουν όμως σημαντικά:

1. Βεβαιωθείτε ότι οι πόρτες του σπιτιού σας είναι κλειδωμένες (να προτιμούνται κλειδαριές ασφάλειας).

2. Ελέγξτε αν είναι κλειστά και ασφαλισμένα (με σύρτη ή μηχανισμό ασφαλείας) όλα τα παράθυρα.

3. Απομακρύνετε από το σπίτι όλα τα τιμαλφή καθώς και όσα αντικείμενα αξίας μπορούν εύκολα να μετακινηθούν.

4. Αν έχετε δεύτερο αυτοκίνητο, επίσης απομακρύντε το. Το γκαράζ είναι μια καλή λύση.

5. Φροντίστε το σπίτι σας να μη φαίνεται ακατοίκητο. Κανονίστε με κάποιο γνωστό σας να μαζεύει την αλληλογραφία σας και να ανοίγει κάθε μέρα το σπίτι. Τοποθετείστε ένα χρονοδιακόπτη που θα ανάβει κάποιες ώρες ορισμένα φώτα (εσωτερικά και εξωτερικά).

6. Πείτε, τέλος, στους γείτονες και ενημερώστε το Αστυνομικό Τμήμα της περιοχής σας ότι θα λείπετε.

Μερικά αντικείμενα προτίμησής τους

Χρήματα

Κοσμήματα - Ασημικά

Τηλεοράσεις - Βίντεο

Στερεοφωνικά συγκροτήματα

Φωτογραφικές μηχανές - Κάμερες

Αντίκες - Πίνακες

Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

Μπλοκ επιταγών - Πιστωτικές κάρτες

«Νόμιζα ότι δεν είχα τίποτε για κλέψιμο...»

Λάθος: Ουμήςσου ότι στις περισσότερες περιπτώσεις, πριν ο διαρρήκτης μπει σ' ένα σπίτι, δεν γνωρίζει τι θα βρει για να κλέψει.

Αστυνομική Επιδεώρση

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΥΠ. ΔΗΜ. ΤΑΞΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Υπαστίμος Α' Νικόλαος Πολύμερος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

Υπαστίμος Β' Δημήτριος Κάσιος

Π.Υ. Αικατερίνη Σαββίδου

ΣΥΝΤΑΞΗ

Π.Υ. Αντώνιος Γαλανόπουλος

Π.Υ. Φώτιος Μακροζαχόπουλος

Π.Υ. Μαρία Πίχου

Π.Υ. Αγγελική Ρήγα

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Ανθίμος Κων. Καραγιάννης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Π.Υ. Κωνίνας Πλευριτάκης

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ - ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ

Αρχίκας Ελευθέριος Μουτσώκος

Π.Υ. Γεώργιος Βόλης

Π.Υ. Αναστασία Καραμεσίνη

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ

Φωτογρ. Συνεργείο ΥΔΤ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

Ε. Βαρβάκης και Σία Ο.Ε.

Διόδοτου 46 τηλ: 36.23.665

ΦΙΛΜΣ - ΜΟΝΤΑΖ

Αφοί Φούτρη Ε.Π.Ε.

Φραντζή 10 τηλ: 64.40.169-70

ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Β. Οικονόμου

Δημαράκη 20 - Ρουφ

Τηλ.: 64.30.903, 34.59.878

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Διεύθυνση: 86.55.505

Επιμέλεια ύλης - Σύνταξη:

86.54.654, 86.71.360

Διαχείριση - Διεκπεραίωση:

86.77.074 και 86.22.411 (εσωτ. 200)

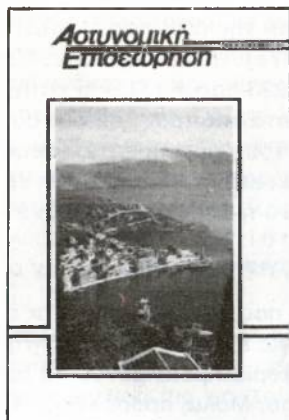
ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Αριστοτέλους 175

112 51 Αθήνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 412 Η απολογία του κατηγορουμένου στην ποινική δίκη.
- 416 Η αντιμετώπιση του προβλήματος των παιδιών που εξαφανίζονται.
- 419 Συναθροίσεις - Συγκεντρώσεις.
- 422 Η διαφήμιση και η κριτική της.
- 426 Η δύναμη του ενός και η δική σου ευθύνη.
- 427 Η επίσημη και ανεπίσημη μέτρηση της εγκληματικότητας.
- 430 Ονήσιμος.
- 433 Η παράνομη οικοδομική δραστηριότητα και οι επιπτώσεις της.
- 438 Χρήσιμες συμβουλές για την καλοκαιρινή οδήγηση.
- 439 Η σχάρα δεν είναι... πορτ-μπαγκάζ.
- 441 Ρύθμιση θεμάτων του αστυνομικού και άλλου προσωπικού του Υ.Δ.Τ. (Π.Δ. 202/89).
- 442 Δωδεκάνησα.
- 446 Πορτραίτα συναδέλφων.
- 447 Νεροτρουβιές - Δείγματα του λαϊκού μας πολιτισμού.
- 449 Επισημάνσεις.
- 452 Οι Πρώτες Βοήθειες στις διακοπές.
- 454 Νέα απ' όλη την Ελλάδα.
- 458 Εισαγωγή στην Πληροφορική.
- 462 Γεγονότα και Συμβάντα.
- 465 Υπηρεσιακά Νέα.
- 469 Έκθεση για όλες τις Σχολές.
- 470 Θέματα εισιτηρίων εξετάσεων στις Σχολές της ΕΛ.ΑΣ.
- 471 Αρχαιογνωσία.
- 474 Σταυρόλεξο.

Το εξώφυλλό μας:
Η γραφική Σύμη.

Η ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΗ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α. ΒΑΡΕΛΑ, Δικηγόρου

1. Γενικά περί απολογίας

Το δικαίωμα της απολογίας του κατηγορούμενου στην ποινική διαδικασία αποτελεί ένα από τα πιο θεμελιώδη, διότι με τον τρόπο αυτό ο κατηγορούμενος αναλύει, εξηγεί και δικαιολογεί τη συμπεριφορά του στην αξιόποινη πράξη, για την οποία και κατηγορείται. Η απολογία του κατηγορούμενου αποτελεί το αντίθετο στην κατηγορία και είναι ένα από τα μέσα άμυνας που διαθέτει κατ' αυτής.

Ο κατηγορούμενος μπορεί να απολογηθεί είτε προφορικά είτε γραπτά. Στην κύρια διαδικασία όπου ισχύει η αρχή της προφορικότητας ο κατηγορούμενος απολογείται πάντοτε προφορικά για να διασφαλιστεί το αυθόρμητο της απολογίας. Επιτρέπεται όμως για θέματα που χρειάζεται υποβολή μνήμη (λογιστικά ζητήματα, αριθμοί κ.λπ.) να κάνει χρήση σημειώσεων, αλλά μόνο για το λόγο αυτό. Στην προδικασία ο κατηγορούμενος δύναται να παραδώσει και έγγραφη απολογία. Στην περίπτωση αυτή εκείνος που διενεργεί την ανάκριση, αν κρίνει σκόπιμο ότι η απολογία που παραδόθηκε εγγράφως χρειάζεται διασαφήσεις, οφείλει να του απευθύνει τις απαραίτητες ερωτήσεις οι οποίες και αναγράφονται ρητά στην έκθεση απολογίας (273 παρ. 2 εδ. γ' ΚΠΔ).

Τέλος, κατά τη διάρκεια της απολογίας του ο κατηγορούμενος δεν υπόκειται σε περιορισμούς. Έχει δικαίωμα να αναφέρει οτιδήποτε, κατά την κρίση του, τον βοηθάει στην υπεράσπισή του και δικαιολογεί τη συμπεριφορά του στην εξεταζόμενη υπόθεση, αρκεί να αναφέρεται στην υπό κρίση υπόθεση και να μην είναι εκτός θέματος. Τυχόν περιορισμοί που τίθενται στον κατηγορούμενο σε σχέση με την απολογία του (είτε χρονικοί είτε θεματικοί) συνιστούν αναμφισβήτητο λόγο απόλυτης ακυρότητας της διαδικασίας (171 παρ. 1 δ ΚΠΔ).

2. Η απολογία κατά την προδικασία

α. Σχετικές διατάξεις.

Ο ΚΠΔ δεν έχει πολλές διατάξεις που αναφέρονται στην απολογία του κατηγορούμενου κατά το στάδιο της προδικασίας. Οι σχετικές με την απολογία διατάξεις είναι οι ακόλουθες:

Άρθρο 102 ΚΠΔ: 1. Ο κατηγορούμενος έχει το δικαίωμα να ζητήσει προθεσμία έως σαράντα οκτώ ώρες και δεν έχει υποχρέωση να απολογηθεί πριν περάσει η προθεσμία. 2. Ο ανακριτής μπορεί να παρατείνει την προθεσμία ύστερα από αίτηση του κατηγορούμενου.

Άρθρο 270 ΚΠΔ: 1. Η κύρια ανάκριση δεν μπορεί να θεωρηθεί τελειωμένη, αν δεν απολογηθεί ο κατηγορούμενος. Μπορεί όμως να θεωρηθεί τελειωμένη, ακόμη και αν ο κατηγορούμενος δεν παρουσιάστηκε για να απολογηθεί ύστερα από κλήτευση που του έγινε, αν δεν προκύπτουν αποχρώσεις ενδείξεις εναντίον του. 2. Αν ο κατηγορούμενος κλήθηκε σε απολογία, από απείθεια όμως δεν παρουσιάζεται και ο ανακριτής κρίνει ότι υπάρχουν ενδείξεις εναντίον του, τότε η ανάκριση μπορεί να θεωρηθεί τελειωμένη με την έκδοση εντάλματος συλλήψεως ή βίαιης προσαγωγής, σύμφωνα με τα άρθρα 272 και 276.

Στο **άρθρο 273 παρ. 1 ΚΠΔ** αναφέρεται ο τρόπος εξέτασης του κατηγορούμενου (έλεγχος στοιχείων ταυτότητας, εξήγηση δικαιωμάτων του σύμφωνα με το άρθρο 103 ΚΠΔ).

Στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 273 ορίζεται ότι: αφού εξακριβωθεί η ταυτότητα του κατηγορούμενου και του εξηγηθούν τα δικαιώματά του, σύμφωνα με το άρθρο 103, εκείνος που ενεργεί την εξέταση του εκθέτει με πληρότητα και σαφήνεια την πράξη για την οποία κατηγορείται και τον προσκαλεί να απολογηθεί και να υποδείξει τα μέσα της υπεράσπισής του. Ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να αρνηθεί να απαντήσει. Επίσης έχει δικαίωμα να παραδώσει την απολογία του γραπτή. Σ' αυτή την περίπτωση, όποιος ενεργεί την ανάκριση απευθύνει στον κατηγορούμενο τις απαραίτητες ερωτήσεις για να αποσαφηνιστεί το περιεχόμενο της έγγραφης απολογίας· οι ερωτήσεις πρέπει να αναγράφονται ρητά στην έκθεση.

Επίσης κατά την τρίτη παράγραφο του άρθρου 273, όταν ο κατηγορούμενος καταθέτοντας δεν απομακρύνεται από το θέμα, δεν πρέπει να διακόπτεται (223 παρ. 2 ΚΠΔ)· στον κατηγορούμενο απευθύνονται ερωτήσεις αφού τελειώσει την απολογία του και αν είναι αναγκαία η συμπλήρωσή της (223 παρ. 3 ΚΠΔ)· παραπειστικές ερωτήσεις δεν επιτρέπεται να απευθύνονται στον κατηγορούμενο (223 παρ. 5 ΚΠΔ)· ο κατηγορούμενος εξετάζεται χωριστά από τους λοιπούς συγκατηγορούμενούς του και τους μάρτυρες. Σε περίπτωση ανάγκης μπορεί να γίνει κατ' αντιπαράσταση εξέταση με άλλο κατηγορούμενο ή άλλο μάρτυρα (225 ΚΠΔ).

β. Η 48ωρη προθεσμία για απολογία.

Ο κατηγορούμενος που κλητεύεται από τις ανακριτικές αρχές για απολογία έχει δικαίωμα να ζητήσει και να πάρει 48ωρη προθεσμία προκειμένου να προετοιμάσει την απολογία του. Μόλις προσέλθει ο κατηγορούμενος για απολογία (ή μόλις προσαχθεί για τον ίδιο

λόγο), χωρίς να απαιτείται να απολογηθεί προηγούμενα, δικαιούται να ζητήσει από τον ανακριτή χορήγηση αντιγράφων της δικογραφίας. Τούτο, σε συνάρτηση με την προθεσμία για την απολογία, γίνεται για να μπορέσει ο κατηγορούμενος να μελετήσει τα στοιχεία της ανάκρισης και να προετοιμαστεί κατάλληλα για να αντιμετωπίσει τα επιβαρυντικά στοιχεία για το πρόσωπό του. Στο διάστημα των 48 ωρών η ανάκριση δεν προχωρεί. Η προθεσμία δε αυτή υπολογίζεται σε ώρες κι όχι σε μέρες¹.

Η προθεσμία των 48 ωρών είναι υποχρεωτική για τον ανακριτή, ο οποίος δεν δικαιούται να την αρνηθεί. Αντίθετα η παράταση της παραπάνω προθεσμίας είναι δυννητική και εναπόκειται στην ελεύθερη κρίση του ανακριτή².

Αν ο ανακριτής αρνηθεί τη χορήγηση της παραπάνω προθεσμίας δημιουργείται απόλυτη ακυρότητα για παράβαση των δικαιωμάτων του κατηγορούμενου (171 παρ. 1 δ ΚΠΔ), η οποία οδηγεί στην αναιρέση του βουλεύματος που θα εκδοθεί (484 παρ. 1α ΚΠΔ). Αν ο ανακριτής αρνηθεί αδικαιολόγητα την παράταση της παραπάνω προθεσμίας για απολογία, τότε ο κατηγορούμενος οφείλει να αρχίσει να απολογείται, μπορεί όμως να προσφύγει στο δικαστικό συμβούλιο κατά το άρθρο 307 εδ. α ΚΠΔ για να ζητήσει την παράταση³.

γ. Η αναγκαιότητα της απολογίας στην προδικασία.

Σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται παραπάνω (βλ. α), η απολογία του κατηγορούμενου είναι αναγκαία για την περάτωση της κύριας ανάκρισης. Ο νόμος δεν απαιτεί το ίδιο για την προανάκριση λόγω του σύντομου χαρακτήρα της, πράγμα που σημαίνει ότι η προανάκριση περατώνεται και χωρίς την απολογία του κατηγορούμενου⁴.

Αν στην κύρια ανάκριση δεν προέκυψαν αποχρώσεις ενδείξεις εναντίον του κατηγορούμενου, τότε η κύρια ανάκριση θεωρείται ότι περατώθηκε κι αν ο κατηγορούμενος δεν προσήλθε να απολογηθεί, αφού όμως κλητεύτηκε γι' αυτό (270 παρ. 1 εδ. β ΚΠΔ). Ο νόμος, δηλαδή, εξαρτά την αναγκαιότητα της απολογίας για την περάτωση της κύριας ανάκρισης από το αν υπάρχουν ή όχι αποχρώσεις ενδείξεις για την ενοχή του κατηγορούμενου. Όταν ο κατηγορούμενος διαφαίνεται κατά την κύρια ανάκριση ότι δεν ευθύνεται για το εξεταζόμενο έγκλημα, τότε περατώνεται η κύρια ανάκριση χωρίς να είναι αναγκαία η απολογία. Στην περίπτωση αυτή η υπόθεση εισάγεται στο δικαστικό συμβούλιο για την έκδοση απαλλακτικού βουλεύματος. Αν ο ανακριτής θεωρήσει ότι δεν είναι αναγκαία η απολογία του κατηγορούμενου και ο εισαγγελέας εκφράσει αντίθετη άποψη, τότε η διαφωνία για την περάτωση θα λυθεί στο δικαστικό συμβούλιο (307 δ ΚΠΔ)⁵.

Απαραίτητος όρος για την περάτωση της κύριας ανάκρισης είναι σε κάθε περίπτωση η κλήση του κατηγορούμενου για απολογία (270 ΚΠΔ). Αμφισβήτηση υπάρχει για την περίπτωση που έχει εκδοθεί κατά

του κατηγορούμενου ένταλμα σύλληψης (271 παρ. 1 ΚΠΔ) αν είναι αναγκαία η κατά το άρθρο 270 παρ. 2 ΚΠΔ επίδοση κλήσης προς απολογία για την περάτωση της ανάκρισης. Κατά μία άποψη⁶ για την περάτωση της κύριας ανάκρισης είναι αναγκαία η επίδοση κλήσης στον κατηγορούμενο για απολογία, έστω κι αν έχει εκδοθεί κατ' αυτού ένταλμα σύλληψης τούτο δε απαιτείται διότι η έκδοση μόνο του εντάλματος σύλληψης δεν αποτελεί κλήση του κατηγορούμενου προς τον οποίο τούτο δεν «επιδίδεται» κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 271 παρ. 2 ΚΠΔ, απλώς «κοινοποιείται» προς αυτόν κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 276 ΚΠΔ, δηλαδή με επίδειξη αυτού κατά τη στιγμή της σύλληψης⁷. Κατά δε ύπερη άποψη, ο ανακριτής δύναται κατά την κρίση του, είτε να καλέσει τον κατηγορούμενο για εξέταση είτε να εκδόσει κατ' αυτού ένταλμα σύλληψης διότι και αυτό έχει σαν σκοπό την ενώπιον του ανακριτή προσαγωγή του κατηγορούμενου προς εξέταση στη δεύτερη περίπτωση δεν απαιτείται προηγουμένως κλήτευση του κατηγορούμενου, η οποία δεν είναι υποχρεωτική. Συνεπώς προϋπόθεση της διακλήσεως προσκλήσεως του κατηγορούμενου για απολογία είναι η μη έκδοση εναντίον του εντάλματος σύλληψης ή η ανάκληση του ήδη εκδοθέντος⁸. Η δεύτερη άποψη είναι ορθότερη, διότι ο νόμος δεν υποχρεώνει (δύναται ο ανακριτής σύμφωνα με το άρθρο 271 παρ. 1 ΚΠΔ) τον ανακριτή να κλητεύει τον κατηγορούμενο και όταν μπορεί να εκδόσει εναντίον του ένταλμα σύλληψης. Από την άλλη μεριά, η κλήτευση του κατηγορούμενου, όταν έχει εκδοθεί ένταλμα σύλληψης, είναι περιττή διαδικαστική πράξη εφόσον σκοπός του εντάλματος είναι η εμφάνιση του κατηγορούμενου ενώπιον του ανακριτή κατά τη διάρκεια της ανάκρισης. Τέλος, τονίζεται ότι ο ανακριτής θα πρέπει πρώτα να εξετάζει αν θα ήταν εφικτή η διακλήσεως πρόσκληση του κατηγορούμενου προς απολογία και έπειτα να προβαίνει στην έκδοση εντάλματος σύλληψης.

δ. Η απολογία αποτελεί δικαίωμα του κατηγορούμενου.

Όπως προαναφέρθηκε ήδη, ο κατηγορούμενος έχει δικαίωμα απολογίας κι όχι υποχρέωση προς τούτο. Αυτό σημαίνει ότι κι αν ακόμα εμφανιστεί, μετά την κλήτευση που του έγινε, μπορεί να αρνηθεί να απολογηθεί (δικαίωμα σιωπής). Η σιωπή του αυτή κρίνεται ελεύθερα από τις ανακριτικές αρχές και συνεκτιμάται με τα λοιπά αποδεικτικά μέσα. Στην περίπτωση αυτή η κύρια ανάκριση θεωρείται και πάλι περατωμένη, όπως επίσης και στην περίπτωση που ο κατηγορούμενος που κλήθηκε σε απολογία αλλά από απείθεια δεν προσήλθε να απολογηθεί, οπότε και εκδίδεται εναντίον του ένταλμα βίαιης προσαγωγής ή σύλληψης.

Αν ο κατηγορούμενος δεν προσέρχεται να απολογηθεί, όχι από απείθεια, αλλά από ανυπερβλήτο κώλυμα, ο ανακριτής οφείλει να αναμείνει την άρση του κωλύματος, όταν δε τούτο είναι ασθένεια που

πρόκειται να διαρκέσει για πολύ, επείγει δε η εξέταση του κατηγορούμενου, ο ανακριτής πρέπει να μεταβεί στον τόπο που νοσηλεύεται ο κατηγορούμενος για τη λήψη της απολογίας ή να εξουσιοδοτήσει προς τούτο κάποιο ανακριτικό υπάλληλο⁹.

Επίσης στην περίπτωση που ο κατηγορούμενος έχει κληθεί σε απολογία και δεν προσέρχεται, αν ο ανακριτής πιστεύει ότι υπάρχουν μεν σοβαρές ενδείξεις ενοχής για την εξεταζόμενη πράξη, αλλά η μη προσέλευσή του δεν οφείλεται σε απειθεία και συνάμα δεν είναι επικίνδυνος ή ύποπτος φυγής (δεν συντρέχουν δηλαδή οι προϋποθέσεις για την έκδοση εντάλματος συλλήψεως του άρθρου 282 παρ. 1 ΚΠΔ), τότε περατώνεται η ανάκριση με την απλή κλήση του κατηγορούμενου κατά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας που του όρισε ο ανακριτής για να προσέλθει για απολογία¹⁰.

Κατά τη διάρκεια της απολογίας του ο κατηγορούμενος μπορεί ακόμα και να ψεύδεται, χωρίς να υπέχει ποινική ευθύνη για ψευδορκία, αν ανακαλυφθεί το ψεύδος, διότι απολογείται χωρίς να ορκιστεί. Συγχωρούνται όμως ψεύδη που δεν θλάπτουν τρίτα πρόσωπα (οπότε και ευθύνεται ποινικά για ψευδή καταμήνυση) ή που δεν είναι παραπλανητικά για το δικαστήριο και άσχετα με την ενοχή του (π.χ. καταθέτει ότι δήθεν είναι έγγαμος και πατέρας πέντε παιδιών, ενώ είναι άγαμος και άτεκνος, για να πετύχει επιεική κρίση από το δικαστήριο)· στην περίπτωση αυτή ευθύνεται για ψευδή ανώμοτη κατάθεση. «Επιτρεπτό» ψεύδος, για παράδειγμα, είναι ένα ψεύτικο άλλοθι προκειμένου να ελαφρύνει τη θέση του¹¹.

Τέλος, η απολογία του κατηγορούμενου λαμβάνεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 273 ΚΠΔ. Κάθε άλλος τρόπος λήψης της απολογίας του κατηγορούμενου είναι παράνομος¹² και οδηγεί σε απόλυτη ακυρότητα της διαδικασίας κατά το άρθρο 171 παρ. 1 δ ΚΠΔ.

ε. Συμπληρωματική απολογία.

Κατά την παγία νομολογία των ποινικών δικαστηρίων μας ο ανακριτής δεν υποχρεούται να καλέσει τον κατηγορούμενο σε συμπληρωματική απολογία, εφόσον ήδη έχει απολογηθεί ακόμα και στην περίπτωση που μετά την πρώτη απολογία ο ανακριτής ενήργησε περαιτέρω ανακριτικές πράξεις. Η μόνη υποχρέωση του ανακριτή είναι να γνωστοποιήσει στον κατηγορούμενο το πέρας της ανάκρισης, σύμφωνα με το άρθρο 308 παρ. 6 ΚΠΔ, διότι διαφορετικά επέρχεται απόλυτη ακυρότητα κατά το άρθρο 171 παρ. 1 δ ΚΠΔ¹³.

Η αιτιολογία για την παραπάνω θέση της νομολογίας είναι το ότι, εφόσον ο ανακριτής προ της διαβίβασής της δικογραφίας στον εισαγγελέα οφείλει να γνωστοποιεί στους διαδίκους (και φυσικά στον κατηγορούμενο) το τέλος της ανάκρισης, παρέχεται στον κατηγορούμενο η ευχέρεια να ασκήσει τα νόμιμα δικαιώματά του και δεν στερείται της υπεράσπισής του.

Η παραπάνω θέση της νομολογίας σχετικά με την συμπληρωματική απολογία δεν είναι ορθή, διότι ο κατηγορούμενος στερείται ουσιαστικά του δι-

καιώματος της απολογίας πάνω σε ολόκληρο το ανακριτικό υλικό. Όταν ο ανακριτής προβαίνει σε περαιτέρω ενέργειες μετά την απολογία του κατηγορούμενου θα πρέπει να καλείται για συμπληρωματική απολογία ο τελευταίος, προκειμένου να διατυπώσει τις απόψεις του για το νέο υλικό που συγκέντρωσε ο ανακριτής, διότι, σε αντίθετη περίπτωση, παραβιάζεται το συνταγματικό δικαίωμα της ακρόασης των διαδίκων¹⁴.

Εξάλλου, αναφέροντας ο νόμος ότι η ανάκριση δεν μπορεί να θεωρηθεί περατωμένη, χωρίς να απολογηθεί ο κατηγορούμενος, εννοεί ότι αυτός έχει την τελευταία λέξη στην ανάκριση (270 παρ. 1 α σε συνδ. με 101 παρ. 2 ΚΠΔ). Τούτο συνάγεται και από τη γενική φιλοσοφία του δικονομικού μας συστήματος που δίνει στον κατηγορούμενο το δικαίωμα της «τελευταίας λέξης».

Όπως τονίζει και ο Καρράς στο σχόλιό του, αν δεχθούμε την άποψη της νομολογίας υπάρχει το ενδεχόμενο ο ανακριτής να καλέσει τον κατηγορούμενο στην αρχή της ανάκρισης, όταν ακόμα δεν θα έχει συγκεντρωθεί το αποδεικτικό υλικό, και μετά την απολογία να προβεί στη συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού χωρίς να έχει υποχρέωση να ξανακαλέσει τον κατηγορούμενο για συμπληρωματική απολογία¹⁵. Φυσικά οι παραπάνω ενέργειες του ανακριτή, αν και είναι σύμφωνες με το γράμμα του νόμου (270 παρ. 1 εδ. α ΚΠΔ), αντίκεινται στο πνεύμα και το σκοπό του νόμου, που απαιτεί ο κατηγορούμενος να ακούγεται τελευταίος. Επομένως η συμπληρωματική απολογία, όταν ο ανακριτής προβαίνει σε περαιτέρω ανακριτικές πράξεις μετά την απολογία του κατηγορούμενου, θα πρέπει να είναι υποχρεωτική.

3. Η απολογία κατά την κυρία διαδικασία.

α. Σχετικές διατάξεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 366 ΚΠΔ: 1. Εκείνος που διευθύνει τη συζήτηση καλεί τον κατηγορούμενο να απολογηθεί για την κατηγορία που του αποδίδεται: Κατά την απολογία του ο κατηγορούμενος δεν πρέπει να διακόπτεται εκτός αν φεύγει από το θέμα, και να μην εμποδίζεται στην αφήγηση περιστατικών που αποκρούουν την κατηγορία. Αφού τελειώσει η απολογία μπορούν να γίνουν ερωτήσεις στον κατηγορούμενο από τον πρόεδρο, τον εισαγγελέα ή τον δημόσιο κατηγορο και τους δικαστές. Οι υπόλοιποι διάδικοι, καθώς και οι συνήγοροί τους, επιτρέπεται να υποβάλλουν ερωτήσεις στον κατηγορούμενο μόνο με τη μεσολάβηση του προέδρου.

2. Αν όσα εκθέτει ο κατηγορούμενος είναι στο σύνολό τους ή εν μέρει διαφορετικά από όσα ο ίδιος εξέθεσε στην προδικασία, είναι δυνατόν να του διαβαστούν οι αντίθετες περικοπές της απολογίας του κατά την ανάκριση.

3. Ο κατηγορούμενος μπορεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας να συνεννοείται με το συνήγορό του, όχι όμως προκειμένου να δώσει απάντηση σε ερώτηση. Αν ο κατηγορούμενος αρνηθεί να απολογηθεί ή να απαντήσει σε ερώτηση, αυτή αναγράφεται στα πρακτικά.

6. Το δικαίωμα «της τελευταίας λέξης».

Μετά την εξάντληση των αποδεικτικών μέσων ο πρόεδρος του δικαστηρίου καλεί τον κατηγορούμενο να πάρει θέση απέναντι σε όλα όσα ακούστηκαν εναντίον του κατά την ακροαματική διαδικασία και να υπερασπίσει αὐτὸ πρὸς ὧς τὸν εαυτὸ του. Η απολογία του κατηγορούμενου στο ακροατήριο αποτελεί την πιο ιερή στιγμή της ακροαματικής διαδικασίας και, πολλές φορές, είναι καθοριστική για την εξέλιξη της υπόθεσης. Η εμφάνιση του κατηγορούμενου και γενικά η στάση του κατηγορούμενου κατά τη διάρκεια της απολογίας του διευκολύνουν το δικαστήριο να διαπιστώσει και στοιχεία της προσωπικότητας του κατηγορουμένου, χρήσιμα για την τελική κρίση.

Ο κατηγορούμενος απολογείται χωρίς να ορκιστεί και ως εκ τούτου μπορεί ακόμα και να ψεύδεται, προκειμένου να ελαφρύνει τη θέση του¹⁶. Για το περιεχόμενο της απολογίας ισχύουν όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω για την απολογία στο στάδιο της προδικασίας.

Κατά τη διάρκεια της απολογίας του ο κατηγορούμενος δεν μπορεί να συνεννοείται με το συνήγορό του. Απολογείται πρὸς ὅρον καὶ δεν επιτρέπεται να διαβαστεί στο ακροατήριο η απολογία που λήφθηκε στην προδικασία. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η ανάγνωση αντίθετων περικοπών από την απολογία του της προδικασίας, στην περίπτωση που ο κατηγορούμενος υποπίπτει σε ἀντιφάσεις. Αυτή η ανάγνωση στο ακροατήριο αντίθετων περικοπών από την ανακριτική απολογία, δεν επιφέρει ακυρότητα, εφόσον ο κατηγορούμενος συνέχισε και περάτωσε αυτήν. Η ενέργεια αυτή δεν συνιστά διακοπή και παρακώλυση της απολογίας¹⁷.

γ. Ακυρότητες κατά τη διάρκεια της απολογίας.

Ο κατηγορούμενος δεν επιτρέπεται να διακόπτεται όταν απολογείται, παρά μόνο στην περίπτωση που επιμένει να εξέρχεται από το θέμα. Αν ο κατηγορούμενος διακόπτεται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου κατά τη διάρκεια της απολογίας του δεν επέρχεται, εξαιτίας του γεγονότος αυτού, απόλυτη ακυρότητα, αλλά ο κατηγορούμενος δικαιούται να πρὸς ὧς γεί στο δικαστήριο· στην περίπτωση αυτή, αν το δικαστήριο απέφυγε να αποφανθεί επί της προσφυγής ή αν απέρριψε αυτή, δημιουργείται ἑλλειψὴ ἀκρόασης (170 παρ. 2 ΚΠΔ) και η απόφαση που θα εκδοθεί είναι αναιρετέα από το λόγο αυτό (510 παρ. 1 Β ΚΠΔ)¹⁸.

Δεν συνιστά διακοπή ή παρακώλυση της απολογίας του κατηγορούμενου η κατ' αντιπαράσταση προς τον απολογούμενο ἐξέτασὴ μάρτυρα, εφόσον η εξέταση έγινε χωρίς να φέρει αντίρρηση ο κατηγορούμενος, ο οποίος και συνέχισε κατόπιν την απολογία του¹⁹. Αντίθετα επέρχεται ἀπόλυτὴ ἀκυρότητα (171 παρ. 1 δ ΚΠΔ), αν διακοπεί η απολογία του κατηγορούμενου για την εξέταση μάρτυρα, χωρίς να προκύπτει αργότερα αν δόθηκε στον κατηγορούμενο ο λόγος για περάτωση της απολογίας²⁰.

Κατά τη διάρκεια της απολογίας επιτρέπεται να γίνει ανάγνωση εγγράφου, εφόσον δεν επέρχεται παρακώλυση αυτής. Από την διακοπή αυτή δεν επέρχεται ακυρότητα αν ο κατηγορούμενος δεν προσέφυγε στο δικαστήριο διαμαρτυρόμενος για τις διακοπές²¹.

Τέλος, οι διάδικοι και οι συνήγοροι τους επιτρέπεται να απευθύνουν ερωτήσεις μετά το τέλος της απολογίας του κατηγορούμενου μόνο δια μέσου του προέδρου του δικαστηρίου (366 παρ. 1 εδ. γ ΚΠΔ), αντίθετα οι δικαστές και ο εισαγγελέας μπορούν να ερωτούν απευθείας τον απολογούμενο. Ο συνήγορος του απολογούμενου κατηγορούμενου δεν δικαιούται να του απευθύνει ερωτήσεις μετά το πέρας της απολογίας· μόνο αν, μετά απ' αυτήν, ζητηθεί από τον συνήγορο υπεράσπισης συμπληρωματική ἐξέταση ή διασάφηση κι αυτή δεν επιτραπεί ούτε μετά από άσκηση προσφυγής στο δικαστήριο, παράγεται ακυρότητα²².

4. Συμπέρασμα

Από τα αναφερόμενα παραπάνω για την απολογία του κατηγορούμενου τόσο στην προδικασία όσο και στην κύρια διαδικασία γίνεται αντιληπτό ότι η απολογία αποτελεί το θεμελιωδέστερο δικαίωμα του κατηγορούμενου στην ποινική δίκη. Πέρα όμως από δικαίωμα του κατηγορούμενου αποτελεί κι ένα σημαντικό ἀποδεικτικὸ μέσο για το δικαστήριο, διότι μέσω της απολογίας γίνεται αντιληπτός, εν μέρει, και ο εσωτερικός κόσμος του κατηγορούμενου που τόσο χρήσιμος είναι για την τελική κρίση του δικαστηρίου και την επιμέτρηση της ποινής στην περίπτωση που αποδειχθεί η ενοχή του τελευταίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Βλ. ΕφΑθ 414/75 Ποιν. Χρ. ΚΕ 324.
2. Βλ. ΠλημΑθ 1871/83 Ποιν. Χρ. ΛΓ 750.
3. Βλ. Καϊσαρη, Ερμηνεία ΚΠΔ τ. Β. σ. 1261.
4. Β. ΠλημΑθ. 44203/80 Ποιν. Χρ. ΛΑ 185 με παραπομπές στην επιστήμη, Γνμδ. Εισ.Εφ.Αθην. 398α/58 ΠοινΧρ Θ 113. Αν κριθεί όμως από τον προανακριτικό υπάλληλο ότι η λήψη της απολογίας είναι αναγκαία για τη θεβαίωση του εγκλήματος αυτή πρέπει να λαμβάνεται κατά το άρθρο 104 ΚΠΔ Γνμδ Εισ. Εφ. Ναυπλ. 4816/52 Ποιν. Χρ. Β 331.
5. Βλ. Κονταξή, Kommentar ΚΠΔ 1985 σ. 817.
6. Βλ. Πλημ. Αθ. 1223/74 Ποιν. Χρ. ΚΔ 463 όπου αναφέρεται ότι αν δεν υπάρχει καμιά ένδειξη κατά του κατηγορούμενου δεν απαιτείται ούτε η έκδοση «τυπικής κλήσης» προς απολογία – Αντιθ. εισαγγελική πρόταση κατά την οποία απαιτείται σε κάθε περίπτωση η κλήση για απολογία, διότι δεν αποκλείεται το συμβούλιο να εκτιμήσει διαφορετικά το αποδεικτικό υλικό όταν ο κατηγορούμενος προβεί σε ομολογία.
7. Γνμδ. Εισ. Εφ. Θεσ. 1054/52 Ποιν. Χρ. Γ 108. Πλημ. Καλ. 400/52 Ποιν. Χρ. Γ 138, Πλημ. Εδ. 31/53 Ποιν. Χρ. Γ 545.
8. Βλ. Μπορόπουλου. Η απολογία του κατηγορούμενου και η περάτωση της ανακρίσεως Ποιν. Χρ. Δ' 211

Η αντιμετώπιση του προβλήματος των παιδιών που εξαφανίζονται

(Πρόγραμμα I-SEARCH στην πολιτεία Ιλλινόις των ΗΠΑ)

Οι περιπτώσεις των χαμένων και κακοποιημένων παιδιών είναι ένα δύσκολο και πολύπλοκο πρόβλημα που απειλεί κάθε σύγχρονη κοινωνία. Όμως, παρά τη φύση και τη γενικότερη έκταση του θέματος, η ανταπόκριση της ποινικής δικαιοσύνης έχει μια λανθασμένη ιστορία, που ακόμα και σήμερα είναι γεμάτη από παράδοξα.

Οι γονείς των χαμένων, κακοποιημένων ή δολοφονημένων παιδιών είναι οι πιο αυστηροί κριτές της αναποτελεσματικότητας του συστήματος της ποινικής δικαιοσύνης, στο χειρισμό αυτών των υποθέσεων. Σήμερα, γίνονται κάποιες σοβαρές προσπάθειες για την αλλαγή του συστήματος, με κεντρικό σημείο αναφοράς την ασφάλεια των παιδιών.

Η ιστορία του I-SEARCH

Στην πολιτεία Ιλλινόις των ΗΠΑ υπήρξε μια συνεχής εξέλιξη στις μεθόδους με τις οποίες χειρίζονταν τις περιπτώσεις των χαμένων παιδιών. Στα τέλη του 1982 με αρχές του 1983 αρκετές υποθέσεις, που αφορούσαν χαμένα παιδιά, πήραν μεγάλη δημοσιότητα με αποτέλεσμα να υιοθετηθεί μια διαδικασία δημοσίων ακροάσεων, που αποσκοπούσε στην αναγνώριση και τον καθορισμό του προβλήματος καθώς και στην ανταπόκριση της Κυβέρνησης.

Την άνοιξη του 1984 θεσμοθετήθηκε ένας νόμος βασισμένος στις υποδείξεις και τα συμπεράσματα που προήλθαν, από τις εκτεταμένες έρευνες και τη διαδικασία των δημοσίων ακροάσεων. Η νέα νομοθετική ρύθμιση δημιούργησε το πρόγραμμα I-SEARCH.

Το I-SEARCH αποτελείται από τα αρχικά γράμματα του όρου Illinois State Enforcement Agencies to Recover Children (Υπηρεσίες Ανεύρεσης Παιδιών της Πολιτείας του Ιλλινόις). Είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα που σχεδιάστηκε για να προωθήσει την άμεση και αποτελεσματική επέμβαση στις υποθέσεις χαμένων και κακοποιημένων παιδιών.

Το I-SEARCH προσδιορίζει σαν χαμένο το παιδί του οποίου η τύχη αγνοείται από τους γονείς του. Με βάση την αναφορά για το χαμένο παιδί το I-SEARCH ενεργοποιείται με ένα δίκτυο πηγών που συνδυάζονται για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα. Αυτό το δίκτυο περιλαμβάνει Αστυνομία, γονείς, δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες, σχολεία που συνεργάζονται για τη διευθέτηση του προβλήματος.

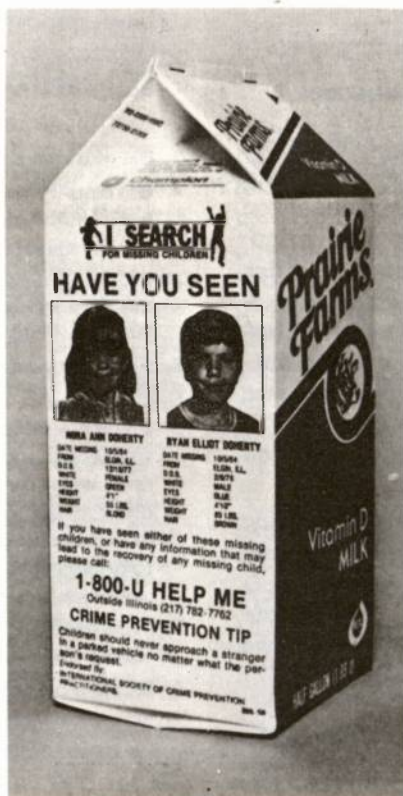
Ο πρωταρχικός σκοπός του I-SEARCH είναι να εμποδίζει την παραπλάνηση των παιδιών από κακοποιούς ή απαγωγείς, μέσω δημοσίων

επιμορφωτικών προγραμμάτων. Το I-SEARCH προσπαθεί επίσης να εντείνει τις ερευνητικές προσπάθειες για τον εντοπισμό των παιδιών που έχουν χαθεί, για την εξακρίβωση της κακοποίησής τους και την ομαλή επανασύνδεσή τους, όταν βρεθούν, με τις οικογένειές τους. Μια αναδρομή στις προσπάθειες της ποινικής δικαιοσύνης, να εμποδίσει, να ερευνήσει και να εφαρμόσει μια μέθοδο «παρακολούθησης» των χαμένων παιδιών, αποκάλυψε ένα σύστημα ενεργειών βασισμένο σε εσφαλμένες και ίσως επικίνδυνες εικασίες. Ίσως το μεγαλύτερο λάθος να θεωρηθεί η λεγόμενη «πάροδος του 24ωρου». Πολλές Αστυν. Υπηρεσίες εφαρμόζουν την τακτική της αναμονής για ένα 24ωρο πριν αρχίσουν τις έ-

ρευνες για κάποιο πρόσωπο, που έχει αναφερθεί ότι αγνοείται. Στο Ιλλινόις, σε έρευνα που διεξάχθηκε, αποδείχθηκε ότι το 1/3 των υπηρεσιών εφαρμόζεε αυτή την πολιτική. Το πρόβλημα αυτό προέκυψε από το γεγονός ότι, εφόσον έλειπαν οι εμφανείς αποδείξεις, πολλές υπηρεσίες θεωρούσαν ότι το παιδί το έχει σκάσει και γι' αυτό δεν υπάρχει κίνδυνος. Δυστυχώς, πολύ συχνά συνέβη, σε περιπτώσεις τέτοιου είδους, να αποκαλυφθεί ότι οι μικροί «δραπέτες» αποτέλεσαν το σίγουρο στόχο για εγκληματική κακοποίηση.

Οι απαγωγές από τους γονείς έχουν ειδωθεί σαν ένα ασήμαντο πρόβλημα από την Αστυνομία, τα Δικαστήρια ακόμα και από την κοινή γνώμη. Είναι ασύλληπτο για πολλούς ότι ένας γονιός θα μπορούσε να απαγάγει το παιδί του και να το εκθέσει σε ψυχολογική ή σωματική αποπλάνηση. Εξετάζοντας τα κίνητρα σ' αυτές τις απαγωγές αποδείχθηκε ότι διαπράττονται, κατά κύριο λόγο, από θυμό και απογοήτευση σε μια απόπειρα να ελέγξουν ή να εξουσιάσουν τον άλλο σύζυγο. Το παιδί συχνά χρησιμοποιείται στις αντιδράσεις μεταξύ των γονιών.

Το σύστημα έχει αποτύχει και για άλλους λόγους. Η επίκληση αρμοδιότητας από τις διάφορες υπηρεσίες είχε σαν αποτέλεσμα να μην κοινοποιούνται μεταξύ τους οι διάφορες πληροφορίες και έτσι τα χαμένα και κακοποιημένα παιδιά να μην βρίσκονται. Από την άλλη η αναποτελεσματική νομοθεσία και η ελλιπής δικαστηριακή πράξη παρακώλυαν ακόμα περισσότερο τις προσπάθειες. Το θέμα των χαμένων και κακοποιημένων παιδιών είναι πολύπλοκο και απαιτείται όσοι ασχολούνται μ' αυτό, να επιμορφώνονται και να ενημερώνονται συνέχεια. Παρ' όλα αυτά, λίγα εμπεριστατωμένα προγράμματα εκπαίδευσης υπάρχουν για κάθε βαθμίδα του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης.

Η πλευρά του θύματος

Στην εξέλιξη του προγράμματος ερευνών πρόβαλε σαν πρωταρχική η σκέψη της εξέτασης του προβλήματος από την πλευρά του θύματος και της οικογένειας. Τα παιδιά δεν έχουν ούτε δύναμη ούτε επιρροή. Οι ενήλικοι που κάνουν εγκληματική κατάχρηση και αποκομίζουν όφελος από την απειρία και την τρωτότητα των παιδιών προδίδουν τη φυσική σχέση εμπιστοσύνης που έχουν τα παιδιά με τους μεγάλους. Οι γονείς αυτών των παιδιών θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με ευαισθησία από την ποινική δικαιοσύνη και να εφαρμόζεται ένα σύστημα άμεσα ενεργητικό στο χειρισμό αυτών των υποθέσεων.

«Ο κύκλος της βίας»

Ίσως το πιο σοβαρό επιχείρημα για επιθετική δράση στην αντιμετώπιση της αποπλάνησης ή κακοποίησης των παιδιών, είναι η αποτροπή του «κύκλου της βίας». Ένας σημαντικός αριθμός στοιχείων από έρευνες καταδειχνει ότι παιδιά που έχουν βίαια αποπλανηθεί ή σεξουαλικά κακοποιηθεί γίνονται στο μέλλον δράστες αποπλάνησης ή κακοποίησης. Υπάρχουν επίσης αυξανόμενες αποδείξεις, ότι ο κοινός σύνδεσμος ανάμεσα στους περισσότερους εγκληματίες βίας στη σημερινή κοινωνία είναι το γεγονός, ότι είχαν αποπλανηθεί ψυχικά, σωματικά ή σεξουαλικά όταν ήταν παιδιά. Η σύνδεση αυτή της βίας απέναντι στα παιδιά με την εγκληματικότητα των ενηλίκων, απαιτεί την προσοχή και τη συνέχιση των ερευνών

Συγκέντρωση στοιχείων

Οι στατιστικές που αφορούν χαμένα και κακοποιημένα παιδιά αποτέλεσαν για πολύ χρόνο αντικείμενο διαμάχης. Οι μακροπρόθεσμοι σχεδιασμοί απαιτούν ακριβή στοιχεία. Το I-SEARCH συγκεντρώνει αυτά τα στοιχεία σ' ένα κομπιούτερ που συνδέεται με το κέντρο πληροφοριών του FBI και διαθέτει πάνω από 900 τερματικούς στις Αστυν. Υπηρεσίες του Ιλλινόις.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, το I-SEARCH διατάζει την άμεση καταχώρηση στο κομπιούτερ ενός χαμένου παιδιού και προκαλεί αυτόματα την ενεργοποίηση όλων των Αστυν. Υπηρεσιών της περιφέρειας. Οι τοπικές υπηρεσίες καλούνται να ενημερώσουν άμεσα το γονιό ή τον κηδεμόνα του παιδιού για την καταχώρηση.

Επίσης στο κομπιούτερ καταχωρούνται τα οδοντικά και άλλα φυσικά χαρακτηριστικά του αγνοούμενου προσώπου, ώστε να συγκριθούν με στοι-

χεία μη αναγνωρισμένων προσώπων, σε μια προσπάθεια να αναγνωρισθούν χαμένοι άνθρωποι που βρέθηκαν νεκροί.

Έχουν γίνει αρκετές τροποποιήσεις στο σύστημα συλλογής λεπτομερών πληροφοριών για το κομπιούτερ, που βασίζονται στην υφή και το είδος της υπόθεσης.

Μονάδες I-SEARCH/ Συνεργαζόμενες Υπηρεσίες

Το πρόγραμμα I-SEARCH προβλέπει οικονομική ενίσχυση για την εξέλιξη των τοπικών Μονάδων. Οι Μονάδες αυτές συμπεριλαμβάνουν Αστυνομία, άλλες Υπηρεσίες ποινικής δικαιοσύνης, Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, διοικ. συμβούλια σχολείων και άλλες οργανώσεις, που μπορούν να συνεργασθούν για την επίλυση του προβλήματος σε επίπεδο κοινότητας ή περιφέρειας. Τον προηγούμενο χρόνο πάνω από 2.000.000 δολάρια δόθηκαν από την πολιτεία για την ενίσχυση των τοπικών Μονάδων. Υπηρεσίες, που επιθυμούν να συμμετέχουν στο δίκτυο του I-SEARCH, ενώ δεν έχουν λάβει οικονομική ενίσχυση από την πολιτεία, μπορούν να γίνουν «Συνεργαζόμενες Υπηρεσίες» με την υπογραφή μιας συμφωνίας για διακρατική συνεργασία με την Αστυνομία της Πολιτείας του Ιλλινόις.

Οι μονάδες του I-SEARCH και οι συνεργαζόμενες υπηρεσίες έχουν τη βασική ευθύνη για τη μεγιστοποίηση της ετοιμότητας του κοινού και την επιμόρφωση παιδιών και γονιών με τε-

χνικές παρεμπόδισης του εγκλήματος, καθώς επίσης και για την εξασφάλιση μιας αποτελεσματικής δράσης σε όλες τις υποθέσεις χαμένων και κακοποιημένων παιδιών.

Οι μονάδες I-SEARCH προμηθεύουν τους γονείς με «πακέτο εντύπων», που πρέπει να συμπληρώσουν με πληροφορίες για τα παιδιά τους, όπως π.χ. δακτυλικά αποτυπώματα και άλλα χαρακτηριστικά που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους αστυνομικούς.

Έρευνες

Μέσω του I-SEARCH, η Αστυνομία ερευνά κάθε αναφορά για χαμένο ή κακοποιημένο παιδί. Η ασφάλεια του παιδιού αποτελεί πάντα το πρωταρχικό ενδιαφέρον της έρευνας.

Σε ενίσχυση για την εντόπιση των αγνοουμένων παιδιών, το I-SEARCH έχει μια ανοικτή τηλεφωνική γραμμή χωρίς τέλη (1-800-U-HELP-ME). Χρησιμοποιείται από το κοινό για αναφορά πληροφοριών σχετικά μ' ένα χαμένο ή κακοποιημένο παιδί ή από κάποιο παιδί που έχει ανάγκη βοήθειας.

Αστυνομικοί έχουν εξαπλωθεί σε όλη την πολιτεία όπου εργάζονται αποκλειστικά σε υποθέσεις που αφορούν σεξουαλική κακοποίηση παιδιών. Υποθέσεις παιδικής πορνείας, πορνογραφίας και σεξουαλικής αποπλάνησης ή κακοποίησης είναι ο στόχος αυτών των ερευνών. Παρέχεται ειδική εκπαίδευση στους αστυνομικούς και σχεδιάζονται τεχνικές έρευνες που αναπροσαρμόζονται με τα σύγχρονα δε-

δομένα.

Οι αστυνομικοί, που διεξάγουν τις έρευνες, συνεργάζονται στενά με το FBI, με άλλες Αστυν. Δ/σεις και με παιδοψυχολόγους. (Οι τελευταίοι βοηθάνε στην επανένταξη των παιδιών-θύματων). Παράλληλα, όλες οι υπηρεσίες, υποχρεούνται να κάνουν λεπτομερείς αναφορές σε όλες τις περιπτώσεις όπου οι εγκληματικές πράξεις είχαν σεξουαλικά κίνητρα. Οι αναφορές περιλαμβάνουν πληροφορίες για τα θύματα, τους δράστες και τις μεθόδους εγκληματικής δράσης.

Πληροφόρηση του κοινού και επιμόρφωση

Η πληροφόρηση πάνω στο πρόβλημα είναι το πρώτο βήμα για την παρεμπόδισή του. Το I-SEARCH χρησιμοποιεί ένα πολύμορφο πρόγραμμα για την ενημέρωση του κοινού με συμβουλές για την αντιμετώπιση θεμάτων, που αφορούν χαμένα ή κακοποιημένα παιδιά. Επίσης εκδίδει το «Δελτίο Αγνοουμένων Παιδιών» (Missing Children Bulletin), που περιέχει φωτογραφίες χαμένων παιδιών, άρθρα για νέες εξελίξεις στον ερευνητικό τομέα και πληροφορίες για την πρόληψη του εγκλήματος. Κυκλοφορεί σ' ολόκληρη τη χώρα σε μια προσπάθεια αφ' ενός για την εντόπιση των αγνοουμένων παιδιών και αφ' ετέρου για την αύξηση της συνειδητότητας του κοινού πάνω σε τέτοιες τραγικές υποθέσεις. Επίσης κυκλοφορεί ένας οδηγός για γονείς και παιδιά, που αναφέρεται στην αποτρο-

πή της αποπλάνησης και σε ενέργειες που πρέπει να γίνονται όταν αγνοείται ένα παιδί. Διοργανώνονται διαλέξεις σε χώρους δουλειάς, προβάλλονται τηλεοπτικές ανακοινώσεις. Επίσης ένας μεγάλος αριθμός διαφημιστικών εταιρειών συνεργάζεται με το I-SEARCH και δημοσιεύουν εκατομμύρια φωτογραφίες αγνοουμένων παιδιών καθώς και μηνύματα-συμβουλές, πάνω σε κουτιά γάλατος, σε μέσα μαζικής μεταφοράς, σε καταστήματα, σε περιοδικά και εφημερίδες.

Ψυχολογικές υπηρεσίες

Το I-SEARCH έχει προβλέψει την πρόσληψη ψυχολόγων-αστυνομικών, οι οποίοι χειρίζονται ειδικά θέματα, όπως είναι η προσωπικότητα των ενόχων, η συζήτηση με αποκαταστημένα παιδιά και παιδιά - θύματα αποπλάνησης, η εκτίμηση της ορθότητας της κατάθεσης του παιδιού και ο κατευνασμός του τραύματος για το θύμα και την οικογένειά του. Επίσης, οι ψυχολόγοι καθοδηγούν και κατευθύνουν την εξέλιξη των θεμάτων επιμόρφωσης του κοινού καθώς και τις δραστηριότητες παρεμπόδισης εγκλημάτων που στοχεύουν παιδιά. Όταν βρίσκεται ένα παιδί, μια ομάδα ειδικών ψυχολόγων συνεργάζεται με την οικογένεια για να εξασφαλίσει την ομαλή επανένταξη του παιδιού. Στις έρευνες εγκλημάτων που αφορούν παιδιά-θύματα, το μεγαλύτερο ενδιαφέρον συγκεντρώνεται στη συλλογή πληροφοριών και στοιχείων χωρίς να προκληθούν πρόσθετα

τραύματα στο παιδί. Αυτή η ομάδα επεξεργάζεται την ποινική υπόθεση και παράλληλα φροντίζει για τις άμεσες ψυχολογικές ανάγκες του θύματος και της οικογένειας.

Νομοθεσία

Όσοι ασχολούνται με το πρόγραμμα I-SEARCH συνεχίζουν τη βελτίωσή του και την ενασχόληση με πρόσθετα προβλήματα εισάγοντας και ενισχύοντας νομοθεσία για την προστασία του παιδιού. Αυτές οι νέες πρωτοβουλίες προσπαθούν να αυξήσουν την ενημέρωση και τη συμμετοχή πολλών κοινωνικών παραγόντων, την αναπροσαρμογή της ποινικής νομοθεσίας ώστε να παρέχει μεγαλύτερη προστασία στα παιδιά καθώς και αλλαγές στη διαδικασία, ώστε να επιτευχθεί θετικό αποτέλεσμα. Μερικά απ' αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν:

- Υποχρεωτική διδασκαλία για αντιμετώπιση - πρόληψη του εγκλήματος, στα δημοτικά σχολεία.
- Απαίτηση από τα δημόσια δημοτικά σχολεία να ειδοποιούν το νόμιμο κηδεμόνα, εφόσον το παιδί λείπει, μέσα σε δυο ώρες.
- Σύσταση νέου ποινικού αδικήματος: Παροχή ασύλου σε «φυγάδα».
- Τροποποίηση των νόμων για αποπλάνηση παιδιών, για να συμπεριληφθεί και η περίπτωση αποπλάνησης από γονέα. Το στοιχείο αυτό έχει μεγάλη σημασία όταν πρόκειται να εκδοθεί απόφαση για κηδεμονία.
- Κατάσχεση των οχημάτων που χρησιμοποιήθηκαν από τον ιδιοκτήτη για την τέλεση ορισμένων γενετήσιων εγκλημάτων.
- Ποινικοποίηση και της κατοχής απλά παιδικών πορνογραφημάτων.

Συμπέρασμα

Το I-SEARCH αποδίδει θετικά αποτελέσματα. Κανένας φραγμός δεν μπορεί να σταματήσει το ύψιστο ενδιαφέρον του I-SEARCH για την ασφάλεια του παιδιού.

Η πρόκληση για τους λειτουργούς του νόμου (αστυνομικούς, δικαστικούς) είναι μεγάλη γι' αυτό το τόσο ευαίσθητο θέμα. Πρέπει να ανταποκριθούν στις προσδοκίες του κοινού και να καταβάλλουν μια ανθρωπινή υπερπροσπάθεια. Το I-SEARCH και οι λειτουργοί του νόμου έχουν αποδεχθεί την ανάληψη αυτής της ευθύνης.

Ελεύθερη μετάφραση από το κείμενο
"I-SEARCH for Missing and
Exploited Children"
by Alex Ferguson and
Daniel G. Mascaro
του περιοδικού FBI (April 1986)

ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΕΙΣ - ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ

Του Αστυν. Υποδ/ντή Παναγιώτη Πιτσογιάννη

1. Έννοια της συνάθροισης κατά το άρθρο 11 του Συντάγματος που ισχύει.

α. Τα από του έτους 1864 μέχρι σήμερα Ελληνικά Συντάγματα αναγνώρισαν και κατοχύρωσαν το δικαίωμα του Έλληνα πολίτη.

β. Μέχρι του έτους 1958 από το νομοθέτη δεν είχε δοθεί ο ορισμός της έννοιας της κατά το Σύνταγμα συνάθροισης. Το έτος 1958 με το άρθρο 294 παράγραφος 1 του Β.Δ. της 22-3-58, δόθηκε το πρώτον ο ακόλουθος ορισμός της έννοιας της κατά το Σύνταγμα συνάθροισης:

«**Συνάθροιση** θεωρείται η συγκέντρωση πολλών επί το αυτό, μετά προηγούμενη συνεννόηση, για λήψη απόφασης και κοινή ενέργεια».

Βάσει του ορισμού, που δόθηκε από το νομοθέτη, για να έχουμε συνάθροιση πρέπει:

- (1) Να έχουμε συγκέντρωση πολλών.
- (2) Η συγκέντρωση να γίνει για τον αυτό σκοπό.
- (3) Να γίνεται η συγκέντρωση μετά προηγούμενη συνεννόηση.
- (4) Για λήψη κοινής απόφασης.
- (5) Να γίνεται με σκοπό κοινής ενέργειας.

Για δεύτερη φορά η έννοια της συνάθροισης και μάλιστα της δημόσιας δόθηκε από το νομοθέτη με το άρθρο 1 παράγραφος 2 του Ν.Δ. 794/1970 «Περί δημοσίων συναθροίσεων». Έτσι «**δημόσια συνάθροιση** θεωρείται η εκ των προτέρων διοργανωμένη και σκοπούσα στην από κοινού εκδήλωση του φρονήματος ή της γνώμης των προσώπων που μετέχουν ή στην παρακολούθηση διαλέξεων ή στην προβολή κοινών αυτών αιτημάτων».

γ. Κατά τα επίσημα πρακτικά συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων επί των συζητήσεων του Συντάγματος 1975, για να έχουμε συνάθροιση θα πρέπει:

- (1) Να έχουμε συγκέντρωση πολλών.
- (2) Η συγκέντρωση να γίνεται για τον αυτό σκοπό.
- (3) Να γίνεται μετά από πραγματική συνεννόηση.
- (4) Για λήψη κοινής απόφασης.
- (5) Να γίνεται με σκοπό κοινής ενέργειας.

δ. Μόνον τις ανωτέρω συναθροίσεις κατοχυρώνει η διάταξη του άρθρου 11 του Συντάγματος της Ελλάδας της 9 Ιουνίου 1975.

ε. Ο Συνταγματικός νομοθέτης προστατεύει τις συναθροίσεις, που έχουν την ανωτέρω έννοια.

στ. Από την έννοια της συνάθροισης, που δόθηκε από το άρθρο 294 του Β.Δ. της 22-3-58 και τα επίσημα Πρακτικά της Βουλής, συνάγεται, ότι αυτή αποτελεί γεγονός περιορισμένης χρονικής διάρκειας, μετά δε τη λήξη αυτής ουδείς δεσμός υφίσταται μεταξύ των προσώπων που μετείχαν σ' αυτή.

ζ. Κατά Ηλ. Γ. Κυριακόπουλο, όταν λέμε συνάθροιση στη νομική σημασία του όρου, εννοούμε τη, μετά προηγούμενη συνεννόηση, συγκέντρωση πολλών ατόμων προς σύσκεψη ή όπως ακούσουν κάποιο ρήτορα ή προς λήψη αποφάσεων και κοινή ενέργεια.

η. Την έννοια της κατά το άρθρο 11 του Συντάγματος της Ελλάδας συνάθροισης παρέχει το άρθρο 294 παραγρ. 1 του Β.Δ. της 22-3-58, και τα επίσημα Πρακτικά συνεδριάσεων της Βουλής των Ελλήνων, επί των συζητήσεων του Συντάγματος 1975.

2. Έννοια της συγκέντρωσης.

α. Μέχρι του έτους 1958 από το νομοθέτη δεν είχε δοθεί ο ορισμός της έννοιας της συγκέντρωσης. Το ανωτέρω έτος με το άρθρο 294 παράγραφος 2 του Β.Δ. της 22-3-58 δόθηκε το πρώτον ο ακόλουθος ορισμός της έννοιας της συγκέντρωσης:

Συγκέντρωση είναι η επί το αυτό μάλλον τυχαία και χωρίς προσυνεννόηση γενομένη συρροή προσώπων προς σκοπούς διάφορους της συνάθροισης (για ψυχαγωγία, εμπορία και λοιπές περιπτώσεις).

Βάσει του ορισμού, που δόθηκε από το νομοθέτη, για να έχουμε συγκέντρωση πρέπει:

(1) Να έχουμε συρροή προσώπων.

(2) Η συρροή προσώπων να γίνει για τον αυτό σκοπό, μάλλον τυχαία.

(3) Να γίνεται η συρροή προσώπων χωρίς προσυνεννόηση.

(4) Η συρροή προσώπων να γίνεται προς σκοπούς διάφορους της συνάθροισης, ήτοι για ψυχαγωγία, εμπορία και λοιπές περιπτώσεις και όχι για λήψη κοινής απόφασης και κοινή ενέργεια.

β. Κατά Ηλ. Γ. Κυριακόπουλο, όταν λέμε συγκέντρωση εννοούμε κάθε συμπτωματική, μη έχουσα δηλαδή τον χαρακτήρα της κοινής προσυνεννόησης, συρροή πλήθους, είτε χάρη διασκέδασης, είτε για εμπορικό σκοπό (επί παραδείγματι χορός, θεατρική παράσταση, συναυλία, εμπορική πανήγυρη κ.λπ.)

γ. Στο από το άρθρο 11 του Συντάγματος της Ελλάδας προστατευόμενο ατομικό δικαίωμα του «συνέρχεσθαι» δεν υπάγονται οι συγκεντρώσεις, που πραγματοποιούνται *αποκλειστικά* για τέλεση θρησκευτικών τελετών ή για συμμετοχή στη θεία λατρεία ή για εκπλήρωση εμπορικών ή ψυχαγωγικών εν γένει σκοπών ή για παρακολούθηση δημοσίων θεαμάτων ή αθλητικών ή άλλων εν γένει αγώνων.

Επίσης στην ανωτέρω συνταγματική διάταξη δεν υπάγονται οι συγκεντρώσεις που πραγματοποιούνται τυχαία και χωρίς προπαρασκευή.

δ. Οι κατά την ανωτέρω έννοια συγκεντρώσεις δεν τυγχάνουν συνταγματικής προστασίας. Για αυτές εφαρμόζονται οι ειδικές περί αυτών διατάξεις. Η απαγόρευση και η διάλυση των συγκεντρώσεων, που προαναφέρθηκαν, ενεργείται κατά την ελεύθερη κρίση της αστυνομικής αρχής, και βάσει πάντοτε των ειδικών περί αυτών διατάξεων.

3. Διάκριση μεταξύ συγκέντρωσης και συνάθροισης.

Η συγκέντρωση, βάσει αυτών που προαναφέρθηκαν, διακρίνεται της συνάθροισης:

α. Από την έλλειψη προσυνεννόησης στη συγκέντρωση και

β. Από την έλλειψη κοινού σκοπού στη συγκέντρωση, συνιστάμενου στη λήψη απόφασης και κοινή ενέργεια. Έτσι η συρροή προσώπων στα δημόσια θεάματα ή καφενεία ή άλλα κέντρα δεν αποτελεί συνάθροιση αλλά απλή συγκέντρωση, η οποία δεν εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 11 του Συντάγματος, που ισχύει.

4. Σπουδαιότητα της διάκρισης μεταξύ συνάθροισης και συγκέντρωσης από έποψη πολιτικών συνεπειών.

Η διάκριση μεταξύ συνάθροισης και συγκέντρωσης έχει μεγάλη σπουδαιότητα από έποψη πολιτικών συνεπειών. Και συγκεκριμένα ενώ η συγκέντρωση —π.χ. προς παρακολούθηση δημοσίων θεαμάτων ή αθλητικών ή άλλων εν γένει αγώνων— μπορεί να απαγορευθεί προληπτικά όχι μόνο αν επίκειται σοβαρός κίνδυνος στη δημόσια ασφάλεια ή απειλείται σοβαρή διαταραχή της κοινωνικοοικονομικής ζωής, αλλά και για άλλους λόγους, όπως π.χ. υγείας (αποφυγή διαδόσεως επιδημικής αρρώστιας). Η δημόσια «εν υπαίθρω» συνάθροιση μπορεί ν' απαγορευθεί προληπτικά μόνον με αιτιολογημένη απόφαση της αστυνομικής αρχής, γενικά μὲν ἀν' αὐτὴν ἐπικείται σοβαρός κίνδυνος στη δημόσια ασφάλεια, σε ορισμένη δε περιοχή αν απειλείται σοβαρή διαταραχή της κοινωνικοοικονομικής ζωής, καθώς ο νόμος ορίζει. Επίσης, ενώ συναυλία (συγκέντρωση), που τελείται σε κλειστό χώρο, μπορεί ν' απαγορευθεί προληπτικά, αντίθετα συνάθροιση που τελείται σε κλειστό χώρο δεν μπορεί ν' απαγορευθεί. Το άρθρο 11 του Συντάγματος που

ισχύει, αναφέρεται στις συναθροίσεις και αγνοεί τις συγκεντρώσεις. Τόσο ο κοινός νομοθέτης όσο και η αστυνομική αρχή μπορούν ν' απαγορεύουν συγκεντρώσεις όχι όμως και συναθροίσεις, περί των οποίων ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 11 του Συντάγματος. Για τις συναθροίσεις που προστατεύονται από το άρθρο 11 του Συντάγματος πρέπει απαραίτητα να τηρούνται αυτά που προβλέπονται από τη συνταγματική διάταξη.

5. Ειδικότερες προϋποθέσεις της συνάθροισης.

α. Για τη συγκρότηση της συνάθροισης πρέπει να προηγηθεί κάποια ενέργεια (π.χ. γνωστοποίηση, πρόσκληση κ.λπ.). Απαιτείται συγκεκριμένα να υπάρξει «οργανωτής» της συνάθροισης, ο οποίος μπορεί να είναι είτε ένα μόνο φυσικό πρόσωπο, είτε περισσότερα, είτε και νομικό πρόσωπο.

β. Από την επιστήμη γίνεται δεκτό, ότι η νομοθεσία που ρυθμίζει τα των συναθροίσεων μπορεί να επιβάλλει την υποχρέωση γνωστοποίησης στην Αστυνομική Αρχή των ονομάτων των οργανωτών της συνάθροισης, όπως συμβαίνει στη Γερμανία και Γαλλία. Ο νόμος του 1953 του Γερμανικού Ποινικού Νόμου προβλέπει την υποχρεωτική ύπαρξη «Προέδρου» της συνάθροισης, του οποίου καθορίζει και τα καθήκοντα.

Το Σύνταγμα δεν καθορίζει ρητά υποχρέωση των οργανωτών των συναθροίσεων να προαναγγείλλουν στην Αστυνομική Αρχή τη συνάθροιση που πρόκειται να πραγματοποιηθεί. Ίσως η υποχρέωση αυτή να ορισθεί από το νόμο που θα εκδοθεί κατ' επιταγή του άρθρου 11 του Συντάγματος. Παρά τη σιωπή του Συντάγματος για το αντικείμενο αυτό, πρέπει να θεωρείται εξυπακουσμένη από το συνταγματικό νομοθέτη η υποχρέωση των οργανωτών των συναθροίσεων, να τις προαναγγείλλουν έγκαιρα στην Αστυνομική Αρχή στην περιοχή της οποίας θα πραγματοποιηθούν αυτές. Με την προαναγγελία μπορεί να επιτευχθεί ο συνδυασμός της ελεύθερης άσκησης του δικαιώματος του «συνέρχεσθαι εν υπαίθρω» με την ανάγκη διαφύλαξης της δημόσιας ασφάλειας και τη μη διαταραχή της κοινωνικοοικονομικής ζωής. Πράγματι, χωρίς την προαναγγελία της συνάθροισης «εν υπαίθρω» στην αρμόδια κατά τόπο Αστυνομική Αρχή, η οποία είναι και αρμόδια για την απαγόρευση της, δεν θα είναι σε θέση να κρίνει αυτή έγκαιρα αν από τη συνάθροιση ή εξ αφορμής αυτής, μπορεί να προκληθεί σοβαρός κίνδυνος στη δημόσια ασφάλεια ή σοβαρή διαταραχή της κοινωνικοοικονομικής ζωής και αν η αποτροπή του κινδύνου δεν είναι δυνατή κατ' άλλο τρόπο, παρά μόνο με την απαγόρευση της συνάθροισης.

γ. Η συνάθροιση γίνεται σε ορισμένο χώρο, ο οποίος δεν είναι απαραίτητο να είναι δημόσιος. Κατ' αρχήν οι συναθροισθέντες δεν μετακινούνται.

δ. Ο σκοπός της συνάθροισης δεν έχει καμία ιδιαίτερη νομική σημασία, αρκεί η συνάθροιση να είναι σύμφωνα με το Σύνταγμα, ήσυχη.

ε. Η εκφώνηση λόγων δεν είναι νομικά απαραίτητο στοιχείο, γιατί η έννοια της συνάθροισης πληρούται και με συμβολικές παραστάσεις ή γραπτά συνθήματα, αρκεί να υπάρχει συνεννόηση μεταξύ των συναθροισθέντων και εκδήλωση γνώμης, φρονήματος ή αιτήματος.

στ. Κατά τη νομολογία των Γερμανικών δικαστηρίων θεωρήθηκε, ότι υπήρξε συνάθροιση μολονότι δεν ακούστηκε ούτε λέξη, αλλά είχε αναγραφεί στον πίνακα το κείμενο προτεινόμενης απόφασης, οι δε συναθροισθέντες κλήθηκαν έγγραφα να ψηφίσουν με τη διανομή σχετικών εντύπων. Για το λόγο αυτό μπορεί νομικά να υπάρξει και συνάθροιση κωφαλάλων, αρκεί να μπορούν να συνεννοούνται μεταξύ τους.

ζ. Ο αριθμός των προσώπων που συμμετέχουν στη συνάθροιση, δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο της έννοιας της συνάθροισης.

Τόσο το Σύνταγμα, όσο και οι σχετικοί νόμοι δεν καθορίζουν τον αριθμό των προσώπων, που απαιτούνται για τη συγκρότηση συνάθροισης. Η επιστήμη δέχεται, ότι περισσότερα από τρία πρόσωπα συγκροτούν συνάθροιση. Αλλά ο αριθμός αυτός δεν αποδίδει την πραγματική έννοια. Για να υπάρχει συνάθροιση, πρέπει να ληφθεί υπόψη η κρατούσα κοινή αντίληψη επί του όρου αυτού, κατά την οποία πρέπει να συνυπάρχουν πολλοί άνθρωποι ή αξιόλογος αριθμός προσώπων.

Η παρουσία της Αστυνομίας στις συναθροίσεις.

α. Στις ιδιωτικές συναθροίσεις.

(1) Η προστασία της ιδιωτικής συνάθροισης θεμελιώνεται στο άρθρο 9 του Συντάγματος που κατοχυρώνει το απαραβίαστο του ασύλου της κατοικίας. Επίσης οι ιδιωτικές συναθροίσεις αποτελούν φυσική προέκταση της προσωπικής ελευθερίας.

(2) Καμιά συνταγματική διάταξη δεν έδωσε μέχρι σήμερα το δικαίωμα παρουσίας της Αστυνομίας στις ιδιωτικές συναθροίσεις. Η Αστυνομία δεν έχει το δικαίωμα προληπτικού ελέγχου αυτών. Οι συναθροίσεις του είδους αυτού δεν δημιουργούν θέματα στην Αστυνομία. Στην πράξη διαπιστώθηκε, ότι οι οργανωτές ιδιωτικών συναθροίσεων ζητούν από την Αστυνομία να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα τάξης, τροχαίας και ασφάλειας εκτός πάντοτε της αίθουσας, για να προληφθούν τυχόν παράνομες ενέργειες σε βάρος των προσώπων που μετέχουν στη συνάθροιση και ιδιαίτερα, όταν σ' αυτές θα μεταβούν προσωπικότητες, Κυβερνητικά πρόσωπα κ.λ.π. Τέτοια αιτήματα των οργανωτών πρέπει να ικανοποιούνται και τα αστυνομικά όργανα που θα διατίθενται σε υπηρεσία υποχρεούνται να παραμένουν εκτός της αίθουσας.

β. Στις δημόσιες συναθροίσεις που πραγματοποιούνται σε κλειστό χώρο.

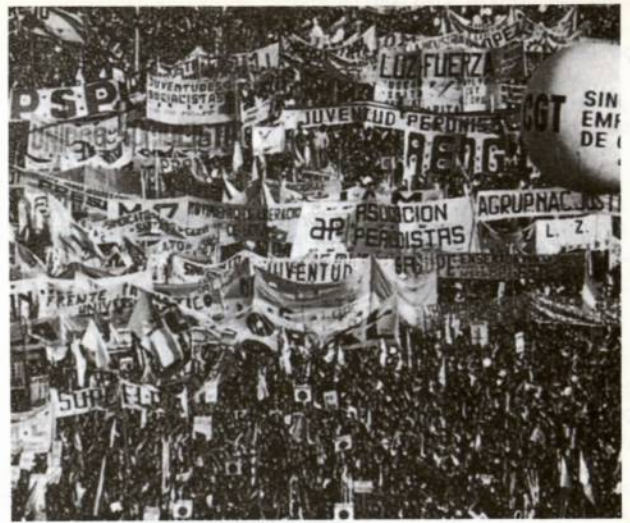
(1) Τα μέχρι και του έτους 1952 Ελληνικά Συντάγματα έδιναν το δικαίωμα στην Αστυνομία να παρίσταται στις δημόσιες συναθροίσεις, είτε αυτές γίνονταν σε κλειστό χώρο, είτε σε ανοικτό. Το Σύνταγμα όμως του 1975 αφαίρεσε το δικαίωμα της Αστυνομίας να παρίσταται στις δημόσιες συναθροίσεις που πραγματοποιούνται σε κλειστό χώρο, αντίθετα έδωσε το δικαίωμα να παρίσταται μόνο στις «εν υπαίθρῳ» δημόσιες συναθροίσεις. Η ρύθμιση που έκανε το Σύνταγμα του 1975 είναι θετική, καθόσον στις δημόσιες συναθροίσεις που πραγματοποιούνται σε κλειστό χώρο υπάρχει δυνατότητα ελέγχου παραβάσεως των νόμων και ευχέρεια λήψεως κατασταλτικών μέτρων, ως εκ της φύσεως τους.

Ο συνταγματικός νομοθέτης θεσπίζει το κατασταλτικό σύστημα ελέγχου και μόνο (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ), στις «εν υπαίθρῳ» δημόσιες συναθροίσεις θεσπίζει το προληπτικό σύστημα.

(2) Συνεπώς κατά ρητή διάταξη του Συντάγματος η Αστυνομία δεν παρίσταται στις δημόσιες συναθροίσεις που λαμβάνουν χώρα σε κλειστό χώρο. Επιβάλλεται όμως, κατόπιν ζητήσεως από τους οργανωτές ή μη, η εκτός του χώρου πραγματοποίησης της συνάθροισης λήψης αστυνομικών μέτρων, για την προστασία των συναθροισθέντων από οποιαδήποτε εξωτερική προσβολή και για την παρεμπόδιση αυτών από του να διαπράξουν εγκλήματα, είτε κατά την προσέλευση στο χώρο της συνάθροισης ή κατά τη λήξη αυτής.

(3) Η Αστυνομία δεν μπορεί να ασκήσει προληπτικό έλεγχο επί των δημοσίων συναθροίσεων που πραγματοποιούνται σε κλειστούς χώρους, (π.χ. σε αίθουσες κινηματογράφων, θεάτρων), με την έκδοση απαγόρευσης της συνάθροισης, έστω και αν υφίστανται βάσιμες πληροφορίες, ότι οι συναθροισμένοι στον κλειστό χώρο θα χρησιμοποιήσουν αυτόν, για να τηρηθούν τα νομικά προσχήματα και στη συνέχεια να πραγματοποιήσουν συνάθροιση στο υπαίθρο, πορεία κ.λ.π.

Έχει υποχρέωση η Αστυνομία να λαμβάνει μέτρα τάξης και κυκλοφορίας εκτός του χώρου της αίθουσας, για την παρεμπόδιση κατάληψης του δρόμου ή την πραγματοποίηση πορείας ή τη μεταφορά της συνάθροισης σε άλλο χώρο και να προστατεύσει τη συνάθροιση από οποιαδήποτε ενόχληση που προέρχεται από άλλα άτομα αντιφρονούσης ομάδας. Εάν ζητηθεί από τους οργανωτές να λάβει μέτρα μέσα στην αίθουσα επιβάλλεται να τα λαμβάνει. Επίσης αυτεπάγγελτα επεμβαίνει, αν απαιτηθεί, για να επιβάλλει την τάξη, σε περίπτωση που λαμβάνουν χώρα σοβαρά επεισόδια μέσα στην αίθουσα ή διαπράχθηκαν εγκλήματα και επιβάλλεται η σύλληψη των δραστών.

γ. Στις δημόσιες συναθροίσεις που πραγματοποιούνται στο υπαίθρο.

Κατά ρητή διάταξη του Συντάγματος η Αστυνομία μπορεί να παρίσταται μόνο στις δημόσιες συναθροίσεις που λαμβάνουν χώρα στο υπαίθρο. Έτσι η Αστυνομία λαμβάνει στις δημόσιες υπαίθριες συναθροίσεις τα μέτρα που επιβάλλονται από τις περιστάσεις για την προστασία των συναθροιζομένων από οποιαδήποτε προσβολή και την άσκηση του συνταγματικού τους δικαιώματος χωρίς εμπόδια.

Η Αστυνομία λαμβάνει μέτρα στις παρακάτω συναθροίσεις:

(1) Στις υπαίθριες δημόσιες συναθροίσεις, που έχουν προαναγγελθεί από τους οργανωτές και έχουν επιτραπεί από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή.

(2) Στις υπαίθριες δημόσιες συναθροίσεις, που έχουν προαναγγελθεί από τους οργανωτές, πλην όμως δεν έχουν επιτραπεί από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή.

(3) Στις υπαίθριες δημόσιες συναθροίσεις, που δεν έχουν προαναγγελθεί στην αρμόδια Αστυνομική Αρχή.

(4) Στις συναθροίσεις που είναι δημόσιες και λαμβάνουν χώρα τόσο σε κλειστό χώρο (αίθουσα κινηματογράφου, θεάτρου κ.λπ.), όσο και εκτός αυτού.

Όπως προαναφέρθηκε, η Αστυνομία μπορεί να παρίσταται μόνο στις υπαίθριες δημόσιες συναθροίσεις, τις οποίες μπορεί επίσης να απαγορεύσει. Στις δημόσιες σε κλειστό χώρο δεν παρίσταται, αλλά ούτε μπορεί να τις απαγορεύσει. Για την προστασία τους και την εξασφάλιση της Δημόσιας τάξης λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα πάντοτε εκτός του κλειστού χώρου και ουδέποτε εντός αυτού. Επίσης μετά από εκτίμηση της κατάστασης μπορεί να απαγορεύσει την πραγματοποίηση συνάθροισης εκτός του κλειστού χώρου κατ' επέκταση αυτού.

(5) Στις δημόσιες συναθροίσεις στο υπαίθρο, σε συνέχεια τέτοιων που πραγματοποιήθηκαν σε κλειστό χώρο.

(6) Στις αιφνιδιαστικές δημόσιες συναθροίσεις που πραγματοποιούνται στο υπαίθρο, κατόπιν μυστικής συνεννόησης των μελών διαφόρων οργανώσεων.

(Στο επόμενο τεύχος Απαγόρευση-Διάλυση συναθροίσεων)

Η διαφήμιση και η κριτική της

Του υπαστυνόμου Α' ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ Νικόλαου

Η αφετηρία της διαφήμισης θα πρέπει ν' αναζητηθεί στα βάθη της ιστορίας, και η εξέλιξή της συνδέεται στενά με την ανάπτυξη του εμπορίου.

Για να φθάσει η διαφήμιση στο σημερινό επίπεδο συντέλεσαν διάφοροι παράγοντες μεταξύ των οποίων είναι η ελευθερία του εμπορίου, η μαζική παραγωγή, η εύκολη κυκλοφορία του χρήματος, η ανάπτυξη των επικοινωνιών, η διευκόλυνση των μέσων πληρωμής, η ανάπτυξη των μέσων μαζικής ενημέρωσης κ.λπ.

Σήμερα η οικονομική και τεχνική εξέλιξη δίνει νέες διαστάσεις στη διαφήμιση αλλά δημιουργεί και νέες κατευθύνσεις. Για να προσδιορίσουμε την έννοια της διαφήμισης θα αναφέρουμε τους παρακάτω ορισμούς που διατυπώθηκαν κατά καιρούς, σύμφωνα με τους οποίους διαφήμιση είναι:

α) Η δια της φήμης διάδοση για κάτι ή ο έπαινος που απονέμεται δημόσια σε πρόσωπα ή πράγματα.

β) Η έξαρση των πλεονεκτημάτων ενός προσώπου ή πράγματος με σκοπό την αύξηση της αξίας του (ηθικής και υλικής) καθώς και τη δημιουργία και την τόνωση της φήμης του. (1)

γ) Το σύνολο των μέσων προβολής με τα οποία επιδιώκεται η απόκτηση νέας πελατείας ή η διατήρηση της ήδη υφισταμένης (2) και

δ) Μια πρωτότυπη παραγωγή ιδεών που αφορά προϊόντα και

έχουν σαν στόχο να παρακινήσουν το κοινό να τ' αγοράσει. (3)

Όπως προκύπτει από τους παραπάνω ορισμούς η διαφήμιση είναι μια συστηματική ενέργεια που επιδιώκει τη γνωστοποίηση στο ευρύτερο κοινό των προϊόντων ή υπηρεσιών μιας επιχείρησης. Αποβλέπει στον κεντρισμό των επιθυμιών του κοινού και στην αλλαγή ή στην ενίσχυση της στάσης του απέναντι στο διαφημιζόμενο προϊόν με σκοπό την αύξηση της ζήτησης ή της προσφοράς του.

Στην εποχή μας ο άνθρωπος κατακλύζεται από ένα πλήθος διαφημίσεων, που προσπαθούν να τον πείσουν για την αναγκαιότητα και την αξία διαφόρων προϊόντων. Έτσι χωρίς αμφιβολία, η διαφήμιση έχει γίνει για όλο τον πληθυσμό καθημερινή παράσταση που είναι αδύνατον να μην ασκεί επάνω μας κάποια επίδραση.

Η διαφήμιση αντιμετώπισε κατά την εκκίνησή της πολλά εμπόδια τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο. Θεωρήθηκε ότι δημιουργεί νέες ανάγκες στην κοινή γνώμη και ως εκ τούτου οδηγεί στην αύξηση των καταναλωτικών δαπανών. Επίσης ότι με την παρεμβολή της εμποδίζεται η ελεύθερη κρίση του αγοραστή αφού επιδρά σαν μέσο υποβολής και δημιουργεί ψεύτικες ανάγκες.

Έτσι τα ερωτήματα που γεννιούνται είναι: Είναι χρήσιμη η διαφήμιση στην παραγωγή και γενικά στην οικονομία; Πόσο

επηρεάζει τον καταναλωτή; Τον βοηθάει να διαλέγει σωστά το εμπόρευμα που θέλει ή τον μπλοκάρει περισσότερο και τον εκνευρίζει, με αποτέλεσμα ν' αγοράζει στην τύχη; Πουλιούνται περισσότερο τα προϊόντα που διαφημίζονται ή εκείνα που έχουν πραγματική αξία;

Στα ερωτήματα αυτά καθώς και σε μερικά άλλα θα προσπαθήσουμε στη συνέχεια να δώσουμε μια απάντηση, όσο το δυνατό αντιπροσωπευτική και αντικειμενική, αναλύοντας κάθε αρνητική κριτική ξεχωριστά.

1. Η διαφήμιση είναι παρασιτική

Σύμφωνα με τους υποστηρικτές αυτής της άποψης, αρκεί να παράγει κανείς κάτι που αξίζει τον κόπο και θα πουληθεί μόνο του. Μια αγγλική παροιμία λέει ότι «ο κόσμος βρίσκεται μόνος του το δρόμο που οδηγεί στην καλύτερη φάκα». Στην πραγματικότητα όμως δεν βρίσκεται το δρόμο, απλώς και μόνο γιατί δεν είμαστε όλοι εξερευνητές. Εάν ένα εργαστήριο ζαχαροπλαστικής στους Αμπελόκηπους, κατασκευάσει ένα ωραίο γλύκισμα, είναι μάλλον απίθανο κάποιος που μένει αρκετά κοντά π.χ. στα Ιλίσια να το μάθει χωρίς μια σχετική παρέμβαση της διαφήμισης.

Η αρνητική κριτική θα απαντήσει πάλι ότι ο πελάτης δεν πρέπει να επηρεαστεί από τη διαφήμιση, ότι είναι λογικός και νοήμων και αγοράζει μόνον εκείνα τα είδη που χρειάζεται, κάνοντας τον κόπο να ψάξει για να βρεί ακριβώς εκείνο που θέλει.

Η απάντηση αυτή θυμίζει την κλασσική θεωρία περί αξίας, που δεν λαμβάνει υπ' όψη της τα μέσα τα οποία μπορούν να επηρεάσουν τη ζήτηση.

Σύμφωνα με τον τρόπο του σκέπτεσθαι των κλασσικών οικονομολόγων η ζήτηση εμφανίζεται σαν ένα γνωστό και σταθερό δεδομένο, ο καταναλωτής θεωρείται σαν ένας «homo economicus», που έχει περιορισμένες και μη μεταβαλλόμενες ανάγκες και επιδιώκει παντού και πάντοτε για λόγους καθαρού συμφέροντος την καλύτερη δυνατή τιμή.

Οι αντιλήψεις αυτές θεωρούνται σήμερα πολύ θεωρητικές και απλουστευτικές και αγνοούν την ύπαρξη της βιομηχανικής κοινωνίας. Οι σύγχρονες αγορές ποτέ δεν είναι τόσο τέλειες όσο υπέθεταν οι κλασσικοί οικονομολόγοι, διότι:

1) Τα ανταγωνιστικά προϊόντα δεν είναι όμοια μεταξύ τους αλλά διαφοροποιούνται με την επίδραση της διαφήμισης όπως προαναφέρθηκαν.

2) Παρά τα πολυάριθμα μέσα πληροφόρησης, που βρίσκονται στη διάθεση του καταναλωτού, αυτός εξακολουθεί να μην έχει πλήρη γνώση της αγοράς.

3) Η ζήτηση δεν είναι ένα σταθερό και αμετάβλητο δεδομένο, αλλά μπορεί να επηρεαστεί από διάφορους παράγοντες όπως αγοραστική δύναμη, πρόθεση αγοράς, οικονομική συγκυρία, πιστωτικές διευκολύνσεις κ.λπ.

4) Ο ανταγωνισμός δεν εκδηλώνεται κατ' ανάγκη με μια πίεση στις τιμές. Μπορεί να εκφρασθεί και μέσα από την πάλη για βελτίωση ή διαφοροποίηση του προϊόντος.

Το σύνολο των παραπάνω χαρακτηριστικών είναι σήμερα γνωστά με τον τίτλο «Θεωρία περί ατελούς ανταγωνισμού».

Η ζήτηση σε τελευταία ανάλυση εξαρτάται από τη χρησιμότητα του συγκεκριμένου προϊόντος για τον καταναλωτή. Με τον όρο «χρησιμότητας» εννοείται η ικανότητα του προϊόντος να ικανοποιεί μια ανάγκη - θεμελιώδη ή μη - του καταναλωτή.

2. Η Διαφήμιση δημιουργεί ψεύτικες και υλιστικές ανάγκες για πράγματα που οι άνθρωποι δεν χρειάζονται πραγματικά

Η Διαφήμιση σαν ιδιαίτερη κοινωνική λειτουργία και σαν κοινωνικό πρόβλημα παρουσιάστηκε στην εποχή μας, που με την τεχνολογική της επίδραση έσπασε την ταυτότητα που ίσχυε ανάμεσα στη μορφή και στην ουσία των φυσικών πραγμάτων ή κατασκευών. Σήμερα η διαφήμιση όχι μόνο παίζει άκριτα τα σύγχρονα πράγματα και συγκαλύπτει έντεχνα τις αδύνατες πλευρές τους, αλλά και τα συνδέει με άσχετα πρότυπα και απίθανα γεγονότα. Έτσι οι ακροατές και οι θεατές δεν γνωρίζουν τι ακριβώς πρόκειται ν' αγοράσουν, αλλά επιδιώκουν να αγοράσουν επειδή ερεθίστηκαν συνειρμικά οι ανομολόγητες ή απραγματοποίητες ονειρικές του επιθυμίες.

Η προσπάθεια πολλές φορές δεν εξαντλείται στην παραποίηση της αλήθειας ή στη συσχέτιση της με τους πρωταγωνιστές του κινηματογράφου και τους απόκρυφους πόθους της ψυχής, αλλά δημιουργεί και υλικό περιβάλλον με το οποίο επιχειρούν να μας εντυπωσιάσουν. Αλλάζουν δηλαδή συνεχώς την εμφάνιση και το όνομα των ίδιων πραγμάτων για να δείξουν πως είναι νέα και άσχετα με το παρελθόν τους, αφού και μείς οι ίδιοι δεν θέλουμε να έχουμε σχέση με ότι ξεπεράστηκε ή πρέπει να ξεπεραστεί κοινωνικά.

Όσο μάλλον το τεχνολογικό κράτος αποδεσμεύει τον άνθρωπο από τις μεγάλες αξίες, που βεβαίωναν τη ζωή του μέσα από την πατριωτική, θρησκευτική και οικογενειακή τους έκφραση, τόσο πιο πολύ δίνει το δικαίωμα στα βιομηχανικά επιτεύγματα να τον προτρέπουν να παρουσιάζει τις προσωπικές του ιδιότητες μέσα από το συνεχή καταναλωτισμό.

Έτσι λοιπόν το τσιγάρο, τα ρούχα ή τα αυτοκίνητα θα του μιλήσουν στη διαφημιστική γλώσσα για την περιότη και την προσωπικότητα που θα ήταν σε θέση να του χαρίσουν. Πράγματι

μπορεί να διερωτηθεί κανείς, χρειάζονται οι άνθρωποι ψεύτικες βλεφαρίδες ή περρούκες; ήταν αναγκαίο για τα απορρυπαντικά να εισαχθούν στην αγορά σε ανταγωνισμό με τις πλάκες σαπουνιού; δεν θα ήταν καλύτερα αν υπήρχαν λιγότερα αυτοκίνητα; όλα αυτά τα αυτοκίνητα δεν σημαίνουν πύκνωση των καυσαερίων; είμαστε τόσο αδύνατοι και τεμπέληδες που να μη μπορούμε πια να καθαρίζουμε πατάτες και πρέπει να τρώμε τόσα γλυκά, να πίνουμε τόση μύζα, να καπνίζουμε τόσα τσιγάρα, να τρέφουμε τόσες γάτες και σκυλιά και να ξεκινάμε στη μέση της νύχτας για να να φάμε και να παίξουμε χαρτιά ή ρουλέττα;

Γιατί όχι;

Η διαφήμιση μας προσφέρει την επιλογή. Πολλές τέτοιες επιλογές πραγματοποιούνται καθημερινά. Η διαφήμιση είναι η ιστορία του ανθρώπου που κερδίζει τα προς το ζην (με άλλα λόγια οικονομία) και κάνει την εκλογή του μεταξύ ορισμένων δυνατοτήτων και οικονομικών εναλλακτικών λύσεων.

Σ' αυτό το σημείο πρέπει να πούμε πως αναμφισβήτητα όλες οι ανάγκες δεν είναι εξίσου σημαντικές. Ποιός όμως έχει το δικαίωμα να νομοθετήσει και να ιεραρχήσει τις ανάγκες χωρίς να παρέμβει ανεπίτρεπτα στην ιδιωτική ζωή των ανθρώπων και χωρίς να περιορίσει την ελευθερία τους;

Η διαφήμιση είναι εκείνη που μας ενημερώνει για προϊόντα που δεν έχουμε ξανακούσει: ασφαλή ξυράφια, αυτοκόλλητες ταπετσαρίες, σκληρά χρώματα, επιφάνειες που δεν αλλοιώνονται. Χριστουγεννιάτικα παιχνίδια ή μεθόδους περιποίησης του εαυτού μας. Οι τηλεοπτικές διαφημίσεις κάνουν μερικούς συζύγους να μη ξέρουν που πάνε τα λεφτά του σπιτιού, ή γιατί πρέπει να κερδίζουν περισσότερα. Και όταν αρχίσει να μας ενδιαφέρει κάτι καινούργιο, η διαφήμιση είναι εκείνη που με εξειδικευμένα περιοδικά που δεν υπήρχε λόγος αλλοιώτικα να αγοράσουμε, μας δείχνει και μας βοηθάει να επιλέξουμε και να αποκτήσουμε τα είδη και τις υπηρεσίες που μας ενδιαφέρουν.

Η αγορά δεν είναι ποτέ στατική. Πολύ λίγα προπολεμικά σπίτια κτίστηκαν με γκαράζ· τώρα ο αγοραστής θέλει διπλό γκαράζ ή τουλάχιστον χώρο για PARKING, και το διαμέρισμα της πόλεως έχει γίνει η απάντηση στο πρόβλημα της πυκνότητας του πληθυσμού. Η διαφήμιση εξελίσσεται μαζί με τις άλλες αλλαγές, και αυτό που ο κριτικός θεωρεί υλιστικό για άλλους, είναι ζήτημα βελτιωμένου επιπέδου ζωής. Έτσι παρ' όλες τις παραπάνω

επιφυλάξεις θα πρέπει ν' αναγνωρίσουμε ότι στη διαφήμιση οι άνθρωποι οφείλουν πάρα πολλά αφού, με τα διαφόρων ειδών διαφημιστικά μηνύματα, είναι γεγονός ότι γίναμε πιο καθαροί, πιο κομψοί, περισσότερο εγκυκλοπαιδικά μορφωμένοι και γενικά πιο κοινωνικοί στις καθημερινές μας εκδηλώσεις της ζωής.

Σχετικά με τα λεγόμενα περί «πλύσης εγκεφάλου», ο Γάλλος Κοινωνιολόγος Ζαν-Νοέλ Κοπφέρερ, βασισμένος σε πειράματα που έγιναν στις ΗΠΑ, τόνισε, ότι είναι σχεδόν αδύνατο να πεισθούν για κάτι οι άνθρωποι παρά τη θέλησή τους. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά: «Χωρίς την ανθρώπινη συμμετοχή, η διαφήμιση δεν έχει κανένα αποτέλεσμα». Δηλαδή δεν γίνεται αποδεκτή. Συνεπώς αυτό που θεωρείται ότι αποτελεί πειθώ, στο μέτρο που δεν γίνεται αποδεκτό, δεν προκαλεί την ενεργό συμμετοχή του ατόμου και στην καλύτερη περίπτωση αποτελεί απλή πρόταση.

Τέλος όσον αφορά την κατηγορία, που προσάπτεται στη διαφήμιση, ότι στοχεύει στη δημιουργία νέων πλασματικών αναγκών στον καταναλωτή, θα μπορούσε να αντιπαρατεθεί το δεδομένο ότι οκτώ στα δέκα προϊόντα αποτυγχάνουν.

3. Ότι η διαφήμιση είναι αναληθής ή παραπλανητική

Η κριτική αυτής της μορφής δεν μπορεί να υποστηριχθεί στην πραγματικότητα γιατί υπάρχει ένα νομοθετικό πλαίσιο που απαγορεύει την ψευδή ή παραπλανητική διαφήμιση.

Η διαφήμιση δεν είναι βέβαια τελειότερη από οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα, και κατά συνέπεια, μπορεί να γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης από απατεώνες, όπως και πολλές άλλες δραστηριότητες. Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι οι σοβαρές διαφημιστικές επιχειρήσεις δεν δίνουν ιδιαίτερα μεγάλη σημασία στη φήμη τους που την υποστηρίζουν πάντοτε με σοβαρή και επιμελημένη εργασία.

Υπάρχουν φυσικά και άλλες επιχειρήσεις και επαγγελματίες κακής ποιότητας, που νομίζουν ότι είναι έξυπνο να βασίζονται στην άποψη ότι γεννιέται κάθε λεπτό και ένας ανόητος καταναλωτής. Όμως, όπως όλες οι σοβαρές επιχειρήσεις και επαγγελματίες, έτσι και οι διαφημιστικές εταιρίες αναγνωρίζουν ότι, η εμπιστοσύνη του κοινού είναι απαραίτητη για την τελική τους επιτυχία. Άλλωστε, αν το κοινό δεν είχε εμπιστοσύνη στη δια-

φήμιση, τότε οι διαφημιστικές επιχειρήσεις δεν θα μπορούσαν να επιβιώσουν. Οι σωστά οργανωμένες διαφημιστικές επιχειρήσεις, μελετούν το αντικείμενο της εργασίας τους με σοβαρότητα και εφαρμόζουν προγράμματα που είναι αποτελεσματικά και αποδοτικά.

Όμως πέρα από το νομοθετικό πλαίσιο, υπάρχει και ο αυτόματος έλεγχος που προέρχεται από τους ίδιους τους καταναλωτές ή ακόμα και από τον ανταγωνισμό. Έτσι πολύ σύντομα αποκαλύπτονται τέτοιες ενέργειες που συνήθως δεν μπορούν να επιβιώσουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Στην περίπτωση των μέσων πρέπει να παραδεχθούμε ότι υπάρχει μια κυνική αδιαφορία για τα ηθικά δεδομένα, ιδιαίτερα όταν η κυκλοφορία και η αναγνωσιμότητα πέφτουν χαμηλά και αντιμετωπίζεται μια δυσκολία στην πώληση του χώρου των καταχωρήσεων. Όσο πιο δύσκολο είναι να πουληθεί ο χώρος αυτός, τόσο πιο εύκολα οι εκδότες δέχονται οποιαδήποτε μορφή διαφήμισης. Έτσι η διαφήμιση στις περιπτώσεις αυτές, επικρίνεται αυστηρά ότι κρύβει μυθολογίες, ανέντιμους στόχους, ηθικούς βιασμούς, προσβολές κ.λπ.

Θά 'πρεπε να τονισθεί στο σημείο αυτό ότι το να εξαπατηθούν οι πελάτες είναι μια πολύ φτηνή και εύκολη τακτική. Στην περίπτωση αυτή όμως το θύμα δεν πρόκειται βέβαια να κάνει συστάσεις αλλά απλώς δεν θα επιστρέψει ποτέ στο προϊόν. Έτσι η τελική αρνητική επίδραση εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό, από το στοιχείο των δημοσίων σχέσεων και της καλής πίστωσης που αποσπώδητο βλάπτει μακροπρόθεσμα. Μια παραπλανητική διαφήμιση είναι κακές δημόσιες σχέσεις. Σε μερικές μεγάλες επιχειρήσεις η διαφήμιση εξαρτάται από τον έλεγχο των δημοσίων σχέσεων, ακριβώς γιατί η επιχείρηση δεν θέλει να θυγεί ούτε το όνομά της, ούτε τα προϊόντα της από την αρνητική αντίδραση της διαφήμισης που μπορεί να είναι κακόγουστη, υπερβολική, αιχμηρή ή κακοσχεδιασμένη και αποσπώδητε ασύμφωνη με τη μορφή της επιχείρησής. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο συνήθως πρέπει να περιλαμβάνεται το σύμβολο της επιχείρησής στις διαφημιστικές καταχωρήσεις με συγκεκριμένη μορφή και χρώμα και μόνον κατόπιν της σχετικής εγκρίσεως του τμήματος των δημοσίων σχέσεων.

Αναφορικά με το «ψέμα» ⁽⁴⁾ και την υπερβολή θα πρέπει να τονίζουμε ότι οι διαφημιστές δεν είναι τόσο ανήθικοι, ούτε απατεώνες όπως πιστεύουν πολλοί. Αντίθετα έχουν τεράστιες γνώσεις τεχνικής που εξυπηρετούν το κοινωνικό σύνολο έστω και με αθώα —μερικές φορές— ψέματα. Γνωρίζουν δηλαδή ότι το κοινό μέχρι ενός ορισμένου σημείου, αρέσκεται και ενθουσιάζεται απ' αυτή. Αν και γνωρίζει ότι πρόκειται για υπερβολή, εν τούτοις ενσυνείδητα την αποδέχεται, επειδή δημιουργεί ευχάριστα συναισθήματα και ικανοποιεί ένα βιολογικό και κοινωνικό ένστικτο. Δεν δέχεται όμως την διαστρεβλωμένη αλήθεια την οποία απορρίπτει κατηγορηματικά. ⁽⁵⁾

Η ψυχολογία έχει ανακαλύψει ότι ενδιαφέρει αυτό και συγκινεί. Έτσι, αφενός λόγω του περιορισμένου χρόνου του διαφημιστικού μηνύματος και αφετέρου λόγω της μικρής διαφοράς ανάμεσα στην ποιότητα και στις ιδιότητες των προϊόντων, πρέπει αναγκαστικά η διαφήμιση ν' απευθύνεται περισσότερο στο συναίσθημα παρά στη λογική. Φυσικό λοιπόν είναι, η διαφήμιση να συνδέεται με τη δημιουργία ευχάριστων συναισθημάτων, παρά με την απλή παράθεση πληροφοριών, που πιθανόν να προκαλεί αδιαφορία στον καταναλωτή.

Έτσι η αρχή της αλήθειας που επιβάλλεται από το άρθρο 3 του Ν. 146/1914 «Περί αθεμίτου ανταγωνισμού» εμφανίζει σήμερα μικρή παρέκκλιση, υπό την έννοια ότι συγχωρείται μια ορισμένη δόση υπερβολής στη διαφήμιση, αναφορικά με την έκθεση των πραγματικών γεγονότων, υπό την προϋπόθεση όμως ότι δεν αλλοιώνει την ουσία του διαφημιζόμενου προϊόντος. Η υπερβολή με άλλα λόγια είναι γνωστή σήμερα στο κοινό και γιαυτό δεν λαμβάνεται υπόψη επακριβώς αλλά διατηρούνται επιφυλάξεις ως προς το ακριβές περιεχόμενό της.

4. Η διαφήμιση προκαλεί ακριβό ανταγωνισμό και υψηλές τιμές

Ανεβάζει η διαφήμιση τις τιμές; Είναι παράγων πληθωρισμού και επομένως τείνει να μειώσει την αγοραστική δύναμη; Θα μπορούσε ένας περιορισμός στις δαπάνες της διαφήμισης να βοηθήσει στον έλεγχο των ανερχομένων τιμών; Αυτά είναι ορι-

σμένα ερωτήματα τα οποία απασχολούν και σήμερα τους ειδικούς και το ευρύτερο κοινό.

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως ο πελάτης πληρώνει για τη διαφήμιση. Ο βιομήχανος δεν κάνει καμιά ειδική δωρεά από τα κέρδη του. Η διαφήμιση είναι ένα νόμιμο κόστος διανομής, όπως το ίδιο είναι και οι μισθοί των πωλητών, οι εμπορικές εκπτώσεις, η συσκευασία, οι εγγυήσεις, τα αποθήκευτρα και το κόστος παραδόσεως. Κάθε τι που συμβαίνει σε ένα προϊόν από τη στιγμή που κατασκευάσθηκε, είναι ένα κόστος διανομής και πρέπει να περιληφθεί στην τιμή.

Η διαφήμιση είναι μέρος αυτού του κυκλώματος. Υπάρχουν όμως ορισμένες περιπτώσεις όπου η διαφήμιση έχει την ικανότητα να μειώνει μάλλον παρά να αυξάνει τις τιμές. Αυτό π.χ. συμβαίνει όταν η πολύ μεγάλη ζήτηση για σχετικά ακριβά προϊόντα δίνει τη δυνατότητα να επιμερισθούν τα διοικητικά έξοδα και έτσι αφενός μεν κάνει το προϊόν προσιτό σε περισσότερο κόσμο, αφετέρου δε συμβάλλει, ένα προϊόν που μέχρι τότε θεωρούνταν είδος πολυτελείας, να ενταχθεί στην κατηγορία των ημι-πολυτελών. Η συσκευή τηλεόρασης, το πλυντήριο, το μαγνητόφωνο και η κεντρική θέρμανση είναι τέτοια παραδείγματα, όπως επίσης τα τρόφιμα που αγοράζονταν λιγότερο συχνά στο παρελθόν από την εργατική τάξη όπως το βούτυρο, το φρέσκο γάλα, το κοτόπουλο και το τυρί. ⁽⁶⁾

Έτσι αν και όλη αυτή η εξέλιξη δεν οφείλεται μόνο στη διαφήμιση αλλά και στην παράλληλη αύξηση των εισοδημάτων, είναι γεγονός ότι αυτή συνετέλεσε σημαντικά στο σημερινό βελτιωμένο επίπεδο ζωής.

Η διαφήμιση είναι μια διέγερση, χωρίς την οποία τα σχέδια παραγωγής δεν θα δικαιωνόντουσαν και η τιμή θα ήταν πολύ χαμηλή για να αφήσει κέρδος. Πιθανώς το πιο καλό και συνεπές παράδειγμα της συνεισοφορίας της διαφήμισης στη μείωση των τιμών να είναι οι ομαδικές διακοπές, σ' ένα Camping ή σε μια κρουαζιέρα στο εξωτερικό με φτηνό εισιτήριο.

Στις περιπτώσεις αυτές οι επιχειρήσεις μπορούν, μέσω της διαφήμισης να προκαλέσουν αυξημένη ζήτηση, πράγμα που στη συνέχεια θα τους επιτρέπει να αυξήσουν τις πτήσεις, ακόμα και τις νυκτερινές, με εξαιρετικά φτηνές τιμές σε σύγκριση με το κόστος παρόμοιων διακοπών, που κλείνονται ατομικά με κανονικούς ναύλους και τιμές ξενοδοχείων.

Τα πλεονεκτήματα επομένως της διαφήμισης είναι αναπόσπαστο μέρος της σύγχρονης κοινωνίας. Γενικά οι περσοσότεροι άνθρωποι πραγματικά κερδίζουν τις περισσότερες φορές από τις πιο πολλές διαφημίσεις. Θα μπορούσαμε να πούμε τελειώνοντας, ότι το πραγματικό πρόβλημα με τη διαφήμιση, έτσι όπως διαμορφώνεται σήμερα, είναι ότι δεν μπορούμε να την αποφύγουμε.

Παρ' όλες τις αντιδράσεις των οικονομολόγων και των κοινωνιολόγων, στις αρχές του αιώνα μας και παρ' όλες τις αδυναμίες που παρουσιάζει, εν τούτοις σήμερα η διαφήμιση αποτελεί —ιδιαίτερα στο σύστημα της ελεύθερης οικονομίας— προϋπόθεση οικονομικής ανάπτυξης και παράγοντα οικονομικής πρόόδου και εντάσσεται στον εμπορικό τομέα της επικοινωνίας, αφού καθοδηγεί, υποβοηθεί και καταπολέι τον καταναλωτή στην επιλογή των προσφερομένων αγαθών. Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες η διαφήμιση ενεργεί σαν λιπαντικό της οικονομίας και είναι μια δύναμη που εξυπηρετεί το γενικότερο συμφέρον, αφού βοηθάει στην επικάτληση της ευημερίας και στη βελτίωση του επιπέδου ζωής.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- (1) Βλ. σχετικά Κ.Θ. Παπαλεξάνδρου «Ιστορία της διαφήμισης».
- (2) Βλ. σχετικά Π. Μποκοβού «Μελέται επί θεμάτων Δημ. Σχέσεων».
- (3) Ορισμός του Μπερνατίν.
- (4) Η λέξη ψευτιά στη διαφήμιση δεν ανταποκρίνεται στην αληθινή της έννοια. Η πραγματική λέξη που ταιριάζει απόλυτα είναι η λέξη παραπλάνηση.
- (5) Βλ. σχετικά Δ.Κ. Μαγκλιβέρα.
- (6) Η έντονη διαφήμιση ηλεκτρικών συσκευών στη δεκαετία 1960-70, οδήγησε στη μείωση των τιμών των συσκευών κατά 30%.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. FRANK JEFKINS - Διαφήμιση.
2. ROBERT LEDUC - Η διαφήμιση στην υπηρεσία της επιχείρησης.
3. ΣΠ. ΖΟΜΠΑΝΑΚΗ - Δημόσιες σχέσεις.
4. Γ. ΧΑΡΤΟΚΑΛΛΗ - Δ. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ - Δημόσιες σχέσεις στην αστυνομία.
5. Κ. ΜΑΡΝΗΣΑΛΗ - Εισαγωγή στις Δημόσιες σχέσεις.

Η δύναμη του ενός και η δική σου ευθύνη

Του Κων/νου Τσιμπούκη
Ψυχολόγου

Κάθε εποχή, κάθε λαός, κάθε σχολείο, κάθε οικογένεια και κάθε ομάδα έχει τα προβλήματά της. Εμείς όλοι είμαστε θιασώτες αυτών των προβλημάτων. Και σχεδόν όλοι παραμένουμε σε αδράνεια. Δεν ενεργούμε και δε βοηθούμε για τη λύση τους. Είμαστε διστακτικοί για το αποτέλεσμα των ενεργειών μας και των προσπαθειών μας.

Οχυρωνόμαστε πίσω από τη δικαιολογία και τον ισχυρισμό:

«Τι να κάνει ένας άνθρωπος. Δεν ξέρετε ότι ένας κούκος δεν φέρνει την άνοιξη;».

Εσείς, που διαβάσετε αυτές τις γραμμές, ξέρετε ότι πραγματικά είναι εύκολη δικαιολογία, γιατί στην πραγματικότητα **ένας κούκος φέρνει την άνοιξη**. Οι άλλοι ακολουθούν. Ναι, ένα χελιδόνι δίνει το μήνυμα ότι η άνοιξη έφτασε. Τι άλλα ακολουθούν.

Τη θέση αυτή τονίζει χαρακτηριστικά ο Ιωάννης Χρυσόστομος, ο οποίος λέει:

*Αρκεί εις άνθρωπος ζήλω
πεπυρμένος ολόκληρον
δήμον αναμορφώσασθαι».*

δηλαδή φτάνει ένας άνθρωπος, που καίγεται από ζήλο, να αναμορφώσει ολόκληρο λαό. Φτάνει ένας πατέρας, μια μάνα, ένα παιδί να αναμορφώσει ολόκληρη την οικογένεια. Φτάνει ένας υπάλληλος να αναμορφώσει ολόκληρη την υπηρεσία. Φτάνει ένας δάσκαλος να δώσει νέα πνοή σε ένα σχολείο.

Φτάνει ένας κοινοτάρχης για να ανακαινίσει ολόκληρη την κοινότητα. Φτάνει ένας... Κι αυτός ο ένας είστε και εσείς.

Με αυτό το πνεύμα ο αείμνηστος καθηγητής του πανεπιστημίου Αθ. Τσιριντάνης γράφει το βιβλίο του **Ένα μήνυμα**:

«Χωρίς να περιμένει ο σημερινός, καλός και καλοπροαίρετος άνθρωπος τότε θα αλλάξει η αρρωστημένη νοοτροπία του συνόλου, που τον κρατάει σε αγωνία, και χωρίς να πολυπραγμαίνει με το εάν και πόσοι θα είναι μαζί του, ο άνθρωπος αυτός κάνει μια αλλαγή μέσα του και προχωράει με την πίστη για δύναμη από την αγωνία στον αγώνα». Και συνεχίζει:

«Τι θα φέρει το αύριο δεν ξέρουμε. Ξέρουμε όμως το χρέος μας και μπορούμε να μετασχηματιστούμε και από καλοπροαίρετοι άνθρωποι, που θρηνούν, να γίνουμε αγωνιστές που θα πετύχουν, ώστε η φωνή της κατάπτωσης, εάν δεν παύσει να ακούγεται, να παύσει πάντως να είναι μονόλογος».

Λοιπόν τι λέτε;

Σίγουρα αποφασίσατε. Ξεκινήσατε κιόλας. Η αλλαγή έγινε μέσα σας. Και να που, μόλις πήρατε την απόφαση, διακρίνατε κι άλλους να ακολουθούν το δικό σας δρόμο. Διαπιστώσατε ότι πολλοί σαν εσάς είχαν τις ίδιες αμφιβολίες και δισταγμούς. Τώρα όμως... περπατάνε το μοναδικό δρόμο, που οδηγεί στην ψυχική υγεία και στη γαλήνη της ψυχής. Σεις που κάνετε το χρέος σας χωρίς να χρειάζεται να σας υπενθυμίσουμε οι άλλοι δώσατε το παράδειγμα. Νιώθετε ικανοποιημένοι με τον εαυτό σας. Σας αρέσει η

μοναξιά της πρωτοπορίας.

Ξέρετε ότι η ανοχή είναι το προτέρημα των αδυνάτων και σεις είστε δυνατοί. Η αδιάλλακτη επιμονή σας να συντελέσετε στη βελτίωση των όσων κακών συμβαίνουν σας οδηγεί στην επιτυχία. Σεις δεν αγωνιάτε για το αύριο. Αγωνίζεστε **απρούπόθετα** για ένα καλύτερο αύριο ως άτομο, ως εργαζόμενος, ως μέλος της οικογένειάς σας, του σχολείου σας, της κοινότητάς σας, της πατρίδας σας, του κόσμου όλου.

Το καλύτερο αύριο είναι έργο δικό σας. Γι' αυτό όμως αξιοποιήστε το σήμερα. Γιατί ξέρετε ότι:

*«Το χθες χάθηκε
το αύριο είν' αμφίβολο
το σήμερα υπάρχει και σου ανήκει
Γι' αυτό αξιοποίησέ το».*

Γι' αυτά που σας ενοχλούν, γι' αυτά που δεν σας αρέσουν, γι' αυτά που θέλετε να γίνουν καλύτερα, επιτυχέστερα, ευτυχέστερα, κάνετε κάτι σήμερα, κάνετε κάτι τώρα.

Σήμερα μπορείτε να αγαπήσετε τη γυναίκα σας, να φερθείτε με την ευγένεια και την καλοσύνη που ταιριάζει στον άντρα σας, να δείξετε τρυφερότητα και στοργή στα παιδιά σας, να εκδηλώσετε σεβασμό στους γονείς σας, αγάπη και καλοσύνη στα αδέρφια σας, φιλοξενία στον ξένο, αξιοπρέπεια στις σχέσεις σας, ειλικρινή φιλία στο φίλο, ενθάρρυνση στο μαθητή σας, βοήθεια σε όποιον τη χρειάζεται.

Σήμερα θα απολαύσετε τη φύση και θα χαρείτε ό,τι έχετε.

Σήμερα θα ευχαριστήσετε το Θεό γιατί ζείτε, γιατί είστε γεροί, γιατί έχετε τα μάτια σας, τα χέρια σας, τα πόδια σας, γιατί έχετε υγεία, γιατί μπορείτε να γελάτε, για ό,τι έχετε.

Σήμερα μπορείτε να εκτελέσετε τα καθήκοντά σας προς τον εαυτό σας, προς τους άλλους, προς το Θεό.

Σήμερα θα κάνετε το πρώτο βήμα για να συντελέσετε στη δημιουργία ενός «κόσμου όμορφου αγγελικά πλασμένου».

Φίλοι αναγνώστες της «Αστυνομικής Επιθεώρησης». Ελπίζω να έγινε σαφές ότι:

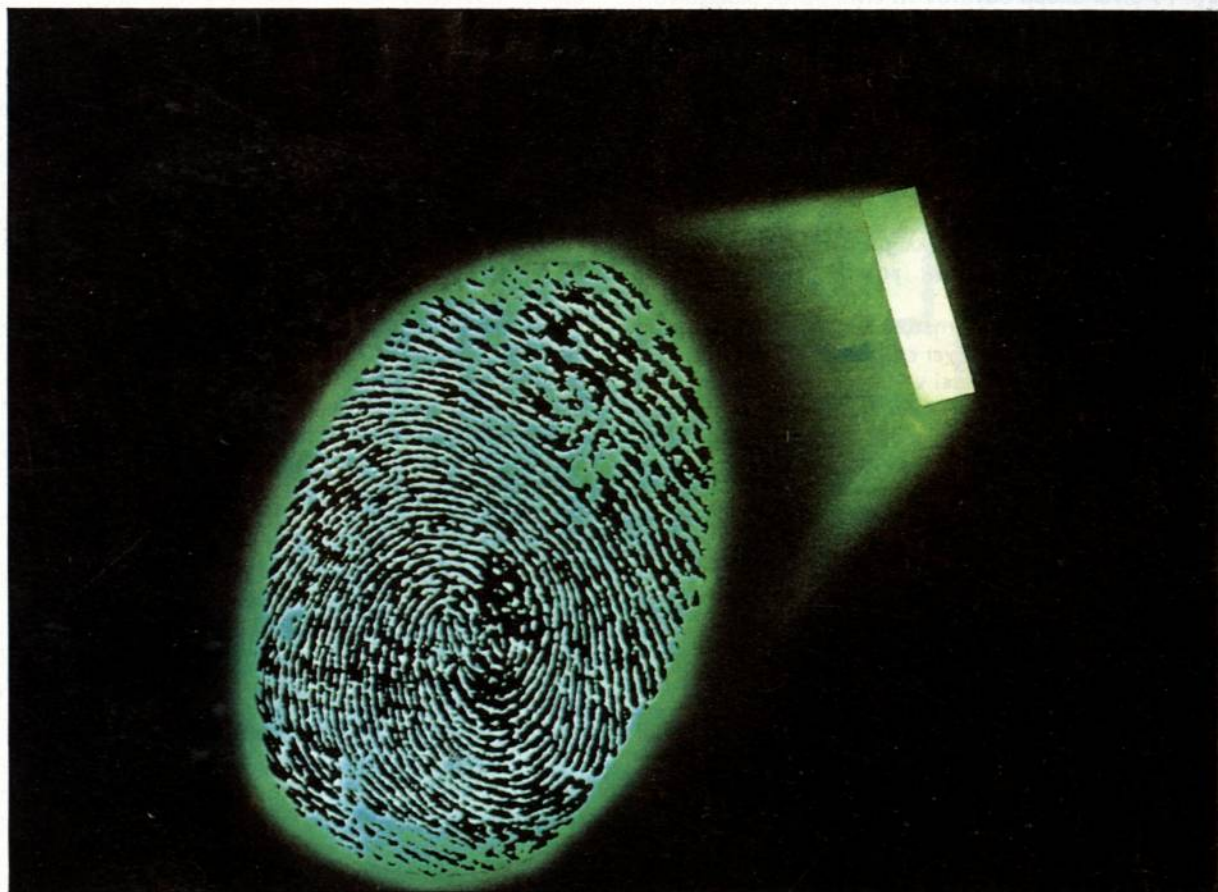
Η ποιότητα της ζωής και της ζωής όλων μας από σήμερα και πέρα εξαρτάται πρώτα από μένα και ύστερα από σένα.

Η αναγέννηση του τόπου μας θα πραγματοποιηθεί με τη λεπτότητα της ανάλυσης, με τη ρωμαλεότητα της σκέψης, με την ακρίβεια της λογικής και κυρίως με την ευαισθησία του καθενός μας στη συνυπευθυνότητα για ό,τι γίνεται ή δε γίνεται σε αυτόν τον τόπο.

Η επίσημη και ανεπίσημη μέτρηση της εγκληματικότητας

Της Φωτεινής ΚΑΡΔΙΟΠΟΥΛΗ-ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Καθηγήτριας Αστυνομικών Σχολών

Κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα οι Ευρωπαϊκές χώρες άρχισαν να συστηματοποιούν τη συλλογή των δικαστικών στατιστικών καταδικών και φυλακίσεων και άρχισαν να τηρούν στοιχεία για τα εγκλήματα που αναφέρονται στις αστυνομικές αρχές.

Η επίσημη εγκληματολογική στατιστική αποτελεί τη βασική πηγή πληροφοριών για την έκταση και τη φύση της εγκληματικής συμπεριφοράς, την κίνηση της εγκληματικότητας καθώς και για τη λειτουργία του συστήματος της ποινικής δικαιοσύνης σε μια χώρα.

Η εγκληματολογική στατιστική διακρίνεται συνήθως σε **στατιστική αδικημάτων** (όπου παρέχει πληροφορίες για τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν γενικά κατά τη διάρκεια π.χ. ενός χρόνου σε μια χώρα, ανεξάρτητα από τη μετέπειτα πορεία της υπόθεσης δηλ. από την ποινική δίωξη, τιμωρία ή νόμιμη απαλλαγή του δράστη) και **δικαστική στατιστική** (που αναφέρεται στους ανά έτος (τελεσίδικα συνήθως) καταδικασθέντες από τα Ποινικά Δικαστήρια).

Ωστόσο η ακρίβεια και η αξιοπιστία της εγκληματολογικής στατιστικής σαν (μοναδικού τουλάχιστον) δείκτη της εγκληματικότητας έχει διεθνώς αμφισβητηθεί.

Πρώτα από όλα τα διάφορα στάδια της ποινικής διαδικασίας ενεργούν σαν διαδοχικά «φίλτρα» που συγκρατούν κάθε φορά ένα αριθμό ατόμων έτσι ώστε τελικά ο αριθμός των ατόμων που καταδικάζονται κάθε χρόνο (και μάλιστα τελεσίδικα) από τα ποινικά δικαστήρια (και πολύ περισσότερο ο αριθμός εκείνων που φυλακίζονται) να είναι σημαντικά μικρότερος του αριθμού των εγκλημάτων που αναφέρθηκε ότι διαπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του χρόνου αυτού. Το «πέρασμα» από το ένα στάδιο στο άλλο προϋποθέτει τη λήψη κάποιας απόφασης από το κάθε φορά αρμόδιο όργανο και θέτει επομένως επί τάπητος τα προβλήματα που συνδέονται με τη διακριτική του ευχέρεια...⁽¹⁾ Εξάλλου είναι γνωστό ότι ο «σκοτεινός αριθμός» των εγκλημάτων («αφανής εγκληματικότητα») ξεπερνά κατά πολύ εκείνον της επίσημης εγκληματικότητας. Έγκυροι εγκληματολόγοι ⁽²⁾ υποστηρίζουν ότι μόλις το 15 - 25% του όλου αριθμού των εγκλημάτων περιλαμβάνονται στις εγκληματολογικές στατιστικές.

Ειδικότερα, πρέπει να διευκρινίσουμε ότι ο αριθμός των πράγματι διαπραχθέντων εγκλημάτων διαφέρει από τον αριθμό που αναφέρουν οι στατιστικές ότι διαπράχθη-

καν.

Αυτό κυρίως οφείλεται στο ότι:

1) Αρκετά εγκλήματα δεν γίνονται γνωστά στις αρχές. Είναι δυνατόν το θύμα να μην συνειδητοποιήσει ότι έλαβε χώρα ένα έγκλημα (π.χ. νομίζει ότι έχασε κάτι που κάποιος του έκλεψε) ή να συναινεί σ' αυτό (π.χ. σε περίπτωση αποπλάνησης ανηλίκου) ή μπορεί να τον συνδέει φιλική ή συγγενική σχέση με το δράστη και αυτό ή το περιβάλλον του να θέλει να τον καλύψει (π.χ. σε περίπτωση αιμομιξίας). ⁽³⁾ Είναι ακόμα δυνατόν να είναι μέλος μιας κοινότητας που δείχνει ανεκτική στάση στο έγκλημα ή εχθρική στην ανάμιξη της αστυνομίας ⁽⁴⁾ ή να φοβάται τις συνέπειες της καταγγελίας (π.χ. όταν ο δράστης είναι κάποιο πρόσωπο από το χώρο του οργανωμένου εγκλήματος) ή να εκβιάζεται από το δράστη. Ένα θύμα μπορεί ακόμα να φοβάται και την ταπείνωση που μπορεί να υποστεί στην αστυνομία ή στη δίκη, εφόσον εγκалέσει το δράστη (π.χ. στην περίπτωση βιασμού).

Εξάλλου υπάρχουν και εγκλήματα που δεν έχουν κάποιο συγκεκριμένο θύμα (π.χ. κατοχή - χρήση ναρκωτικών).

2) Η αστυνομία δεν χαρακτηρίζει ορισμένα συμβάντα σαν εγκλήματα, είτε γιατί δεν έχει επαρκείς αποδείξεις γι αυτά, ή γιατί το θύμα δεν επιθυμεί να υποβάλλει έγκληση ή γιατί (ιδίως σε όσα κράτη έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια) δεν θέλει να δώσει συνέχεια στην υπόθεση για διάφορους λόγους (γιατί π.χ. θέλει να την αντιμετωπίσει με κάποιο ανεπίσημο τρόπο, όπως με «αστυνομική προειδοποίηση» σε περιπτώσεις νεαρών παραβατών, αλητών κ.λπ.) ⁽⁵⁾

Επειδή λοιπόν τόσο το κοινό και τα θύματα, όσο και η αστυνομία επηρεάζουν την εικόνα που δίνει η εγκληματολογική στατιστική για την έκταση και τη φύση της εγκληματικότητας δεν θα ήταν υπερβολικό να ισχυριστεί κανείς ότι η επίσημη εγκληματολογική στατιστική αποτελεί μάλλον ένα «βαρόμετρο» της στάσης της κοινωνίας ⁽⁶⁾ απέναντι στον αποκλίνοντα πληθυσμό της παρά ότι παρέχει μια ακριβή και αντικειμενική εικόνα της αντικοινωνικής συμπεριφοράς.

Γι' αυτό και κάθε παρατήρηση του τύπου «αυξήθηκε η εγκληματικότητα» ή «μειώθηκε η εγκληματικότητα» εφόσον γίνεται με βάση αποκλειστικά τα δεδομένα της εγκληματολογικής στατιστικής πρέπει να αντιμετωπίζεται με επιφυλακτικότητα δεδομένου ότι η διαφορά στους αριθμούς των εγκλημάτων μπορεί (κατά ένα ποσοστό τουλάχιστον) να οφείλεται σε κάποια αλλαγή στάσης του κοινού απέναντι στο έγκλημα (π.χ. μικρότερη ανεκτικότητα στη βία ή μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στην αποτελεσματικότητα της αστυνομίας) ή στη μεταβολή της πολιτικής της αστυνομίας (π.χ. μεγαλύτερη αυστηρότητα στην εφαρμογή ενός νόμου ή αντίστροφα, μεγαλύτερη ανεκτικότητα στις παραβιάσεις του, πρόσληψη περισσότερων ατόμων από την αστυνομία κ.λπ.) ⁽⁷⁾

Διάφορες μέθοδοι έχουν κατά καιρούς προταθεί για τη «συμπλήρωση» ή τη διόρθωση της εικόνας που δίνει για το έγκλημα η εγκληματολογική στατιστική. Οι δυο δημοφιλέστερες είναι: 1) Οι θυματολογικές έρευνες και 2) οι έρευνες αυτοομολογούμενης εγκληματικότητας.

Οι θυματολογικές έρευνες γίνονται κυρίως με τη μέθοδο της απογραφής: Οι ερευνητές ρωτούν ένα τμήμα του πληθυσμού μιας χώρας ή μιας περιοχής εαν έπεσαν θύματα ενός εγκλήματος, μέσα σ' ένα ορισμένο χρονικό διάστημα.

Οι θυματολογικές έρευνες δεν μπορούν συνήθως να θεωρηθούν έγκυροι δείκτες των ανθρωποκτονιών (εκτός κι αν πρόκειται για απόπειρες), των «εγκλημάτων χωρίς

θύμα» ή με θύμα που συναινεί (π.χ. εγκλήματα κατά της δημόσιας τάξης, χρήση ναρκωτικών ουσιών, ορισμένα κατ' των ηθών κ.λπ.), και των εγκλημάτων κατά νομικών προσώπων ή οργανισμών (π.χ. κλοπές καταστημάτων, δόλια αποφυγή πληρωμής εισιτηρίου, απάτες κατά εταιριών κ.λπ.) ⁽⁸⁾. Ωστόσο μπορούν να παράσχουν πολύτιμα στοιχεία που δεν καταγγέθηκαν στις αρχές, για τους λόγους που εμπόδισαν τα θύματα να τα αναφέρουν καθώς και για τα χαρακτηριστικά των θυμάτων (για το ποια πρόσωπα δηλ. κινδυνεύουν περισσότερο να γίνουν θύματα κάποιου εγκλήματος και ποιου) ⁽⁹⁾.

Οι θυματολογικές μελέτες παρέχουν ενδείξεις ότι η «αφανής εγκληματικότητα» είναι σε γενικές γραμμές λιγότερο σοβαρή από τη φανερή και για ορισμένες κατηγορίες εγκλημάτων ο «σκοτεινός αριθμός» είναι μεγαλύτερος απ' ότι για άλλες ⁽¹⁰⁾. Π.χ. όπως προκύπτει από μια πρόσφατη θυματολογική έρευνα στη Μ. Βρετανία, ενώ οι διαρρήξεις ή κλοπές αντικειμένων από αυτοκίνητα (π.χ. ραδιομαγνητοφώνων, τροχών κ.α.) ή φθορές σε αυτοκίνητα σπάνια καταγγέλλονται, αντίθετα οι κλοπές αυτοκινήτων καταγγέλλονται σχεδόν πάντα. Μεγάλος είναι ακόμα ο αριθμός των εγκλημάτων βίας (ληστείες, κατά των ηθών, σωματικές βλάβες) καθώς και βανδαλισμών, κλοπών από καταστήματα και διαρρήξεων (και μάλιστα των απόπειρων) που δεν αναφέρονται στις αρχές ⁽¹¹⁾.

Ενώ οι θυματολογικές έρευνες ασχολούνται με τα εγκλήματα που δεν έχουν αναφερθεί στις αρχές, οι έρευνες αυτοομολογούμενης εγκληματικότητας ενδιαφέρονται για τους ενόχους που δεν έχουν συλληφθεί ή γενικά ανακαλυφθεί.

Οι έρευνες αυτοομολογούμενης εγκληματικότητας χρησιμοποιούν ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις, με τις οποίες συλλέγουν πληροφορίες από ένα τμήμα του πληθυσμού σχετικά με τα εγκλήματα που διέπραξε είτε αυτά είχαν σαν αποτέλεσμα την ποινική του δίωξη είτε όχι, λαμβάνοντας πρόνοια για την εξασφάλιση της ανωνυμίας των προσώπων που ερωτώνται.

Οι μελέτες αυτοομολογούμενης εγκληματικότητας μπορούν να δώσουν στοιχεία για εγκλήματα χωρίς θύμα ή «ιδιωτικά» εγκλήματα (π.χ. παραβιάσεις μέτρων προληψίας ασθενειών, χρήση ναρκωτικών) για ανθρωποκτονίες, καθώς και για εγκλήματα κατά παιδιών πολύ μικρής ηλικίας που δεν μπορούν να περιλάβουν οι θυματολογικές μελέτες.

Οι προαναφερθείσες μελέτες περιλαμβάνουν στα δείγματα του πληθυσμού που εξετάζουν κυρίως νεαρά άτομα και σήμερα είναι λιγότερο δημοφιλείς από τις θυματολογικές απογραφές. Ωστόσο είναι πολύτιμες γιατί παρέχουν ενδείξεις όχι μόνο για την έκταση και τη συχνότητα της εγκληματικής δραστηριότητας αλλά και για τις τυχόν διαφορές ανάμεσα στους «επίσημους» και τους «ανεπίσημους» (αυτούς δηλ. που η δράση τους δεν σημειώνεται από τη στατιστική) εγκληματίες.

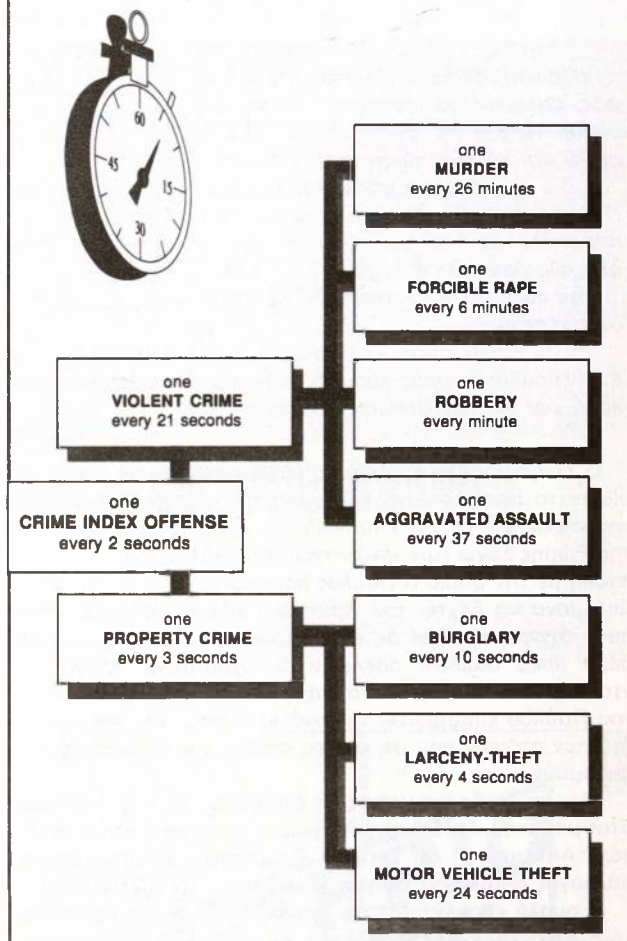
Από τις παραπάνω μελέτες προκύπτει ότι ιδίως η νεανική παραβατική συμπεριφορά είναι πολύ περισσότερο διαδεδομένη απ' όσο προκύπτει από τις στατιστικές και στην Αγγλία και στις Ηνωμένες Πολιτείες μόλις περίπου το 1/4 των νεαρών που διέπραξαν κάποιο έγκλημα περιλαμβάνονται στις δικαστικές στατιστικές ⁽¹¹⁾.

Τα περισσότερα εγκλήματα που ομολογούνται δεν είναι σοβαρά (και μερικές φορές είναι ζητήματα και αν μπορούν να χαρακτηρισθούν σαν εγκλήματα) ⁽¹²⁾ αλλά υπάρχει κι ένας αριθμός ανεπίσημων παραβατών (που ανάλογα με την έρευνα κυμαίνεται από 64% ⁽¹³⁾ - 3,3% ⁽¹⁴⁾ που έχει διαπράξει σοβαρά εγκλήματα και μάλιστα περισσότερο από μία φορές).

Οπωσδήποτε οι «επίσημοι» και οι «ανεπίσημοι» νεαροί παραβάτες διαφέρουν κυρίως ως προς τη **συχνότητα** και τη **σοβαρότητα** ⁽¹⁵⁾ της εγκληματικής τους δραστηριότητας αλλά αρκετές έρευνες παρέχουν ενδείξεις ότι μερικές φορές και «εξωνομικοί» παράγοντες όπως το φύλο ⁽¹⁶⁾, η φυλή ⁽¹⁷⁾, η κοινωνική τάξη ⁽¹⁸⁾, οι επαγγελματικές αντιλήψεις της τοπικής αστυνομίας ⁽¹⁹⁾, η συμπεριφορά και το ύψος του νεαρού ⁽²⁰⁾ κ.α. επηρεάζουν την εφαρμογή του νόμου και συντείνουν στο στιγματισμό ενός νεαρού ατόμου σαν επίσημου παραβάτη.

Και τα δύο είδη ερευνών παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα μεθοδολογίας που συνδέονται κυρίως με την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των πληροφοριών που παρέχουν (αν π.χ. οι παραβάτες αναφέρουν όλα τα εγκλήματα που έπραξαν ή αντίθετα μεγαλοποιούν τα πράγματα, αν τα θύματα θυμούνται ή αναφέρουν όλα τα εγκλήματα ιδίως μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου κ.λπ.), την αντιπροσωπευτικότητα των δειγμάτων που χρησιμοποιούν καθώς και τον ορισμό του εγκλήματος που δίνουν. Η κριτική των παραπάνω ερευνών φαίνεται να οδηγεί στην αποδοχή της «θεσμικής προσέγγισης» στο θέμα της εγκληματολογικής στατιστικής, σύμφωνα με την οποία δεν έχει σημασία αν η στατιστική είναι ανακριβής ή αναξιόπιστη αλλά πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν μια άποψη της κοινωνικής οργάνωσης και να ερευνάται ποιες πολύπλοκες διαδικασίες και συνθήκες οδηγούν στην παραγωγή των επίσημων δεικτών εγκληματικότητας ⁽²¹⁾. Ωστόσο δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι παραπάνω έρευνες μπορούν να διευρύνουν το οπτικό πεδίο της εγκληματολογίας και να συμβάλλουν στην παρουσίαση μιας άλλης εικόνας για το έγκλημα ⁽²²⁾ από αυτή που δίνουν οι επίσημες στατιστικές. Η σημασία αυτών των ερευνών έγκειται περισσότερο στην περιγραφή και την ερμηνεία του εγκλήματος από τη σκοπιά της ατομικής και κοινωνικής βλάβης, με βάση τις εκτιμήσεις των «καταναλωτών» ⁽²³⁾ (θυμάτων) και στις πληροφορίες που μας δίνουν για το πώς γίνεται αντιληπτή και αντιμετωπίζεται η απόκλιση κάτω από διάφορες κοινωνικές συνθήκες και αντιλήψεις, παρά ίσως στις μετρήσεις του «σκοτεινού αριθμού» εγκλημάτων που επιχειρούν.

CRIME CLOCK

Σημειώσεις

1. Πρβλ. A.K. BOTTOMLEY: DECISIONS IN THE PENOE PROCESS P. 35-175.

2. L. RABZINOWICZ: THE CRIMINAL IN SOCIETY: P 916-929. (J. ROYAL SOC. ARTS), H. JONES: CRIME IN A CHANGING SOCIETY, P 18.

3. N. WALKER: "CRIME AND PUNISHMENT IN BRITAIN" P. 12 and "CRIME, COURTS AND FIGURES" PP. 15-16.

4. Πρβλ. F.H. Mc CLINTOCK ET AL.: CRIMES OF VIOLENCE, 1963 P. 71 και BOTTOMLEY OP. CIT P. 14.

5. Mc CLINTOCK OPCI P. 66, J. LAMBERT: CRIME POLICE AND RACE RELATIONS P. 43.

6. Πρβλ. και D. GLASER: VICTIM SURVEY RESEARCH στο A.L. GUENTHER (εκδ.): CRIMINAL BEHAVIOUR AND SOCIAL SYSTEMS P. 144 και A. BOTTOMLEY P. 21.

7. R. HOOD and R. SPARTS: KEY ISSUES IN CRIMINOLOGY, P. 35-45.

8. K. PEASE and K. BOTTOMLY: CRIME AND PUNISHMENT, 1986 P 20-21.

9. Πρβλ. THE BRITISH CRIME SURVEY, HORS 76 1983, P. 15-21.

10. Πρβλ. R. HOOD etc. P. 34, THE BRITISH CRIME PP. 7-14, K. PEASE etc. P. 22-22.

11. Πρβλ. HOOD etc. - PP. 46-79.

12. M. GOLD: UNDETECTED DELINQUENT BEHAVIOUR IN JRSD, 1966 PP. 27-46.

13. Πρβλ. J.S. WALLERSTEIN AND C.L. WYLE: OUR LAWABIDING LAWBREAKERS, IN NATIONAL PROBATION 1947, MARCH - APRIL P.

107-112.

14. H.D. WILLCOCK: DETERRENTS AND INCENTIVES TO CRIME AMONG YOUTHS AGED 15 TO 21 YEARS, 1966 (U.K. G.S.S.).

15. B.A. T. HIRSEHI: CAUSES OF DELINQUENES 1969 P. 57.

16. H.E. PEPINSKY: POLICE DECISION MAKING PP. 21-52 στο D.M. GOTTPEDSON: DECISION MAKING THE CRIMINAL JUSTICE SYSTEM, 1975.

17. Πρβλ. J.Q. WILSON: THE POLICE AND THE DELINQUENT IN TWO CITIES.

18. PEPINSKY P. 38 αλλά βλ. και το άρθρο του F. WILLFAMS στο J. INCIARDI: RADICAL CRIMINOLOGY: THE COMING CRISIS, 1980 P. 212-224.

19. P. PRIESTLEY ET AL: JUSTICE FOR JUVENILES 1977 P.P. 63-64.

20. RILIAVIN AND BRIAR: POLICE ENCOUNTERS WITH GUVENILES, AM. J. SOC 1964 P. 206-214.

21. Πρβλ. BOTTOMLEY: DECISIONS OP CIT, KITSUSE SOCIAL REACTION TO DEVIANT BEHAVIOUR: στο H. BECKER (εκδ.): THE OTHER SIDE, PP. 87-102.

22. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η στατιστική δίνει περισσότερες ποσοτικές παρά ποιοτικές πληροφορίες για τις αυξομειώσεις της εγκληματικότητας.

23. Ο WHEELER και άλλοι υποστήριξαν ότι η εγκληματολογική στατιστική για να έχει περισσότερο νόημα για το κοινό θα πρέπει να περιέχει και στοιχεία που σχετίζονται με τα θύματα WHEELER: CRIMINAL STATISTICS: J. CR. LCGY, 1967 PP. 317-224.

«ΟΝΗΣΙΜΟΣ»

Ποιος είναι ο σύλλογος συμπαράστασης κρατουμένων

Της Αγγελικής Ρήγα

«Πάυλος, δέσμιος Χριστού Ιησού και Τιμόθεος ο αδελφός, Φιλήμονι τω αγαπητώ και συνεργώ ημών.

Και Απφία τη αγαπητή και Αρχίππω τω στρατιώτη ημών και τη κατ' οίκον σου εκκλησία...

...δια την αγάπην μάλλον παρακαλώ· τοιούτος ων, ως Παύλος πρεσβύτες, νυνί δε και δέσμιος Ιησού Χριστού, παρακαλώ σε περί του εμού τέκνου, ον εγέννησα εν τοις δεσμοίς μου, Ονήσιμον,

τον ποτέ σοι άχρηστον νυνί δε σοί και εμοί εύχρηστον, ον ανέπεμψα·

συ δε αυτόν, τουτ' εστί τα εμοί σπλάχνα προσλαβού ον εγώ εβουλόμην προς εμαυτόν κατέχειν, ίνα υπέρ σου διακονή μοι εν τοις δεσμοίς του ευαγγελίου·

χωρίς δε της σης γνώμης ουδέν ηθέλησα ποιήσαι ίνα μη ως κατά ανάγκην το αγαπόν σου η, αλλά κατά εκούσιον.

Τάχα γαρ δια τούτον εχωρίσθη προς ώραν, ίνα αιώνιον αυτόν απέχης,

ουκέτι ως δούλον, αλλ' υπέρ δούλον, αδελφόν αγαπητόν, μάλιστα εμοί, πόσω δε μάλλον σοι και εν σαρκί και εν Κυρίω!

Ει ουν με έχεις κοινωνόν, προσλαβού αυτόν ως εμέ.

Ει δε τι ηδίκησέ σε η οφείλει, τούτο εμοί ελλόγει·

εγώ ο Παύλος έγραψα τη εμοί χειρί, εγώ αποτίσω.

ίνα μη λέγω σοι ότι και σεαυτόν μοι προσοφείλεις...»

Ο Ονήσιμος, ένας κλέφτης και φυγάς δούλος, που ζήμωσε το αφεντικό του αλλά μετανόησε, γίνεται αιτία για την «προς Φιλήμονα» επιστολή του δέσμιου (στις φυλακές της Ρώμης λόγω των ιδεών του) Αποστόλου Παύλου. Επιστολή με την οποία ο Παύλος παρακαλεί και συνηστά στον Φιλήμονα να δεχτεί τον Χριστιανό πλέον Ονήσιμο, «τον ποτέ άχρηστον, νυνί δε εύχρηστον», «ουκέτι ως δούλον αλλά υπέρ δούλον, αδελφόν δε αγαπητόν». Μοναδικό ντοκουμέντο και μήνυμα αγάπης και ισότητας η επιστολή του Παύλου επισημαίνει την ανάγκη κοινωνικής επανένταξης των ατόμων που σε κάποιο στάδιο της ζωής τους παρνομούν.

Σήμερα «ο δρόμος προς τη Δαμασκό» έχει το δικό του σταθμό. Στην καρδιά της Αθήνας, στη συμβολή των δρόμων Ασκληπιού και Σεργίου Πατριάρχου 8, βρίσκεται ο σύλλογος συμπαράστασης κρατουμένων «Ο ΟΝΗΣΙΜΟΣ».

Η ομαλή επανένταξη των αποφυλακιζομένων μέσα στο κοινωνικό σύνολο, παράλληλα με την ταυτόχρονη προσφορά βοήθειας στους φυλακισμένους και τους συγγενείς τους είναι κύρια το έργο που επιτελείται με την αξιόλογη δράση που έχει αναπτύξει μέσα στα οκτώ χρόνια της λειτουργίας του ο σύλλογος συμπαράστασης κρατουμένων «Ο ΟΝΗΣΙΜΟΣ».

Κοντά μας έχουμε τον κ. Στέλιο Μπουρμπαχάκη, πρόεδ-

δρο του συλλόγου, για να μας εξηγήσει αναλυτικότερα ποιος είναι και τι κάνει «Ο ΟΝΗΣΙΜΟΣ». Θα πρέπει ακόμη να σημειώσουμε ότι η κουβέντα με τον κ. Μπουρμπαχάκη γίνεται στα γραφεία του συλλόγου σε ατμόσφαιρα φιλική και ώρα εργασιακής αιχμής για τον πρόεδρο, πλεονέκτημα βέβαια αυτό για μας, αφού έχουμε την ευκαιρία να εκτιμήσουμε από κοντά το έργο του συλλόγου.

«Ο σύλλογός μας», αρχίζει την αφήγησή του ο κ. Μπουρμπαχάκης, «ιδρύθηκε το 1982 από 20 ιδρυτικά μέλη. Σήμερα αριθμεί περίπου τα 300 μέλη και πολυάριθμους φίλους και συνεργάτες, που μας ενισχύουν οικονομικά και προσφέρουν εθελοντική βοήθεια - εργασία. Άνθρωποι όλων των κοινωνικών τάξεων και επαγγελματιών αλλά και απλοί πολίτες με φιλάνθρωπα αισθήματα και αγάπη πλαισιώνουν το Σύλλογό μας.

Από τις πρώτες δραστηριότητές μας είναι η οργάνωση επισκέψεων στο χώρο των φυλακών με κλιμάκια του Συλλόγου μας κατόπιν ειδικής αδείας του Υπ. Δικαιοσύνης. Με τις επισκέψεις αυτές μας δίνεται η δυνατότητα μιας προσωπικής επαφής και επικοινωνίας με τους φυλακισμένους, στους οποίους προσφέρουμε είδη πρώτης ανάγκης, τρόφιμα, ρουχισμό καθώς και αντικείμενα που οι ίδιοι μας έχουν ζητήσει με τις πολυάριθμες επιστολές που μας στέλνουν στα γραφεία μας. Κατά τις επισκέψεις αυτές διοργανώνεται ανάλογα με την περίπτωση ένα ευχάριστο μουσικό πρόγραμμα ή γίνεται μια ομιλία με θέματα που απασχολούν τους κρατούμενους. Πολλά από τα μέλη μας έχουν αναλάβει να επισκέπτονται τακτικά φυλακισμένους που δεν έχουν άλλο επισκεπτήριο.

Συστηματική προσπάθεια γίνεται για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κρατουμένων. Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής έχουν ιδρυθεί από το Σύλλογό μας βιβλιοθήκες σ' όλες σχεδόν τις φυλακές της χώρας, τις οποίες τακτικά εμπλουτίζουμε με βιβλία. Φροντίζουμε για την εκμάθηση διαφόρων τεχνών στους κρατούμενους όπως πυρογραφία, χαλκογραφία, ζωγραφική σε τζάμι, μπατίκ κ.ά.

Επίσης προσπαθούμε για την προαγωγή του αθλητισμού εφοδιάζοντας τους κρατούμενους με αθλητικά είδη και επιτραπέζια παιχνίδια, οργανώνοντας παράλληλα και διάφορους αγώνες.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Συμπαράστασης Κρατουμένων κ. Στυλιανός Μπουρμπαχάκης.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

«Ο ΟΝΗΣΙΜΟΣ»

Ἀσκληπιοῦ καί Σεργ. Πατριάρχου 8
Ἀθήνα-τηλ. 36 22 017

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΦΙΛΟΙ
ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΩΝ

Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για τους αλλοδαπούς κρατούμενους που έχουν επιπρόσθετα προβλήματα επικοινωνίας και προσαρμογής στο περιβάλλον. Για το σκοπό αυτό λειτουργεί στο Σύλλογό μας ειδικό τμήμα από γλωσσομαθή μέλη μας που απασχολούνται και φροντίζουν για τους ανθρώπους αυτούς.

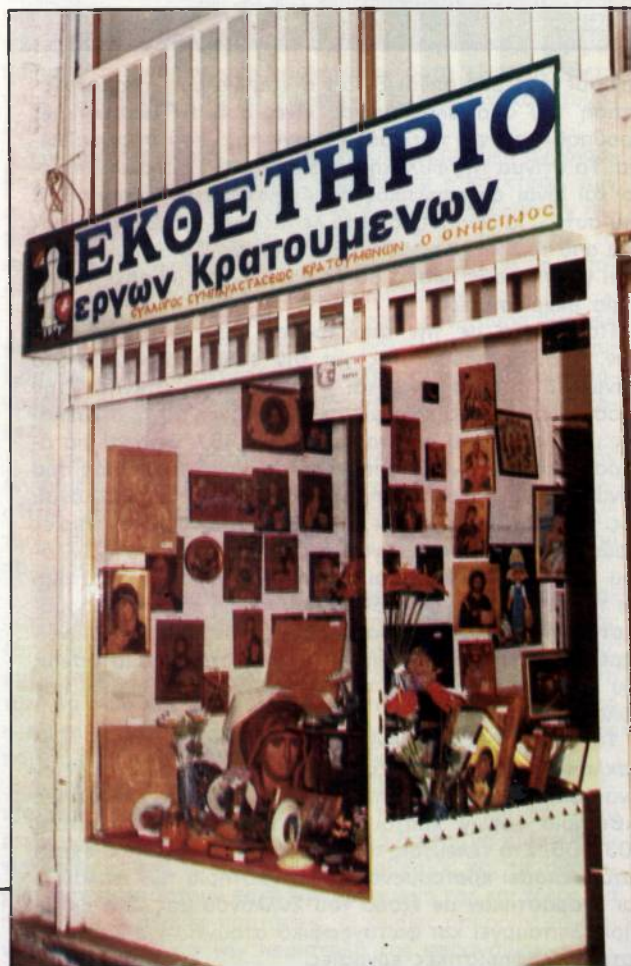
Ο Σύλλογός μας δείχνει ιδιαίτερη ευαισθησία στα προβλήματα των οικογενειών των κρατουμένων. Τις οικογένειες αυτές τις επισκέπτονται μέλη κοινωνικοί λειτουργοί του Συλλόγου μας, που αφού συζητήσουν μαζί τους τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν εκθέτουν κατόπιν την κατάστασή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Τις οικογένειες που αντιμετωπίζουν πραγματικά προβλήματα τις ενισχύουμε οικονομικά (πληρώνοντας το ενοίκιο τους, λογαριασμούς της ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ) καθώς επίσης και με τρόφιμα, ρουχισμό, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κ.λπ.

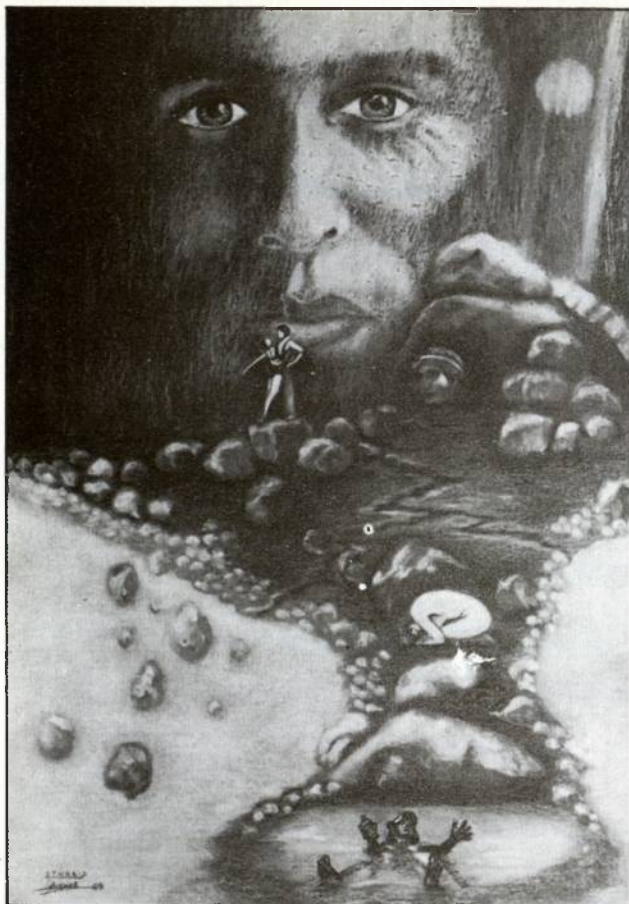
Για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, ο Σύλλογός μας, φιλοξενούσε στα γραφεία μας την οικογένεια ενός κρατούμενου στις Στρατιωτικές Φυλακές Αεροπορίας (μητέρα και τρία παιδιά) παρέχοντάς τους δωρεάν στέγη, τροφή και είδη πρώτης ανάγκης καθώς αντιμετωπίζαν πολλά προβλήματα με το συγγενικό τους περιβάλλον.

Σε συνεννόηση με τις κοινωνικές υπηρεσίες και τους διευθυντές των φυλακών ο Σύλλογός μας διενεργεί αποφυλακίσεις απόρων κρατουμένων. Με τους κρατούμενους αυτούς έχει προηγηθεί προσωπική επαφή με μέλη του Συλλόγου μας και έχει διαπιστωθεί η πραγματική μεταμείλιά τους για το αδίκημα που έπραξαν και η πρόθεσή τους να ξαναρχίσουν μια νέα ζωή.

Η εμπειρία που είχαμε από τις σχέσεις μας με τους φυ-

Το Εκθετήριο που φιλοξενεί τα έργα των κρατουμένων καλλιτεχνών.

Οι πίνακες του κρατούμενου Μπέσκου (του γνωστού δράκου του Καλαμακίου) έχουν όλοι κεντρικό τους θέμα τις σχέσεις των ανθρώπων, των δυο φύλων, αυτές που τον οδήγησαν στη φυλακή...

Θα πρέπει τέλος να πούμε ότι τα έσοδα του Συλλόγου μας προέρχονται σχεδόν αποκλειστικά από δωρεές φίλων και συνδρομητών μας. Από υποστηρικτές της προσπάθειάς μας προέρχονται και οι δωρεές σε τρόφιμα, ρούχα καθώς και ένα μεγάλο μέρος του εξοπλισμού των γραφείων μας.

Αναμφισβήτητη η ανταπόκριση του κόσμου είναι μεγάλη στο κάλεσμά μας. Ακόμα μεγαλύτερες όμως και οι ανάγκες των φυλακισμένων. Οι ανάγκες σε τρόφιμα, ανδρικό ιματισμό και αθλητικά είδη είναι τέτοιες που δύσκολα μπορούν να καλυφθούν. Κάνουμε έκκληση λοιπόν στους φίλους και σε όσους άλλους μπορούν να βοηθήσουν (ιδιώτες, ιδρύματα, εταιρίες) να μας ενισχύσουν.

Εδώ δεν θα πρέπει να παραλείψουμε να αναφέρουμε ότι τις δουλειές των γραφείων του συλλόγου φέρνουν σε «πέρας» νεαρά παιδιά, πρώην φυλακισμένοι. Το γεγονός του νεαρού της ηλικίας των παιδιών 17-25 που δεν περνά απαρατήρητο μας εξηγεί ο κ. Μπουρμαχάκης: «Οι περισσότεροι νέοι που φυλακίζονται είναι παιδιά των ορφανοτροφείων», μας λέει, «ακολουθούν με ακρίβεια αυτά τα τρία στάδια: Ορφανοτροφείο, αναμορφωτήριο, φυλακή...».

Εντύπωση μας προκαλούν όλα τα έργα των κρατούμενων που βλέπουμε στους τοίχους των γραφείων του Συλλόγου και στο εκθετήριο είναι όμως και κάποια που πραγματικά μας συγκινούν όπως οι αγιογραφίες του κρατούμενου απ' το Μαρόκο τα πήλινα που κατασκευάζει και ζωγραφίζει ο Γιάννης, πρώην φυλακισμένος και οι πίνακες του Σπύρου Μπέσκου — γνωστού ως δράκου του Καλαμακίου. Όλες οι μορφές στους πίνακες του Μπέσκου κλαίνε... Άλλοι ζωγραφίζουν καρδιές, λουλούδια, θάλασσες ή φτιάχνουν καρδιά από ξύλο, πλεκτά, καθρέφτες ξυλόγλυπτους και χαλκογραφίες περίτεχνες.

Και ο Βασίλης Μιχαλάκης γράφει πίσω απ' τα σίδερα:

«ΑΝ ΤΩΡΑ ΑΚΟΥΣ
της φωνής του Θεού το ψίθυρο
γονάτισε και προσευχήσου
παρακάλεσε και για μένα
ΑΝ ΤΩΡΑ ΑΚΟΥΣ...»

λακισμένους μας απέδειξε ότι η επαγγελματική αποκατάσταση του αποφυλακισμένου είναι από τις βασικότερες προϋποθέσεις για την ομαλή επανένταξή του στην κοινωνία. Το στίγμα της φυλακής ακολουθεί τον αποφυλακισμένο και είναι ανασταλτικός παράγοντας στην προσπάθειά του αυτή. Για τον σκοπό αυτό λειτουργεί στο Σύλλογό μας ήδη από το 1986 Γραφείο Ευρέσεως Εργασίας που φροντίζει για τις περιπτώσεις αυτές και μάλιστα με αρκετή επιτυχία μέχρι σήμερα.

Παράλληλα με την απασχόληση των αποφυλακισμένων, βασικός παράγοντας για την επανένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο είναι και η εξασφάλιση στέγης. Στην προσπάθειά μας να καλύψουμε την ανάγκη αυτή, ο Σύλλογός μας λειτουργεί από τα τέλη του 1987 Ξενώνα για άπορους και άστεγους αποφυλακισμένους. Το κτίριο του Ξενώνα είναι ευγενική προσφορά φίλου του Συλλόγου μας. Ανακαινίστηκε δε με δωρεές από διάφορες εταιρίες (χρώματα, ξυλεία, είδη υγιεινής) και με έσοδα του Συλλόγου μας. Στον Ξενώνα φιλοξενούνται περίπου 20 άτομα και τους παρέχεται δωρεάν στέγη, τροφή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για όσο καιρό έχουν ανάγκη. Επανειλημένως έχουμε φιλοξενήσει άτομα κατόπιν συστάσεως του Ερυθρού Σταυρού ή των κοινωνικών υπηρεσιών των φυλακών.

Το Εργαστήρι Αγιογραφίας που λειτουργεί στην οδό Ασκληπιού 41 και εργάζονται σ' αυτό αποφυλακισμένοι είναι φετινό μας απόκτημα, ενώ λειτουργεί και μόνιμο εκθετήριο έργων κρατούμενων στην οδό Ιπποκράτους 103-105. Στο τελευταίο περιλαμβάνονται έργα που έχουν κατασκευάσει κρατούμενοι στα εργαστήρια των φυλακών και αγοράστηκαν με έσοδα του Συλλόγου μας. Στο Εκθετήριο λειτουργεί και φωτογραφικό στούντιο για επαγγελματικές διαφημιστικές εργασίες.

Η ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τα μέσα του 19ου αιώνα και μέχρι σήμερα η οικοδομική τέχνη σημείωσε μεγάλη πρόοδο. Στην πρόοδο αυτή βοήθησε αναμφισβήτητα η ανάπτυξη της επιστήμης και τεχνικής, οι οποίες τελειοποίησαν τις μεθόδους και πολλαπλασίασαν τα μέσα που χρησιμοποιούνται στην ανέγερση των οικοδομικών κατασκευών.

Με τη συνεργασία της αρχιτεκτονικής και της μηχανικής προσφέρονται σήμερα οικοδομές διαφόρων τύπων με μεγαλύτερη ασφάλεια και άνεση.

Η ανακάλυψη του τσιμέντου από τον ΑΣΠΙΝΤΙΝ το 1825 και του χάλυβα από τους ΜΠΕΣΣΕΜΕΡ και ΣΙΜΕΝΣ και η εισαγωγή αυτών στην οικοδομική έχουν οδηγήσει στην κατασκευή πολυορόφων κτιρίων και άλλων οικοδομικών συγκροτημάτων. Κατά πόσο είναι σωστή και εξυπηρετική η ανέγερση πολυορόφων κατασκευών σήμερα, δεν έχει σημασία για την παρούσα μελέτη, γιατί είναι θέμα άσχετο με το σκοπό της.

Πάντως, βασική αρχή και θεμελιώδης σκοπός ενός οικήματος είναι η διατήρηση της υγιεινής των ενοίκων, η προφύλαξη αυτών από κάθε δυσμενή επίδραση και το σπουδαιότερο η εξασφάλιση της ζωής τους από κινδύνους κατάρρευσης ή πυρκαϊάς.

Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις κινήθηκε το ενδιαφέρον του Κράτους και με νομικές διατάξεις, ουσιαστικού περιεχομένου, έθεσε όρους και επέβαλε υποχρεώσεις, όχι μόνο για την ασφάλεια και υγιεινή των ενοίκων, αλλά και για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, την αισθητική και τη διασφάλιση των καλύτερων δυνατών όρων διαβίωσης.

Οι πολεοδομικές διατάξεις, είναι διατάξεις δημόσιας τάξης και η φύση τους είναι διττή, γιατί θεσπίζουν περιορισμούς στη δόμηση, χάρη του δημοσίου συμφέροντος και περιέχουν τη δυνατότητα ελέγχου της τήρησης των περιορισμών αυτών.

Αρμόδιοι φορείς για το δεύτερο σκέλος, δηλαδή για την άσκηση του ελέγχου της τήρησης των διατάξεων, είναι τα όργανα των Υπουργείων ΥΠΕΧΩΔΕ και Δημόσιας Τάξης.

Όμως παρά τα νομοθετικά μέτρα, που κατά καιρούς έλαβε η Πολιτεία και παρά τις προσπάθειες των αρμοδίων φορέων της, οι αυθαίρετες κατασκευές αυξάνουν συνεχώς.

Οι παρυφές όλων των μεγάλων αστικών κέντρων και οι παραθαλάσσιες περιοχές έχουν μετατραπεί από τους κερδοσκόπους και καιροσκόπους σε απέραντους αντιασθητικούς και αντικοινωνικούς παράνομους οικισμούς.

Όπως παντού, έτσι και στο θέμα της Πολεοδόμησης, μας διακρίνει η προχειρότητα και η έλλειψη του προγραμματισμού. Αφήνουμε πρώτα να δημιουργηθούν προβλήματα και σοβαρές καταστάσεις και μετά προσπαθούμε για την αντιμετώπισή τους με σπασμωδικά ή αστυνομικά μέτρα ή και το χειρότερο με κάποια νομική διάταξη νομιμοποίησης της παρανομίας, άσχετα αν αυτή είναι αντίθετη προς το Σύνταγμα και το συμφέρον του κοινωνικού συνόλου.

Αν δεν γίνει έγκαιρα και σωστά η χωροταξική αναδιάρθρωση της Χώρας, η πολεοδόμηση και η επέκταση των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και των οικιστικών περιοχών, δεν πρόκειται να αποτραπεί ή να ελαττωθεί το κύμα των αυθαιρέτων κατασκευών, οποιαδήποτε και οσαδήποτε μέτρα νομοθετικά και αν ληφθούν.

Η οικοδομική αναρχία που επικρατεί στη Χώρα μας δεν παρουσιάζεται σε καμιά από τις πολιτισμένες χώρες του Κόσμου. Όλα τα αναπτυγμένα κράτη αντιμετωπίζουν πανομοιότυπα το θέμα της πολεοδομίας στον προληπτικό τομέα.

Γενικά, για τις πόλεις και τις οικιστικές περιοχές στην Αλλοδαπή υπάρχουν μακρόπνοες χωροταξικές και ρυθμιστικές μελέτες και ρυμοτομικά σχέδια, για την εφαρμογή των οποίων μεριμνούν τα αρμόδια όργανα του Γραφείου πολεοδομίας.

Με τα ανωτέρω δεδομένα και με τις σκέψεις αυτές παρατηρούμε ότι, βασική αιτία της πολεοδομικής αναρχίας στη χώρα μας είναι η ανυπαρξία χωροταξικών μελετών, ρυθμιστικών και ρυμοτομικών σχεδίων για την επέκταση των πόλεων και των κωμοπόλεων και πολύ περισσότερο η έλλειψη συγκεκριμένων σχεδίων για εκείνες τις περιοχές που εμφανίζουν οικιστικό ενδιαφέρον.

Η παρούσα μελέτη έχει σαν σκοπό να εξετάσει τις έκτακτες εκείνες περιπτώσεις και τα αίτια που οδηγούν στην παράνομη οικοδομική δραστηριότητα, να επισημάνει τις ατέλειες της πολεοδομικής νομοθεσίας και τις αδυναμίες που προκύπτουν κατά την εφαρμογή της και τέλος, να περιλάβει ανάλογες προτάσεις, οι οποίες μπορούν να φανούν χρήσιμες για την περιστολή της παρανομίας.

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΞΑΡΣΗΣ ΤΩΝ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

1. Αυθαίρετη κατασκευή είναι κάθε κατασκευή που γίνεται χωρίς άδεια της Πολεοδομικής Υπηρεσίας ή καθ' υπέρβαση της άδειας ή των κειμένων διατάξεων ή βάσει άδειας η οποία μεταγενέστερα κρίθηκε ότι δεν είναι σύμφωνη με τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 22 του Ν. 1577/85).

2. Και αφού δώσαμε τον ορισμό της αυθαίρετης κατασκευής ο οποίος κρίνεται απαραίτητος για την πρόοδο της μελέτης, θα επιχειρήσουμε να παραθέσουμε και να αναλύσουμε τις έκτακτες περιπτώσεις κατά τις οποίες η παράνομη οικοδομική δραστηριότητα παρουσιάζει έξαρση.

Τέτοιες περιπτώσεις είναι:

α. Οι Βουλευτικές, Δημοτικές και Κοινοτικές εκλογές ή τα Δημοψηφίσματα.

Έχει γίνει συνείδηση και πίστη στους Έλληνες που θέλουν να ανεγείρουν αυθαίρετη οικοδομή, σε ιδιόκτητο ή ακόμη και σε δημόσιο χώρο, ότι η χρονική περίοδος των εκλογών και των Δημοψηφισμάτων είναι η πλέον κατάλληλη για το σκοπό αυτό.

Γνωρίζουν οι καιροσκόποι τα αυξημένα αστυνομικά προβλήματα, την επιφυλακή και την απασχόληση της Αστυνομικής δύναμης κατά τις παραμονές και ειδικότερα κατά την ημέρα των εκλογών και χωρίς δισταγμό ανε-

γείρουν μέσα σε μια νύχτα την παράνομη κατασκευή. Όσοι επιθυμούν κάποιο εξοχικό σπίτι ή κάποια επέκταση της οικίας ή της αποθήκης τους, προτοιμάζουν από καιρό τα αναγκαία υλικά και τις σιδηροκατασκευές και αναμένουν την ευκαιρία των εκλογών για να εκδράμουν προς την αυθαίρεσία.

β. Οι σεισμοί και πλημμύρες μεγάλης εκτάσεως:

Είναι φυσικό μετά από ένα καταστροφικό σεισμό ή μια μεγάλη πλημμύρα οι κάτοικοι των περιοχών που επλήγησαν, να εγκαταλείπουν τα σπίτια τους και να αναζητούν καταφύγιο σε ασφαλέστερες κοντινές περιοχές. Όσοι από αυτούς διαθέτουν αγρόκτημα ή έχουν τη δυνατότητα αγοράς οικοπέδου ανεγείρουν αυθαίρετη οικοδομή προς στέγαση της οικογένειάς. Το φαινόμενο αυτό παρατηρήθηκε σε μεγάλη έκταση στην περιοχή της Χαλκιδικής μετά το μεγάλο σεισμό της Θεσσαλονίκης (20-6-1978). Έγιναν τότε τόσες πολλές αυθαίρετες κατασκευές, ώστε τα έντονα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα της Αστυνομίας δεν απέδωσαν θετικά αποτελέσματα.

γ. Η απασχόληση της Αστυνομικής δύναμης σε προγραμματισμένες Εθνικές, κοινωνικές ή άλλες εκδηλώσεις:

Από τις στατιστικές προκύπτει ότι τα περισσότερα αυθαίρετα γίνονται τις Κυριακές και γενικά τις ημέρες εκείνες που τα Αστυνομικά όργανα ήταν απα-

Ο γίγαντας και ο νάνος... Η πληθωρική πολυκατοικία δίπλα στο χαμηλό προσφυγικό.

σχολημένα σε μέτρα τάξεως και ασφαλείας. Γνωρίζουν οι παρανομούντες τις δυνατότητες της αστυνομίας σε έμφυχο υλικό και την αδυναμία της για την επιτήρηση της περιοχής και προβαίνουν στην αυθαίρετη δόμηση. Στις έκτακτες και γενικά στις άγνωστες για το κοινό εκδηλώσεις δεν έχουμε αυξημένη παράνομη οικοδομική δραστηριότητα.

δ. Η φήμη για νομιμοποίηση των αυθαίρετων ή για μείωση των συντελεστών δόμησης:

Η έκδοση νομικής διάταξης για τη νομιμοποίηση των αυθαίρετων κατασκευών ή για τη μεταβολή των όρων και συντελεστών δόμησης, με δυσμενείς επιπτώσεις για τους οικοπεδούχους, γίνεται γνωστή πριν από την εφαρμογή της και οι ενδιαφερόμενοι οικοδομούν παράνομα για να επωφεληθούν από την ευκαιρία που τους δίνει η ίδια η Πολιτεία.

ε. Οι εμπόλεμες καταστάσεις και οι εσωτερικές αναταραχές:

Απότοκο των εχθροπραξιών, των πολέμων και των κοινωνικών αναταραχών είναι η μετακίνηση πληθυσμών σε μέρη ασφαλέστερα. Η μετακίνηση αυτή δημιουργεί και την ανάγκη κατοικιών για τη μόνιμη ή την προσωρινή στέγαση των προσφύγων. Στις περι-

πτώσεις αυτές έχουμε παράνομη οικοδομική δραστηριότητα, κυρίως σε εκτάσεις του Δημοσίου.

στ. Γενικά πρέπει να δεχθούμε ότι η παράνομη οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει έξαρση όταν περιστάσεις, καταστάσεις και γεγονότα δεν επιτρέπουν στην Αστυνομία την επιτήρηση και τον έλεγχο της περιοχής της.

ΑΙΤΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

1. Το κράτος έχει υποχρέωση να λαμβάνει μέτρα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Συντάγματος. Όμως, τα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα που έλαβε μέχρι σήμερα η πολιτεία δεν ανέκοψαν την παράνομη οικοδομική δραστηριότητα. Τα αίτια που οδηγούν στην αυθαιρεσία αυτή είναι:

α. Η έλλειψη ρυμοτομικών σχεδίων για την επέκταση των πόλεων και των οικιστικών περιοχών:

Οι περισσότερες από τις αυθαίρετες κατασκευές έχουν ως αιτία και δικαιολογία την έλλειψη εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου. Είναι διαπιστωμένο ότι, κατά ποσοστό 70% οι παρανομούντες δεν μπορούσαν να λάβουν άδεια από την Πολεοδομική Υπηρεσία, επειδή το οικόπεδό τους, αν και βρίσκεται στις παρυφές της πόλης, είναι εκτός του εγκεκριμένου σχεδίου.

Η ανυπαρξία της πολεοδομικής υποδομής αποτελεί σοβαρό λόγο για την αυθαιρεσία. Η ευθύνη του Κράτους στην προκειμένη περίπτωση είναι μεγάλη και αδικαιολόγητη. Αν προηγουμένως, δεν επεκταθούν τα ρυμοτομικά σχέδια περιμετρικά των πόλεων και των οικιστικών περιοχών, σε ικανή έκταση, δεν θα έχουμε επιτύχει την περιστολή της παρανομίας. Θα πρέπει το Κράτος να αντιληφθεί κάποτε την εσφαλμένη πολιτική του στο θέμα αυτό και χωρίς καθυστέρηση να επεκτείνει τα ρυμοτομικά σχέδια των πόλεων και των οικιστικών περιοχών στις σημερινές και μελλοντικές ανάγκες.

β. Η νομιμοποίηση των αυθαιρέτων κατασκευών:

Η τακτική της αναστολής των καταφύσεων των αυθαιρέτων κτισμάτων και της νομιμοποίησής τους, με νομοθετικές διατάξεις, όχι μόνο δεν περιορίζει την αυθαίρετη δόμηση, αλλά συνηθίζει τους πολίτες και στην παρανομία.

Η νομιμοποίηση των αυθαιρέτων κτισμάτων παραβιάζει την αρχή της ισότητας των πολιτών και του Κράτους

δικαίου και θέτει σε χειρότερη μοίρα τους νομοταγείς από τους παρανόμους. Επίσης, η νομιμοποίηση των αυθαιρέτων δεν εξυπηρετεί τη λειτουργικότητα και την ανάπτυξη των οικισμών καθώς και την εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών όρων διαβίωσης και γι αυτό αντίκειται στις Συνταγματικές Διατάξεις (άρθρο 24 Συντάγματος).

Όταν, ο πολίτης γνωρίζει πως κάποτε θα νομιμοποιηθεί η αυθαίρετη οικοδομή που πρόκειται να ανεγείρει ενθαρρύνεται σ' αυτό και αδιαφορεί για τις ποινικές συνέπειες και το διοικητικό μέτρο του προστίμου.

Αντίθετα, αν γνωρίζει πως δεν νομιμοποιείται η αυθαιρεσία δεν θα τολμήσει την ανέγερση. Παρατηρήθηκε, κατά την περίοδο της νομιμοποίησης των αυθαιρέτων με το Νόμο 720/77, το θλιβερό φαινόμενο να προσέρχονται πολίτες στην Αστυνομία και να επιζητούν την καταμήνυσή τους για αυθαίρετη οικοδομή, η παράβαση της οποίας δεν είχε διαπιστωθεί μέχρι τότε.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να δεχθούμε ότι υπεύθυνοι για την κατάσταση που επικρατεί δεν είναι μόνο οι πολίτες αλλά και το Κράτος, γιατί δεν πραγματοποίησε την πολεοδομική υποδομή. Η άποψη της δημιουργίας κοινωνικού προβλήματος από τα αυθαίρετα και η γνώμη πως με τη νομιμοποίηση τακτοποιείται το όλο πρόβλημα, είναι αντίθετη προς το συμφέρον του κοινωνικού συνόλου και βλαπτική για την ανάπτυξη και διατήρηση Κράτους δικαίου.

γ. Η αστυφιλία:

Η έλλειψη μακροχρόνιου, συνεπούς και συνεχούς Κρατικού προγραμματισμού για την κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη της υπαίθρου οδηγεί τους ανθρώπους στις μεγάλες πόλεις. Η άσκοπη και εθνικά επικίνδυνη αυτή μετακίνηση του πληθυσμού από την ύπαιθρο στα μεγάλα αστικά κέντρα δημιουργεί προβλήματα για στέγαση του και έτσι έχουμε την αυθαίρετη δόμηση. Πόσο μεγάλη και επικίνδυνη είναι η μετακίνηση του πληθου-

Χαρακτηριστική εικόνα σύγχρονης τσιμεντούπολης με σπύτια-κουτιά γεμάτα ανθρώπους.

σμού από την ύπαιθρο στην Αθήνα προκύπτει και από την παράνομη δόμηση που επικρατεί στα προάστια της σε σύγκριση με την υπόλοιπη χώρα.

δ. Η οικονομική άνοδος και η επιθυμία του ανθρώπου για απόκτηση εξοχικής κατοικίας:

Η οικοδομική αυθαιρεσία άρχισε να εμφανίζεται στη χώρα μας μετά το έτος 1955, οπότε άρχισε και η ανύψωση του βιοτικού επιπέδου του λαού. Όλοι σήμερα διακατέχονται από τη ζωνή επιθυμία να αποκτήσουν και το εξοχικό τους και οι πολλοί το έχουν αποκτήσει. Όσοι δεν το απόκτησαν προσπαθούν και στην προσπάθειά τους αυτή βοηθάει η οικονομική άνεση.

ε. Η εξέλιξη και τελειοποίηση των τεχνικών μέσων:

Αναμφισβήτητα, η πρόοδος των τεχνικών μέσων συνέβαλε σοβαρά στην παράνομη οικοδομική δραστηριότητα. Προκατασκευασμένες οικοδομές, διαφόρων τύπων και μεγεθών, μεταφέρονται σε ορισμένο χώρο έγκαιρα και μέσα σε λίγες ώρες στήνονται. Εκεί που άλλοτε, για την ανέγερση μιας πρόχειρης κατασκευής χρειαζόνταν χέρια πολλά και χρόνος αρκετός, σήμερα απαιτούνται λίγες ώρες.

στ. Η κερδοσκοπία:

Επιτήδριοι κερδοσκόποι καθημερινά και με σκοπό την εξεύρεση αγοραστών με διαφημίσεις και άλλες ανακοινώσεις, αναγγέλλουν την πώληση αγροτεμαχίων, όχι άρτιων και ευρισκόμενων εκτός ρυμοτομικού σχεδίου, με ευκολίες πληρωμής. Κάτοχοι αγροτικών εκτάσεων, εκτός σχεδίου, προβαίνουν παράνομα στην κατάκτηση αυτών και περιφράξη σε μικρότερα τεμάχια των 200 - 300 τ.μ., που δεν είναι άρτια για οικοδόμηση, καθώς και στη δημιουργία ιδιωτικών οδών και πλατειών με «σκέδια» τα οποία καταρτίζουν οι ίδιοι, ενώ αυτό αντίκειται στο άρθρο 20 του Ν.Δ. της 16-8-1923 «περί σχεδίου πόλεων, κωμοπόλεων και συνοικισμών του Κράτους».

ζ. Η βραδύτητα και η μεγάλη δαπάνη εκδόσεως των οικοδομικών αδειών:

Για την έκδοση μιας οικοδομικής άδειας απαιτείται ικανός χρόνος, γιατί το προσωπικό των Πολεοδομικών Υπηρεσιών είναι ελάχιστο. Επίσης το κόστος για την έκδοση μιας άδειας είναι μεγάλο και πολλές φορές υπερβαίνει και τη δαπάνη της κατασκευής. Η θεωρία ότι η οικοδομή δεν είναι παραγωγική επένδυση δεν είναι ορθή, γιατί και εργασία προσφέρει και στέγη εξασφαλίζει και συνεπώς η Πολιτεία θα έπρεπε στον τομέα αυτό να δώσει το ανάλογο ενδιαφέρον.

η. Η επιείκεια της δικαιοσύνης:

Η μη παραπομπή από τις Εισαγγελικές Αρχές των συλλαμβανόμενων παραβατών, στο ακροατήριο κατά την αυτόφωρη διαδικασία, η βραδύτητα εκδίκασης των υποθέσεων και η επιείκεια των δικαστηρίων ως προς τις ποινές, δεν συμβάλλουν στην περιστολή της οικοδομικής αυθαιρεσίας. Οι 10 ή και 15 ημέρες φυλάκισης που μετατρέπονται προς 400 δραχμές την ημέρα θεωρούνται ποινές ασήμαντες για τα οικονομικά δεδομένα των παρανομούντων.

θ. Οι οργανικές αδυναμίες των Πολεοδομικών Υπηρεσιών:

Η εφαρμογή της πολεοδομικής Νομοθεσίας ανήκει στις περιφερειακές Υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ, αλλά αυτές δεν έχουν το ανάλογο προσωπικό και τα μέσα για να ανταποκριθούν στην αποστολή τους. Οι λίγοι υπάλληλοι των Πολεοδομικών Υπηρεσιών ασχολούνται με τοπογραφικά, στατιστικά ή διοικητικά θέματα και με την έκδοση των αδειών. Η αστυνόμευση των κατασκευών έχει περιέλθει στην αρμοδιότητα της Αστυνομίας. Οι πολεοδομικές υπηρεσίες έγιναν ανεύθυνες για την επικρατούσα κατάσταση της παράνομης οικοδομικής δραστηριότητας και η ευθύνη περιήλθε στην Αστυνομία. Τόσο στον προληπτικό, όσο και στον κατασταλτικό τομέα τα μέτρα των Πολεοδομικών Υπηρεσιών είναι υποτονικά.

ι. Οι αδυναμίες της Αστυνομίας σε προσωπικό και μέσα:

Η έλλειψη επαρκούς δυνάμεως, τα αυξημένα υπηρεσιακά αντικείμενα και προβλήματα της Αστυνομίας, σε συνδυασμό με τα ελάχιστα μέσα που έχει αυτή στη διάθεσή της, της αποστερούν τη δυνατότητα ασκήσεως εντόνου προληπτικού και κατασταλτικού ελέγχου των κατασκευών. Όμως, παρά τις δυσχέρειες και τις αντιξοότητες, η Αστυνομία πράττει το καθήκον της και στο έργο αυτό, το οποίο είναι ξένο προς την κύρια αποστολή της.

Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

1. Τα πολεοδομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η πολιτεία είναι:

α. Αδυναμία εφαρμογής των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων. Τα εκπονούμενα ρυμοτομικά σχέδια ενώ εξασφαλίζουν συνθήκες για τη σωστή ανάπτυξη και λειτουργία μιας πόλεως, με βάση τις σύγχρονες αντιλήψεις περί πολεοδομίας, οι οργανισμοί τοπικής

αυτοδιοίκησης που είναι υποχρεωμένοι από το Νόμο να εφαρμόσουν τα σχέδια αυτά, λόγω οικονομικών δυσχερειών, δεν μπορούν να τα εφαρμόσουν ή εφαρμόζουν μέρος αυτών, με αποτέλεσμα την παραμόρφωση του αρχικού σχεδίου.

β. Έλλειψη συγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, είτε καθ' ολοκληρία σ' ένα μεγάλο αριθμο οικισμών, όπου η οικοδόμηση πραγματοποιείται σύμφωνα με τη Νομοθεσία περί οικισμών προϋφιστάμενων του 1923, είτε σε μια πολύ μεγάλη έκταση γύρω από ένα πυρήνα με εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, όπου η οικοδόμηση πραγματοποιείται παράνομα.

γ. Η έλλειψη ενός εθνικού χωροταξικού σχεδίου προς αντιμετώπιση των αναγκών σε εκπαιδευτικές, αθλητικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, με αποτέλεσμα την ανέγερση αυτών απρογραμματίστα και τη δημιουργία, έτσι, πολεοδομικής αναρχίας και προβληματισμού.

2. Αποτέλεσμα αυτών των προβλημάτων είναι, η ύπαρξη υποβαθμισμένων περιοχών, λόγω ανυπαρξίας κοινοχρήστων χώρων, η παράνομη δόμηση με όλα τα επακόλουθα της πλήρους έλλειψης πολεοδομικού σχεδιασμού, καταστροφής φυσικού περιβάλλοντος, των πολιτιστικών αξιών και των παραγωγικών δραστηριοτήτων. Τα προβλήματα αυτά παρουσιάζονται σε ολόκληρη τη χώρα, αλλά είναι πιο έντονα στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και τις άλλες μεγάλες πόλεις και στις περιοχές παραθεριστικής κατοικίας.

3. Η πολιτεία, για να αντιμετωπίσει τα σοβαρά αυτά προβλήματα, έλαβε σειρά μέτρων, με μορφή Νόμων, Διαταγμάτων και Αποφάσεων, που αποβλέπουν:

α. Στην οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας με την εντατικότερη χρήση των κινήτρων των αναπτυξιακών νόμων και με την κατάλληλη προσαρμογή των προγραμμάτων Δημοσίων Επενδύσεων, ως και των προγραμμάτων παραλλήλων επενδύσεων.

β. Στη σταδιακή εξύψωση του οικιστικού περιβάλλοντος σε ολόκληρη τη χώρα, με την εκτέλεση των αναγκαίων έργων και την παροχή κατάλληλης διοικητικής, κοινωνικής και πολιτιστικής υποδομής.

γ. Στην ανάσχεση της πληθυσμιακής μεγέθυνσης των Αθηνών και της Θεσσαλονίκης.

δ. Στην εξασφάλιση ανεκτών συνθηκών διαβίωσης για τον πληθυσμό, που θα παραμείνει στα μεγάλα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, καθώς και την εκτέλεση των αναγκαίων έργων υποδομής, για την

πολεοδομική εξυγίανση και βελτίωση του περιβάλλοντος.

ε. Στην αποκέντρωση σε περιφερειακό επίπεδο των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και εφαρμογής της περιφερειακής και οικιστικής πολιτικής με τη μεταφορά δραστηριοτήτων του δημόσιου τομέα από την Αθήνα στην περιφέρεια και με την ανάθεση αρμοδιοτήτων, που σήμερα ασκούνται από το κέντρο, σε περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο.

στ. Στη δημιουργία μελλοντικών Αστικών Οικιστικών Κέντρων και Αγροτικών Οικιστικών Κέντρων.

ζ. Στη δημιουργία ζωνών ενεργού Πολεοδομίας (άρθρο 23 Ν. 497/1979 «Περί οικιστικών περιοχών»).

η. Στη δημιουργία παραθεριστικής κατοικίας.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗΣ

1. Οι αυθαίρετες κατασκευές απασχολούν σοβαρά την Αστυνομία και μεγάλο μέρος της δραστηριότητας των οργάνων της εξαντλείται στον τομέα αυτό. Έτσι, το έργο τούτο, που είναι ξένο προς την αποστολή της Αστυνομίας περιορίζει τις δυνατότητές της για την επίτευξη των σκοπών της δημιουργίας της και έχει δυσμενείς επιπτώσεις στους στόχους και τις επιδιώξεις της.

2. Μερικά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα αστυνομικά όργανα κατά την εφαρμογή της πολεοδομικής Νομοθεσίας είναι:

α. Η έλλειψη επαρκούς δυνάμεως και μέσων για τη συνεχή επιτήρηση της περιοχής, προς πρόληψη των παρόντων κτισμάτων.

β. Ο σοβαρός κίνδυνος τραυματισμού των παραβατών και των αστυνομικών οργάνων κατά την καταδίωξη και σύλληψη των πρώτων.

γ. Η έλλειψη μέσων και χώρων για τη μεταφορά των υλικών και εργαλείων μιας αυθαίρετης κατασκευής, τα οποία κατάρχονται.

δ. Η εκκένωση των αυθαιρέτων κτισμάτων από ενοίκους και πράγματα, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η κατεδάφιση και το κοινωνικό πρόβλημα που δημιουργείται στην περίπτωση αυτή.

ε. Η διάθεση δυνάμεως για τη φρούρηση και συνοδεία στις Εισαγγελικές Αρχές των παραβατών.

στ. Η έλλειψη τεχνικών γνώσεων για τη βεβαίωση των παραβάσεων που γίνονται καθ' υπέρβαση της οικοδομικής αδείας.

ζ. Οι αντιδράσεις του κοινού στη σύλληψη των παραβατών, στην εκκένωση της αυθαίρετης οικοδομής και

κατά την κατεδάφιση και τα αισθήματα αντιπαθείας προς την Αστυνομία.

η. Η πολύπλοκη και κατεσπαρμένη πολεοδομική νομοθεσία και οι συνεχείς μεταβολές αυτής.

θ. Οι τεχνικές εξελίξεις και τα σύγχρονα μέσα κατασκευής των οικοδομών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1. Όπως προκύπτει από την ανάλυση που διεξάγεται στη μελέτη, πιστεύουμε πως κανένα από τα βασικά προβλήματα των μεγάλων πόλεων και ειδικότερα της Αθήνας δεν θα επιλυθεί ριζικά, αν δεν απαλειφθούν τα ουσιαστικά αίτια της δημιουργίας τους, δηλαδή ο οικονομικός, διοικητικός και πολιτιστικός συγκεντρωτισμός.

Κάθε πρόταση για γενικότερο σχεδιασμό ή και οποιαδήποτε παρέμβαση για μια σωστή χωροταξική, ρυθμιστική και πολεοδομική βελτίωση πρέπει να βασίζεται στις εξής, κατά τη γνώμη μας, αρχές:

α. Στην εξασφάλιση των δυνατοτήτων εφαρμογής των υφισταμένων Πολεοδομικών σχεδίων.

β. Στην επέκταση των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων γύρω από τις πόλεις, κωμοπόλεις και των περιοχών γενικώς που εμφανίζουν μελλοντικό ενδιαφέρον, εκτός των Αθηνών.

γ. Στη λήψη μέτρων για τον περιορισμό του ρυθμού αύξησής του πληθυσμού της πρωτεύουσας και της Θεσσαλονίκης.

δ. Στην απαγόρευση ιδρύσεως νέων Βιομηχανιών στην Αττική και τη μεταφορά πολλών από τις υφιστάμενες στην περιφέρεια, με παροχή κινήτρων.

ε. Στην προστασία της γεωργικής γης που απόμεινε μέχρι τώρα.

στ. Στη λήψη μέτρων για την προστασία των ακτών σε ικανό βάθος. Η ανάπτυξη των περιοχών παραθεριστικής κατοικίας να μη παρεμποδίζει τις δυνατότητες αναψυχής του κοινού και να έχει τέτοια μορφή που να εξασφαλίζει και βελτιώνει την ποιότητα του περιβάλλοντος.

ζ. Στην παραχώρηση ουσιαστικών αρμοδιοτήτων στην τοπική αυτοδιοίκηση και στην εξασφάλιση των μέσων και των προϋποθέσεων για την εφαρμογή των ρυμοτομικών σχεδίων.

η. Στην αποκέντρωση των «Επιτελικών» λειτουργιών που δεν είναι απαραίτητο να βρίσκονται στην πρωτεύουσα.

θ. Στη βελτίωση του βιοτικού, κοινωνικού και πολιτιστικού επιπέδου

των κατοίκων της υπαίθρου, με σκοπό την ανακοπή της μετακινήσεως πληθυσμού προς την Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

ι. Στην υπερνίκηση των οργανωμένων ή όχι ιδιωτικών μεγαλοσυμφερόντων.

ια. Στην Οργανική αύξηση των Πολεοδομικών Υπηρεσιών και στον εξοπλισμό τους με τεχνικά μέσα, με στόχο τη δημιουργία φορέα αποκλειστικού και ικανού για την αστυνόμευση των οικοδομών και την εφαρμογή των αποφάσεων και της πολιτικής του Κράτους, στο αντικείμενο αυτό.

ιβ. Στη διεύρυνση του θεσμού των εργατικών κατοικιών και στη δημιουργία παραθεριστικών κατοικιών.

ιγ. Στη μη νομιμοποίηση των αυθαιρέτων κτισμάτων.

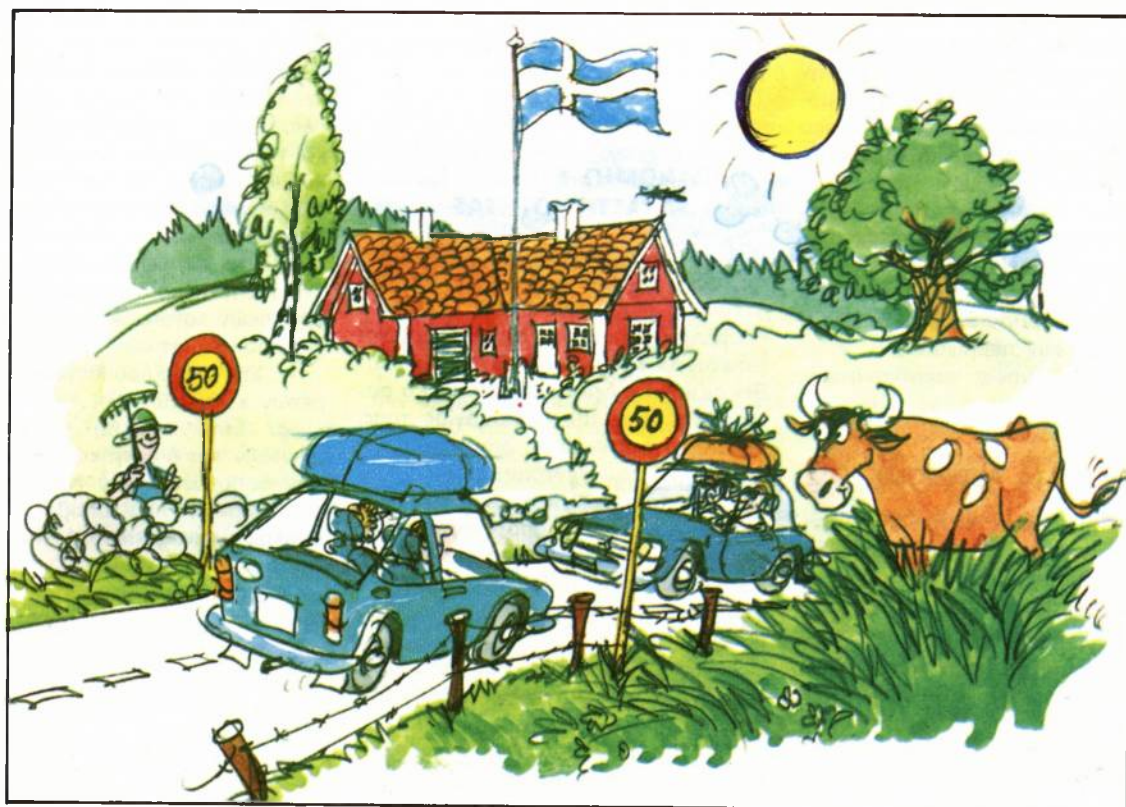
ιδ. Στην επιβολή αυστηρότερων ποινικών και διοικητικών ποινών κατά των παραβατών των Νόμων και των Διαταγμάτων που αποβλέπουν στην πρόληψη και καταστολή της αυθαίρετης δόμησης.

2. Αν οι παραπάνω όροι δεν τηρηθούν η περιστολή της παράνομης οικοδομικής δραστηριότητας δεν θα επιτευχθεί με οποιαδήποτε και οσαδήποτε Αστυνομικά μέτρα και αν ληφθούν.

3. Είναι καιρός να σκεφθούν οι αρμόδιοι κάπως αλλιώς και να αντιμετωπίσουν με την ανάλογη σοβαρότητα και ευθύνη τα προβλήματα που δημιουργεί η οικοδομική αναρχία για μας και τις μελλοντικές γενιές.

Του Αστυνομίου Α'
ΜΙΧΟΥ Χρήστου

Χρήσιμες συμβουλές για την καλοκαιρινή οδήγηση.

Η ΟΔΗΓΗΣΗ το καλοκαίρι έχει κι αυτή τις δυσκολίες της: εκτυφλωτικός ήλιος, σύννεφα σκόνης, συχνότερα μποτιλιαρίσματα σε δρόμους που οδηγούν στη θάλασσα, πυκνή κυκλοφορία στις εθνικές οδούς, τροχοφόρα που εμποδίζουν την κυκλοφορία, όπως τρέιλερ με θάρκες, τρέιλερ με αποσκευές, τροχόσπιτα μικρά, τροχόσπιτα τεράστια, αυτοκίνητα φορτωμένα εις... ύψος και χιλιάδες περίεργα οχήματα που θαρρείς και βγαίνουν μόνο το καλοκαίρι για να σου κάνουν το βίο και την... οδήγηση δύσκολη: τρακτέρ, αγροτικά, δίκυκλα, τρίκυκλα, καρότσες και κάρα...

Σε πολλά παραθαλάσσια μέρη και ιδιαίτερα σε νησιά του Αιγαίου, μια άλλη δυσκολία στην οδήγηση είναι ο δυνατός αέρας...

Ας δούμε όμως με τι τρόπους μπορούμε να ξεπεράσουμε ορισμένες δυσκολίες στην οδήγηση το καλοκαίρι:

- Την ημέρα γενικά να φοράτε γυαλιά ηλίου. Διαλέξτε γυαλιά με καλής ποιότητας κρύσταλλα. Πρώτα ελέγξτε αν και τα δύο τζάμια είναι ομοιόχρωμα και αν η επιφάνειά τους είναι χωρίς ελαττώματα. Μεγαλύτερη προστασία προσφέρουν το καφέ, το πράσινο, και το γκρι φιμέ, γιατί ενώ χαμηλώνουν την ένταση του φωτός δεν αλλοιώνουν τα χρώματα του περιβάλλοντος. Διαλέξτε κρύσταλλα που να ελαττώνουν το φως του ήλιου, αλλά κυρίως να εμποδίζουν την αντανάκλασή του. Τα γυαλιά με καθρέφτη είναι καλά γιατί εμποδι-

ζουν το φως να περάσει κατά 85%. Προστατεύουν από τις υπεριώδεις και υπέρυθρες ακτινοβολίες. Είναι πολύ καλά σε συνθήκες υψηλού βαθμού αντανάκλασης. Επίσης καλά γυαλιά για οδήγηση το καλοκαίρι είναι τα γυαλιά για σκι.

- Μη φοράτε γυαλιά μετά τη δύση του ηλίου, με ομίχλη ή με βροχή. Συνήθως όσοι φοράνε γυαλιά, το κάνουν για να μην τους θαμπώνουν τα μάτια τα φώτα των αυτοκινήτων που έρχονται από απέναντι. Μ' αυτόν τον τρόπο, όμως, μειώνεται η ικανότητά σας να διακρίνετε τους πεζούς, τα μηχανάκια, τα ποδήλατα και οτιδήποτε κινείται γύρω σας.

- Μη φοράτε γυαλιά σε δρόμους που εναλλάσσεται ο ήλιος και η σκιά. Τα μάτια σας, πίσω από τα σκούρα γυαλιά δεν μπορούν να προσαρμοστούν γρήγορα από τον εκτυφλωτικό ήλιο στη βαθιά σκιά. Μόλις μπειτε στη σκιά θα τα δείτε όλα μαύρα.

- Μη φοράτε φωτοχρωμικά γυαλιά που σκουραίνουν στον ήλιο και ανοίγουν στη σκιά. Είναι επικίνδυνα στην οδήγηση γιατί δεν προσαρμόζονται τόσο γρήγορα στις εναλλαγές του φωτός.

- Προσπαθήστε να κάνετε ορατό το αυτοκίνητό σας στους άλλους οδηγούς. Όταν οδηγείτε με τον ήλιο πίσω σας, ανάψτε τα μεγάλα σας φώτα. Οι οδηγοί που έρχονται από την αντίθετη πλευρά, με τον ήλιο στα μάτια και ορατότητα δύσκολη, θα διακρίνουν πιο εύκολα το αυτοκίνητό σας.

Η ΣΧΑΡΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ...«ΠΟΡΤ-ΜΠΑΓΚΑΖ»

Εγκυμονεί κινδύνους το φόρτωμα της σχάρας καθώς ισχύουν ειδικοί κανόνες για την οδήγηση του αυτοκινήτου.

Όλοι σίγουρα θα έχετε αντιμετωπίσει το πρόβλημα του «βολέματος» των αποσκευών όταν πρόκειται να ταξιδέψετε και ιδιαίτερα στις καλοκαιρινές διακοπές. Το πρόβλημα γίνεται μεγαλύτερο για τα μικρά αυτοκίνητα, όπου σίγουρα εκεί οι χώροι τους δεν επαρκούν για να φορτωθούν οι αποσκευές, που πάντα είναι περισσότερες απ' ό,τι είχατε υπολογίσει.

Η λύση λοιπόν που επινοήθηκε για τις περιπτώσεις αυτές είναι να τοποθετήσετε μια σχάρα στη σκεπή του αυτοκινήτου σας.

Λύση πολύ διαδεδομένη και κυρίως απλή και φτηνή. Όμως στην τοποθέτηση και στη φόρτωση της σχάρας παρουσιάζονται διάφορα ειδικά προβλήματα, που πρέπει να προσεχθούν ιδιαίτερα, αφού η οδική συμπεριφορά του αυτοκινήτου σας αρχίζει να εξαρτάται πλέον και από άλλους παράγοντες.

Εμείς θα σας επισημάνουμε τους παράγοντες αυτούς καθώς και πώς θα τους αντιμετωπίσετε και ακόμη το τι θα πρέπει να προσέξετε κατά την αγορά και την τοποθέτηση της σχάρας.

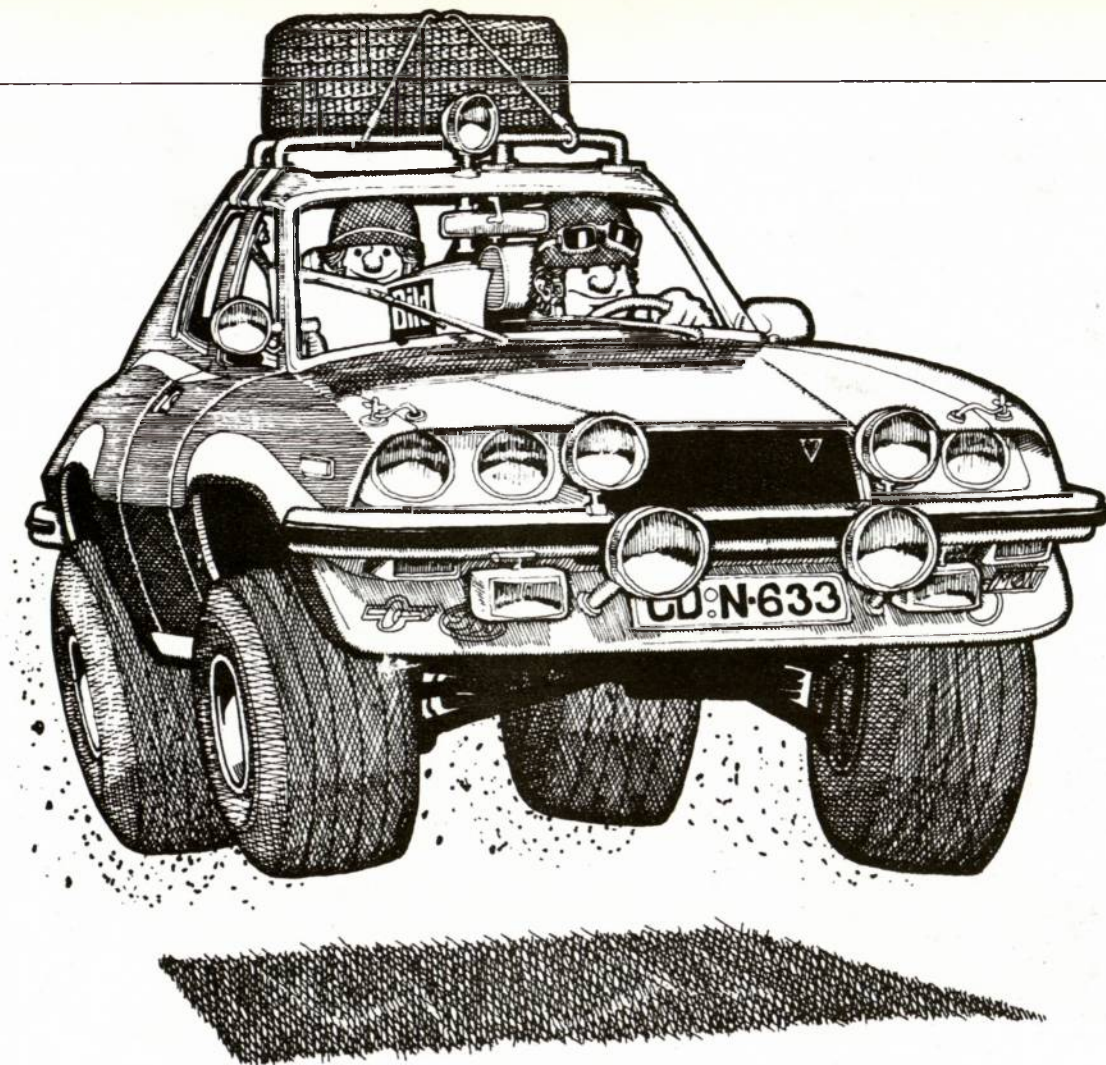

Ξεκινώντας από την αγορά μιας σχάρας, το πρώτο πράγμα που πρέπει να προσέξετε είναι το μέγεθός της. Υπάρχουν σχάρες που ταιριάζουν στα περισσότερα αυτοκίνητα αλλά υπάρχει συνήθως και σχάρα ειδική για το δικό σας αυτοκίνητο.

Το δεύτερο πράγμα είναι να προσέξετε από τι υλικό είναι κατασκευασμέ-

νη.

Καλές θεωρούνται οι σχάρες που είναι από ανοξείδωτο σίδηρο ή κράμα αλουμινίου για να μη σκουριάζουν και να αντέχουν στο μεγάλο βάρος χωρίς να λυγίζουν. Στο εμπόριο κυκλοφορούν αρκετά είδη σχαρών. Πιο συνηθισμένες είναι οι κλασσικές σχάρες, με τετράγωνο πλαίσιο και κάθετες τρα-

βέρσες, που επιτρέπουν τη φόρτωση εμπορευμάτων σε διάφορα μεγέθη. Οι σχάρες αυτές είναι πολύ πρακτικές και απλές στην τοποθέτησή τους.

Υπάρχουν ακόμη σχάρες στις οποίες προσαρμόζονται διάφορα εξαρτήματα και επιτρέπουν την ασφαλή μεταφορά ποδηλάτων, κανών θαλάσσης, πέλδων του σκι, βαρκών κ.λπ.

Τέλος, εκτός από τη σχάρα οροφής υπάρχει και ένας άλλος τύπος σχάρας που τοποθετείται στο «πορτ-μπαγκάζ» του αυτοκινήτου σας. Μειονεκτεί όμως όσον αφορά την επιφάνεια φόρτωσης αλλά και την ορατότητα προς τα πίσω, όταν τοποθετούνται οι αποσκευές, γι' αυτό για ασφαλή οδήγηση καλό είναι να αποφεύγεται.

Μετά την επιλογή λοιπόν της σχάρας που σας ταιριάζει, προσέξτε πολύ κατά την τοποθέτησή της. Πρέπει να είναι κεντραρισμένη στην επιφάνεια της σκεπής και πολύ καλά σφισμένη για να αντέχει στις πιέσεις που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Τοποθετήσατε λοιπόν τη σχάρα και

αρχίζετε τη διαδικασία του φορτώματος.

Ακολουθώντας τους νόμους της φυσικής, όσο πιο ψηλά τοποθετηθεί ένα βάρος πάνω στο αυτοκίνητο, τόσο πιο εύκολα μπορείτε να τουμπάρετε.

Προσπαθήστε λοιπόν να τοποθετήσετε τα ελαφρότερα αντικείμενα πάνω στη σχάρα. Μια αντίθετη ενέργειά σας θα δημιουργήσει άσχημα επακόλουθα στη συμπεριφορά του αυτοκινήτου σας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού σας.

Τα πράγματα που θα τοποθετήσετε στη σχάρα δεν πρέπει να έχουν κενά μεταξύ τους γιατί ο αέρας που περνάει ανάμεσα από αυτά τα κενά δημιουργεί ενοχλητικούς θορύβους για τους επιβαίνοντες, αλλά ακόμη αυξάνεται σημαντικά η κατανάλωση των καυσίμων.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να σκεπάζετε τη σχάρα και το φορτίο με μια χονδρή εφαρμοστή «κουκούλα» για να εξασφαλίζετε έτσι ομοιόμορφη ροή αέρα και ακόμη να προστατεύετε τις αποσκευές σας από τη βροχή, τη σκόνη και τον ήλιο.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, τα

πράγματα και η «κουκούλα» θα πρέπει να δένονται πολύ σφιχτά και σίγουρα για την αποφυγή απροόπτων...

Να θυμάστε ότι η ύπαρξη φορτωμένης σχάρας στο αυτοκίνητό σας έπεται και αυξημένη κατανάλωση καυσίμων, που οφείλεται στην μεγαλύτερη αντίσταση του αυτοκινήτου στον αέρα.

Ακόμα, κατά τη διάρκεια της οδήγησης, να έχετε υπ' όψη σας ότι το αυτοκίνητό σας δεν έχει τη συνηθισμένη ευστάθειά του και βέβαια είναι πιο δυσκίνητο. Είναι λοιπόν απαραίτητο να οδηγείτε με μειωμένη ταχύτητα ιδίως στις στροφές, και να προσέχετε τα σημεία που φυσάει πλάγιος ισχυρός άνεμος.

Τέλος να σταματάτε τακτικά και να ελέγχετε αν τα σχοινιά είναι ακόμη σφιχτά δεμένα και... καλό σας ταξίδι.

Επιμέλεια: Φώτης Μακροζαχόπουλος

Σημ.: Στοιχεία πήραμε από το περιοδικό «ΝΕΑ ΤΗΣ ΕΛΠΑ».

Ρύθμιση θεμάτων του αστυνομικού και άλλου προσωπικού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη: ————— αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Τυπικά προς παραγωγή προσόντα αξιωματικών

1. Στο άρθρο 10 του Ν. 671/1977 «Περί ιεραρχίας, παραγωγών... αξιωματικών...» (Α' 236) προστίθεται παρ. 5 ως ακολούθως:

5. Αξιωματικός, παραχθείς ή παραγόμενος επ' ανδραγαθία ή ως ολυμπιονίκης, θεωρείται ότι απέκτησε το βαθμό του Υπαστυνόμενου Β' από τη χρονολογία που απέκτησε το βαθμό αυτό ο, μετά την ανωτέρω παραγωγή, αμέσως νεότερός του».

2. Οι αξιωματικοί, που εντάχθηκαν στην Ελληνική Αστυνομία, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55 και 56 του Ν. 1481/1984, για την απόκτηση δικαιώματος παραγωγής κατά τα άρθρα 10 και 28 του Ν. 671/1977, θεωρείται ότι έχουν συμπληρώσει το συνολικό χρόνο υπηρεσίας αξιωματικού, που συμπλήρωσε ο αμέσως νεώτερός του, εφόσον ο τελευταίος δεν έχει απολέσει αρχαιότητα κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 12 παρ. 2 και 3 του Ν. 671/1977.

Άρθρο 2

Είσοδος στις Σχολές προς φοίτηση

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 7 του Ν.Δ. 649/1970 «Περί ιεραρχίας, παραγωγών... Ανθυπασπιστών...» (Α' 176) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«6. Ανθυπαστυνόμοι και Πυρονόμοι που καλούνται προς φοίτηση στις ανωτέρω Σχολές, κωλυόμενοι κατά το χρόνο της εκπαίδευσης για υπηρεσιακούς λόγους και χωρίς δική τους υπαιτιότητα, καλούνται προς φοίτηση στην επόμενη, μετά την άρση του κωλύματος αυτού, εκπαιδευτική περίοδο, εφόσον δεν απώλεσαν τα απαιτούμενα προσόντα. Αν αποφοιτήσουν ευδόκιμα, εντάσσονται, ανάλογα με το βαθμό επίδοσής τους, στην επετηρίδα μαζί με τους αποφοιτήσαντες συναδέλφους τους κατά την εκπαιδευτική περίοδο κατά την οποία κλήθηκαν για πρώτη φορά να φοιτήσουν.

Σε περίπτωση που για σοβαρούς προσωπικούς ή οικογενειακούς λόγους ζητήσουν την εξαίρεσή τους από τη φοίτηση στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική περίοδο, εφόσον οι προβαλλόμενοι λόγοι κριθούν βάσιμοι, καλούνται να φοιτήσουν στην επόμενη περίοδο, με την προϋπόθεση ότι δεν απώλεσαν τα απαιτούμενα προσόντα. Νέα εξαίρεση επιτρέπεται μόνο για μια ακόμη φορά. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, οι αποφοιτούντες ευδόκιμα, εντάσσονται στην επετηρίδα των συναδέλφων τους με τους οποίους αποφοιτούν μαζί.

Για τους διατελούντες στην κατάσταση υπηρεσίας γραφείου, η κατάστασή τους αυτή δεν αποτελεί κώλυμα για την πρότασή τους προς φοίτηση ή συμμετοχή στις εξετάσεις, οι καλούμενοι όμως προς φοίτηση παραπέμπονται στην Υγειονομική Επιτροπή του άρθρου 55 του Π.Δ. 584/1985 (Α' 205) για να αποφανθεί αν η υγεία τους επιτρέπει ακινδύνως την παρακολούθηση του προγράμματος. Σε περίπτωση που δεν κρίνονται ικανοί ή αρνούνται τη φοίτηση, δεν εξελίσσονται περαιτέρω.

2. Στο άρθρο 38 του Π.Δ. 496/1987 «Προέλευση, προσόντα, κατάταξη κ.λπ. του αστυνομικού προσωπικού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης» (Α' 229) προστίθεται παράγραφος 3 έχουσα ως εξής:

«3. Ειδικά οι γυναίκες που κρίνονται μη ικανές λόγω κύησης ή λοχείας, εισάγονται για φοίτηση στη Σχολή Αρχιφυλάκων, είτε στην ίδια εκπαιδευτική περίοδο, με τους περιορισμούς της διάταξης της παρ. 8

του άρθρου 33 του Π.Δ. 585/1985, όπως ισχύει κάθε φορά, είτε στην επόμενη, εφόσον κριθούν ικανές από την Α.Υ.Ε. και δεν απώλεσαν τα απαιτούμενα προσόντα, εκτός του ορίου ηλικίας.

Αν στην τελευταία περίπτωση συντρέχει νέα κύηση ή λοχεία, εισάγονται για φοίτηση στη Σχολή, το αργότερο την αμέσως επόμενη εκπαιδευτική περίοδο, εφόσον κριθούν ικανές σύμφωνα με τα ανωτέρω. Μετά την αποφοίτησή τους εντάσσονται, ανάλογα με τη βαθμολογία τους, στον πίνακα των συναδέλφων τους, με τους οποίους αποφοιτούν μαζί.

Άρθρο 3

Ενοποίηση θέσεων αστυκτηνιάτρων αξιωματικών

Οι οργανικές θέσεις των Αστυκτηνιάτρων Αστυνομικών Διευθυντών, Αστυνομικών Υποδιευθυντών και Αστυνόμων Α', που προβλέπονται από το άρθρο 23 παρ. 4 του Ν. 1481/1984 καθίστανται ενιαίες.

Άρθρο 4

Αύξηση θέσεων ανιχνευτών - εξουδετερωτών βομβών

Οι θέσεις του αστυνομικού προσωπικού, που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 2 του Π.Δ. 357/1986 (Α' 157) και από το άρθρο 2 του Π.Δ. 242/1988 (Α' 104), αυξάνονται κατά δέκα.

Άρθρο 5

Προγραμματισμός - Χορήγηση αδειών

Όπου από τις διατάξεις των άρθρων 13 και 14 του Π.Δ. 27/1986 (Α' 11) δεν προβλέπονται αρμόδιοι για τον προγραμματισμό και την έγκριση χορήγησης των αδειών του αστυνομικού προσωπικού, αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τους αξιωματικούς διοικητές Υπηρεσιών για το προσωπικό των Υπηρεσιών τους. Για τα ίδια θέματα των αδειών των διοικητών, αρμόδιοι καθίστανται οι διευθυντές ή διοικητές των προϊστάμενων τους Υπηρεσιών.

Άρθρο 6

Δευτεροβάθμιο Συμβούλιο Κρίσης Αστυφυλάκων, Αρχιφυλάκων και Ανθ/μων

Το Δευτεροβάθμιο Συμβούλιο Κρίσης για την παραμονή των Αστυφυλάκων στο Σώμα, που προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 47 του Ν. 1481/1984 αποτελείται από ένα Ταξίαρχο, ως πρόεδρο και δύο Αστυνομικούς Διευθυντές, ως μέλη.

Άρθρο 7

Τροποποίηση διατάξεων

Οι αρμοδιότητες των εδαφίων ε και στ του άρθρου 22 του Π.Δ. 582/1984 (Α' 208) υπάγονται, ως έχουν, στις αρμοδιότητες του άρθρου 20 του ίδιου Π.Δ/τος.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υφυπουργό Δημόσιας Τάξης αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

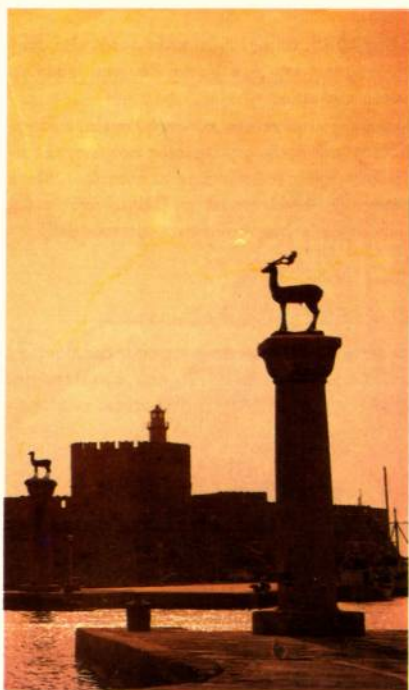
Αθήνα, 13 Απριλίου 1989

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΣΠΗΛΗΣ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Η πανάρχαιη ιστορία των δώδεκα νησιών, είτε έρχεται από την κοσμοπολίτικη Ρόδο με τις άπειρες φυσικές ομορφιές είτε από την απομακρυσμένη Χάλκη, συνδέεται μ' ένα εξίσου ελκυστικό παρόν. Αυτός που τα επισκέπτεται για πρώτη φορά θα σταθεί πολλές φορές μπροστά στα καλλιτεχνήματα της νησιώτικης παραδοσιακής καλλισθησίας, μπολιασμένης δημιουργικά με τη νοσταλγία για το παρελθόν. Θα περιπλανηθεί στα παλιά κάστρα και στα παλάτια της Ρόδου, στα ερείπια του αρχαίου Ασκληπιείου της Κω, στους λαογραφικούς θησαυρούς της Καρπάθου, στο ιστορικό μοναστήρι της Πάτμου ή το πασίγνωστο νησί των σφουγγαράδων στην Κάλυμνο. Θα συγκινηθεί από ένα ηλιοβασίλεμα, ένα ταπεινό σπίτι, κάποιο παλιό δρόμο, το πανηγύρι στην αυλή μιας εκκλησίας, το σχεδόν τέλειο πάντρεμα του ήλιου και της θάλασσας. Όπου κι αν στραφεί θα χορτάσει τα μάτια του και θα ξεκουράσει την ψυχή του.

ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΑ

Ανάμεσα στις Κυκλάδες και τα υπόλοιπα Δωδεκάνησα, η Αστυπάλαια ξεφεύγει από την προσοχή των Ελλήνων και των ξένων τουριστών. Αραιή και η σύνδεσή της με τον Πειραιά και τα γύρω νησιά. Έτσι, το καλοκαίρι το νησί κρατά την ηρεμία του, μακριά από το μεγάλο τουριστικό ρεύμα.

Στην Αστυπάλαια ή Αστροπαλιά, όπως τη θέλει η λαϊκή ονομασία, θα πάτε για να ακολουθήσετε την ειδική ψαροθεραπεία που... επιβάλλουν τα καφενοταβερνεία. Μπορείτε ακόμα να κινηθείτε ανάμεσα στα στενά δρομάκια, να σκαρφαλώσετε στην ιστορική χώρα με το κάστρο της ή να φθάσετε πεζή μέχρι το παραθαλάσσιο λιβάδι. Δυο νησιά που τα ενώνει μια στενή λουρίδα γης είναι η Αστυπάλαια. Κοντά στους οικισμούς, γεμάτους λουλούδια και πρασινάδες θα βρείτε παραλίες με καθαρή θάλασσα.

Τοπικές εκδηλώσεις: Το μεγαλύτερο πανηγύρι του νησιού γίνεται το Δεκαπενταύγουστο στην Παναγιά την Πορταϊτίσση. Τη μέρα αυτή γίνεται μεγάλο γλέντι. Ντόπιοι οργανοπαίχτες παίζουν σαντούρι, βιολί και λαγούτο. Ο χορός κρατάει ως τα ξημερώματα.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία	0242/61207
Δήμος	0242/61206
Λιμεναρχείο	0242/61208

ΚΑΛΥΜΝΟΣ

Η Κάλυμνος είναι ένα αναπτυσσόμενο τουριστικό κέντρο και παράλληλα ένας τόπος με μεγάλη φυσική ομορφιά. Η προσωπικότητα του νησιού είναι έντονη και οι μνήμες της ιστορίας του - σημαντικά αρχαία μνημεία - μπλέκονται με τους θρύλους των σφουγγαράδων.

Το νησί ανταμείβει αυτούς που του εμπιστεύονται τις διακοπές τους. Κυριότερη προσφορά, η ζωή με καθημερινές εναλλαγές. Χωριά κοντά σε ωραίες παραλίες ή σε εύφορες καταπράσινες περιοχές. Κολύμπι σε θαλασσοσπηλιές ή σε παραλίες με άσπρο βότσαλο, αποδοτικό ψαροντούφεκο και εξερευνήσεις. Τέλος, μια επίσκεψη στα νησάκια Τελένδο και Ψέριμο αποτελεί μοναδική εμπειρία. Στην Κάλυμνο δεν πλήττετε κι έχετε την ευχέρεια καθημερινά να γνωρίσετε κάτι καινούργιο.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία	02431/28484
Δήμος	02431/28318
Λιμεναρχείο	02431/29304

ΚΑΡΠΑΘΟΣ

Απομονωμένη από το υπόλοιπο νησιώτικο σύμπλεγμα της Ελλάδας, η Κάρπαθος με την παραδοσιακή της αρχιτεκτονική και τις όμορφες αμμουδιές της, κρατά ανέθευτα σε μεγάλο βαθμό τα ήθη και τα έθιμά της. Το πρώτο πράγμα που θα ανακαλύψετε στις συναντήσεις σας με τους κατοίκους είναι η φιλοξενία. Χαρακτηριστική είναι επίσης η διάλεκτος στην περιοχή Ολύμπου, με το πλήθος των δωρικών στοιχείων της. Τις παραλίες θα τις γνωρίσετε με καϊκι. Σε πολλά ορεινά σημεία έχετε θαυμάσια θέα προς τις πευκόφυτες πλαγιές, τις εύφορες κοιλάδες και τους γραφικούς κόλπους.

Τοπικές εκδηλώσεις: Στο χωριό Απέρι, ο πολιτιστικός σύλλογος «ΟΜΟΝΟΙΑ» οργανώνει τον Αύγουστο φεστιβάλ με παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια. Πανηγύρια σ' όλα τα χωριά, το Δεκαπενταύγουστο, γιορτάζονται σύμφωνα με τα παλιά έθιμα, με παραδοσιακούς χορούς, όργανα και τραγούδια, που συχνά διαρκούν μέρες ολόκληρες.

Χρήσιμα τηλέφωνα

Αστυνομία	0245/22223
Δήμος	0245/22229
Λιμ. Σταθμός	0245/22227

ΚΑΣΟΣ

Νησί πλούσιο σε λαογραφικά στοιχεία, με παλιές εκκλησίες, σπήλαια και ενδιαφέροντα φυσικά τοπία, έχει δύσκολη πρόσβαση και οι λιγοστοί επι-

σκέπτες της είναι λάτρεις της ηρεμίας και της εξερεύνησης.

Παλιά ναυτική πολιτεία, η Κάσος ζωντανεύει από τους ντόπιους που έρχονται μόνο να παραθερίσουν και από τα συχνά καλοκαιρινά πανηγύρια της. Το κολύμπι γίνεται γύρω από το λιμάνι, το Φρου, στις παραλίες Κοφτερή και Εμπορειό.

Τοπικές εκδηλώσεις: Τους καλοκαιρινούς μήνες ο δήμος οργανώνει συναυλίες και θεατρικές παραστάσεις. Το πανηγύρι του Άγιου Σπυρίδωνα στα τέλη Ιουλίου. Οι κάτοικοι γλεντάνε με λύρες, μαντινάδες, χορούς κρητικούς και κασιώτικους.

Χρήσιμα τηλέφωνα

Αστυνομία	0245/41222
Δήμος	0245/41277
Λιμεναρχείο	0245/41288

ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ

Σαράντα ώρες ταξίδι για να φθάσετε στο Καστελλόριζο, την αρχαία ελληνική Μεγίστη. Εμφανή τα ίχνη εγκατάλειψης, άγονο το έδαφος, λιγοστό το νερό. Κι όμως η Μεγίστη σας περιμένει.

Έχει ετοιμάσει τις πανσιόν της και το μικρό της ξενοδοχείο, ενώ τα λιγο-

στά εστιατόρια και οι ταβέρνες της έχουν καλομαγειρεμένα φαγητά. Οι κάτοικοι, κεφάτοι και φιλόξενοι, περιμένουν τους τουρίστες που θα φθάσουν στο νησί. Γιατί όχι, λοιπόν μια βδομάδα στη Μεγίστη; Στο θαυμάσιο αυτό νησί - ησυχαστήριο θα χαρείτε τη θάλασσα και το ζεστό κλίμα μακριά από τη πολύβουη πόλη.

Θα επισκεφθείτε το πανέμορφο Γαλάζιο Σπήλαιο, τις γύρω ακτές της και τα θρυλικά πια νησάκια Ρω και Υψηλή. Η σύνδεση της Μεγίστης με τα υπόλοιπα νησιά γίνεται μέσω Ρόδου.

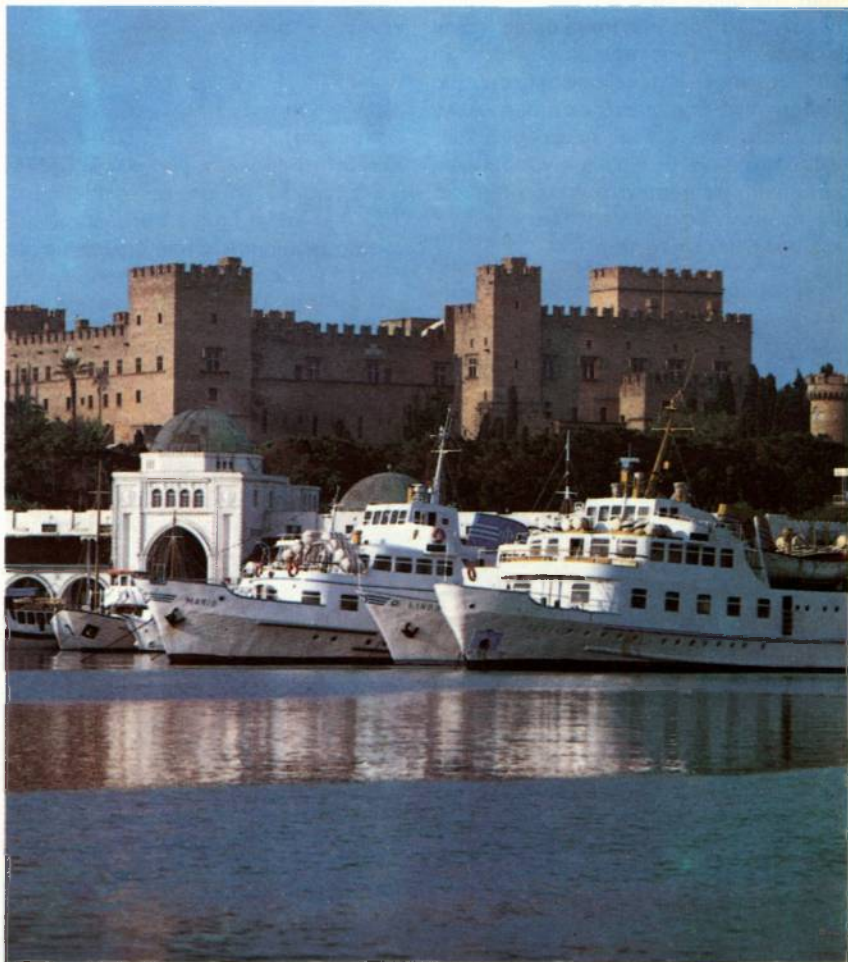
Τοπικές εκδηλώσεις: Το πανηγύρι του Προφήτη Ηλία στις 20 Ιουλίου. Κατά τη διάρκεια του γλεντιού είναι έθιμο να πέφτει ο κόσμος στη θάλασσα.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία	0241/29068
Δήμος	0241/29069

ΚΩΣ

Νησί με πλούσια βλάστηση -δάση, κηπευτικά, λουλούδια- και πολλά νερά, ξεχωρίζει από τ' άλλα αιγαιοπελαγίτικα νησιά. Μεγάλα ξενοδοχεία, νυχτερινά κέντρα και τουρίστες απ' όλο τον κόσμο, του δίνουν ένα κοσμοπολίτικο

αέρα. Το ενετικό φρούριο πάνω στο λιμάνι, οι σημαντικές αρχαιότητες, ιδιαίτερα από την εποχή του Ιπποκράτη, οι βυζαντινές εκκλησίες και τ' άλλα μνημεία, σκορπισμένα σ' όλο το νησί, σας θυμίζουν συνέχεια πως βρίσκεστε στα Δωδεκάνησα.

Από Έλληνες παραθεριστές η πρώτη τουριστική ώθηση στο νησί. Στη συνέχεια βέβαια ο ξένος τουρισμός, με πρώτο το Σκανδιναβικό, έδωσε τη σημερινή μορφή στην Κω. Παρ' όλα αυτά εξακολουθεί ν' αποτελεί οικογενειακό παραθεριστικό καταφύγιο.

Τοπικές εκδηλώσεις: Τον Αύγουστο, τα Ιπποκράτεια, γιορτές με εκθέσεις γεωργικών προϊόντων, θεατρικές παραστάσεις, γλέντια με τοπικά χορευτικά συγκροτήματα και δωρεάν κρασί και μεζέδες. Αξίζει να δείτε την αναπαράσταση του όρκου του Ιπποκράτη, κάθε Κυριακή το καλοκαίρι.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία 0242/22687
Δήμος 0242/28420

ΛΕΙΨΟΙ

Για ευχάριστες διακοπές μέσα στη φύση, τις οποίες θα οργανώσετε ανάλογα με τα κέφια σας, επισκεφθείτε τους Λειψούς. Δεν θα βρείτε βέβαια ανέσεις. Τα γύρω νησάκια όμως -πάνω από είκοσι πέντε, που κυκλώνουν το κυρίως νησί- σας εξασφαλίζουν μια καθημερινή ξεχωριστή εκδρομή. Αλλά και στους ίδιους τους Λειψούς, ή Λειψώ όπως λέγεται, η ζωή είναι όμορφη και απλή είτε μέσα στο γραφικό χωριό με τη μικρή κεντρική πλατεία είτε στις καθαρές παραλίες του.

Οι Λειψοί βρίσκονται ανάμεσα στην Πάτμο και τη Λέρο. Συνδέονται τακτικά το καλοκαίρι με την Πάτμο, τη Λέρο, τη Σάμο.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία 0247/41222
Κοινότητα 0247/41209

ΛΕΡΟΣ

Ανακαλύψτε μόνοι το «δικό» σας κολπίσκο για να απολαύσετε το κολύμπι στη Λέρο. Ατέλειωτοι οι μικροί, συχνά καταπράσινοι όρμοι στις δαντελωτές ακτές του νησιού, που αποτελεί ένα αξιόλογο τουριστικό τόπο, ιδανικό για ήσυχες διακοπές.

Νησί με υγιεινό κλίμα, φυσικές ομορφιές με κάποιες αντιθέσεις και ιστορικά μνημεία. Ο γύρος του νησιού γίνεται με ναυλωμένο καϊκι- θα σας δώσει την ευκαιρία να το γνωρίσετε καλά. Βρίσκεται ανάμεσα στην Κάλυμνο και την Πάτμο. Στην αιχμή της τουριστικής περιόδου δημιουργείται πρόβλημα στην εξεύρεση στέγης.

Τοπικές εκδηλώσεις: Η γιορτή του Κλήδονα, στις 24 Ιουλίου, έχει ατονήσει και έχει περιοριστεί σε στενούς οικογενειακούς κύκλους. Σύμφωνα με το έθιμο, την παραμονή παίρνουν το αμίλητο νερό, ρίχνουν μέσα δαχτυλίδια και άλλα κοσμήματα, τα μαζεύουν την άλλη μέρα το πρωί και στη συνέχεια βγαίνουν στις γειτονιές τραγουδώντας.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία 0247/22221
Κοινότητα 0247/22255

ΝΙΣΥΡΟΣ

Μια αιγαιοπελαγίτικη ζωγραφιά, γε-

μάτη μυστήριο η Νίσυρος. Το ηφαίστειο και η γαλήνη που επικρατεί στα γραφικά χωριά είναι δυο βασικά της χαρακτηριστικά, ομορφιές που οι τουρίστες φαίνεται πως δεν ανακάλυψαν ακόμα. Το κοπιαστικό ταξίδι με το πλοίο της γραμμής και η έλλειψη διαφήμισης δεν βοηθούν τον τουρισμό της.

Το νησί, όταν είσατε ακόμα στο πλοίο, εμφανίζεται σαν πίνακας ζωγραφικής. Έντονες πετυχημένες πιναλίες γίνονται τα λευκά σπίτια, η βλάστηση, το ηφαιστειογενές συχνά πορτοκαλόχρουν έδαφος και η γαλάζια θάλασσα. Πάνω απ' όλα όμως σε γοητεύει η γαλήνια ατμόσφαιρα που αισθάνεσαι να σε τυλίγει μόλις πατήσεις το πόδι σου στη Νίσυρο.

Τοπικές εκδηλώσεις: Μεγάλο διήμερο πανηγύρι το Δεκαπενταύγουστο, στο μοναστήρι της Παναγίας της Σηπλιανής, που συγκεντρώνει όλο το νησί. Το φαγητό παρέχεται δωρεάν με έξοδα του μοναστηριού. Την παραμονή πρασφέρονται σούπα, ρεβίθια και πατάτες και ανήμερα κρέας με πατάτες. Μετά το φαγητό αρχίζει ο χορός με σαντούρι, βιολί και λαγούτο.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία 0242/31201
Κοινότητα 0242/31330

ΠΑΤΜΟΣ

Ο τουρισμός της Πάτμου αποτελείται από επιβάτες κρουαζιερόπλοιων και από μόνιμους παραθεριστές, λάτρεις του νησιού - πολλοί Αθηναίοι έχουν αγοράσει σπίτι.

Οι ακτές του νησιού είναι μια ατέλειωτη δαντέλα. Η παραλία της Λάμπης με τα ηφαιστειογενή βότσαλα της είναι μοναδική. Ορισμένοι κλειστοί όρμοι είναι ιδανικές θέσεις για να περάσετε μια μέρα κοντά στη θάλασσα. Στην Καλικατζού, στον αμφίκολπο Τρίγο, στην παραλία του κάμπου και στις απέναντι ακτές των μικρών νησιών, θα απολαύσετε το κολύμπι. Στο νησί της Αποκάλυψης μπορείτε να δείτε ακόμα τα μικρά βυζαντινά εκκλησάκια, μερικά πάνω στη θάλασσα. Οι οικισμοί της Σκάλας και της Πάτμου είναι ιδιαίτερα γραφικοί. Ξέχωρο ενδιαφέρον παρουσιάζει το καστρομοναστήρι (κελλιά, εκκλησίες, μουσεία, στοές, βιβλιοθήκη κ.λπ.) του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου. Στα ορεινά του νησιού θα συναντήσετε κάστρα και οχυρώσεις από την εποχή των Ενετών.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία 0247/31000
Κοινότητα 0247/31235

ΡΟΔΟΣ

Νησί με μεγάλη ηλιοφάνεια, μεγάλη

διάρκεια καλοκαιριού, εξαιρετικό κλίμα και ποικιλία τοπίου. Σ' αυτά προσθέστε τις αμμουδιές με τη θαυμάσια θάλασσα και την πλούσια σε ορισμένα σημεία βλάστηση. Γι' αυτό και δίκαια η Ρόδος είναι ένα από τα πιο τουριστικά μέρη της Ελλάδας.

Με αξιόλογη ιστορία από την αρχαιότητα, υπήρξε σημαντικό εμπορικό κέντρο στην περιοχή αυτή της Μεσογείου. Σήμερα, αρχοντική και ταυτόχρονα κοσμοπολίτικη, η Ρόδος είναι πόλος έλξης τουριστών στη χώρα μας. Οι αρχαιότητες και ιδιαίτερα τα ενετικά της μνημεία (ένα τμήμα της πόλης, διατηρητέο σήμερα) είναι κι αυτά μέρος της μαγείας της. Στο εσωτερικό του νησιού το οδικό δίκτυο, σε καλή κατάσταση, δίνει τη δυνατότητα να γνωρίσετε ενδιαφέροντα χωριά, φυσικές ομορφιές και ιστορικούς τόπους. Εδώ αξίζει να έχετε δικό σας μεταφορικό μέσο. Η τουριστική υποδομή του νησιού, τουλάχιστον για το καλοκαίρι, είναι άριστη. Η πόλη της Ρόδου διαθέτει πολυτελή ξενοδοχεία, νυχτερινά κέντρα και ακριβά εστιατόρια. Μπορείτε να πάτε στο καζίνο, να παίξετε γκολφ και να κάνετε μικρές εκδρομές με σκάφη και αεροπλάνα. Παρ' όλα αυτά, το κόστος της διαμονής, διατροφής και ψυχαγωγίας μπορεί να προσαρμοστεί σε όλα τα βαλάντια.

Τοπικές εκδηλώσεις: Στο παλάτι των ιπποτών οργανώνεται κάθε χρόνο από τον Απρίλιο μέχρι τον Οκτώβριο, το «Ήχος και φως». Το Σεπτέμβριο οργανώνεται γιορτή με δωδεκανησιακούς χορούς σε υπαίθριο θέατρο - ο χώρος διαμορφώνεται σε αυλή ιπποτικού κτιρίου της παλιάς πόλης. Ακόμα

γίνονται πολλές εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού στην παλιά πόλη και στο δημοτικό θέατρο της νέας πόλης, καθώς και στο αρχαίο στάδιο με συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, δημοτικούς χορούς.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία 0241/27653
Δήμος 0241/27664

ΣΥΜΗ

Συγκινεί πάντα μια επίσκεψη στην απόμακρη Σύμη, το πανέμορφο αυτό άκρο της Δωδεκανήσου. Η θέση της και μόνο -βρίσκεται στην αγκαλιά των μικρασιατικών ακτών- κάνει επιθυμητή μια επίσκεψη σ' αυτή. Οι ακτές της είναι πότε απότομες και βραχώδεις, πότε ήρεμες με όρμους και μικρές αμμουδιές. Στα μεσόγεια, θα συναντήσετε κατάφυτες κοιλάδες, στα ορεινά, δάση.

Το νησί έχει γραφικά παραλιακά χωριά και μια αρχοντική χώρα, την Άνω Σύμη. Θα ζήσετε ήρεμα, κολυμ-

πώντας σε μικρούς κόλπους.

Κοπιαστικό το ταξίδι μέχρι εδώ, διαρκεί από τον Πειραιά πάνω από 25 ώρες. Ακολουθείστε τη λύση: Πειραιάς - Ρόδος με φέρυ μπόουτ ή αεροπλάνο και στη συνέχεια Σύμη. Από τη Ρόδο δρομολόγια εκτελούνται κάθε μέρα. Εκδρομές, εξορμήσεις, επισκέψεις στις πιο ωραίες τοποθεσίες του νησιού γίνονται με βενζίνες και καΐκια από το Γιαλό.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία 0241/71111
Κοινότητα 0241/71344

ΤΗΛΟΣ

Απλοί ευγενικοί άνθρωποι σας καλωσορίζουν μόλις φτάσετε στην Τήλο. Εδώ θα απολαύσετε την ησυχία και τη φύση και θα κολυπήσετε σε καθαρά νερά. Θα γνωρίσετε γραφικά ακρογιάλια, μερικά με νερό και δέντρα που είναι ιδανικά για κατασκήνωση. Η έλλειψη τουρισμού γίνεται αφορμή να πλησιάσετε πιο κοντά τη νησιώτικη ζωή.

Παρουσιάζει, επίσης, μεγάλο αρχαιολογικό ενδιαφέρον. Προγραμματίστε μια εξόρμηση γύρω από το μεγάλο χωριό όπου υπάρχουν τείχη, νεκρόπολη, μουσείο, μοναστήρια κι ερείπια κάστρου. Αξιόλογο το σπήλαιο Χαρκαδιό, όπου έχουν βρεθεί υπολείμματα παλαιοντολογικά.

Η Τήλος βρίσκεται ανάμεσα στη Νίσυρο και τη Χάλκη.

Τοπικές εκδηλώσεις: Τριήμερο πανηγύρι, 25-27 Ιουλίου, στο μοναστήρι του Άγιου Παντελεήμονα. Το γλέντι αρχίζει από την προπαραμονή και συγκεντρώνει όλη την Τήλο. Προσφέρεται κρέας με πατάτες και λαϊκοί οργανοπαίχτες παίζουν βιολί, λαγούτο, κιθάρα και σαντούρι. Χορεύονται συρτός, σούστα, όλοι οι κρητικοί χοροί και ο τοπικός «αποστολίτικος».

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία 0241/53222
Κοινότητα 0241/53212

ΧΑΛΚΗ

Οι κάτοικοι που φεύγουν από τη Χάλκη δεν θα ξαναγυρίσουν. Κι όμως έχετε την εντύπωση, έτσι όπως πλησιάζει το πλοίο, ότι όλα αυτά τα σπίτια στη χώρα, μόλις αφέθηκαν από τους ανθρώπους τους. Εγκαταλειμένο το νησί, ακουγόταν μόνο στα δρομολόγια της άγονης γραμμής. Το πλοίο που φτάνει μια φορά τη βδομάδα, αφήνει ελάχιστους επισκέπτες. Πρόσφατα η Χάλκη καθιερώθηκε σαν τόπος σύναξης νέων από όλο τον κόσμο.

Η βασική τουριστική κίνηση στο νησί δημιουργείται από τους ημερήσιους εκδρομείς της Ρόδου. Έτσι οι παραθεριστές που μένουν στο νησί, έχουν όλη την ευχέρεια να διαλέξουν τον τρόπο ζωής. Ένας τρόπος που δεν απέχει από το νησιώτικο.

Τοπικές εκδηλώσεις: Το καλοκαίρι πραγματοποιούνται πολλές ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις στη διάρκεια της παγκόσμιας σύναξης των νέων που γίνεται στο νησί. Το μεγαλύτερο πανηγύρι της Χάλκης γίνεται στις 29 Αυγούστου στο μοναστήρι του Άη Γιάννη Αλάργα. Μετά τη λειτουργία προσφέρεται φαγητό στους ξένους και ακολουθεί γλέντι.

Στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν από τον ετήσιο τουριστικό οδηγό «ΔΙΑΚΟΠΕΣ».

Φώτιος Δασκαλάκης

Τα χρώματα και η ζωντάνια της φύσης
ξεπηδούν από την παλέτα του

Ασχολείται με τη ζωγραφική δέκα χρόνια, γιατί του αρέσει, τον ξεκουράζει κι απορροφά δημιουργικά τον «ελεύθερο» χρόνο του. Δεν «τολμά» να βάλει στόχους και πρόγραμμα για το μέλλον παρά την πράγματι πλούσια σοδειά έργων. Υπάρχουν και προηγούνται η οικογένεια και η δουλειά του που τον «αιχμαλωτίζουν». Ο λόγος για

τον ανθυπαστυνόμο Φώτιο Δασκαλάκη, που υπηρετεί στο Α.Τ. Τάξης Επανωμής Θεσ/νίκης και ανήκει στο δυναμικό της Αστυνομίας 22 και πλέον χρόνια

Γεννήθηκε το 1948 στη Θεσσαλονίκη και πριν συμπληρώσει τα είκοσί του χρόνια κατατάχθηκε στο αστυνομικό σώμα. Οι ευθύνες που συνοδεύουν αυτή τη θέση γρήγορα τον απορρόφησαν. Παράλληλα δημιουργεί οικογένεια και είναι πατέρας δύο κοριτσιών.

Από το 1979 άρχισε να ασχολείται με τη ζωγραφική χωρίς να έχει κάποια ιδιαίτερη γνώση ή σπουδή πάνω στον τομέα αυτόν (αυτοδίδακτος). Σε ανύποπτο χρόνο πήρε 17 μαθήματα δι' αλληλογραφίας. Μέχρι σήμερα έχει ζωγραφίσει 200 περίπου έργα, τα περισσότερα ελαιογραφίες και λίγα με κάρβουνο.

Έχει λάβει μέρος σε δύο ατομικές εκθέσεις στο Στρατώνι Χαλκιδικής και σε μία στην Ιερισσό.

Τα έργα του διακρίνονται από μια έντονη προσέγγιση προς την τελειότητα σ' ό,τι αφορά την απεικόνιση της φύσης, των χρωμάτων της, της ζωντανίας της. Λουλούδια, ζώα, τρικυμία και γαλήνη, σπίτια και βρύσες του χωριού, ηλιοβασιλέματα, όλα δοσμένα με

λεπτομέρεια, χρωματική πιστότητα και ευαισθησία.

Βλέποντάς τα θαρρείς πως δεν παρεμβάλλεται καν η κορνίζα, σε οδηγούν σε - αναπόφευκτη - αναπόληση.

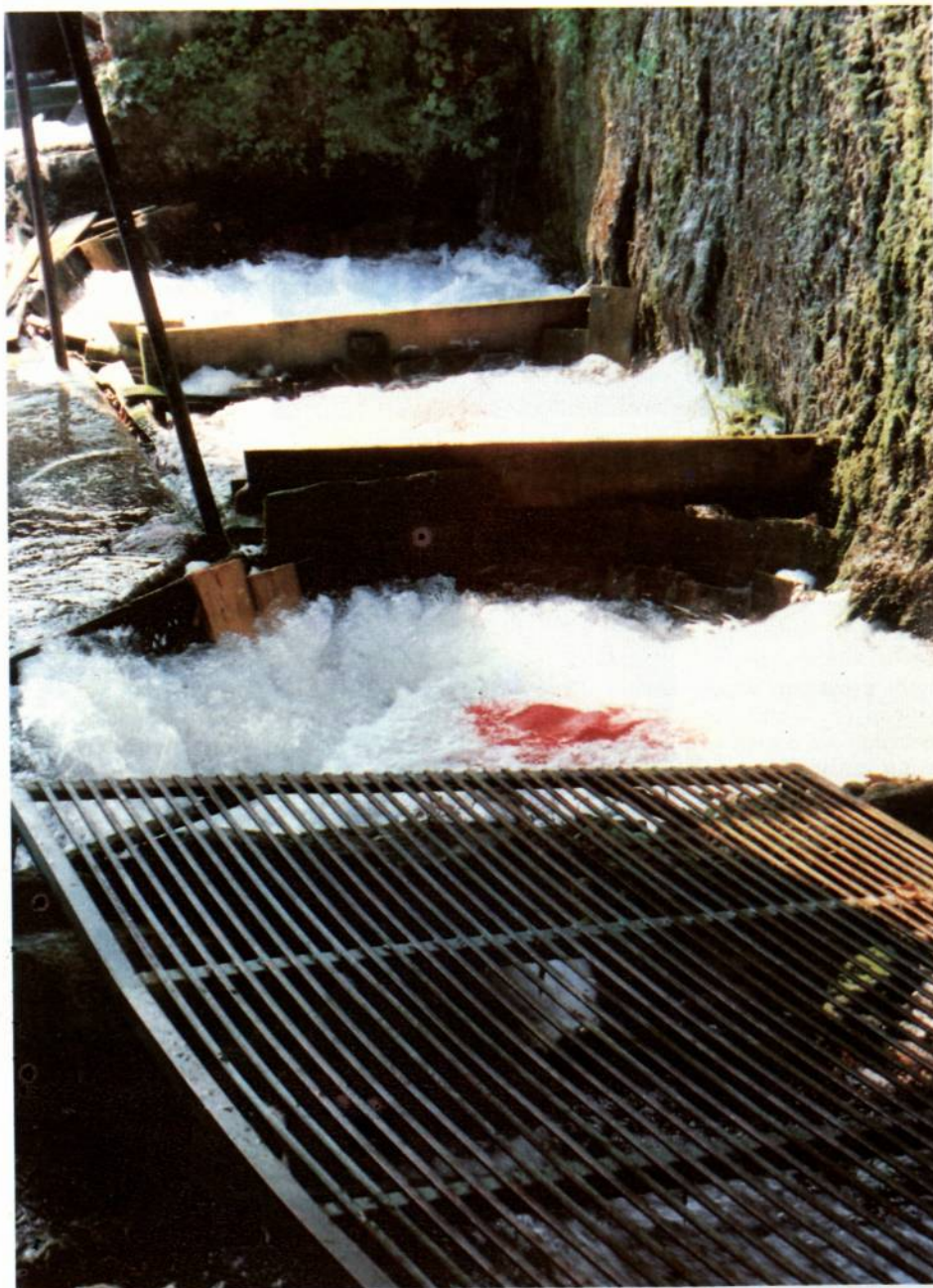
Του ευχόμαστε να συνεχίσει με την ίδια επιτυχία και δίνουμε μικρό δείγμα από το πλούσιο έργο του.

ΝΕΡΟΤΡΟΥΒΙΕΣ

ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΜΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Κείμενο - φωτογραφίες: Υπαστ. Β' Δημ. Κάσσιος

Αξεπέραστες στο χρόνο συνήθειες, φέρνουν πείσματα τον κόσμο σε παραδοσιακούς τρόπους εξυπηρέτησης και αναζήτησης αγνότερων υλικών για τη διατροφή του, φυσικότερου τρόπου ζωής και περιβάλλοντος.

Ιδιαίτερα ο άνθρωπος της πόλης, νοσταλγεί τις πατρογονικές του ρίζες, τον τόπο καταγωγής του και σε κάθε ευκαιρία επισκέπτεται την αμόλυντη ύ-

παιθρο και επιδιώκει, η διαμονή του εκεί, να μη θυμίζει τίποτα απ' το απάνθρωπο πρόσωπο της πόλης που ζει.

Χωριάτικο ψωμί απ' το φούρνο που ψήνει ακόμα με κάρβουνα, γιαούρτι πρόβειο σε πήλινο κεσέ, κρέας ντόπιο, χωριάτικα αυγά, φρούτα χωρίς ορμόνες, ύπνο σε σκηνή, αλεύρι από νερό-μυλο, πλύσιμο της κουβέρτας σε νεροτριβή, μούστο από παραδοσιακό πατη-

τήρι, μέλι αγνό...

Μια όαση στο περιβάλλον είναι και οι πηγές.

Στις πηγές του Λούρου κοντά στο Τέροβο και στο χωριό Άγιος Γεώργιος, δίπλα στον εθνικό δρόμο Ιωαννίνων - Άρτας, άφθονα νερά πετάγονται απ' τα έγκατα της γης για να υδροδοτήσουν χωριά και πόλεις, για να ποτίσουν κάμπους, για να κινηθούν τους

του νερού απ' το φυσούνι, για να καταλήξει στη νεροτριβή, δημιουργεί με την πίεση, μεγάλη περιστροφή που παρασαίρνει μαζί του και στριφογυρίζει τα ρούχα που έχουμε ρίξει μέσα.

Για ένα εικοσάλεπτο περίπου στροβιλίζονται οι φλοκάτες και τα στρωσίδια, για λιγότερο χρόνο οι κουβέρτες, για να καθαρίσουν. Τα απορρυπαντικά δεν έχουν καμιά θέση στη διαδικασία αυτή για να μη μολύνεται το περιβάλλον, αφού, τα νερά που χύνονται στο ποτάμι, εκτρέφουν πιο κάτω νόστιμες πέστροφες στα πολλά πεστροφεία που υπάρχουν στην περιοχή.

«Φυσική νεροτριβή πηγών Λούρου, πλύσιμο και φτιάξιμο φλοκατών», γράφει η πινακίδα στο χώρο που επισκεφτήκαμε. Ναι, δεν παίνονται μόνο οι φλοκάτες αλλά «φτιάχνονται» και οι καινούργιες που βγαίνουν απ' τον αργαλειό.

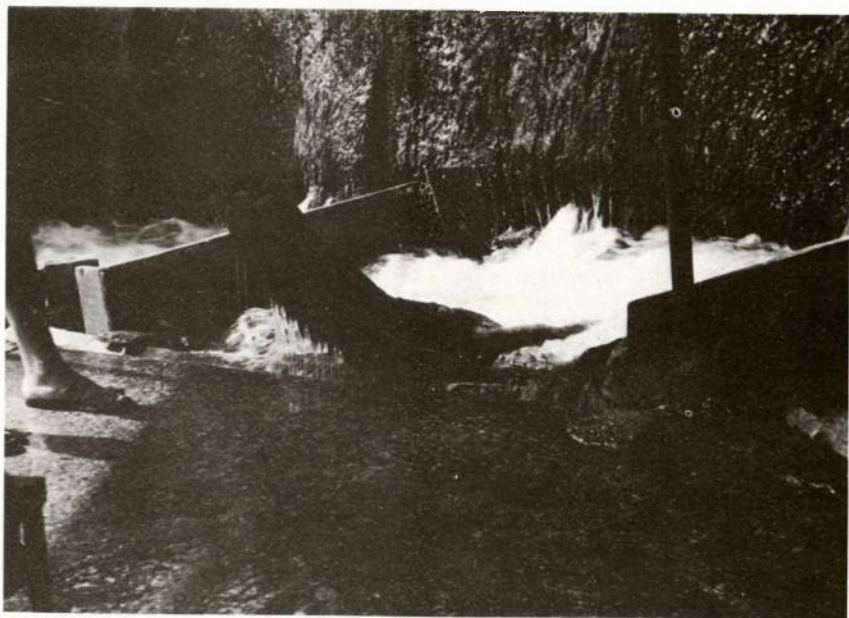
νερόμυλους.

Δίπλα στην ομορφιά του ορμητικού και καθαρίου νερού φαντάζουν οι απλωμένες για να στεγνώσουν πολύχρωμες φλοκάτες, οι κουβέρτες και τα στρωσίδια.

Τα μάλλινα υφάσματα, φλοκάτες, κουβέρτες, βελέντζες, κάπες, στρωσίδια..., στροβιλίζονται μέσα στη νεροτριβή και με την πίεση του νερού, καθαρίζονται, μαλακώνουν και αποκτάνε πάλι την πρώτη τους φρεσκάδα.

Η νεροτριβή (νεροτρουβιά και νεροτριβείο) είναι μια ξύλινη γούρνα μέσα στην οποία πέφτει με ορμή το νερό που περιστρέφεται ασταμάτητα.

Το νερό για να καταλήξει στη νεροτριβή, πέφτει πρώτα μέσα στην πανύψηλη κάνουλα, το βαγένι και από 'κει βρίσκει διέξοδο στο στενό φυσούνι που είναι προσαρμοσμένο στο κάτω μέρος της. Η υποχρεωτική διέλευση

Για να ανοίξει ο φλόκος, τις βάζουν στη νεροτριβή για ένα δωδεκάωρο περίπου. Τότε μόνο και αφού απλωθούν και στεγνώσουν, αποκτάνε μια βελούδινη και απαλή επιφάνεια.

Κάθε νεροτριβή χωράει καμιά εικοσαριά κουβέρτες περίπου και στοιχίζει το πλύσιμό τους γύρω στις πεντάκοσιες δραχμές.

«Σαρκωμένα» πια τα πολύχρωμα υφάσματα, απλώνονται στη συνέχεια για να στεγνώσουν και να παίξουν με τα χρώματά τους το δικό τους παιχνίδι στις ακτίνες του ήλιου...

Συμμετοχή της ΕΛ.ΑΣ. στην ετήσια εορτή της Ιταλικής Αστυνομίας

Πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στη Ρώμη η ετήσια εορτή της Ιταλικής Αστυνομίας (Polizia di Stato) στην οποία συμμετείχε και η Ελληνική Αστυνομία. Στην εκδήλωση έλαβαν μέρος επίσης όλες οι χώρες της ΕΟΚ με δύο εκπροσώπους αστυνομικούς (έναν άνδρα και μία γυναίκα).

Την ελληνική αποστολή αποτελούσαν ο Υπαστυνόμος Α' Ντζούφρας Χρήστος και η Υπαστυνόμος Α' Ματσακά Ιωάννα.

Την έναρξη των εκδηλώσεων κήρυξε ο Πρόεδρος της Ιταλικής Δημοκρατίας στο "Palazzo dei Congressi" και απένειμε βραβεία σε Ιταλούς αστυνομικούς που συνέβαλαν στη δίωξη της εγκληματικότητας και σε χήρες αστυνομικών που σκοτώθηκαν από κακοποιούς ή τρομοκράτες κατά την εκτέλεση του καθήκοντός τους.

Για τη σημασία της εορτής και τις δραστηριότητες της Ιταλικής Αστυνομίας μίλησε ο Υπουργός Εσωτερικών της Ιταλίας.

Κατά την τελετή έναρξης των εκδηλώσεων οι αστυνομικοί εκπρόσωποι των Αστυνομιών των χωρών της ΕΟΚ, παρατάχθηκαν με στολή και τις εθνικές τους σημαίες, και έγινε παρουσίασή τους στον Πρόεδρο της Ιταλικής Δημοκρατίας, που εγκαινίασε και έκθεση του τεχνολογικού κ.λπ. εξοπλισμού της Ιταλικής Αστυνομίας.

Οι εκδηλώσεις συνεχίστηκαν με κονσέρτο που δόθηκε από την μπάντα της Polizia di Stato και καλύφθηκαν από την τηλεόραση, ενώ έγινε παρουσίαση των εκπροσώπων των ξένων αστυνομιών με τις εθνικές τους σημαίες και τμήματος της μπάντας στο Πρόγραμμα "Europa - Europa" της τηλεόρασης (RAI-1), που μεταδόθηκε απ' ευθείας στη EUROVISION.

Η παρουσία της Ελληνικής Αστυνομίας χαιρετίσθηκε ιδιαίτερα τόσο από την Ιταλική Αστυνομία, όσο και από τους αστυνομικούς εκπροσώπους των αστυνομιών των χωρών της ΕΟΚ.

Η προβολή της χώρας μας και της Ελληνικής Αστυνομίας υπήρξε εντυπωσιακή. Μάλιστα η σύζυγος του πρωθυπουργού της Ιταλίας και νυν Υπουργού Οικονομικών κ. Mariapia FANFANI, που παρευρέθη στις εκδηλώσεις, απηύθυνε πρόσκληση στην Ελληνίδα

εκπρόσωπο να συμμετάσχει σε διεθνή συνάντηση που διοργάνωσε η ίδια στη Ρώμη, με θέμα «Πώς μπορεί η Αστυνομία να συμβάλει στην Ειρήνη».

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Αρχηγός της Ιταλικής Αστυνομίας Βιντσέντσο

Παρίζι έστειλε στον Αρχηγό της ΕΛ.ΑΣ. κ. Ανδρέα Καλογερά ευχαριστήριο τηλεγράφημα στο οποίο εκφράζει την ειλικρινή ευγνωμοσύνη του για την εκεί παρουσία της Ελληνικής Αστυνομίας.

Θεμελιώθηκε το Αστυνομικό Μέγαρο Χανίων

Έγινε στις 14 Μαΐου 1989 η τελετή θεμελίωσης του Αστυνομικού Μεγάρου Χανίων. Παραβρέθηκαν ο Μητροπολίτης της Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Ειρηναίος, ο Υφυπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Σήφης Βαλυράκης, οι Νομάρχες Χανίων και Ηρακλείου κ.κ. Μανόλης Μπριλλάκης και Γεώργιος Τζανακάκης, ο Α' Υπαρχηγός της ΕΛ-ΑΣ αντιστράτηγος Ιωάννης Αντωνόπουλος, ο Δ/ντής Προσωπικού ΥΔΤ υποστράτηγος Ευθύμιος Δασταμάνης, ο Επιθεωρητής Αστυνομίας Κρήτης Ταξίαρχος Γεράσιμος Καραγιάννης, οι Διευθυντές των Αστυνομικών Διευθύνσεων του νησιού, εκπρόσωποι δικαστικών, στρατιωτικών και πολιτικών αρχών και πλήθος κόσμου.

Στην προσφώνησή του ο Αστυνομικός Διευθυντής Χανίων Παναγιώτης Μητσέλος, αφού ευχαρίστησε τον κ. Υφυπουργό για το αμέριστο ενδιαφέρον του για το θεμελιούμενο έργο, τόνισε μεταξύ των άλλων και τα εξής:

«Είναι μεγάλη και ανείπωτη η χαρά των αστυνομικών, αλλά και των κατοίκων της πόλης των Χανίων, που διαπιστώνουν ότι οι προσδοκίες πολλών

ετών, για την ανέγερση ενός Αστυνομικού Μεγάρου, σήμερα γίνονται πραγματικότητα. Το οικόπεδο στο οποίο τέθηκε πριν από λίγη ώρα, ο θεμέλιος λίθος για την ανέγερση του

Μακέτα του Αστυνομικού Μεγάρου Χανίων

Στιγμιότυπο από τη θεμελίωση

Αστυνομικού Μεγάρου, παραχωρήθηκε στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης πριν από 11 χρόνια το 1978, με απόφαση της Νομαρχίας Χανίων, για να καλύψει το οξύ στεγαστικό πρόβλημα των Αστυνομικών Υπηρεσιών στα Χανιά. Το πρόβλημα αυτό έχει γίνει σήμερα ακόμη οξύτερο, γιατί οι Υπηρεσίες μας στεγάζονται σε διάσπαρτα ιδιωτικά, ανεπαρκή και ορισμένα ακατάλληλα κτίρια, που καθιστούν προβληματική την κανονική λειτουργία τους. ...

Το Μέγαρο θα στεγάσει όλες τις αστυνομικές υπηρεσίες της πόλης των Χανίων. Προβλέπεται επίσης η δημιουργία αιθουσών επιχειρήσεων και συγκεντρώσεων - λέσχης εστιατορίου - κοιτώνων - υπόγειου χώρου στάθμευσης υπηρεσιακών οχημάτων, χώρου για εγκατάσταση συνεργείου συντήρησης οχημάτων, πλυντηρίου, πρατηρίου καυσίμων, αποθήκευσης υλικών, κλειστού σκοπευτηρίου και κρατητηρίων.

Ο προϋπολογισμός της δαπάνης για την ανέγερση του Μεγάρου, ανέρχεται στο ποσό των 600.000.000 δραχμών και η περάτωσή του προβλέπεται να ολοκληρωθεί σε χρονικό διάστημα τριών ετών περίπου...».

Ο Υφυπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Σήφης Βαλυράκης, μιλώντας αμέσως μετά τη θεμελίωση του Μεγάρου, και αφού αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα και το ρόλο της Αστυνομίας σε μια σύγχρονη κοινωνία, συνέχισε τονίζοντας ότι:

«Η σημερινή πολυπλοκότητα της κοινωνικής οργάνωσης και η οξύτητα των κοινωνικών προβλημάτων κάνει το ρόλο της αστυνομίας πολύ σημαντικό αλλά δύσκολο και άχαρο.

Θα πρέπει λοιπόν πολιτεία και πολίτες να βοηθήσουν την αστυνομία και κάθε αστυνομικό στη δύσκολη προσπάθεια να κάνουν το καθήκον τους.

Το φρόνημα του πολίτη δεν αστυνομεύεται πλέον και υπάρχει πλήρης συμφιλίωση αστυνομικού και απλού πολίτη.

Στα πλαίσια αυτά η κυβέρνηση προσαθεί να επιταχύνει τη λύση των προβλημάτων που έχουν συσσωρευθεί από πολλά χρόνια και ένα από αυτά είναι και η στέγη, οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εργάζονται οι αστυνομικοί», για να καταλήξει στους λόγους, που ώθησαν το Υπουργείο να δώσει άμεση προτεραιότητα στην ανέγερση του Αστυνομικού Μεγάρου Χανίων.

Κυκλοφοριακή αγωγή στα σχολεία

Αφιερώνουμε μερικά στιγμιότυπα από τη συνεχιζόμενη προσπάθεια του Τμήματος Τροχαίας της πόλης για την κυκλοφοριακή εκπαίδευση των μαθητών κάθε ηλικίας. Με ομιλίες, προβολές και κάθε πρόσφορο και απλό μέσο, οι τροχονόμοι και ο διοικητής του Τ.Τ. παρουσιάζουν στα σχολεία όλων των βαθμίδων σήματα, κανόνες και οδηγίες για πειθαρχημένη και σωστή κυκλοφορία που εξασφαλίζει ακίνδυνες συνθήκες κίνησης για πεζούς και οδηγούς. Όπως φαίνεται στις φωτογραφίες οι μικροί μαθητές συμμετέχουν με ενθουσιασμό στην επιμόρφωση.

Ο «Γρηγόρης» και ο «Σταμάτης» παρέα με... μαθητές των Σερρών.

«Όχι στα ναρκωτικά»

Μ' αυτό το σύνθημα που εκφράζει την αγωνία και την προσπάθεια ολόκληρης της κοινωνίας απέναντι στη μάστιγα του «σαργού» θανάτου η Α.Δ. Ακαρνανίας διοργάνωσε φιλικό ποδοσφαιρικό αγώνα, τις παραμονές του Πάσχα. Αντιμέτωπες η ομάδα της Αστυνομικής Διεύθυνσης και η Μικτή Νέων Αιτωλοακαρνανίας και στόχος η ενίσχυση — με τα έσοδά του — της Θεραπευτικής Κοινότητας «Ιθάκη».

Πλήθος κόσμου έσπευσε να παρακολουθήσει την εκδήλωση, εξασφαλί-

ζοντας την επιτυχία της και την εκπλήρωση του οργανωτικού στόχου.

Η ομάδα της Α.Δ. επικράτησε τελικά της Μικτής Νέων με σκορ 3-1. Τα γκολ για τη νικήτρια πέτυχαν οι: Μπελεβώνης, Αλπέντζος, Καμζέλας και την αποτέλεσαν οι: Διονυσάτος, Ξανθόπουλος, Σταυρουλάκης, Ρίζος, Μπούρδος, Καρακώστας, Χαρδαλιάς, Αλπέντζος, Καμζέλας, Μπελεβώνης, Θανασούλας, Γεραντώνης, Καλλιμάνης, Γούλας.

Η νικήτρια με το σύνθημα «Όχι στα ναρκωτικά» στις φανέλλες των παικτών.

«Όχι άλλο αίμα στην άσφαλτο»

Η Τροχαία Βόλου συνεχίζει με αμείωτη ένταση προς κάθε κατεύθυνση την προσπάθεια για περιορισμό των τροχαίων ατυχημάτων. Στα πλαίσια αυτής της ενημερωτικής εκστρατείας διοργάνωσε δυο ομιλίες στους Αξιωματικούς της 111 Πτέρυγας Μάχης, της 6ης ΤΑΞΥΠ και του Συντάγματος Πεζοναυτών.

Τα θέματα που αναπτύχθηκαν από τον διοικητή του Τ. Τροχαίας ήταν: «Μετωπικές συγκρούσεις» και «Ζώνες Ασφαλείας - προστατεύουν ή όχι».

Μετά το τέλος των ομιλιών αναπτύχθηκε διάλογος με πολλές και ποικίλες ερωτήσεις για τους παράγοντες που εμπλέκονται στα τροχαία ατυχήματα, ενώ διανεμήθηκαν ενημερωτικά φυλλάδια και αυτοκόλλητα για τις ζώνες ασφαλείας.

Ο διοικητής της Τροχαίας ενημερώνει

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Μικρός οδηγός για να αποφύγετε τους κινδύνους που σας απειλούν στην εξοχή

Όταν βρίσκεστε στην εξοχή, νοιώθετε κάπως απομονωμένοι, μακριά από τους γιατρούς που συνήθως συμβουλευέστε. Και το παραμικρό ατύχημα μπορεί να δημιουργήσει εύκολα πανικό, γιατί ακριβώς δεν ξέρετε πως να το αντιμετωπίσετε. Φυλάξτε λοιπόν με προσοχή τη σελίδα αυτή. Θα σας φανεί ιδιαίτερα πολύτιμη σε επείγουσες περιπτώσεις.

Η αιμορραγία

Αν προέρχεται από τη μύτη, θα πρέπει να φτιάξετε ένα ταμπόν από γάζα ύψους περίπου δύο εκατοστών. Το σπρώχνετε μέσα στο ρουθούνι με μια λαβίδα για να εισχωρήσει βαθιά. Οι κρύες κομπρέσες στον αυχένα και στο κεφάλι αποδεικνύονται σχεδόν πάντοτε αποτελεσματικές. Αν η αιμορραγία δεν σταματάει θα πρέπει να συμβουλευτείτε γιατρό.

Τα τσιμπήματα

Συνήθως είναι απλώς ενοχλητικά, αλλά μερικές φορές δημιουργούν δυσάρεστα συμπτώματα. Αν το τσίμπημα προέρχεται από σφήκα ή μέλισσα χρειάζεται κάποια προσοχή γιατί το κεντρί μπορεί να αποδειχθεί επικίνδυνο στην περίπτωση που το τσίμπημα έχει γίνει κοντά σε φλέβα ή δεν είναι μόνο ένα. Ζαλάδες, δυσκολία στην αναπνοή, επιτάχυνση του σφυγμού ακόμα και ρίγη μπορεί να είναι μερικά από τα συμπτώματα. Θα προσπαθήσετε να βγάλετε αμέσως το κεντρί μ' ένα τσιμπιδάκι.

Η αφαίρεση δεν πρέπει να γίνει με την πίεση των δακτύλων, γιατί τότε περισσότερο δηλητήριο θα εισαχθεί στο δέρμα. Πλένετε τοπικά με οξυζενέ και βάζετε αμμωνία ή μια αντιϊσταμινική αλοιφή. Όχι θερμά επιθέματα. Συνιστώνται ψυχρά επιθέματα (πάγος) και ακινησία του μέλους.

Αν υποφέρετε από αλλεργία, αν το τσίμπημα έχει γίνει μέσα στο στόμα θα πρέπει να συμβουλευτείτε αμέσως το γιατρό.

Αν το τσίμπημα προέρχεται από ακινό μια λύση είναι να βουτήξετε το πόδι σας σε ζεστό νερό. Άλλη λύση είναι να αλείψετε την επιφάνεια με λά-

Πλένετε την περιοχή που τσιμπήθηκε με νερό και σαπούνι. Ανακουφίστε τον πόνο με καλαμίνι ή υγρή αμμωνία.

δι για να μαλακώσει η επιδερμίδα και ν' αφαιρέσετε τ' αγκάθια με το τσιμπιδάκι, ή με καμένη στην άκρη βελόνα. Οποιαδήποτε κι αν μείνουν μερικά αγκάθια στο δέρμα του ποδιού σιγά-σιγά θ' αποβληθούν μόνα τους.

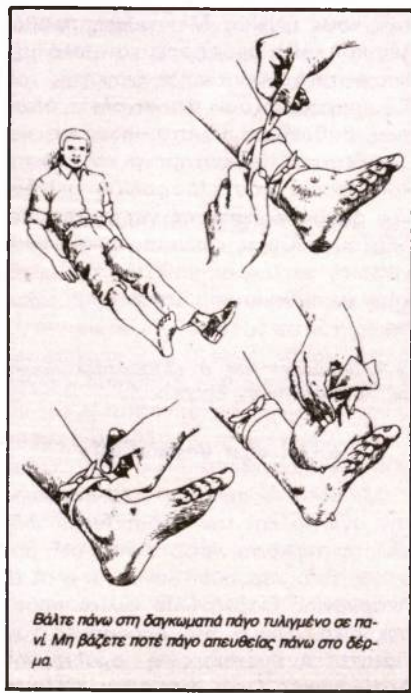
Από το σκορπίο προκαλούνται τοπικά συμπτώματα και σπάνια γενικευμένες αντιδράσεις. Αμέσως μετά το «τσίμπημα» προκαλείται έντονος καυστικός πόνος, που διαρκεί μερικές ώρες —μέχρι 24— και υποχωρεί. Πολύ καλά αποτελέσματα έχει η τοπική διήθηση με νοβοκαΐνη.

Οι μέδουσες, τα ψάρια και οι τσούχτρες

Αφθονούν τα τελευταία χρόνια στις θάλασσές μας. Όταν ακουμπήσουν στο δέρμα, δημιουργούν ερεθισμό και τσούξιμο. Λίγη αμμωνία είναι το καλύτερο φάρμακο. Τις επόμενες μέρες αποφύγετε εξ άλλου να εκθέσετε το κοκκινισμένο μέρος στον ήλιο.

Εκτός από τις μέδουσες, έχουμε στις ελληνικές θάλασσες τρία δηλητηριώδη ψάρια: Τους σκορπιούς, τις δράκαινες και τη σμέρνα (μύραινα). Τα «τσιμπήματα» από τους σκορπιούς είναι συνηθισμένα στο καθάρισμά τους για μαγειρέμα.

Τα δηλητηριώδη ψάρια δημιουργούν έντονο τοπικό άλγος και οίδημα,

Βάλτε πάνω στη δαγκωματά πάγο τυλιγμένο σε πανί. Μη βάζετε ποτέ πάγο απευθείας πάνω στο δέρμα.

που μπορεί να επεκταθεί. Οι νυγμοί αυτοί αντιμετωπίζονται με νοβοκαΐνη, αναλγητικά και αντιϊσταμινικά.

Τα δαγκώματα των φιδιών

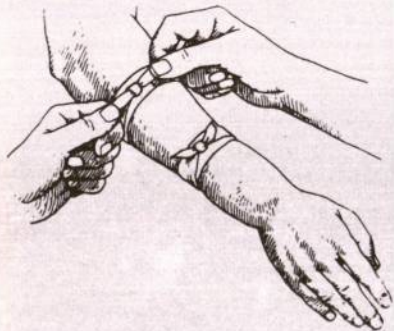
Τα φίδια ποτέ δεν επιτίθενται μόνα τους, χωρίς λόγο. Θα κεντρίσουν ή θα δαγκώσουν όταν νομίσουν ότι απειλούνται. Όταν ένα πόδι ή ένα χέρι πατήσει κοντά εκεί, που είναι ένα φίδι, βεβαίως αυτό θα «χτυπήσει».

Γι' αυτό δεν πρέπει να περπατάμε ξυπόλητοι ή με σαγιονάρες ή πέδιλα σε ξερά χόρτα, χωρίς μάλιστα να βλέπουμε που πατάμε. Μέσα στα χόρτα μπορεί να κairoφυλακτεί κάποιο φίδι. Επίσης, δεν πρέπει να βάζουμε το χέρι σε πέτρες χωρίς να βλέπουμε τι υπάρχει από κάτω. Μπορεί να είναι ένας σκορπίος της ξηράς.

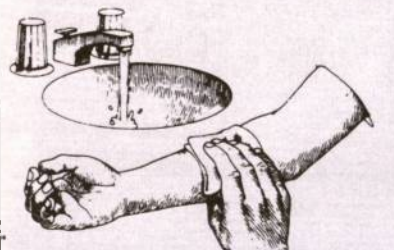
Στη χώρα μας το πιο επικίνδυνο φίδι είναι η έχιδνα. Η κλασική συνταγή είναι να ρουφήξετε και να φτύσετε αμέσως το αίμα της πληγής, αφού την πιέσετε ανάμεσα στα δάκτυλά σας. Υπάρχουν εξ άλλου ειδικοί οροί, που καταπολεμούν τα δαγκώματα των φι-

Βάλτε το θύμα να ξαπλώσει και να μείνει ήρεμο. Με το δαγκωμένο μέρος ακίνητο και χαμηλότερα από το μέρος της καρδιάς.

Δέστε μια λωρίδα από πανί ή ένα λουράκι ρολογιού στο χέρι ή στο πόδι, 5-10 εκ. επάνω από τη δαγκωματιά. Το δέσιμο πρέπει να είναι σφιχτό, χωρίς όμως να εμποδίζει τη ροή του αίματος από την πληγή.

Πλύνετε καλά την πληγή με σαπούνι και νερό για να καθαρίσει καλά από τα σάβια και από τις άλλες μολυσματικές ουσίες. Συνεχίστε το πλύσιμο της πληγής σε 5 λεπτά.

διών. Προσοχή μη δοκιμάσετε να ρουφήξετε το αίμα αν έχετε κούφια δόντια. Αν αναλάβετε αυτή την επιχείρηση μπορείτε ακόμα να πιέσετε το δέρμα πάνω από το σημείο που έχει γίνει το δάγκωμα μ' ένα κορδόνι ή ζώνη για να

Καλύψτε όλη την επιφάνεια του τραύματος με λεπτή αποστειρωμένη γάζα ή καθαρό πανί και πιέστε με την παλάμη σας όλη την επιφάνεια της πληγής. Ανοίξτε το πληγωμένο μέρος πάνω από το επίπεδο της καρδιάς.

μην προχωρήσει το δηλητήριο. Και φυσικά παρ' όλες τις προφυλάξεις αυτές θα ειδοποιήσετε αμέσως το γιατρό.

Χρειάζεται οπωσδήποτε 24ωρη τουλάχιστον παρακολούθηση από γιατρό. Το θύμα πρέπει να μείνει ήρεμο και ακίνητο. Ιδιαίτερα το πόδι ή το χέρι που δάγκωσε το φίδι, πρέπει να μείνει τελείως ακίνητο, για να εμποδιστεί η ταχεία απορρόφηση του δηλητηρίου. Συνιστάται καθαρισμός του τραύματος και αντιτετανικός ορός, ενώ απαγορεύεται απολύτως να πιει το θύμα οινοπνευματώδες ποτό, όπως το θέλει η λαϊκή συνήθεια, γιατί διευκολύνει την κυκλοφορία του δηλητηρίου. Επίσης ο αντιοφικός ορός χορηγείται όταν εμφανιστούν έντονα τοπικά συμπτώματα και πάντοτε με την ετοιμότητα να δοθεί αδρεναλίνη, αν χρειαστεί. — Έχει πολύ μεγάλη σημασία, η υποστήριξη της αναπνοής και της αρτηριακής πίεσης και τα παυσίπονα να μην είναι οπιούχα.

Η θερμοπληξία

Τα συμπτώματα της θερμοπληξίας μοιάζουν πολύ μ' εκείνα της ηλίωσης: δυνατός πονοκέφαλος, χλωμιασμα ή υπερβολικό κοκκίνισμα, ξαφνική εφίδρωση, ίλιγγος και τάση προς εμετό. Σε σπάνιες περιπτώσεις ο ασθενής παρουσιάζει και συμπτώματα παραληρήματος. Η θερμοπληξία εκδηλώνεται βασικά όταν το άτομο έχει μείνει αρ-

κετή ώρα σε υγρό μέρος με πολύ υψηλή θέρμανση. Η ηλίωση εκδηλώνεται εξ άλλου σε όσους μένουν για πολλή ώρα στον ήλιο με ακάλυπτο το κεφάλι. Και στις δυο περιπτώσεις πρέπει να αφαιρέσετε τα ρούχα του αρρώστου και ν' ανοίξετε καλά τα παράθυρα για ν' αεριοστεί το δωμάτιο όπου βρίσκεται ο άρρωστος. Κρύες κομπρέσες στο μέτωπό του και λίγο μασάζ στα χέρια, στα πόδια και στο στήθος βοηθούν σημαντικά. Αν βέβαια η περίπτωση είναι σοβαρή θα φωνάξετε γιατρό.

Η λιποθυμία

Μπορεί να οφείλεται στη ζέστη ή σε εξάντληση. Οπωσδήποτε δεν θα κάνετε το σφάλμα να σηκώνετε το λιποθυμισμένο άτομο. Αντίθετα θα προσπαθήσετε να ξαπλώσετε το λιποθυμισμένο ανάσκελα, μ' ένα μαξιλάρι όχι στο κεφάλι αλλά στα πόδια. Αν κάθεται, τότε φέρτε το κεφάλι του προς τα κάτω, ανάμεσα στα γόνατα. Λίγη κολώνια και μια παγωμένη κομπρέσα στο κεφάλι βοηθούν το λιποθυμισμένο να συνέλθει. Αποφύγετε τα ηρεμιστικά που ρίχνουν περισσότερο την πίεση.

Η ναυτία

Σίγουρα είναι ένα πρόβλημα για όσους υποφέρουν. Τα συμπτώματα είναι λίγο πολύ γνωστά: χλωμιασμα, εφίδρωση, ίλιγγος, εμετοί. Γνωστό είναι επίσης και το φάρμακο: δραμαμίνη. Στη διάρκεια του ταξιδιού τα άτομα που υποφέρουν από ναυτία δεν πρέπει εξ άλλου να πίνουν πολλά υγρά, ούτε να τρώνε πολύ. Καλύτερα να βρίσκονται κοντά σε παράθυρο ή αν πρόκειται για πλοίο στο κατάρωμα, για να μην επηρεάζονται και από τη ζέστη.

Τα κοκκινισμένα μάτια

Ο ερεθισμός πιθανόν να οφείλεται στο νερό της θάλασσας ή τη σκόνη. Απαραίτητη είναι η προστασία με γυαλιά ηλίου. Κάνετε κάθε βράδυ πλύσεις με χαμομήλι ή χρησιμοποιήστε ένα απλό κολλύριο. Η πλύση με χαμομήλι είναι απαραίτητη μετά το ταξίδι, οπότε τα μάτια σας θα έχουν γεμίσει σκόνη.

ΣΕΡΡΕΣ

Ειδικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε θέματα παροχής πρώτων βοηθειών πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Σερρών για τους τροχονόμους του Τμήματος Τροχαίας της πόλης. Η εκπαίδευση έγινε από γιατρούς του Γενικού Νοσοκομείου και οι ίδιοι οι εκπαιδευόμενοι την ονόμασαν «Εβδομάδα Καλού Σαμαρείτη». Σε ανακοίνωσή του μάλιστα το Τ.Τ. Σερρών τόνισε:

«Θεωρήσαμε αναγκαία την εκπαίδευση αυτή, γιατί καθώς περιπολούμε επί 24 ώρες την ημέρα σ' όλους τους εθνικούς και επαρχιακούς δρόμους, πάρα πολλές φορές, φθάνουμε πρώτοι

Οι τροχονόμοι των Σερρών εκπαιδεύονται.

ή αμέσως στα σημεία των δρόμων όπου έγιναν τροχαία ατυχήματα κι εκεί συναντάμε επιζώντες, νεκρούς και τραυματίες από ελαφρά μέχρι εξαιρετι-

κά σοβαρά. Το καθήκον σ' αυτή την περίπτωση σαν ανθρώπων και οργάνων της πολιτείας είναι να καταγινόμαστε αμέσως με τους τραυματίες περι-

ποιούμενοι τα τραύματά τους, παρέχοντας τις πρώτες βοήθειες σ' όσους τις χρειάζονται και στη συνέχεια διακομίζοντάς τους στην πιο κοντινή υγειονομική - νοσηλευτική μονάδα για τα περαιτέρω. Εδώ ακριβώς, σ' αυτό το σημείο, μπαίνει και το ερώτημα: Μήπως την ώρα της περισυλλογής των τραυματιών, της παροχής των πρώτων βοηθειών και της μεταφοράς τους στα νοσηλευτικά ιδρύματα, εν αγνοία μας κάνουμε κάποιο κακό, από έλλειψη ειδικών γνώσεων επιδεινώνουμε περισσότερο την υφιστάμενη τραυματική κατάσταση των εμπλεκέντων στα ατυχήματα και, εν πάσει περιπτώσει, πώς θα πρέπει να είναι η παροχή πρώτων βοηθειών, για να βοηθιέται ο τραυματίας αποτελεσματικά και σωστά, μέχρι τη μεταφορά του στα χέρια των ειδικών».

Η Τροχαία Σερρών έχει δημιουργήσει εθελοντική ομάδα αιμοδοσίας η οποία διατηρεί στο Νοσοκομείο της πόλης τράπεζα αίματος για τα μέλη της, τους συγγενείς του 1^{ου} βαθμού, τους τραυματιζόμενους σε τροχαία ατυχήματα και αναξιοπαθούντες πολίτες.

Η φωτογραφία είναι από πρόσφατη αιμοδοσία της ομάδας αυτής.

ΤΡΙΚΑΛΑ

Συνελήφθη από αστυνομικούς του Α.Σ. Μεγαλοχωρίου, με συντονισμό του διοικητή του Α.Τ. Περιφέρειας Τρικάλων, ο σεσημασμένος κακοποιός Δημήτριος Καρράς, 20 χρόνων, κάτοικος του χωριού, που είχε διαπράξει σωρεία αξιόποινων πράξεων τα δύο τελευταία χρόνια. Όπως ομολόγησε ανακρινόμενος ο δράστης, στο ενεργητικό του «καταγράφονται» οι ακόλουθες κλοπές - διαρρήξεις κ.λπ.:

- 1987: Εμπρησμός Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτου στον Κολωνό Αττικής, που προσπάθησε να το θέσει σε λειτουργία, χωρίς αποτέλεσμα.
- 1988: Κλοπή φορτηγού αυτοκινήτου, φορτωμένου με πατάτες, στο Σταθμό Λαρίσης (αργότερα το εγκατέλειψε

Ο διοικητής του Α.Τ. Περιφ. Τρικάλων και οι αστυνομικοί του Α.Σ. Μεγαλοχωρίου, μετά την επιτυχία τους.

Τα κλοπιμαία που κατασχέθηκαν.

στο Δομοκό όταν αυτό ακινητοποιήθηκε λόγω βλάβης). Τον Ιούνιο του ίδιου χρόνου διέρρηξε εστιατόριο στις Θερμοπύλες απ' όπου πήρε φορητό ραδιομαγνητόφωνο (βρέθηκε και επιστράφηκε στον ιδιοκτήτη). Τέλος, την ίδια χρονιά διέρρηξε σπίτι στην Ανθούπολη Λάρισας και έκλεψε 15.000 δραχμές και επιχρυσό γυναικείο ρολόι με καδένα.

- 1989: Διάρρηξη πρατηρίου υγρών καυσίμων στο Δομοκό απ' όπου πήρε ρολόι και χίλιες δραχμές (το ρολόι βρέθηκε και επιστράφηκε στον κάτοχο). Διάρρηξη εστιατορίου στην ίδια πόλη και κλοπή ταμειακής μηχανής που περιείχε 5.000 δραχμές. Διάρρηξη του δημαρχείου Ορχομενού και κλοπή σφραγίδων και εντύπων. Κλοπή από κατοικία στο Ν. Μοναστήρι Φθιώτιδας

ενός βίντεο, μιας γυναικείας τσάντας και ενός τηλεκοντρόλ. Διάρρηξη του Μητροπολιτικού ναού Αγ. Αχιλλείου Λάρισας και κλοπή από το ταμείο 20.000 δραχμών. Διάρρηξη εστιατορίου στις Θερμοπύλες και κλοπή 146 παιδικών παιχνιδιών αξίας 300.000 δραχμών (βρέθηκαν και επιστράφηκαν στον ιδιοκτήτη). Διάρρηξη του κοινοτικού καταστήματος Κουτσόχερου Λάρισας και κλοπή σφραγίδων και εντύπων (βρέθηκαν και επιστράφηκαν). Απόπειρα διάρρηξης κέντρου διασκέδασης στο Μεγαλοχώρι (αποτυχημένης). Διάρρηξη αναψυκτηρίου στο Μεγαλοχώρι και κλοπή στέρεο, δύο ηχείων και 20.000 δραχμών (βρέθηκαν και επιστράφηκαν στον ιδιοκτήτη). Διάρρηξη ταβέρνας στο Μεγαλοχώρι και κλοπή στέρεο, 5.000 δραχμών και

120 κασετών μαγνητοφώνου (βρέθηκαν και επιστράφηκαν).

Παράλληλα ο Καρράς, από το 1987 μέχρι την ημέρα της σύλληψής του είχε επισκεφθεί περιοχές των νομών: Γρεβενών, Κοζάνης, Καστοριάς, Φλώρινας, Ημαθίας, Κιλκίς, Πέλλας, Ιωαννίνων, Θεσπρωτίας, Κέρκυρας, Θεσ/νίκης, Χαλκιδικής, Σερρών, Δράμας, Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Κρήτης, Θάσου, Άμφισσας, Φθιώτιδας, Βοιωτίας, Αττικής, Πειραιά, Ρόδου, Μαγνησίας, Αιτωλ/νίας, Πιερίας, Ευρυτανίας και Εύβοιας, όπου συστηματικά ζητιάνευε και εξαπατούσε τους πολίτες υποκρινόμενος άλλοτε τον άρρωστο και άλλοτε τον κωφάλαλο. Χρησιμοποιούσε μάλιστα ψευδώνυμο, όπως: Χρήστος Μακρής, Ευάγγελος Γιούβρης, Γεώργιος Φωκάς, Πασχάλης Γιούβρης.

Η έρευνα στο αυτοκίνητό του αποκάλυψε ναρκωτικά χάπια, μονόκανο κυνηγετικό όπλο, φυσίγγια, διαρρηκτικά εργαλεία, 3.000 κάρτες με την ένδειξη «κωφάλαλος...», ημερολόγιο δράσης με τις περιοχές όπου επαίτούσε, 11 ζευγάρια γάντια πλαστικά, και πλαστογραφημένη βεβαίωση με την ένδειξη «Κοινότητα Κουτσόχερου» και το ψευδώνυμο «Γεώργιος Φωκάς».

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Συμπληρωματικά στοιχεία για τη σύλληψη του χασισοκαλλιεργητή Γεωργίου Κάκου, μας έστειλε η Α.Δ. Αιτωλίας, μαζί με φωτογραφικό υλικό.

Ο δράστης αμέσως μετά τη σύλληψη.

Στην επιχείρηση εντόπισμού και σύλληψης του 32χρονου ναυτικού που, όπως ο ίδιος ομολόγησε, είχε ασχοληθεί με καλλιέργεια και συγκομιδή χασίς και στο παρελθόν, συμμετείχαν το Τ.Α. Μεσολογγίου, το Α.Τ. Αιτωλικού και ο Α.Σ. Νεοχωρίου. Θυμίζουμε ότι ο Κάκος συνελήφθη την ώρα που πότιζε μια από τις έξι συνολικά φυτείες ινδικής κάνναβης που διατηρούσε σε θαμνώδεις απόκρημνες τοποθεσίες της Μαγούλας Νεοχωρίου. Κατασχέθηκαν 138 δενδρύλλια ύψους ως 50 εκατοστά του μέτρου.

ΚΙΛΚΙΣ

«Όταν υπάρχουν λειτουργοί του δημοσίου που παράλληλα με το δημοσιοϋπαλληλικό καθήκον τους προσφέρουν περισσότερα στους συνανθρώπους τους, γιατί το πιστεύουν, το επιζητά η ψυχή τους, εγγίζει τα όρια της ανθρώπινης τελειότητας».

Πρόκειται, στη συγκεκριμένη περίπτωση, για τρεις αστυνομικούς της Α.Δ. Κιλκίς που πρόσφατα τιμήθηκαν από το Νοσοκομείο Κιλκίς για την εθελοντική προσφορά αίματος προς αυτό. Με τα γεμάτα ουσία αυτά λόγια αναφέρθηκε τοπική εφημερίδα, στην είδηση της επιβράβευσης της ανθρωπιάς του ανθυπαστυνόμου Νικ. Τριανταφύλλου, του αρχιφύλακα Τριανταφ. Σαπίδη και του αστυφύλακα Αναστ. Χωραφά. Ο πρώτος είναι αιμοδότης επί μια 15ετία και οι δυο άλλοι συνάδελφοί του επί 10ετία. Έδιναν και δίνουν κάθε τρεις μήνες όλα αυτά τα χρόνια το αίμα τους που τόσο έχει ανάγκη ο άνθρωπος στις δύσκολες

στιγμές της ζωής του. Και κατάφεραν να σπάσουν, σαν εθελοντές αιμοδότες, ρεκόρ ανθρωπισμού σε χρονική διάρκεια.

Στιγμιότυπο από τη βράβευση των τριών αστυνομικών.

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

Δύο κιλά καθαρή ηρωίνη, αξίας 8000.000 δραχμών περίπου μετέφερε Τούρκος, πρώην οδηγός, που μπήκε παράνομα στην Ελλάδα από την περιοχή του Έβρου. Πρόκειται για τον 35χρονο Μαχμούντ Γκιουκούρ, που με τη συνεργασία του 29χρονου φίλου και συμπατριώτη του Ομέρ Καμά θα διακινούσε το «πολύτιμο» προϊόν σε «κύκλωμα» στη Θράκη και την Αθήνα. Ο τελευταίος ήταν πολιτικός πρόσφυγας και είχε δραπετεύσει από το Λαύριο. Οι δύο φίλοι συναντήθηκαν στην Αλεξανδρούπολη και ο Καμά ζήτησε από τον Γκιουκούρ να πάνε μαζί στο χωριό Μέστη Ροδόπης, όπου θα συναντούσαν άγνωστο άτομο, στο οποίο θα παρέδιδαν ένα μέρος της ηρωίνης και την υπόλοιπη θα αναλάμβανε ο ίδιος να την προωθήσει στην Αθήνα. Το ραντεβού είχε δοθεί στο σιδηροδρομικό σταθμό του χωριού αλλά το άγνωστο άτομο δεν πήγε σ' αυτό. Στα ίχνη των εμπόρων είχε τεθεί όμως ήδη η Αστυνομία με άνδρες του Α.Τ. Σαππών και του Τ.Α. Κομοτηνής που θεωρούσαν ύποπτη την παρουσία τους στο σιδηροδρομικό σταθμό και τους παρακολούθησαν. Όταν τους είδαν να βγαίνουν από την αίθουσα αναμονής και να προσπαθούν να κρύψουν κάτι σε παρακείμενους θάμνους επενέβησαν αιφνιδιαστικά, τους συνέλαβαν και βρήκαν εκεί την ηρωίνη, προσεκτικά συσκευασμένη.

ΠΑΤΡΑ

Από αστυνομικούς του Τ.Α. Πατρών

συνελήφθη στο Ζαλβάνι, ο 43χρονος Μιλτιάδης Μπακόπουλος, γνωστός έμπορος ναρκωτικών στην Πάτρα. Στο σπίτι του, μετά από σχετική έρευνα, βρέθηκαν: 27 γραμ. ηρωίνη, 5 γραμ. κοκαΐνη, 17 κομμάτια βαμβάκι εμποτισμένα με ηρωίνη και μια ζυγαριά ακριβείας. Ανακρινόμενος ο δράστης ισχυρίστηκε πως τα ναρκωτικά προμηθευόταν από Τούρκο λαθρέμπορο.

ΕΛΑΣΣΟΝΑ

Από αστυνομικούς του Α.Τ. Ελασσόνας ανακαλύφθηκε φυτεία «παπαρούνας» και ύστερα από πολυήμερη παρακολούθηση συνελήφθησαν οι καλλιεργητές της. Πρόκειται για τον 62χρονο αγρότη Απ. Παναγιωτίδη, τη γυναίκα του Σταυρούλα 55 χρόνων και την 29χρονη σερβιτόρα Στ. Κωνσταντινοπούλου, συγκάτοικο των δύο πρώτων. Η φυτεία βρισκόταν στον κήπο του σπιτιού του Παναγιωτίδη, στην Ελασσόνα και διέθετε συνολικά 33 φυτά «μήκωνος υπνοφόρου». Μετά την ανακάλυψη και το ξερίζωμα της παπαρούνας οι αστυνομικοί την μετέφεραν σε αίθουσα του Τμήματος και κάλεσαν για ενημέρωση πολλούς κατοίκους της πόλης που δεν είχαν δει ποτέ τι ακριβώς είναι αυτό το φυτό και τι παράγει. Ιδιαίτερα επιστήμονες και υπάλληλοι έσπευσαν να δουν τα προϊόντα της φυτείας και να πληροφορηθούν ότι η παπαρούνα παράγει είκοσι περίπου είδη ναρκωτικών, μεταξύ των οποίων σκληρό όπιο, ηρωίνη, μορφίνη, κωδεΐνη, πεθιδίνη κ.λπ.

ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΗ ΤΗΝ

ΕΛΛΑΔΑ

ΕΥΒΟΙΑ

Συνελήφθη από αστυνομικούς του Α.Τ. Νέας Αρτάκης διαρρηκτικό δίδυμο που είχε κυριολεκτικά κάνει θραύση στην κλοπή ραδιοτηλεφώνων CB, ενισχυτών και άλλων ηλεκτρονικών ειδών. Πρόκειται για τον 20χρονο Στ. Ζούρτσο και τον 19χρονο Ελ. Σχίζα που ομολόγησαν τις «δραστηριότητές» τους. Μεταξύ άλλων ομολόγησαν την κλοπή ενισχυτή, μείκτη μουσικής και πικ-απ από ντισκοτέκ, καθώς και 48 δίσκων, που βρέθηκαν και επιστράφηκαν στον ιδιοκτήτη τους. Ακόμα παραδέχθηκαν τη συμμετοχή τους στις κλοπές: λεωφορείου του ΚΤΕΛ, στο Δημοτικό Σχολείο Ν. Αρτάκης, στο Γυμνάσιο από το κυλικείο του οποίου πήραν 20.000 δραχμές και στο Δημοτικό Σχολείο Καστέλλας απ' όπου έκλεψαν έναν ενισχυτή. Οι αστυνομικοί του Α.Τ. Ν. Αρτάκης με συναδέλφους τους του Τ.Α. Χαλκίδας παρακολούθησαν συστηματικά τους δύο νέους, όταν αυτοί κίνησαν τις υποψίες τους. Οι προσπάθειές τους σύντομα καρποφόρησαν και έθεσαν τέρμα στην «επιτυχημένη» καριέρα του δίδυμου.

ΗΛΕΙΑ

Δύο 23χρονοι, οι Γ. Τσάμης και Αθ. Μάρκου, διέρρηξαν τρία καταστήματα (φαρμακείο, ψητοπωλείο και πρατήριο υγρών καυσίμων) και έκλεψαν ναρκωτικά φάρμακα και ηλεκτρονικά είδη αξίας 1.500.000 δραχμών. Τελικά συνελήφθησαν από αστυνομικούς του Α.Τ. Κρεσσένων και στην κατοχή τους βρέθηκαν 3 γραμμάρια χασίς.

ΡΟΔΟΣ

Από αστυνομικούς του Τ.Α. Ρόδου συνελήφθησαν, ύστερα από περιπετειώδη καταδίωξη, δύο ανήλικοι 15 και 17 χρόνων που έκλεψαν μοτοσυκλέτα και στη συνέχεια διέρρηξαν κατάστημα γενικού εμπορίου, παίρνοντας αεροβόλο όπλο και άλλα αντικείμενα. Στην κατοχή του 17χρονου βρέθηκε 1,7 γραμ. χασίς και άλλα ναρκωτικά φάρμακα.

* * *

Μπήκαν νύχτα σε φαρμακείο της πόλης και έκλεψαν ναρκωτικά φάρμακα και το ποσό των 30.000 δραχμών. Δύο μέρες αργότερα αστυνομικοί του Τ.Α. Ρόδου τους εντόπισαν. Πρόκειται

για τους Σ. Χρυσόχο και Γ. Ορφανό, 17 και 19 χρόνων αντίστοιχα.

ΚΩΣ

Αστυνομικοί του Τ.Α. Κω συνέλαβαν δύο Δυτικογερμανούς, τους Kurt Zimmermann 29 και Gabrielle Zimmermann 26 χρόνων, γιατί αφαίρεσαν 4 εικόνες από την εκκλησία των Αγίων Αποστόλων στο Μαρμαρότι Κω.

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Προσποιήθηκε πως ήταν αστυνομικός και οδήγησε σε ερμηκή τοποθεσία τον Γ. Οικονόμου, 43 χρόνων. Εκεί, με την απειλή κατασβιδιού του πήρε 60.000 δραχμές. Μια μέρα αργότερα αστυνομικοί του Α.Τ. Ζίτσας τον εντόπισαν και τον συνέλαβαν. Πρόκειται για τον 26χρονο Θωμά Τσιουμπρή, που ομολόγησε την πράξη του.

ΜΥΚΟΝΟΣ

Από αστυνομικούς του Α.Τ. Μυκόνου συνελήφθη στην Αγία Άννα ο 30χρονος Βρετανός υπήκοος Μιχ. Κυπριανίδης, για κατοχή 48 γραμ. χασίς και 5 γραμ. σπόρων ινδικής κάνναβης. Λίγες ώρες πριν, στον Πλατύ Γιαλό, άνδρες του ίδιου Τμήματος είχαν συλλάβει τον 51χρονο Γάλλο J. Ca-chard για κατοχή 4 γραμ. χασίς.

ΠΕΛΛΑ

Οικογενειακές διαφορές ήταν η αιτία του φονικού που έγινε στην Κρύα Βρύση, νυχτερινή ώρα. Ο 49χρονος Γ. Χάλης σκότωσε τον 28χρονο γαμπρό του Αν. Ιορδανίδη, πυροβολώντας τον δύο φορές με καραμπίνα. Προηγουμένως τον είχε συναντήσει στην πλατεία του χωριού και του πρότεινε να τον μεταφέρει με το αυτοκίνητό του στο σπίτι. Αντί για εκεί τον οδήγησε σε αγροτική περιοχή έξω από το χωριό, τον πυροβόλησε και μετά πήγε στο Α.Τ. Γιαννιτών όπου ψύχραιμα ομολόγησε την πράξη του και παραδόθηκε.

ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ

Καλλιεργούσε σε γλάστρα 4 φυτά χασίς. Για το λόγο αυτό συνελήφθη από αστυνομικούς του Τ.Α. Γιαννιτών ο Θεμ. Μαρμαράς, 41 χρόνων, και κα-

τασχέθηκε η... καλλιέργεια.

ΛΑΣΙΘΙ

Έβαλαν υπνωτικό στον καφέ δύο Γερμανών τουριστών και όταν αυτοί αποκοιμήθηκαν τους έκλεψαν 1.800 μάρκα, 16.000 δραχμές, τα διαβατήριά τους και άλλα προσωπικά τους είδη. Δράστες της κλοπής οι Joao Mohamed 24 χρόνων από τη Συρία και Walio Faraon 25 χρόνων από την Παλαιστίνη, ενώ θύματα οι Frank Spitzauer 27 χρόνων και Attrot Heike. Λίγο αργότερα αστυνομικοί του Α.Τ. Αγίου Νικολάου συνέλαβαν τους δράστες και στην κατοχή του πρώτου βρέθηκαν 21 χάπια ναρκωτικού φαρμάκου. Από την προανάκριση αποκαλύφθηκε πως ο πρώτος δράστης μαζί με τον 29χρονο Τυνήσιο Mohssen Amari ήταν οι δράστες και της ληστείας που είχε γίνει, με τον ίδιο τρόπο, είκοσι μέρες πριν, σε βάρος δύο Ολλανδών, στην Πλάκα Λασιθίου. Τότε είχαν κλέψει ένα δαχτυλίδι, ένα γουόκμαν, δύο φωτογραφικές μηχανές και πιστωτικές κάρτες.

ΛΕΣΒΟΣ

Από αστυνομικούς του Τ.Α. Μυτιλήνης συνελήφθη ο 30χρονος Γερμανός τουρίστας Frank Rich γιατί μέσα σε χρονικό διάστημα 20 ημερών διέπραξε 7 κλοπές εκκλησιών. Αδυναμία του τα εξωκλήσια και τα παγκάρια τους από τα οποία αποκόμιζε 18.000 δραχμές.

ΠΡΕΒΕΖΑ

Χασισοφυτεία είχε δημιουργήσει, σε ξένο χωράφι. Πρόκειται για άγνωστο δράστη, που φύτεψε 188 δενδρύλλια ινδικής κάνναβης σε αγρόκτημα καλλιεργημένο με καλαμπόκι στο Καναλάκι Πρέβεζας. Έκπληκτος ο ιδιοκτήτης του χωραφίου Π. Δήμας, ανακάλυψε τα φυτά που είχαν ύψος 25-30 εκατοστά, με τη βοήθεια συγχωριανών του και αμέσως το κατάγγειλε στην Αστυνομία. Αστυνομικοί του Α.Τ. Καναλακίου έθεσαν το κτήμα υπό παρακολούθηση, χωρίς αποτέλεσμα, και τελικά αποφάσισαν το ξερίζωμα και την καταστροφή των δενδρυλλίων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

Κάθε σπίτι και κομπιούτερ

Στα μέσα της δεκαετίας του 1970 οι κομπιούτερ πήραν τη μορφή που έχουν σήμερα (και λέγονται κομπιούτερ της τέταρτης γενιάς). Έχουν για βάση τους την ολοκλήρωση σε μεγάλη κλίμακα πάνω σε πολύ μικρές μονάδες που ονομάζονται «τσιπ». Οι κομπιούτερ εισβάλλουν τώρα σε ολόκληρα καινούριους τομείς της σύγχρονης ζωής. Η επιρροή τους, όμως, δεν υπήρξε ακόμα τόσο συντριπτική. Στην Hardware δεν έγιναν καινούριες αποκαλύψεις, η Software ήταν πολύπλοκη και το να μάθουν οι άνθρωποι να προγραμματίζουν διαρκούσε πολύ, ενώ δεν είχαν εμφανιστεί ακόμα οι ειδικοί σε θέματα υπολογιστών. Οι κομπιούτερ εξακολουθούσαν να χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο για να διευκολύνουν με τον καθιερωμένο τρόπο τη διοικητική δουλειά. Οι κομπιούτερ ήταν ακριβοί και οι κάτοχοί τους δεν ανήκαν στην κατηγορία των ανθρώπων που αγαπούσαν τους πειραματισμούς.

Κι όμως, αυτός ο συντηρητικός προσανατολισμός άλλαξε ριζικά όταν δυο ξέμπνοι νεαροί απ' την Καλιφόρνια κατασκεύασαν έναν μικρό και φτηνό, αλλά παρόλα αυτά ανθεκτικό και ευέλικτο κομπιούτερ, τον Apple II. Ο Apple και πολλοί άλλοι μικροκομπιούτερ άλλαξαν άρδην τα πράγματα. Τώρα, άφρανα, μπορούσαν ν' αποκτήσουν κομπιούτερ πάρα πολλοί άνθρωποι.

Αυτό σήμαινε ότι δεν ασκούσαν πια κανένας έλεγχος ως προς τους τομείς όπου θα έβρισκαν εφαρμογή οι κομπιούτερ. Στον κόσμο επικρατούσε το ίδιο συναίσθημα όπως τότε που το ραδιόφωνο μπήκε σε κάθε σπίτι. Το πρώτο σύνθημα ήταν «ας φτιάξουμε το δικό μας κομπιούτερ». Πράγμα καλό, γιατί έτσι πληροφορήθηκαν πολλοί ότι το να φτιάξεις έναν κομπιούτερ δεν είναι και μεγάλη δουλειά. Το επόμενο σύνθημα ήταν «ας γράψουμε τα δικά μας προγράμματα». Και πάλι οι άνθρωποι κατάλαβαν ότι μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν μοναχοί τους αυτά τα μικρά πραγματάκια σαν πολύτιμους βοηθούς. Και παρεμπιπτόντως, πολλοί αυτοδίδακτοι προγραμματιστές έκαναν λεφτά πουλώντας τα προγράμματα που συνέταξαν σε άλλους. Πιτσιρικάδες έγιναν εκατομμυριούχοι γράφοντας προγράμματα για παιχνίδια και πουλώντας τα στο πλατό κοινό.

Κι ύστερα, ακολούθησε το επόμενο κύμα: οι γείτονες έχουν κομπιούτερ, άρα μου

χρειάζεται και μένα κομπιούτερ. Κάθε κατσαρόλα και κοτόπουλο, κάθε σπίτι και κομπιούτερ! Στο μεταξύ, εκατομμύρια άνθρωποι είχαν αποκτήσει το δικό τους μικρούλη κομπιούτερ, και μ' αυτόν έπαιζαν, έπαιζαν, ασταμάτητα ολοένα έπαιζαν. Υπάρχουν όμως κι άλλοι που προγραμματίζουν τον κομπιούτερ τους σωστά, έτσι ώστε να κάνει μια χρήσιμη δουλειά. Κι ως μη λησμονάμε και τους άλλους κομπιούτερ, τους φουκαράδες εκείνους που παραπέσαν σε κάποια σκοτεινή γωνιά, πλάι στο στεφάνι του χουλαχούπ και στα αθλητικά παπούτσια του τζόκινγκ.

Όπως κι αν έχει το πράγμα, οι άνθρωποι ξεπέρασαν το δέος που ένιωθαν μπρος σε τούτα τα ηλεκτρονικά κουτιά των θαυμάτων. Έσβησε κι η μαγεία: οι κομπιούτερ παρουσιάζονται σαν πρακτική εναλλακτική δυνατότητα αντί για μολύβι και χαρτί, γραφομηχανή, ντοσιέ, υπολογιστική μηχανή και απλά ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Μαθαίνοντας να ζούμε με τον κομπιούτερ

Το ότι οι κομπιούτερ βρίσκονταν πια στη διάθεση πολλών καθώς και η πεποίθηση ότι στο μέλλον οι κομπιούτερ θα επεκταθούν και σε άλλους τομείς, μεγάλωσαν ολοένα το ενδιαφέρον των ανθρώπων, που ήθελαν πια να μάθουν να χειρίζονται τον κομπιούτερ. Οι κυβερνήσεις των δυτικών χωρών υποστηρίζουν αυτή την κίνηση, όπως ακριβώς οι κυβερνήσεις του τρίτου κόσμου υποστηρίζουν τις εκστρατείες κατά του αναλφαριθμητισμού στις χώρες τους. Θεωρείται καλό να ξέρεις να προγραμματίζεις έναν κομπιούτερ και σε πολλά σχολεία παραδίδονται μαθήματα προγραμματισμού. Μολονότι οι δαπάνες για την παιδεία περικόπτονται διαρκώς, οι κυβερνήσεις προωθούν την εκπαίδευση στους κομπιούτερ σε βάρος των κλασικών φιλολογικών μαθημάτων.

Η εκμάθηση γλωσσών προγραμματισμού δεν έχει σχεδόν τίποτα κοινό με την εκμάθηση και τη γνώση του αλφαβήτου. Απ' τη μια μεριά, είναι αλήθεια ότι οι κομπιούτερ «μιλούν» κάποιες γλώσσες, αλλά, απ' την άλλη μεριά, ο γλωσσικός πλούτος των γλωσσών αυτών σε σύγκριση με τις γλώσσες των ανθρώπων είναι εξαιρετικά μικρός. Πέρα απ' αυτό, ο συνομιλητής μας σε μια κουβέντα είναι κατά κανόνα πλάσμα (κατά το μάλλον ή ήττον) νοήμον, ενώ οι

κομπιούτερ, προπάντων οι μικροί και φτηνοί οικιακοί κομπιούτερ, απέχουν παρασάγγες απ' το στάδιο αυτό. Επιπλέον, δεν μπορούν καθόλου να ελέγξουν το τι παραλαμβάνουν σαν «σωστό» δεδομένο. Μ' άλλα λόγια, μαθαίνουμε να προσανατολιζόμαστε στους περιορισμούς της μηχανής. Εκτός απ' αυτό, υποχρεωνόμαστε να εκφράζουμε τις σκέψεις μας με έννοιες που μας φαίνονται αφύσικες.

Στην πορεία της συνομιλίας ενός ανθρώπου μ' έναν κομπιούτερ αυτός που θ' αλλάξει τελικά θα 'ναι ο άνθρωπος. Γιατί ο άνθρωπος έχει την τάση να προσαρμόζεται, όπως μας έχει δείξει η συμπεριφορά του απέναντι και σ' άλλες τεχνολογικές εξελίξεις.

Ο άνθρωπος έμαθε, μέσα απ' την εμπειρία του, πώς να περνάει ένα δρόμο με πυκνή κυκλοφορία. Οι κομπιούτερ δεν έχουν διδαχτεί ακόμα πώς μαθαίνει κανείς κάτι, και γι' αυτό προσαρμοστήκαμε **εμείς** στους περιορισμούς των τωρινών μας μηχανών. Τα εργαλεία μας αλλάζουν, όπως παλιότερα μετέβαλλαν και τον πιθανό άνθρωπο σε άνθρωπο. Τούτη τη φορά όμως, η αλλαγή δε γίνεται στο σώμα μας αλλά στο πνεύμα μας. Η εισβολή του κομπιούτερ σ' όλους τους τομείς της ζωής, η άκριτη αποδοχή του από όλο και περισσότερους ανθρώπους, το πόσο αυτονόητο μας φαίνεται που ο κομπιούτερ άρχισε να руθμίζει τη ζωή μας — όλ' αυτά θα μπορούσαν να οδηγήσουν πολλούς να δεχτούν τον κομπιούτερ όπως είναι, χωρίς να εξετάσουν και πολύ πολύ τα πράγματα. Κι όποιος μένει πίσω, θα ρίξει στον εαυτό του το φταίξιμο που ακόμα δεν έμαθε να επικοινωνεί με τον κομπιούτερ.

Υπάρχουν, απ' την άλλη πλευρά, και αρκετοί που έχουν δουλέψει με κομπιούτερ και παραπονιούνται διαρκώς για τους περιορισμούς που εμφανίζουν οι υπολογιστές. Αυτοί θέλουν να αποδέχεται ο κομπιούτερ τον άνθρωπο όπως είναι, και όχι το αντίθετο.

Κομπιούτερ της πέμπτης γενιάς

Το 1981, οι γιαπωνέζοι ανακοίνωσαν ότι σύντομα θα κατασκεύαζαν κομπιούτερ, που θα είχαν και μια μικρή δόση νοημοσύνης. Κάτι τέτοιο, θα ήταν πράγματι ένα άλμα προς τα μπρος, προς τους κομπιούτερ της πέμπτης γενιάς. Οι γιαπωνέζοι σχεδιά-

σαν μια φανταστική εικόνα από κομπιούτερ που θα εκτελούν πολλές λειτουργίες παράλληλα, σε αντίθεση με τις συνηθισμένες αριθμητικές μονάδες των σημερινών υπολογιστών. Οι κομπιούτερ αυτοί, θα σκέφτονται πριν να λύσουν ένα πρόβλημα και δε θ' ακολουθούν πιστά, βήμα προς βήμα, τις εντολές που τους δίνονται για να εκτελέσουν μian εργασία. Επιπλέον, θα καταλαμβάνουν ακόμα μικρότερο χώρο χάρη στην πολύ μεγάλης κλίμακας ολοκλήρωση (Very Large Scale Integration, VLSI).

Όταν ανακοινώθηκε ότι στην δεκαετία του 1990 θα δούμε πιθανότατα στην αγορά μηχανές με νοημοσύνη, πολλούς τους έλουσε κρύος ιδρώτας. Εικοσιπέντε χρόνια τώρα οι ερευνητές στα πανεπιστήμια σπάζουν το κεφάλι τους για να βρουν πώς θα δώσουν νοημοσύνη στους κομπιούτερ. Έχουν αναπτύξει κιόλας έναν καινούριο τομέα έρευνας: τον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης. Και τώρα όλα αυτά θα βγουν στην αγορά; Και θα μπορούμε σε λιγάκι ν' αγοράζουμε κομπιούτερ που θα σκέφτονται, που θα αισθάνονται και που θα είναι κύριοι του εαυτού τους; Θα γίνει άραγε σε λίγο πραγματικότητα ο Χαί του Άρθουρ Κλαρκ;

Τα ερωτήματα αυτά παραμένουν προς το παρόν αναπάντητα, ένα όμως είναι κιόλας σίγουρο: Οι ερευνητές και οι μηχανικοί ρίχτηκαν με καινούρια ορμή στη δουλειά. Θέλουν να φτιάξουν τους κομπιούτερ της πέμπτης γενιάς, όσο κι αν κοστίζει κάτι τέτοιο. Η Δύση δέχτηκε τη Γαπωνέζικη Πρόκληση (ή μήπως ήταν μόνο μια μπλόφα;). Οι βρεττανοί έχουν χορηγήσει για το σκοπό αυτό 350 εκατομμύρια λίρες ενώ οι αμερικάνοι αυξάνουν τις ήδη πολύ υψηλές πιστώσεις τους για την έρευνα στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης. Ίσως βέβαια, τώρα να είμαστε πολύ καλύτερα αν είχαν αρκεστεί να χρησιμοποιήσουν τη φυσική τους νοημοσύνη!

Μπορεί μια μηχανή να σκέφτεται;

Εμένα δε μου δημιουργεί κανένα πρόβλημα να πω ότι μια μηχανή μπορεί να «σκέφτεται». Χρησιμοποιούμε μεταφορικά πολλές έννοιες, κι αυτό κάνουν οι πιο πολλοί όταν μιλάνε για κομπιούτερ. Μήπως, όμως, θα φτάσουμε κάποτε να λησμονήσουμε τα εισαγωγικά, και θ' αρχίσουμε να χρησιμοποιούμε τις ίδιες έννοιες τόσο για

τους ανθρώπους όσο και για τις μηχανές;

Ο Άλαν Τούρινγκ, ο φίλος μας απ' το πρώτο κεφάλαιο, σκεφτόταν ήδη έτσι, προτού καν κατασκευαστεί ο πρώτος κομπιούτερ. Ο Τούρινγκ επινόησε ένα τεστ, με βάση το οποίο μπορούσε να διαπιστώσει αν οι μηχανές είχαν πράγματι την ικανότητα να σκέφτονται! Το ονόμασε «παιχνίδι μίμησης», αργότερα όμως επικράτησε γι' αυτό η ονομασία «τεστ του Τούρινγκ».

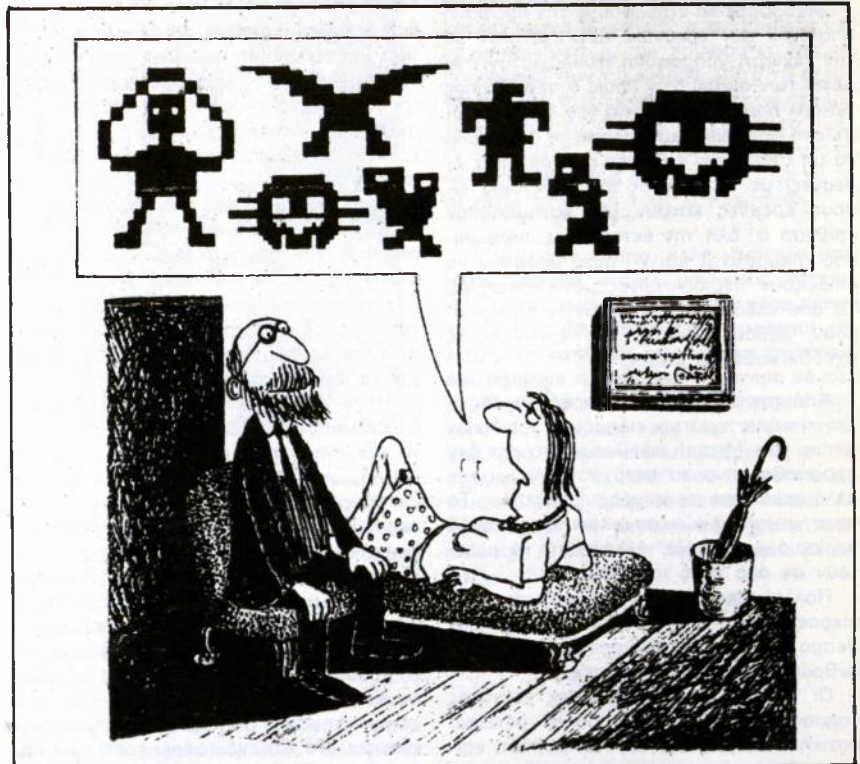
«Προτείνω να μελετήσουμε το ζήτημα: Μπορούν οι μηχανές να σκέφτονται;... Θα διατυπώσω με άλλο τρόπο το ίδιο ερώτημα... Το πρόβλημα μπορεί να τεθεί με μian άλλη μορφή — με τη μορφή ενός παιχνιδιού που θα το ονομάσουμε «παιχνίδι μίμησης». Παίζεται με τρία πρόσωπα έναν άντρα Α, μια γυναίκα Β κι έναν που υποβάλλει τις ερωτήσεις Γ, που μπορεί να είναι είτε άντρας είτε γυναίκα. Ο σκοπός του παιχνιδιού, γι' αυτόν που κάνει τις ερωτήσεις, είναι να βρει ποιο απ' τα δυο πρόσωπα είναι ο άντρας και ποιο η γυναίκα».

Ο Τούρινγκ υπέβαλε το ερώτημα: «Τι θα γίνει αν το ρόλο του Α στο παιχνίδι τον

αναλάβει μια μηχανή;» Θα πείσει έξω εκείνος που υποβάλλει τις ερωτήσεις τόσες ακριβώς φορές, όσες τότε που έπαιζε το παιχνίδι μ' έναν άντρα και μια γυναίκα; Οι ερωτήσεις αυτές τίθενται στη θέση της αρχικής: «Μπορούν οι μηχανές να σκέφτονται;»

Το 1972 ο καθηγητής Κόλμπυ και οι συνεργάτες του δημοσίευσαν τα αποτελέσματα των πειραμάτων τους που βασίζονταν σε ένα τεστ διάκρισης ανθρώπου από μηχανή παραπλήσιο με το τεστ του Τούρινγκ. Είχαν κάνει μελέτες με βάση το πρόγραμμά τους, το PARRY. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει έναν κομπιούτερ που υποκρίνεται πως είναι παρανοϊκός άνθρωπος. Οι ψυχίατροι που έπρεπε να ξεχωρίσουν τον άνθρωπο απ' τον κομπιούτερ, δεν κατόρθωσαν ν' αναγνωρίσουν τον κομπιούτερ, και ο Κόλμπυ δήλωσε ότι το πείραμα πέτυχε. Κι όμως, έμειναν αναπάντητα πολλά ερωτήματα. Εξάλλου, έχουμε κι ορισμένες αμφιβολίες σχετικές με το κατά πόσο το τεστ του Τούρινγκ μπορεί να εφαρμοστεί στην προκειμένη περίπτωση. Το PARRY, τα κατάφερε στο ρόλο του παρανοϊκού, δίχως όμως να βοηθήσει σε τίποτα την έρευνα στον τομέα της παράνοιας, πράγμα που θα ήταν πολύ ωφέλιμο. Το τεστ του Κόλμπυ μας μαθαίνει πιο πολλά για τους ψυχιάτρους παρά για τους παρανοϊκούς, ή για τον κομπιούτερ! Το ερώτημα το σχετικό με τα κριτήρια με βάση τα οποία θα μπορούμε να πούμε τι είναι τεχνητή νοημοσύνη, εξακολουθεί να μένει αναπάντητο.

Ανεξάρτητα απ' το αν μπορούμε να κατασκευάσουμε κομπιούτερ με μια δόση τεχνητής νοημοσύνης ή όχι, υπάρχουν κάμποσοι που περιμένουν κάτι απ' αυτό και για τούτο χρηματοδοτούν γενναία τις σχε-

τικές έρευνες. Το Υπουργείο Άμυνας των ΗΠΑ, λογουχάρη. Το άφθονο αυτό χρήμα έχει μετατοπίσει το κέντρο βάρους των σχετικών ερευνών από την κατασκευή της μηχανής με νοημοσύνη στην ανάπτυξη συστημάτων κομπιούτερ που εξυπηρετούν τα συμφέροντα των χρηματοδοτών.

Στην αρχή των σχετικών ερευνών φάνηκε ξεκάθαρα ότι η γνώση της ανθρωπότητας οφείλεται σ' ένα ταλέντο που έχουν οι άνθρωποι που πιο κοινώς ονομάζεται νοήμων συμπεριφορά. Ένα μεγάλο πρόβλημα που συνάντησαν οι ερευνητές της τεχνητής νοημοσύνης, το οποίο επιβράδυνε σοβαρά την πορεία της έρευνάς τους κατά τα πρώτα 25 χρόνια, ήταν η έλλειψη ενός κοινά παραδεκτού ορισμού της έννοιας «ανθρώπινη γνώση». Εξαιτίας της δυσκολίας αυτής, η προσοχή τους στράφηκε κυρίως σε μια μορφή συμπεριφοράς η οποία χαρακτηρίστηκε «νοήμων συμπεριφορά». Μ' άλλα λόγια, σ' εκείνου του είδους τη γνώση που έχει ένας ειδικός στον τομέα του. Αυτοί οι τομείς της γνώσης είναι πολύ συγκεκριμένα ορισμένοι και ξεκάθαρα οριοθετημένοι στα ειδικά επιστημονικά περιοδικά. Οι γνώσεις πάνω στο δικαίο, στη γεωγραφία ή στη μηχανική λογουχάρη, μπορούν εύκολα να διαχωριστούν απ' τους υπόλοιπους τομείς του συνολικού θησαυρού των γνώσεων του ανθρώπου.

Η απόφαση των ερευνητών ν' ασχοληθούν μόνο μ' ένα μικρό μέρος της ανθρωπίνης γνώσης, περιορίζει την πολυπλοκότητα του προβλήματος που τους βασανίζει, και τους επιτρέπει να παρουσιάσουν, μέσα σε λογικά χρονικά πλαίσια, μερικά χρήσιμα συστήματα. Απεναντίας, οι έρευνες οι σχετικές με τα βασικά προβλήματα της νοημοσύνης, απαιτούν πολύ πιο μακροπρόθεσμα προγράμματα.

Μπορούμε να εξηγήσουμε την προφανή αποτυχία των ερευνών των σχετικών με την τεχνητή νοημοσύνη (τουλάχιστον στα μόνια των ανθρώπων όπως ο σερ Τζαίμης Λάιτχιλ που, στη δεκαετία του 1970, έδωσε στη βρετανική κυβέρνηση τη συμβουλή να μη σπαταλάει χρήματα στις σχετικές έρευνες) με το γεγονός ότι οι τέτοιου είδους έρευνες κάνουν μια καταμέτρηση επίθεση σ' όλη την έκταση της ανθρωπίνης νοημοσύνης και γι' αυτό μπορούν να επιδείξουν περιορισμένες μόνο επιτυχίες. Τα αποτελέσματα των ερευνών αυτών έχουν, βέβαια, πλάτος, δεν έχουν όμως σχεδόν καθόλου βάθος.

Από την άλλη μεριά, η πρόδηλη επιτυχία των συστημάτων ειδημόνων - ειδικών (όπως του Mycin) οφείλεται στο ότι δεν προσπαθούν να πετύχουν όλα μεμιάς αλλά αρκούνται σε επιμέρους επιτυχίες. Τα συστήματα ειδικών ασχολούνται με πολύ περιορισμένα πεδία, αλλά αυτά τα μελετούν σε όλο τους το βάθος.

Πολλοί ερευνητές ελπίζουν ότι αυτές οι μικροεπιτυχίες θα χρησιμεύουν μακροπρόθεσμα και στην αποκρυπτογράφηση των ανθρωπίνων σκέψεων γενικά.

Οι έρευνες στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης γίνονται σε πολλά μέτωπα: οπτική αντίληψη, τεχνική των ρομπότ, επικοινωνία, γνώσεις γλωσσών, ειδικά συ-

στήματα, μάθηση με τη βοήθεια κομπιούτερ, αυτόματος προγραμματισμός, παιχνίδι κ.λπ.

Επιπτώσεις στην εικόνα που έχει ο άνθρωπος για τον εαυτό του

Είπαν κάποτε ότι η τεχνολογία των κομπιούτερ έρχεται καταπάνω στην κοινωνία μας σα χιονοστιβάδα που είναι αδύνατο να τη σταματήσουμε. Πέρα απ' αυτό, δεν ωφελούν σε τίποτα οι μακρές συζητήσεις για τις επιπτώσεις της εισβολής του κομπιούτερ στον κόσμο μας: ανεξάρτητα απ' το αν μας αρέσει ή όχι το ότι στα σχολεία κάνουν πράξεις με υπολογιστές τσέπης, το γεγονός αυτό δεν μπορεί να αναιρέσει την παλιά εξάπλωση τους, κι ούτε έχει κανένα νόημα το να αμφισβητούμε τη χρήση τους.

Οι φιλοσοφικές πτυχές της νοημοσύνης των μηχανών υπήρξαν από την αρχή αιτία για σφοδρές φιλονικίες. Η καθηγήτρια Margaret Boden λογουχάρη, δήλωσε: «Ίσως η ύψιστη σπουδαιότητα του κομπιούτερ βρίσκεται στις επιπτώσεις του στο ζήτημα της εικόνας που έχει ο άνθρωπος για τον εαυτό του, για το σύμπαν και τη θέση του μέσα σ' αυτό...». Η θέση αυτή δίνει στις επιπτώσεις της τεχνητής νοημοσύνης το ίδιο βάρος που είχε η ανακάλυψη του Γαλιλαίου ότι η γη γυρίζει γύρω από τον ήλιο, ή η θεωρία του Δαρβίνου ότι ο άνθρωπος συγγενεύει με τα άλλα είδη. Σε κάθε ένα απ' αυτά τα σημεία καμής της ιστορίας της σκέψης, το Εγώ του ανθρώπου δέχτηκε ένα ισχυρό πλήγμα: στην πρώτη περίπτωση, υποχρεώθηκε να παραδεχτεί ότι τ' αστέρια κι ο ήλιος δε βρίσκονταν στο στερέωμα μόνο για χάρη του, ενώ στη δεύτερη, αναγκάστηκε ν' αναγνωρίσει ότι ούτε πάνω στη γη δεν αποτελούσε κάτι το μοναδικό μα ότι ήταν απλώς ένα κοινό κομμάτι του συνόλου. Το τελευταίο για το οποίο μπορεί να περφηανεύεται πια είναι το ότι έχει τη μαγική ικανότητα να σκέφτεται. Αν τώρα αρχίσουν να σκέφτονται ακόμα κι οι μηχανές, η μοναδικότητα του ανθρώπου θα δεχτεί άλλο ένα μεγάλο πλήγμα.

Όσο σπουδαία όμως κι αν είναι η επίπτωση αυτή, θα κάναμε λάθος αν τη θεωρούσαμε την σημαντικότερη απ' όλες τις άλλες που δεν είναι καθόλου λιγότερο σοβαρές στον κοινωνικό τομέα (όπως λογουχάρη η μαζική ανεργία). Όσο σπουδαίο κι αν είναι το Εγώ για τους φιλοσόφους και για το κοινωνικό σύνολο, η ενασχόληση με τα δεινά που έφεραν στους ανθρώπους ο Γαλιλαίος και ο Δαρβίνος δεν πρόκειται να οδηγήσει ποτέ σε επιδημία νευρικών κλονισμών. Αν μελετήσουμε το ζήτημα μακροπρόθεσμα, θα δούμε ότι ο άνθρωπος συνηθίζει και τις πιο δυσμενείς αλήθειες, ενώ βραχυπρόθεσμα οι πιο πολλοί δεν ασχολούνται καν στην καθημερινή τους ζωή με τέτοιου είδους προβλήματα. Ένα από φιλοσοφική σκοπιά περιορισμένης σημασίας γεγονός, όπως η βιομηχανική επανάσταση, θα μπορούσε να απασχολεί πολύ περισσότερο τους ανθρώπους. Η μεγάλη σημασία της τεχνητής νοημοσύνης έγκειται στο ότι ενδιαφέρει τόσο τους φιλοσόφους (έχει βάρος ανάλογο με το βά-

ρος της θεωρίας της εξέλιξης) όσο και την κοινωνία σαν σύνολο (όπως η βιομηχανική επανάσταση).

Νοημοσύνη της μηχανής και ικανότητες του ανθρώπου

Μια απ' τις πιο μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της βιομηχανικής επανάστασης υπήρξε ο περιορισμός των απαιτήσεων της κοινωνίας σε ανθρώπινη επιδεξιότητα - στην ικανότητα να εκτελούμε μια χειρωνακτική εργασία με τέχνη. Στο μέτρο που καινούριες, πιο γρήγορες και πιο ακριβείς μηχανές κατασκεύαζαν εμπορεύματα που άφηναν τους παλιούς χειρωνακτες χωρίς ψωμί, εκείνοι στράφηκαν σε άλλους τομείς απασχόλησης και δεν κληροδότησαν την τέχνη τους στις επόμενες γενιές. Έτσι, ικανότητες που κάποτε ανήκαν στο λαό, αποσπάστηκαν απ' αυτόν και δόθηκαν στις μηχανές. Αν αυτό το δούμε επιφανειακά, δεν ήταν και τόσο κακό, γιατί το βάρος της παραγωγής το φορτώθηκαν οι μηχανές. Τώρα όμως, ο άνθρωπος έφτασε να εξαρτάται απόλυτα απ' τις μηχανές και η ανάπτυξη των τεχνών βρέθηκε στα χέρια ανθρώπων που δεν ήξεραν τα βασικά τους και την προέλευσή τους.

Μπορούμε να παραλληλίσουμε τη διαδικασία αυτή της «απώλειας ικανοτήτων» με τη μεγάλη ανάπτυξη των συστημάτων ειδικών, όπου οι πνευματικές ικανότητες ανθρώπων (όπως οι γιατροί και οι δικηγόροι) εντάσσονται μέσα σε συστήματα κομπιούτερ που σύντομα θα μπορέσουν ίσως να παίξουν ένα ρόλο παρόμοιο με το ρόλο που έπαιζαν οι μηχανές πρόγονοί τους. Το αποτέλεσμα θα ήταν μια παρόμοια απώλεια ικανοτήτων - τη φορά αυτή όμως όχι σωματικής αλλά *πνευματικής φθής* - όπως ακριβώς συνέβη και μετά τη βιομηχανική επανάσταση.

Αν η τεχνητή νοημοσύνη πετύχει τους βασικούς στόχους της και κατακτήσει και άλλους πιο γενικούς τομείς νοημοσύνης εκτός από τους μέχρι τώρα τελείως ειδικευμένους, και αν παράλληλα οι κομπιούτερ γίνονται ολοένα και πιο νοήμονες, τότε μπορεί να φτάσουμε να γίνουμε εμείς πιο βλάκες γιατί δε θα χρειάζεται πια να βασίζομαστε στις πνευματικές μας ικανότητες. Αυτό το βλέπουμε κιόλας μπροστά μας να συμβαίνει στον τομέα των αριθμητικών υπολογισμών: η τέχνη αυτή άρχισε να παρακμάζει απ' τη στιγμή που έχουμε στα χέρια τα κομπιουτεράκια που κάνουν αντί για μας και τις πιο απλές προσθέσεις.

Στην πορεία θα ήταν δυνατό να δούμε να κατεβαίνουν στους δρόμους οι αδιόρθωτοι πεσιμιστές και να φωνάζουν «Κάτω η τεχνητή νοημοσύνη!», ενώ απέναντί τους οι επιστήμονες με υπευθυνότητα θα μας λένε ότι οι κίνδυνοι μπορούν να τεθούν υπό έλεγχο φτάνει μόνο να μη χαθεί η γνώση μέσα στο δυσνόητο κώδικα των προγραμμάτων. Έχουμε πολλούς τρόπους για να αποθηκεύσουμε κάπου τη γνώση. Αν και μερικοί απ' αυτούς μπορεί να φαίνονταν δυσνόητοι στον άνθρωπο, είναι παρόλα αυτά πολύ πρακτικοί για τους κομπιούτερ. Άλλοι τρόποι πάλι, μπορεί να είναι ευκολονόητοι για τον άνθρωπο αλλά

πολύ λίγο κατάλληλοι για τους κομπιούτερ. Μπορούμε ακόμα να διαλέξουμε —εμείς ή οι επιστήμονες— τους τρόπους που θα θελήσουμε να χρησιμοποιήσουμε.

Άμεσοι κίνδυνοι

Κομπιούτερ στο τωρινό στάδιο ανάπτυξης —δίχως ιδιαίτερα μεγάλη νοημοσύνη, δηλαδή— χρησιμοποιούνται σήμερα σε όσους τομείς της ζωής είναι δυνατό. Αλλάζουν σιγά σιγά τις συνθήκες ζωής των ανθρώπων καθώς και τη δομή της κοινωνίας. Η χρήση πιστωτικών καρτών λιγόστεψε τη χαρτούρα που χρησιμοποιούνταν κάποτε στις τράπεζες. Προχωρούμε με βήμα ταχύ προς μια κοινωνία δίχως μετρητά, όπου όλες οι πληρωμές κι όλοι οι λογαριασμοί θα γίνονται αυτόματα, από κομπιούτερ. Θα πληρωνόμαστε δίχως μετρητά, θα πληρώνουμε δίχως μετρητά, και κάποτε θα φτάσουμε να βάζουμε ακόμα και στα παρκόμετρα την πιστωτική μας κάρτα.

Και τα γραφεία απαλλάσσονται από τη χαρτούρα που τα πλημμύριζε ως τώρα. Η επικοινωνία των επιχειρήσεων με την πελατεία τους θα γίνεται όπως ακριβώς γίνεται στα γραφεία, με τη βοήθεια του κομπιούτερ. Οι φάκελοι και τα παρόμοια εξαφανίζονται, οι πληροφορίες καταχωρούνται στη μνήμη του κομπιούτερ. Λογιστικά —τα κάνει ο κομπιούτερ. Απόθεμα στην αποθήκη—ρώτα τον κομπιούτερ. Συσκευές επεξεργασίας κειμένων έχουν έτοιμα, ανά πάσα στιγμή, τυποποιημένες επιστολές και τυποποιημένα συμβόλαια, όπου μπορούν να εγγραφούν χωρίς κανένα πρόβλημα και οι ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης. Εξάλλου, όλα όσα γράφει ένας κομπιούτερ τα αποθηκεύει κιόλας στη μνήμη του, κι έτσι, με το πάραυτα του χρόνου, φτιάχνεται ένα τεράστιο αρχείο που μπορούμε να το συμβουλευτούμε αυτοστιγμεί και δίχως καμιά δυσκολία ανάλογα με τις απαιτήσεις της ειδικής περίπτωσης που αντιμετωπίζουμε ή του πελάτη.

Οι περισσότερες εταιρίες, τράπεζες και δημόσιες υπηρεσίες που χρησιμοποιούν κομπιούτερ για να καταχωρούν πληροφορίες, κατάλαβαν ότι η δουλειά θα μπορούσε να γίνεται πιο αποδοτικά και πιο καλά αν ενώνονταν μεταξύ τους όλα τα συστήματα κομπιούτερ. Αν ο κομπιούτερ ενός οργανισμού ήθελε να υποβάλει στον κομπιούτερ της τράπεζάς σου μια ερώτηση για την οικονομική σου κατάσταση, τότε θα ήταν πολύ πιο απλό αν έπαιρνε απευθείας τις πληροφορίες από έναν άλλο κομπιούτερ, απ' ό,τι αν χρειαζόταν να πάρει από σένα τον ίδιο αυτό τα στοιχεία μέσω ενός εντύπου. Έτσι έφτασαν να σκέφτονται αρκετοί στις εφορίες, στους οργανισμούς που χορηγούν πιστωτικές κάρτες και στις τράπεζες. Για να μη μιλήσουμε για την αστυνομία που θα την ενθουσίαζε η πρόσβαση σε άλλες «τράπεζες στοιχείων» —ποιος ξέρει τι θα δουν ακόμα τα μάτια μας;

Η ολοένα και αυξανόμενη χρήση κομπιούτερ στη συλλογή πληροφοριών για τον κάθε πολίτη, στην καταχώρησή τους, στην αποθήκευση και στην επαναχρησιμοποίησή τους, σε συνδυασμό με τη δυνατό-

τητα ανταλλαγής στοιχείων μεταξύ των κομπιούτερ, απειλεί το δικαίωμα του πολίτη να διαφυλάξει το απαραβίαστο της προσωπικής του ζωής!

Η συλλογή πληροφοριών βοηθάει πολύ το έργο των κυβερνήσεων, της εφορίας και της αστυνομίας, καθώς και την εξαγγελία κοινωνικών μέτρων. Ο καθένας μας μπορεί εύκολα ν' αποκτήσει αξιόπιστα στοιχεία. Οι ιατρικές εκθέσεις τις οποίες μπορεί να συμβουλευτεί οποιοσδήποτε γιατρός χρειάζεται συγκεκριμένες πληροφορίες για την περίθαλψη ενός αρρώστου, θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση πολύ λίγοι, γιατί αλλιώς οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να εκβιαστεί ο μεμονωμένος πολίτης.

Από την άλλη μεριά, αυτή η ατέρμονη συλλογή πληροφοριών θα μπορούσε να οδηγήσει σε παράνομες διώξεις και σε επιχειρήσεις εκφοβισμού. Σε πληροφορίες που αφορούν σε μεμονωμένους πολίτες, θα πρέπει να έχουν πρόσβαση πολύ λίγοι, γιατί αλλιώς οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να εκβιαστεί ο μεμονωμένος πολίτης.

Μα και οι υπερβάσεις από μέρους της αστυνομίας, των τραπεζών και των μεγάλων μονοπωλίων, δεν είναι δυνατό να αποκλειστούν αποτελεσματικά. Πέρα απ' αυτό, ορισμένες λανθασμένες, ατελείς ή αποκομμένες από το συγκεκριμένο τους περίγυρο πληροφορίες, μπορούν πολύ εύκολα να οδηγήσουν την κρατική εξουσία ή άλλους στην εξαγωγή εσφαλμένων συμπερασμάτων.

Αφού στην κοινωνία υπάρχουν αντιμαχόμενα συμφέροντα, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να πασχίσουν να βρουν τη χρυσή τομή ανάμεσα στην απαίτηση για παροχή στοιχείων και στη διαφύλαξη της προσωπικής ζωής των πολιτών. Πριν φτάσει η εποχή των κομπιούτερ, τέτοιας λογής διατάξεις δεν είχαν και μεγάλη σημασία, γιατί και μόνο το σύστημα της συλλογής πληροφοριών σε χαρτιά και σε φακέλους έκανε την πρόσβαση, ιδίως από απόσταση, πολύ δύσκολη. Οι κομπιούτερ έχουν ανοίξει το δρόμο σε τόσο πολλές δυνατότητες υπερ-

βάσεων, που παλιότερα δεν μπορούσαμε να τις διανοηθούμε ούτε στους χειρότερους εφιάλτες μας.

Μια ελάχιστη απαίτηση για την προστασία των στοιχείων που μας αφορούν, είναι να γνωρίζει ο κάθε πολίτης τι ακριβώς είναι καταχωρημένο στην καρτέλα του. Όλοι θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στα στοιχεία που τους αφορούν καθώς και το δικαίωμα να απαιτούν τη διόρθωση εσφαλμένων πληροφοριών για το άτομό τους. Στοιχεία που αναφέρονται στο μακρινό παρελθόν θα πρέπει να σβήνονται και όλοι θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα ν' απαγορεύουν σε ορισμένα άτομα ή σε ορισμένους οργανισμούς την πρόσβαση στα στοιχεία που τους αφορούν. Κάθε έρευνα θα πρέπει να καταγράφεται και να ανακινώνεται σ' εκείνον που τον αφορά. Τέλος, όλοι οι πολίτες θα πρέπει να υπογράφουν μια συμφωνία αν δέχονται, καταρχήν, να καταχωρηθούν σε κομπιούτερ και ν' αποθηκευτούν οι πληροφορίες αυτές.

Φυσικά, θα μπορούσαμε εύκολα ν' αποδείξουμε ότι δεν υπάρχει 100% προστασία από την κακή χρήση στοιχείων. Σήμερα κιόλας τα «εγκλήματα των κομπιούτερ» είναι κάτι πολύ συνηθισμένο. Τα εγκλήματα αυτά μπορούν να γίνουν αν χειριστείς με τρόπο παράνομο τον κομπιούτερ. Συνήθως «εγκληματίες» είναι ηλικιωμένοι, απολύτου εμπιστοσύνης κατά τα φαινόμενα, υπάλληλοι —ταμίες τράπεζας ή ανώτεροι διοικητικοί—, που έχουν σχετικά εύκολη πρόσβαση στον κομπιούτερ, οπότε αλλάζουν λιγάκι το πρόγραμμα και στέλνουν κάπου κάπου κι από ένα εμβασματάκι στον ανεπίσημο λογαριασμό τους. Μερικές φορές είναι ιδιαίτερα προσοδοφόρο να τσοντάρουμε στο ποσό του λογαριασμού μας ένα δύο μηδενικά — οι πειρασμοί είναι πολλοί και η σαρξ ασθενής! Εξάλλου, δε χρειάζεται να βρίσκεσαι στην τράπεζα για να μεταχειριστείς τον κομπιούτερ για το προσωπικό σου συμφέρον. Αυτό το πετυχαίνεις από τηλέφωνα, μ' έναν οικιακό μικροκομπιούτερ. Φτάνει να ξέρεις το πώς. (Συνηθισμένο κόλπο είναι να κόβουν τα δεκαδικά από τους λογαριασμούς και να τα περνάνε στο δικό τους λογαριασμό).

Σ' όλο τον κόσμο, αλλά ιδιαίτερα στις ΗΠΑ, μερικοί νεαροί μανιώδεις λάτρεις των κομπιούτερ αποδεικνύουν πόσο εύκολο είναι να βρει κάποιος τις συνηθισμένες λέξεις να «σπάσει» τον κώδικα γιγάντιων συστημάτων κομπιούτερ κι ύστερα να παρεμβληθεί στα κρυφά στο σύστημα. Αυτούς τους νεαρούς τους λένε «πελεκητές» (hackers), ονομασία που προέρχεται απ' το αγγλικό ρήμα «to hack» που θα πει «πελεκάω». Ποιος, όμως, πελεκάει ποιον; Οι «πελεκητές» τα μεγάλα συστήματα κομπιούτερ, ή μήπως οι κομπιούτερ ...όλους εμάς;

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Σκότωσε τη γυναίκα του γιατί δεν ήθελε να χωρίσουν

Ο 52χρονος Ευστάθιος Μενεγής πυροβόλησε εξ επαφής στο κεφάλι και σκότωσε τη γυναίκα του Μαρία, 45 χρόνων μέσα στα γραφεία της οικονομικής εφορίας Νίκαιας. Ο συζυγοκτόνος είχε πραγματοποιήσει άλλη μια απόπειρα κατά της συζύγου του τον Ιούλιο του 1988. Η απόπειρα αυτή είχε γίνει στην Κρήτη και ο Μενεγής είχε προφυλακιστεί, ενώ η δίκη του είχε ορισθεί για τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Τον περασμένο Μάρτιο αποφυλακίστηκε ύστερα από ομόφωνη απόφαση του ανακριτή Λασιθίου και του εισαγγελέα κάτω από συγκεκριμένους όρους. Να καταβάλει σαν εγγύηση χρηματικό ποσό 100.000 δραχμών και να παρουσιάζεται στο Ε' Α.Τ. Νίκαιας κάθε 1 και 16 του μήνα.

Η άτυχη Μαρία Μενεγή πήγε την ημέρα του φόνου στην Εφορία της Νίκαιας μαζί με την κόρη της Ευαγγελία, για υποθέσή τους και εκεί συνάντησε και τον σύζυγό της. Ενώ το ζευγάρι βρισκόταν έξω από τη γραμματεία της Εφορίας, περιμένοντας την έκδοση ενός πιστοποιητικού εισοδήματος, άρχισε να διαπληκτίζεται, σύμφωνα με μαρτυρίες υπαλλήλων. Ο Μενεγής έκλαιγε και παρακαλούσε τη γυναίκα του: «Σε παρακαλώ δεν θέλω να με χωρίσεις. Μη με παρατάς. Μη με αφήνεις στο δρόμο», κι εκείνη απαντούσε: «Δεν μπορώ άλλο, θα χωρίσουμε», «Άφησέ με». Ο διάλογος αυτός ήταν και ο τελευταίος του ζευγαριού, αφού εκείνη τη στιγμή ο Μενεγής έβγαλε ένα 38άρι περίστροφο «Σμιθ Τοπσον» και πυροβολώντας εξ' επαφής το κεφάλι της γυναίκας του έδωσε τέλος στη ζωή της και τις διαφορές τους. Αμέσως μετά κατέβηκε τρέχοντας τις σκάλες της Εφορίας. Δύο πολίτες που είδαν το φονικό και το δράστη να τρέχει τον καταδίωξαν. Περνώντας την είσοδο της Εφορίας σκόνησε, έπεσε και οι διώκτες του τον ακινητοποίησαν. Τελικά, τον συνέλαβε ο αρχιφύλακας Βαγγέλης Βαγενάς που εκτελούσε υπηρεσία στην Εφορία. Στη συνέχεια τον παρέλαβε περιπολικό του Ε' Τμήματος Ασφάλειας Πειραιά ενώ στον τόπο του εγκλήματος έσπευσαν ο Αστυνομικός Διευθυντής Πειραιά, Ταξίαρχος Γιάννης Βλαχάκης, ο Διευθυντής της Ασφάλειας Πειραιά Κ. Σταυρα-

κάκης και ο Προϊστάμενος της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Πειραιά, κ. Πάνος Γισμαρέλος.

Ο συζυγοκτόνος οδηγήθηκε στον εισαγγελέα.

Ισόβια στο Λινάρδο

Σε ισόβια κάθειρξη καταδίκασε το Εφετείο Πειραιά τον 42χρονο Παναγιώτη Λινάρδο που σκότωσε τη γυναίκα του Θεοδώρα, 30 χρόνων και στη συνέχεια την έκαψε στο φούρνο του χυτηρίου που διατηρούσε. Το πτώμα του θύματος δεν βρέθηκε ποτέ, ενώ πρωτόδικα ο Λινάρδος είχε καταδικαστεί σε θάνατο.

Το άγριο έγκλημα έγινε στις 11 Ιουνίου του 1982 στο χυτήριο του δράστη, που βρίσκεται στην οδό Δραγατσανίου στον Πειραιά.

Ο Παναγιώτης Λινάρδος, είχε προ-σχεδιάσει το έγκλημα και φώναζε εκείνο το απόγευμα τη σύζυγό του με την οποία εκείνο το διάστημα δεν ζούσαν μαζί, στο χυτήριο, για να της δώσει δέλεαρ ψώνια για τα παιδιά. Μετά την πράξη του την επομένη πήγε στην αστυνομία και δήλωσε την εξαφάνισή της.

Αργότερα συνελήφθη και την τέταρτη μέρα της κράτησής του στην Ασφάλεια ομολόγησε το αποτρόπαιο έγκλημά του.

Ο δράστης ήταν παντρεμένος 15 χρόνια με την άτυχη Θεοδώρα και είχε μαζί της τρία παιδιά τον Δημήτρη, 21 χρόνων σήμερα, τον Μανώλη, 16 και τον Άνθιμο, 12.

Η ατμόσφαιρα μέσα στην οποία πραγματοποιήθηκε η δίκη ήταν αρκετά φορτισμένη ενώ κατά την είσοδο του δράστη στην αίθουσα του δικαστηρίου συγγενείς του θύματος κινήθηκαν απειλητικά εναντίον του και εξαπέλυσαν κατάρες.

Δραματική ήταν η στιγμή κατά την οποία ο Παναγιώτης Λινάρδος όταν είδε το γιο του Δημήτρη να στέκεται στο βήμα για να καταθέσει σαν μάρτυρας τον προκάλεσε να πει την αλήθεια.

Ο 21χρονος Δημήτρης Λινάρδος όμως του επιτέθηκε φωνάζοντας: «Ποια αλήθεια να πω, που σκότωσες τη μάνα μας;».

«Εκείνο το απόγευμα — είπε στην κατάθεσή του ο νεαρός Λινάρδος —

πήγα στο σπίτι μετά τη δουλειά και βρήκα τον αδελφό μου. Τον ρώτησα πού είναι η μάνα μας και μου είπε ότι της τηλεφώνησε ο πατέρας να πάει στο χυτήριο για να πάρει κάποια ψώνια που ήταν για μας. Την περιμέναμε μέχρι τις 4 το πρωί και δεν ήρθε. Μετά νυστάξαμε και μας πήρε ο ύπνος».

Το Μικτό Ορκωτό Εφετείο εξέδωσε την απόφασή του με ψήφους 5 έναντι 2 και καταδίκασε τον Λινάρδο σε ισόβια. Οι δύο που μειοψήφισαν ζήτησαν ξανά την ποινή του θανάτου για τον κατηγορούμενο.

Επιχείρηση «σκούπα» στον Πειραιά

Πεντάωρη «επιχείρηση» της Αστυνομίας πραγματοποιήθηκε στο κέντρο και την ευρύτερη περιοχή του Πειραιά.

Περισσότεροι από εξήντα άντρες της Αστυνομίας, συγκεκριμένα 12 ανώτεροι και 48 κατώτεροι αξιωματικοί της Αστυνομίας, Ασφάλειας, Τροχαίας και της Αγορανομίας Πειραιά με επικεφαλής τον αστυνομικό διευθυντή Πειραιά Ταξίαρχο Γιάννη Βλαχάκη έκαναν «ντου» σε ύποπτα και μη κέντρα του Πειραιά.

Συνολικά ελέγχθηκαν 238 καταστήματα μπαρ, καφετέριες, εστιατόρια και ταβέρνες.

Σε 84 περιπτώσεις διαπιστώθηκαν παραβάσεις (19 από τις οποίες αγορανομικές και 65 διάφορες άλλες) και υποβλήθηκαν σε μηνύσεις, κυρίως σε καταστήματα που δεν είχαν άδεια λειτουργίας.

Ακόμη έγινε έλεγχος σε 516 οχήματα (αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες και φορτηγά) και διαπιστώθηκαν 63 παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. Ακόμη έγινε έλεγχος στοιχείων σε 416 άτομα, 18 από τα οποία προσήχθησαν στα αστυνομικά τμήματα του Πειραιά και στη συνέχεια αφέθησαν ελεύθερα.

Η επιχείρηση, έγινε στην περιοχή Βρυώνη στο Κέντρο του Πειραιά, στο Μοσχάτο, Νίκαια, Κορυδαλλό και Αμφιάλη. Ιδιότερα το ενδιαφέρον των αστυνομικών στράφηκε στην περιοχή της Τρούμπας και στις πλατείες Μέμου του Κορυδαλλού και Αγίου Νικολάου στη Νίκαια, όπου όπως είναι γνωστό, το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι ιδιαίτερα οξύμενο.

Η γυναίκα του αποκάλυψε το δολοφόνο

Εξιχνιάστηκε το φρικιαστικό έγκλημα της Βαρυμπόπης, που αφορά το φόνο του 29χρονου τοξικομανή Μάρκου Στ. Δημητρίου.

Δολοφόνος είναι ο επίσης 29χρονος Αλέξανδρος Κυρ. Νάκας, άεργος, κάτοικος Χαϊδαρίου και πατέρας δυο παιδιών 2 και 4 χρόνων.

Την αποκάλυψη της ανάμειξής του στο έγκλημα έκανε η 23χρονη σύζυγός του Γιώτα, η οποία δεν άντεξε το βάρος ενός τέτοιου μυστικού που της εμπιστεύτηκε ο άντρας της.

Οι αξιωματικοί του Τμήματος Ληστειών και Εγκλημάτων κατά ζωής, με επικεφαλής τον προϊστάμενό τους κ. Γιάννη Ζάχο, στηριζόμενοι στην περιγραφή του αυτοκινήτου — BMW δίπορτο σκούρου χρώματος — καθώς και στα χαρακτηριστικά του δράστη, που είχαν συκρατήσει οι δυο μάρτυρες, μπόρεσαν αμέσως στα ίχνη του δράστη. Έγιναν έρευνες στις περιοχές Χαϊδαρίου, Αιγάλεω και Περιστερίου και εντοπίστηκε το αυτοκίνητο του δράστη. Ο Νάκας προσήχθη ως ύποπτος στην Ασφάλεια, αλλά δεν παραδέχτηκε την ενοχή του και η αστυνομία άρχισε να ψάχνει στο οικογενειακό του περιβάλλον για στοιχεία. Ύστερα από πολύωρη ανάκριση η σύζυγός του Παναγιώτα μην αντέχοντας το φοβερό μυστικό αποκάλυψε όσα ήξερε για το φόνο. Συγκεκριμένα, είπε ότι ο άντρας της έτρεφε άσβεστο μίσος για το θύμα επειδή τον θεωρούσε ύποπτο για απόπειρα βιασμού κατά της ίδιας που έγινε πριν δυο χρόνια. Την ημέρα της αποτρόπαιας δολοφονίας του Δημητρίου (το πτώμα βρέθηκε κατακρεουργημένο στα κτήματα Τατοΐου), ο Νάκας είχε φύγει από το σπίτι του, με το αυτοκίνητό του, στις πέντε το απόγευμα και επέστρεψε στις 9 το βράδυ. Τα ρούχα και τα παπούτσια του ήταν καταματωμένα και φαινόταν πολύ ταραγμένος.

Όταν τον ρώτησε η γυναίκα του τι συνέβη απάντησε ότι σκότωσε έναν άνθρωπο. Η γυναίκα του κλονίστηκε κι έβαλε τα κλάματα. Τότε ο Νάκας άρχισε να δικαιολογείται και στην αρχή είπε ότι χτύπησε μια κοπέλα με το αυτοκίνητό και λερώθηκε με τα αίματα στην προσπάθειά του να της προσφέρει βοήθεια. Η γυναίκα του δεν πείσθηκε

από τη δικαιολογία αυτή και ο δράστης δικαιολογώντας εκ νέου την κατάσταση του ισχυρίστηκε ότι χτύπησε ένα νεαρό πάνω σε μοτοσικλέτα και στη συνέχεια πιάστηκαν στα χέρια. Λίγη ώρα αργότερα ο Νάκας βγήκε στην αυλή του σπιτιού του, άκαψε τα ματωμένα ρούχα και παπούτσια και έπλυσε το αυτοκίνητό του.

Τη νύχτα, σύμφωνα πάντα με όσα είπε η γυναίκα του, δεν μπορούσε να κοιμηθεί και κάπνιζε συνέχεια. Την επομένη αποκάλυψε στη γυναίκα του τι ακριβώς είχε συμβεί «Θα πρέπει να ξέρεις όλη την αλήθεια» της είπε, «χθες το βράδυ σκότωσα τον Δημητρίου. Τον βρήκα στο δρόμο και τον πήρα με το αμάξι μου. Του ζήτησα να μου πει ποιοι ήταν οι δυο που είχαν επιτεθεί εναντίον σου. Δεν μου είπε όμως και μετά από αυτό δεν μπόρεσα να συγκρατηθώ». Είπε ακόμη ο δολοφόνος ότι χτύπησε το θύμα με γροθιές και έπειτα του άνοιξε το κεφάλι με πέτρα. Στη συνέχεια του έκοψε το λαβύγγι.

Η Παναγιώτα Νάκα τaráχθηκε απ' όσα άκουσε και είπε στους γονείς του άντρα της όσα είχε ακούσει. Αυτοί την καθησύχασαν λέγοντας πως αυτά πρέπει να είναι παραισθήσεις του γιου τους. Εκείνη όμως δεν μπορούσε να ησυχάσει και αποκάλυψε τα γεγονότα και στους δικούς της γονείς.

Μετά την ανάκρισή της η Παναγιώτα Νάκα υπέδειξε στην Αστυνομία το σημείο που ο άντρας της έκαψε τα ρούχα μετά το φόνο. Στα αποκαΐδια βρέθηκαν τα κουμπιά από το πουκάμισο.

Αργότερα στην Αστυνομία ο Νάκας προσπάθησε να προβάλει άλλοθι το οποίο όμως δεν ευσταθούσε και καταρρίφθηκε.

Ο Νάκας είναι τοξικομανής και είχε απαλλαγεί από το στρατό σαν ψυχασθεντική προσωπικότητα. Κατά το παρελθόν είχε καταδικαστεί για κλοπές και έμεινε δυο χρόνια στη φυλακή (από το 1979 έως το 1981).

Ο δράστης οδηγήθηκε στον εισαγγελέα, ο οποίος άσκησε εναντίον του δίωξη για ανθρωποκτονία από πρόθεση που έγινε με ιδιαιτέρως απεχθή τρόπο, από δράστη ιδιαίτερα επικίνδυνο. Επίσης ασκήθηκε δίωξη εναντίον του για παράνομη οπλοφορία και οπλοχρησία. Στη συνέχεια παραπέμφθηκε στον ανακριτή.

Βαρύ το τίμημα για τους «ειρηνοποιούς»

Θέλησαν να κάνουν τους ειρηνοποιούς και κινδύνεψε η ζωή τους. Ο λόγος για τους Γιώργο Διονάτο και Τρύφωνα Νερομιλιώτη 66 και 44 χρόνων, αντίστοιχα, τους οποίους τραυμάτισαν με μαχαίρι δυο νεαρσί, σε καφενείο της Δάφνης.

Δράστες είναι ο Αριστείδης Ζηζίκος, 20 χρόνων και ο Θεόδωρος Γαρδούλης, 18 χρόνων. Ο πρώτος πήγε στο καφενείο του Γ. Φωτεινού, το οποίο στεγάζεται στη συμβολή των δρόμων Αλεξάνδρας και Γραβιάς στην πλατεία Κονδύλη, στις 12 το βράδυ και απαίτησε να πει μύρα με 50 δραχμές μόνο.

Ο σερβιτόρος Βασίλης Λουκόπουλος, του είπε ότι δεν μπορεί να τον εξυπηρετήσει, γιατί η ώρα είναι προχωρημένη και πρέπει να κλείσει. Τότε ο Ζηζίκος έφυγε εκνευρισμένος λέγοντάς του «θα δεις τι θα πάθεις».

Δέκα λεπτά αργότερα επέστρεψε με παρέα τον Γαρδούλη. Κρατούσαν και οι δυο μαχαίρια και επιτέθηκαν στον Λουκόπουλο, τον οποίο τραυμάτισαν στα χείλη.

Ο Διονάτος και ο Νερομιλιώτης, που κάθονταν στο καφενείο, αντιλήφθηκαν το επεισόδιο και μπόρεσαν να τους χωρίσουν. Οι δυο νεαροί επιτέθηκαν εναντίον τους και τραυμάτισαν τον πρώτο χαμηλά στην κοιλιά και τον δεύτερο στη δεξιά θωρακική χώρα. Στη συνέχεια τράπηκαν σε φυγή.

Αμέσως μετά οι τραυματίες μετακομίσθηκαν στον «Ευαγγελισμό», όπου ο Διονάτος υποβλήθηκε σε χειρουργική επέμβαση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δύο δράστες συνελήφθησαν από την Αστυνομία, 10 λεπτά μετά από τη φυγή τους από το καφενείο. Οι άνδρες της Αστυνομίας τους καταδίωξαν και τους συνέλαβαν, ενώ προσπαθούσαν να διαφύγουν με το «παπάκι» του Ζηζίκου.

Συνελήφθησαν γυναίκες εισαγωγείς ηρωίνης

Πέντε κιλά ηρωίνης μετέφεραν στις αποσκευές τους δύο νεαρές Ισπανίδες, η δασκάλα Έλενα Κρέσκο - Μαρτινέζ του Μαριάνο, 28 χρόνων, από τη Μαδρίτη και η κομμώτρια Μαρία Ντελ Ροζάριο Αγκουίρε - Εσκριμπάνο του Εμίλιο, 22 χρόνων, από τη Σεβίλλη. Οι περιέργες κινήσεις τους και οι πρόσθετες βίδες στις βαλίτσες τους οδήγησαν τους Αστυνομικούς της Ασφάλειας Αττικής στη σύλληψή τους.

Η σύλληψη των δυο Ισπανίδων πραγματοποιήθηκε στο αεροδρόμιο του Ελληνικού, λίγο μετά την άφιξή τους από το Μπαχρέιν. Όπως τόνισαν οι αστυνομικοί της Δίωξης Ναρκωτικών, ο τρόπος συσκευασίας ήταν πρωτότυπος. Η ηρωίνη είχε συμπιεστεί κατά τρόπο αριστουργηματικό και για εξωτερικό περίβλημα είχαν τοποθετήσει λεπτό χαρτί. Έβαλαν στα τοιχώματα και στους πάτους των βαλιτσών την πρεσσαρισμένη ηρωίνη και στη συνέχεια τοποθέτησαν τις πρόσθετες βίδες από την εξωτερική πλευρά, οι οποίες όμως αποτέλεσαν και το μοιραίο λάθος τους σε συνδυασμό με τις περιέργες κινήσεις τους στην αίθουσα τράνζιτο του αεροδρομίου, όπου περίμεναν την αναχώρηση της πτήσης για Μαδρίτη μέσω Λισαβώνας.

Οι δυο γυναίκες εισαγωγείς του «λευκού θανάτου» πραγματοποιούσαν συχνά ταξίδια στο Πακιστάν και σε άλλες χώρες παραγωγής ηρωίνης και κοκαΐνης. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα διαβατήριά τους είχαν ημερομηνία έκδοσης 2 Φεβρουαρίου '89. Προηγουμένως, οι δυο κοπέλες είχαν επισκεφθεί το Ισλαμαμπάντ (από 30 Απριλίου μέχρι 18 Μαΐου) δήθεν για τουρισμό. Εκεί απ' ό,τι φαίνεται προμηθεύτηκαν την ηρωίνη, η οποία ήταν άριστης ποιότητας.

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι οι λαθρέμποροι που μεταφέρουν τον αργό θάνατο από το Πακιστάν, τη Βομβάη και τις άλλες χώρες που παράγουν τα ναρκωτικά, αλλάζουν συνεχώς πτήσεις, ώστε να θολώνουν τα νερά και να μην τους ψάχνουν οι δικτικές αρχές στα αεροδρόμια.

Αξιωματικοί της δίωξης εκτιμούν ότι οι δυο Ισπανίδες ανήκουν σε πολυμε-

λή σπείρα διακίνησης ναρκωτικών. Κατά την ανάκρισή τους η Μαρτινέζ και η Εσκριμπάνο ισχυρίστηκαν ότι δεν ξέρουν τίποτα για την ηρωίνη και πως το Πακιστάν είχαν πάει για τουρισμό.

Οι δυο Ισπανίδες οδηγήθηκαν στον εισαγγελέα, ο οποίος άσκησε σε βάρος τους ποινική δίωξη για «εισαγωγή ναρκωτικών στην επικράτεια» και «κατοχή ναρκωτικών», ενώ παράλληλα παρήγγειλε στον ανακριτή να ελέγξει την περίπτωση εμπορίας ναρκωτικών εκ μέρους τους.

Πιάστηκε στον ύπνο «ο εκτελεστής του εστιατορίου»

Πιάστηκε σε υπόγειο διαμέρισμα που του είχε νοικιάσει η αδελφή του, στην οδό Ακαρνανίας στους Αμπελόκηπους ο δολοφόνος του Μιχ. Παλαιολόγου, ο 23χρονος Νεκτάριος Πολίτης.

Ο Πολίτης συνελήφθη ύστερα από έφοδο ανδρών της Ασφάλειας Αττικής, ενώ κοιμόταν στο διαμέρισμα που κρυβόταν το τελευταίο διάστημα. Υπενθυμίζουμε ότι το έγκλημα έγινε τα ξημερώματα της Μ. Πέμπτης σε εστιατόριο της κρεαταγοράς, γιατί το θύμα είχε πάρει να καθίσει την καρέκλα που ο φονιάς ακουμπούσε το χέρι του.

Αστυνομικοί της Ασφάλειας Αττικής είχαν εντοπίσει από το προηγούμενο βράδυ της σύλληψής του, το διαμέρισμα που κρυβόταν ο δράστης και είχαν περικυκλώσει την περιοχή. Με αυτόματα στα χέρια και αλεξίσφαιρα γιλέκα το πρωί της επομένης, παρουσία του εισαγγελέα τον κάλεσαν να παραδοθεί. Ο Πολίτης δεν απαντούσε και οι αστυνομικοί προσπάθησαν ν' ανοίξουν την πόρτα.

Ο 23χρονος παραδόθηκε και βγήκε απ' την κρυψώνα του με τα χέρια ψηλά.

Το όπλο του φόνου δεν βρέθηκε πάνω του ούτε στο διαμέρισμα. Με το όπλο αυτό ο δράστης είχε πυροβολήσει 5 φορές, στην πλάτη το θύμα.

Μαζί με τον δράστη την ώρα του φόνου ήταν και ο Νικόλαος Παπαδάκης, ο οποίος είχε πιαστεί λίγες ώρες αργότερα.

Αργότερα στην Ασφάλεια μιλώντας στους δημοσιογράφους είπε: «Δεν το

ήθελα να το κάνω. Εκείνη την ώρα είχα πάρει χάπια. Δεν κατάλαβα ότι τον σκότωσα. Το πρωί της επομένης ήμεις, με πήρε στο τηλέφωνο ο Νίκος Παπαδάκης και μου είπε ότι σκοτώσαμε κάποιον... Τότε εγώ παρέδωσα το όπλο στη μάνα μου και έφυγα για την Καλαμάτα. Το όπλο το είχα από την τελευταία φορά που είχα μπαρκάρει. Χάπια παίρνω από 17 χρόνων. Στην Καλαμάτα κρυβόμουν σε εγκαταλελειμμένα σπίτια. Στην Αθήνα ήρθα πριν 10 μέρες. Το σπίτι στους Αμπελόκηπους το είχε νοικιάσει η αδελφή μου».

Ο Νεκτάριος Πολίτης είναι το 11ο από τα 12 παιδιά της οικογένειάς του.

Σε βάρος του εκκρεμούσε ένταλμα του 7ου ανακριτή και οδηγήθηκε στον εισαγγελέα.

Ήθελε να γίνει διάσημος και κατέστρεψε λάστιχα αυτοκινήτων

Συνελήφθη ο 18χρονος Αναστάσιος Α. Διγενής, κάτοικος Χαλανδρίου, ο οποίος τον τελευταίο μήνα ασχολιόταν συστηματικά με το να καταστρέφει με αιχμηρά αντικείμενα λάστιχα αυτοκινήτων.

Συγκεκριμένα, τον Διγενή συνέλαβε ο φύλακας του εμπορικού κέντρου Χαλανδρίου κ. Γ. Γκούριας, τη στιγμή που αυτός κατέστρεφε με ψαλίδι τα λάστιχα αυτοκινήτου που ανήκει στο γιατρό κ. Γ. Ράπτη. Από την προανάκριση προέκυψε ότι τον τελευταίο μήνα ο Διγενής τρύπησε πάνω από 200 λάστιχα αυτοκινήτων αξίας 1.000.000 δραχμών.

Η μητέρα του 18χρονου υποστήριξε στην κατάθεσή της ότι ο γιος της είναι προβληματικό άτομο με ψυχολογικά προβλήματα και προέβη στις πράξεις αυτές προκειμένου ν' απασχολήσει την κοινή γνώμη.

Ο νεαρός δράστης οδηγήθηκε στον εισαγγελέα και σε βάρος του ασκήθηκε δίωξη για «απρόκλητη, διακεκριμένη περίπτωση φθοράς κατά συρροή».

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ

α. Στο βαθμό του ταξίαρχου ο αστυν. δ/ντής Άγγελος ΚΟΡΜΠΑΣ.

β. Στο βαθμό του αστυνομικού δ/ντή οι υποδιευθυντές:

(1) Γενικών καθηκόντων:

ΤΣΑΜΠΗΣ Φώτιος, ΦΙΛΙΠΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος, ΤΣΑΟΥΣΗΣ Δημήτριος, ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Νικόλαος, ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ Γεώργιος, ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Μιχαήλ, ΑΛΑΜΑΝΟΣ Κων/νος, ΔΑΒΑΛΟΣ Απόστολος, ΔΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης, ΓΕΩΡΓΑΡΗΣ Σπυρίδων, ΚΡΑΝΙΤΗΣ Ανδρέας, ΠΙΣΙΝΑΡΑΣ Κων/νος, ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος, ΣΙΓΑΝΟΣ Δημήτριος, ΜΠΑΣΑΡΑΣ Λάμπρος, ΚΟΥΚΙΟΣ Πέτρος, ΠΑΠΠΑΣ Περικλής, ΦΟΥΤΑΚΗΣ Ιωάννης, ΚΑΤΣΕΡΗΣ Πάνος, ΡΕΠΠΑΣ Χρήστος, ΛΕΠΙΔΑΣ Δημήτριος, ΣΤΑΘΗΣ Κων/νος και ΛΑΖΑΡΗΣ Σπυρίδων.

(2) Ειδικών καθηκόντων:

Ιερείς:

Ευσέβιος ΠΙΣΤΟΛΗΣ.

Υγειονομικοί:

ΚΩΣΤΗΡΗΣ Γεώργιος, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ Αναστάσιος και ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ Νικόλαος.

Αστυκτηνίατροι:

ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ Βασίλειος, ΘΕΟΔΩΡΟΥ Απόστολος, ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ Σωκράτης, ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΛΛΟΣ Γεώργιος, ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Γεώργιος, ΕΥΜΟΡΦΟΠΟΥΛΟΣ Ευάγγελος, ΠΑΚΟΣ Γεώργιος, ΛΙΟΠΡΑΣΙΤΗΣ Κων/νος, ΝΑΚΟΣ Βασίλειος, ΓΟΥΡΝΑ Παναγιώτα, ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ιωάννης, ΝΑΛΜΠΑΝΤΗΣ Ηλίας και ΣΙΔΗΡΑΣ Άγγελος.

γ. Στο βαθμό του αστυνομικού υποδιευθυντή οι αστυνόμοι Α΄:

ΜΠΟΥΤΣΙΚΟΥΔΗΣ Γεώργιος, ΦΩΤΕΙΝΟΣ Γεώργιος, ΚΑΠΝΟΓΙΑΝΝΗΣ Θωμάς, ΠΟΥΛΙΟΣ Θεόδωρος, ΖΑΦΕΙΡΗΣ Χρήστος, ΔΑΚΟΥΡΑΣ Νικόλαος και ΤΣΕΡΕΓΓΟΥΝΗΣ Διονύσιος

δ. Προήχθησαν στο βαθμό του Αστυνομικού Α΄ οι κατωτέρω Αστυνόμοι Β΄:

ΑΡΓΥΡΗΣ Νικόλαος, ΝΑΣΙΑΚΟΣ Φώτιος, ΜΑΡΚΑΚΗΣ Ιωάννης, ΤΣΙΟΔΡΑΣ Βασίλειος, ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ Άγγελος, ΜΑΡΙΝΟΣ Δημήτριος, ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ Ηλίας, ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Χρήστος, ΛΑΜΠΡΙΝΕΑΣ Αλέξανδρος, ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ Ιάσωνας, ΤΣΑΚΟΣ Σπυρίδωνας, ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ Χρήστος, ΜΑΛΑΝΔΡΕΝΙΑΣ Ιωάννης, ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης, ΚΑΡ-

ΒΕΛΗΣ Βάιος, ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ευάγγελος, ΓΚΙΤΣΑΣ Αθανάσιος, ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ Ανδρέας, ΝΙΚΟΛΟΣ Ιωάννης, ΜΠΕΚΑΚΟΣ Πέτρος, ΜΠΑΝΤΟΥΡΑΚΗΣ Χαράλαμπος, ΧΑΜΑΛΕΛΗΣ Αδαμάντιος, ΔΕΛΙΟΛΑΝΗΣ Λάζαρος, Α΄ ΒΑΝΤΖΙΔΗΣ Αντώνιος, ΕΥΤΑΞΙΑΣ Χρήστος, ΤΣΕΣΜΕΤΖΗΣ Γεώργιος, ΜΗΛΑΚΗΣ Ιωάννης, ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Βασίλειος, ΝΑΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Χαράλαμπος, ΘΕΜΕΛΗΣ Χριστόφορος, ΝΤΟΒΑΣ Γεώργιος, ΠΗΧΑΣ Κλέαρχος, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Νικόλαος, ΚΟΥΣΚΟΥΡΗΣ Ευάγγελος, ΤΣΟΥΦΗΣ Χρήστος, ΜΑΛΙΑΓΚΑΣ Θωμάς, ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Αλέξιος, ΓΟΥΤΣΙΟΣ Ναπολέωνας, Α΄ ΒΑΛΙΩΤΗΣ Ανδρέας, ΞΥΔΗΣ Δημήτριος, ΞΩΝΑΣ Ιωάννης, ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ Δημήτριος, ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης, ΤΡΙΒΥΖΑΣ Κωνσταντίνος, ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΣ Ιωάννης, ΤΟΜΑΡΑΣ Ιωάννης, ΠΑΠΑ΄ΙΩΑΝΝΟΥ Ιωάννης, ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΤΖΑΛΑΚΩΣΤΑΣ Κωνσταντίνος, ΠΑΠΠΟΣ Αθανάσιος, ΡΑΠΑΚΟΥΣΙΟΣ Αντώνιος, ΓΚΛΕΖΑΚΟΣ Παναγιώτης, ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος, ΧΑ΄ΙΔΟΣ Ευριπίδης, ΛΙΒΑΝΟΣ Χρήστος, ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ Απόστολος, ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ Αθανάσιος, ΖΑΦΕΙΡΑΚΗΣ Ιωάννης, ΚΡΑΒΒΑΡΙΤΗΣ Νικόλαος, ΓΑΣΤΕΡΑΤΟΣ Αναστάσιος, ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Θεόδωρος, ΖΩΗΤΟΣ Νικόλαος, ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ηλίας, ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γεώργιος, ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ Ηλίας, ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ανδρέας, ΖΑΠΑΡΤΙΔΗΣ Νικόλαος, ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Βασίλειος, ΣΙΜΟΓΛΟΥ Θεόδωρος, ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Αθανάσιος, ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ Κωνσταντίνος, ΠΑΝΗΓΥΡΑΚΗΣ Ιωάννης, ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ Ευτύχιος, ΠΕΡΙΛΗΣ Άγγελος, ΓΚΑΝΑΣ Ασημάκης, ΠΟΛΙΤΗΣ Κωνσταντίνος, ΔΟΥΚΑΣ Κωνσταντίνος, ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντίνος, ΧΑΡΤΟΥΜΠΕΚΗΣ Βασίλειος, ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, ΚΑΛΑΜΠΑΛΙΚΗΣ Κωνσταντίνος, ΚΟΚΚΙΝΗΣ Γεώργιος, ΠΑΝΟΥΣΗΣ Ιωάννης, ΣΙΑΧΟΣ Ανδρέας, ΘΕΟΧΑΡΗΣ Νικόλαος, ΚΑΠΕΤΑΝΟΣ Γεώργιος, ΑΡΩΝΗΣ Νικόλαος, ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Βασίλειος, ΑΛΕΞΙΟΥ Ιωάννης, ΜΙΧΟΣ Χρήστος, ΤΣΙΑΚΛΑΓΚΑΝΟΣ Μηνάς, ΚΟΥΤΡΑΣ Ανδρέας, ΒΕΝΕΚΑΣ Γεώργιος, ΝΤΟΒΟΛΑΣ Βασίλειος και ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ Πρόδρομος.

και, τέλος,

ε. Στο βαθμό του αστυνόμου Β΄ οι υπαστυνόμοι Α΄:

ΤΡΥΦΕΡΗΣ Γεώργιος, ΣΑΚΚΑΣ Κων/νος, ΜΠΟΥΝΤΟΥΡΗΣ Αθανάσιος, ΦΙΛΙΠΠΑΚΟΣ Δημήτριος, ΓΕΩΡΓΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Τριαντάφυλλος, ΤΣΙΑΚΟΣ Περικλής, ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ Γεώργιος, ΚΟΡΝΗΛΑΚΗΣ Ζαχαρίας, ΚΑΡΕΛΟΣ Γεώργιος, ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος, ΦΟΥΣΕΚΗΣ Κων/νος και ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΩΝ Β΄

Ονομάστηκαν Υπαστυνόμοι Β΄ οι κατωτέρω Δόκιμοι Υπαστυνόμοι της εκπαιδευτικής περιόδου 1986-1989, που αποφοίτησαν απ' τη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ.:

ΘΕΟΔΩΡΑΚΑΤΟΣ Ανδρέας, ΣΤΑΘΗΣ Παναγιώτης, ΓΑΒΡΙΛΗΣ Μιχαήλ, ΒΛΑΖΑΚΗΣ Γεώργιος, ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΣ Ηλίας, ΠΟΛΥΖΟΣ Νικόλαος, ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Νικόλαος, ΖΟΥΓΡΗ Μαρία, ΜΑΚΡΗΣ Ιωάννης, ΖΗΚΑ Παρθενία, ΜΠΕΛΕΝΙΩΤΟΥ Ελένη, ΑΤΑΛΟΓΛΟΥ Ελένη, ΣΟΛΔΑΤΟΣ Κωνσταντίνος, ΧΑΤΖΗΣ Νικόλαος, ΠΑΠΠΑΣ Γεώργιος, ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Δημήτριος, ΓΙΡΒΑΛΑΚΗΣ Ευθύμιος, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χαράλαμπος, ΑΛΑΜΑΝΑΣ Απόστολος, ΜΩΡΑ΄ΙΤΗΣ Γεώργιος, ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Γρηγόριος, ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Εμμανουήλ, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ Βασίλειος, ΤΟΛΙΟΣ Βασίλειος, ΝΤΟΓΡΑΜΑΤΖΗΣ Θεόφιλος, ΑΡΚΟΥΜΑΝΗΣ Γεώργιος, ΠΑΝΟΥ Ελένη, ΚΟΥΤΣΑΥΤΑΚΗΣ Αρτέμιος, ΜΑΡΟΥΔΙΑΣ Ιωάννης, ΜΠΑΡΔΗΣ Θωμάς, ΓΙΑΧΑΛΗΣ Αρτέμιος, ΚΑΛΟΥΣΙΟΣ Κωνσταντίνος, ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗΣ Γεώργιος, ΝΙΚΟΛΑΟΥ Κωνσταντίνος, ΓΙΑΡΕΝΤΖΙΔΗΣ Βασίλειος, ΤΖΙΜΑ Παναγιώτα, ΣΙΑΜΑΣ Ιωάννης, ΚΑΡΙΟΦΥΛΛΑΚΗΣ Ευάγγελος, ΚΑΡΟΥΖΟΣ Νικόλαος, ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Νικόλαος, ΧΑΛΙΟΥΛΙΑΣ Παναγιώτης, ΣΦΕΤΣΑΣ Χαράλαμπος, ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗΣ Νικόλαος, ΤΖΙΡΙΤΑΣ Μιχαήλ, ΒΑΡΔΑΜΗΣ Ιωάννης, ΚΑΠΡΙΔΑΚΗΣ Ιωάννης, ΣΙΦΝΑΚΗΣ Κων/νος, ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ Χρήστος, ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΡΗΣ Ηλίας, ΜΠΕΡΙΝΤΖΗΣ Ξενοφώντας, ΜΠΟΥΥΤΑΣ Αχιλλέας, ΣΑΠΟΥΤΖΗΣ Παναγιώτης, ΜΠΕΛΕΓΡΙΝΟΣ Χρήστος, ΜΠΑΚΑΛΗΣ Θεόδωρος, ΜΑΡΑΒΕΛΗΣ Δημήτριος, ΚΑΤΣΙΚΑΣ Δημήτριος, ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντίνος, ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Γεώργιος, ΠΛΑΤΣΙΚΟΥΔΗΣ Μιχαήλ, ΑΝΑΓΝΟΥ Γεώρ-

γιος, ΠΛΟΥΜΗΣ Χαράλαμπος, ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Δημήτριος, ΜΑΝΤΙΚΟΣ Γεώργιος, ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Αλκιβιάδης, ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ Ιωάννης, ΒΑΘΡΑΚΟΚΟΙΛΗΣ Νικόλαος, ΜΑΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Κων/νος, ΔΗΜΟΥ Δημήτριος, ΣΑΒΒΑΣ Κων/νος, ΣΑΜΑΡΙΤΑΚΗΣ Εμμανουήλ, ΣΤΑΜΟΣ Χρήστος, ΦΑΚΟΣ Γεώργιος, ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Θωμάς, ΤΡΥΠΟΓΕΩΡΓΟΣ Θεόδωρος, ΓΚΡΙΖΗΣ Βασίλειος, ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Ανδρέας, ΓΛΗΓΟΡΗΣ Γεώργιος, ΤΣΟΥΝΑΚΗΣ Γεώργιος, ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ Νικόλαος, ΜΕΡΕΝΤΙΤΗΣ Νικόλαος, ΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ Πέτρος, ΣΟΥΛΤΗΣ Θεόφιλος, ΜΑΝΩΛΑΣ Αριστοτέλης, ΓΚΟΔΟΣΙΔΗΣ Γεώργιος, ΜΑΣΣΕΛΟΣ Δημήτριος, ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΗΣ Χρήστος, ΠΑΤΡΑΣ Χρήστος, ΜΑΣΙΝΑΣ Νικόλαος, ΛΑΓΟΣ Κωνσταντίνος, ΑΛΑΦΑΚΗΣ Αντώνιος, ΚΕΛΑΪΔΗΣ Ευστράτιος, ΖΑΜΠΡΑΣ Κων/νος, ΚΑΚΟΥΡΑΚΗΣ Σπυρίδωνας, ΒΑΤΟΣ Μιχαήλ, ΜΠΙΡΜΠΑΣ Αλέξιος, ΚΩΣΤΕΛΙΔΗΣ Ηλίας, ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ Ιωάννης, ΛΥΣΣΑΡΗΣ Ανδρέας, ΚΑΡΑΪΣΚΟΣ Γεώργιος, ΛΑΝΟΣ Γεώργιος, ΣΤΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Χρήστος, ΤΑΜΒΑΚΗΣ Γεώργιος, ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Χρήστος, ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος, ΚΑΤΕΒΑΤΗΣ Βασίλειος, ΜΑΡΤΥΡΗ Χριστίνα, ΜΑΛΕΒΙΤΗΣ Δημήτριος, ΤΖΙΓΚΟΣ Βασίλειος, ΚΟΥΤΣΙΑΡΗΣ Θεόδωρος, ΒΑΡΕΛΗΣ Κων/νος, ΦΙΛΟΣ Βασίλειος, ΣΙΑΧΑΜ Σ Ιωάννης, ΜΑΡΑΘΙΑΝΟΣ Χαράλαμπος, ΘΑΝΑΣΑΚΗΣ Μιχαήλ, ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Πέτρος, ΤΣΙΜΙΤΣΕΛΗΣ Γρηγόριος, ΜΟΣΧΟΝΑΣ Εμμανουήλ, ΤΣΟΛΚΑΣ Φώτιος, ΠΛΟΥΜΗΣ Εμμανουήλ, ΣΟΥΚΟΥΛΗΣ Αλέξανδρος, ΜΑΡΚΑΚΗΣ Κων/νος, ΤΡΟΥΜΠΑΤΑΣ Βασίλειος, ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Γρηγόριος, ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ Παναγιώτα, ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ Εμμανουήλ, ΠΑΝΤΑΓΑΚΗΣ Τηλέμαχος, ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, ΤΣΟΥΒΑΛΑΣ Ευάγγελος, ΒΑΡΔΕΣΙΩΤΟΥ Αντωνία, ΤΣΟΤΣΟΝΑΣ Γεώργιος, ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ Χαράλαμπος, ΠΕΤΡΕΛΛΗΣ Μηνάς, ΧΑΤΖΗΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ Ελευθέριος, ΒΛΑΧΑΚΗΣ Αντώνιος, ΜΟΡΦΟΠΟΥΛΟΣ Μιχαήλ, ΠΙΤΣΩΝΗΣ Στυλιανός, ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Νικόλαος, ΛΟΥΚΑΤΟΣ Παύλος, ΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ Εμμανουήλ, ΦΛΩΡΟΣ Σπυρίδωνας, ΚΟΚΟΛΑΚΗΣ Δημήτριος, ΚΡΟΥΣΑΝΙΩΤΑΚΗΣ Εμμανουήλ, ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Θεόδωρος, ΚΑΤΡΙΝΗΣ Ιωάννης, ΝΤΟΥΛΗΣ Γεώρ-

γιος, ΜΠΑΤΖΙΑΝΑΣ Δημήτριος, ΒΟΥΛΤΣΙΟΥΔΗΣ Γεώργιος, ΜΠΟΥΡΑΣ Ιωάννης, ΚΑΡΑΝΔΙΝΑΚΗΣ Ιωάννης, ΚΟΥΝΕΛΑΚΗΣ Παντελής, ΜΑΜΟΥΤΟΣ Θωμάς, ΔΑΝΔΟΥΛΑΚΗΣ Χαράλαμπος, ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ Λεωνίδας, ΚΟΥΝΑΣ Ζαχαρίας, ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ Εμμανουήλ, ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΡΑΚΟΣ Νικόλαος, ΠΙΤΣΩΝΗΣ Ευάγγελος, ΤΣΟΥΜΑΝΗΣ Κων/νος, ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ Ευάγγελος, ΜΕΓΑΓΙΑΝΝΗΣ Αναστάσιος, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Νικόλαος, ΜΑΥΡΑΓΑΝΗΣ Γεώργιος, ΚΑΛΛΙΑΝΙΩΤΗΣ Αριστοτέλης, ΒΙΣΚΑΔΟΥΡΟΣ Μιχαήλ, ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Ιωάννης, ΚΑΡΕΛΛΑΣ Νικόλαος, ΜΑΡΤΙΝΗΣ Σπυρίδωνας, ΚΟΥΤΣΙΚΟΣ Άγγελος, ΚΟΙΝΑΚΗΣ Νικόλαος, ΠΑΠΑΡΟΥΠΑΣ Παναγιώτης, ΣΗΦΑΚΗΣ Εμμανουήλ, ΤΣΑΡΔΙΝΑΚΗΣ Κων/νος, ΓΙΑΒΑΣΗΣ Εμμανουήλ, ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Αθανάσιος, ΛΑΜΠΑΔΑΡΗΣ Μάρκος, ΛΟΥΛΑΚΟΥΔΗΣ Στέφανος, ΔΗΜΑΣ Ιωάννης, ΠΡΕΒΕΝΤΖΑΣ Αθανάσιος, ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ Ανδρέας, ΣΤΕΡΓΙΟΥ Νικόλαος, ΦΛΕΓΚΑΣ Νικόλαος, ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ Αθηνά, ΜΠΟΖΙΚΗΣ Μιχαήλ, ΠΕΡΑΜΑΤΖΗΣ Γεώργιος, ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Βασίλειος, ΤΟΚΑΣ Διονύσιος, ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ Ελευθέριος, ΣΑΚΑΡΕΛΟΣ Αριστοτέλης, ΜΠΙΣΚΟΣ Γεώργιος, ΔΟΥΚΑΣ Αθανάσιος, ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ Νικόλαος, ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ Νεκτάριος, ΣΑΚΕΔΛΑΡΙΟΥ Ιωάννης, ΛΑΝΤΖΑΝΑΚΗΣ Μιχαήλ, ΠΛΑΚΙΑΣ Κων/νος, ΒΙΛΛΙΑΡΔΟΣ Διονύσιος, ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος, ΜΑΡΚΑΚΗΣ Νικόλαος, ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Αντώνιος, ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Χαράλαμπος, ΜΥΡΙΛΛΑΣ Κων/νος, ΤΣΙΑΡΑΣ Σωκράτης, ΛΟΥΜΙΤΗΣ Ιωάννης, ΚΟΥΡΤΗΣ Χρήστος και ΖΑΡΡΑΣ Ιωάννης.

ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες μεταθέσεις:

Α' ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ

ΔΕΡΝΙΚΑΣ Θωμάς στη Δ/νση Δ/νσης Υλικού/ΥΔΤ, ΚΑΡΚΑΝΗΣ Παύλος στη Διεύθυνση της ΓΑΔΑ, ΦΕΛΕΣΑΚΗΣ Ιωάννης στην Α.Δ. Ηρακλείου.

Β' ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Χαράλαμπος στη Διεύθυνση ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΓΚΙΖΑΣ Δημήτριος στη Δ/νση Τροχαίας/ΥΔΤ, ΔΙ-

ΚΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης στην Υποδ. Εγκλημ. Ερευν. Θεσ/νίκης, ΚΑΚΟΣ Θεόδωρος στην Υπ. ΠΣΕΑ/ΥΔΤ, ΤΑΚΑΚΗΣ Ιωάννης στη Δ/νση Τροχαίας Αττικής, ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Αναστάσιος στη Σχολή Αρχ/κων Ελλ. Αστυνομίας, ΚΟΡΜΑΣ Παναγιώτης στη ΔΙΤΕ-ΝΕ/Τμ. Κιν. Οχημάτων, ΚΑΡΑΜΠΟΓΙΑΣ Νικόλαος στη Δ/νση Οικονομικών ΥΔΤ, ΚΕΛΕΣΗΣ Κων/νος στο ΤΑΥΑΠ, ΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Απόστολος στην Υποδ/νση Αστυνομίας Γλυφάδας, ΚΟΥΤΣΟΣΤΑΘΗΣ Δήμος στη Δ/νση Αστυνομίας Ανατ. Αττικής, ΜΠΟΥΤΣΙΒΑΛΗΣ Χρυσάνθος στη Β' Υποδ/νση Ασφάλειας Θεσ/νίκης, ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος στην Α.Δ. Αχαΐας, ΣΤΕΡΓΙΟΥ Χρήστος στην Υποδ/νση Ασφαλείας Αθήνας, ΤΖΕΦΕΡΑΚΟΣ Λεωνίδας στη Δ/νση Διεθνούς Αστυν. Συνεργασίας/ΥΔΤ, ΤΣΑΜΗΣ Χρήστος στην Α.Δ. Βοιωτίας, ΦΛΩΡΟΣ Σπυρίδωνας (Μουσικής) στο Τμήμα Μουσικής Αστυνομίας Αθήνας.

Γ' ΑΣΤΥΝΟΜΩΝ Α'

Α΄ ΒΑΛΙΩΤΗΣ Ανδρέας στο Α.Τ. Καλαμάτας, Α΄ ΒΑΤΖΙΔΗΣ Αντώνιος στη Διεύθυνση Γ.Α.Δ. Θεσ/νίκης, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος στο Α.Τ. Αμαλιάδας, ΑΜΑΞΟΠΟΥΛΟΣ Θεολόγος στο Α.Τ. Γιαννιτσών, ΒΑΒΟΥΡΑΣ Νικόλαος στο Α.Τ. Κορωπίου, ΒΕΝΕΚΑΣ Γεώργιος στο Α.Τ. Αγ. Βαρβάρας, ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ Χρήστος στο Τμήμα Αγορανομίας Χαλκίδας, ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης στο Τμήμα Αγορανομίας Καβάλας, ΓΕΩΡΓΙΟΥ Παναγιώτης στο ΚΘ' Α.Τ. Αθήνας, ΓΚΑΝΑΣ Ασημάκης στο Η' Α.Τ. Πειραιά, ΓΚΙΤΣΑΣ Αθανάσιος στο Α.Τ.Ν. Μουδανίων Χαλκιδικής, ΓΚΛΕΖΑΚΟΣ Παναγιώτης στο Ι' Τμήμα Ασφάλειας Πειραιά, ΔΑΚΟΥΡΑΣ Νικόλαος, στην Υποδ/νση Αστυνομίας Κω, ΔΕΛΙΟΛΑΝΗΣ Λάζαρος στο ΙΑ' Α.Τ. Αθήνας, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Κων/νος στη Διεύθυνση Γ.Α.Δ. Θεσ/νίκης, ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Θεόδωρος στο Α.Τ. Μύρινος Λήμνου, ΕΥΤΑΞΙΑΣ Χρήστος στο Ι' Τμήμα Ασφαλ. Αθήνας, ΖΑΦΕΙΡΑΚΗΣ Ιωάννης στο Α.Τ. Μεγαλοπόλεως, ΖΥΓΟΥΡΗΣ Παναγιώτης στην Υποδ/νση Τεχν. Εφαρμογών Βορ. Ελλάδας, ΖΩΗΤΟΣ Νικόλαος στο ΚΖ' Α.Τ. Αθήνας, ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ Παναγιώτης στο Α.Τ. Γλυφάδας, ΘΕΟΧΑΡΗΣ Δημήτριος στο Α.Τ. Σούδας, ΚΑΛΑΜΠΑΛΙΚΗΣ Κων/νος στο Α.Τ. Λαμίας, ΚΑΛΑΡΑΣ Νικό-

λαος στη Σχολή Ξένων Γλωσσών ΕΛ.ΑΣ., ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ Απόστολος στο ΕΤΥΑΠ-ΤΑΥΑΠ, ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ Γρηγόριος στην Υπηρεσία ΠΣΕΑ/ΥΔΤ, ΚΕΦΗΣ Νικόλαος στο Α.Τ. Ηλιούπολης, ΚΟΥΚΑΚΗΣ Αντώνιος στην Α.Δ. Λασιθίου, ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ Βασίλειος στο Τμήμα Ασφαλ. Κατερίνης, ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ Γεώργιος στο Α.Τ. Καματερού, ΚΟΥΣΚΟΥΡΗΣ Ευάγγελος στο Τμήμα Αγορανομίας Πάτρας, ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ Σπυρίδωνας στη διάθεση ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Βασίλειος στο Τμήμα Ασφαλ. Ν. Φιλαδέλφειας, ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ Δημήτριος στο Τμήμα Ασφαλ. Αιγάλεω, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Γεώργιος στην Α.Δ. Ορεστιάδας, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ιωάννης στο Γ' Α.Τ. Αθήνας, ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος στο ΙΗ' Α.Τ. Αθήνας, ΛΙΑΚΟΓΚΩΝΑΣ Αθανάσιος στο Τμήμα Ασφαλ. Αγ. Παρασκευής, ΛΙΒΑΝΟΣ Χρήστος στη διάθεση ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ Παντελής στο ΙΖ' Α.Τ. Πειραιά, ΜΗΛΑΚΗΣ Ιωάννης στο Τμήμα Τροχαίας Κέρκυρας, ΜΠΕΚΑΚΟΣ Πέτρος στο Ζ' Τμήμα Ασφαλ. Πειραιά, ΜΠΟΖΙΚΑΣ Ηλίας στο Α.Τ. Ν. Ιωνίας, ΜΠΟΥΣΟΥΝΗΣ Ιωάννης στο Α.Τ. Σπάρτης, ΜΠΟΥΤΣΙΚΟΥΔΗΣ Γεώργιος στην Υποδ/ση Αστυνομίας Ν. Ιωνίας, ΝΑΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Χαράλαμπος στο Α.Τ. Πτολεμαΐδας, ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Αριστοκλής στο Ζ' Α.Τ. Θεσ/νίκης, ΝΤΑΚΟΥΛΑΣ Χρήστος στο Α' Τμήμα Ασφαλ. Αθήνας, ΞΥΔΗΣ Δημήτριος στη Σχολή Αξ/κών ΕΛ.ΑΣ., ΠΑΛΙΔΑΣ Στυλιανός - Δημήτριος στο Α.Τ. Περιφέρειας 'Αρτας, ΠΑΝΗΓΥΡΑΚΗΣ Ιωάννης στο Τμήμα Ασφάλειας Χανίων, ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης στο Α' Τμήμα Τροχαίας Θεσ/νίκης, ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ Γεώργιος στην Α.Δ. Λευκάδας, ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Άγγελος στο Ζ' Α.Τ. Πειραιά, ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Εμμανουήλ στο Α.Τ. Ν. Ερυθραίας, ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Ιωάννης στο Τμήμα Ασφαλ. Αμαρουσίου, ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΑΚΗΣ Νικόλαος στο Α' Α.Τ. Ηρακλείου, ΠΑΠΑΤΣΙΜΠΑΣ Ιωάννης στη Δ/ση Αστυνομίας Αθήνας, ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Πάνος στο Α.Τ. Γυθείου, ΠΕΡΙΛΗΣ Άγγελος στη Δ/ση Ασφαλ. Θεσ/νίκης, ΠΟΛΙΤΗΣ Κων/νος στο Τμήμα Ασφαλείας Πετρούπολης, ΠΟΥΛΩΔΩΡΟΣ Κων/νος στο Α.Τ. Αιγάλεω, ΠΟΥΛΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ Αθανάσιος στο Α.Τ. Πολυγύρου, ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος στην υπηρεσία ΠΣΕΑ/ΥΔΤ,

ΡΑΔΗΣ Νικόλαος στο Α.Τ. Κύμης, ΣΓΑΡΔΕΛΗΣ Κυριάκος στο Α.Τ. Αγ. Αναργύρων, ΣΙΑΔΗΜΑΣ Κων/νος στο Α.Τ. Π. Φαλήρου, ΣΚΑΛΤΣΑΣ Γεώργιος στη Δ/ση Αστυνομίας Αθήνας/ΤΕΛ, ΣΚΑΡΑΦΙΓΚΑΣ Ιωάννης στο Α.Τ. Κηφισιάς, ΣΚΑΡΜΟΥΤΣΟΣ Αναστάσιος στο Α.Τ. Πρέβεζας, ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ Ανδρέας στο Ε' Α.Τ. Πάτρας, ΣΩΤΗΡΙΟΥ Κων/νος στην Υποδ/ση Μεταγωγών - Δικαστηρίων Θεσ/νίκης, ΤΟΜΑΡΑΣ Ιωάννης στο ΣΤ' Α.Τ. Αθήνας, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Γεώργιος στο Τμήμα Αγορ. Πειραιά, ΤΣΙΑΚΛΑΓΚΑΝΟΣ Μηνάς στο ΙΗ' Α.Τ. Θεσ/νίκης, ΤΣΙΟΔΡΑΣ Βασίλειος στο Τμήμα Ασφαλ. Αγ. Βαρβάρας, ΤΣΙΡΚΑΣ Νικόλαος στο Α.Τ. Ζακύνθου, ΤΣΙΡΩΝΗΣ Γεώργιος στο Η' α.Τ. Θεσ/νίκης, ΤΣΙΤΟΥΡΑΣ Νικόλαος στη Δ/ση Ελεγκτηρίου Δαπανών, ΦΑΖΟΣ Δημήτριος στο Α' Α.Τ. Ηρακλείου, ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ Βασίλειος στο Γ' Τμήμα Ασφαλ. Θεσ/νίκης, ΦΟΥΣΕΚΗΣ Βασίλειος στο ΛΑ' Α.Τ. Αθήνας, ΧΑΡΤΟΥΜΠΕΚΗΣ Βασίλειος στο Τμήμα Τροχαίας Ελευσίνας, ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Χρήστος στη διάθεση ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ευάγγελος στο Α.Τ. Άργους, ΖΟΥΜΠΟΥΛΗΣ Αλέξανδρος στο Τμήμα Ασφαλ. Κέρκυρας, ΛΙΑΝΟΣ Κων/νος στο Τμήμα Μεταγωγών Δικαστηρίων Πάτρας και ΣΕΒΑΣΤΙΑΔΗΣ Νικόλαος στο Δ' Α.Τ. Πάτρας.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Πραγματοποιήθηκαν οι κατωτέρω τοποθετήσεις Αστυνομών Α':

ΑΓΓΕΛΗΣ Κων/νος στη ΔΙΤΕΝΕ, ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος στο Α.Τ. Φιλιατρών, ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ Πρόδρομος στο Τ.Α. Κομοτηνής, ΑΛΕΞΙΟΥ Ιωάννης στη ΓΑΔΑ, ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης στο Β' Α.Τ. Αγρινίου, ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ Άγγελος στη ΓΑΔΑ, ΑΡΓΥΡΗΣ Νικόλαος στη Δ/ση Αστυν. Επιχ/σεων Αττικής, ΑΡΜΠΟΥΖΗΣ Γεώργιος στη Δ/ση Ασφαλ. Αττικής, ΑΡΩΝΗΣ Νικόλαος στην Α.Δ. Αχαΐας, ΒΕΛΛΙΟΣ Απόστολος στη Δ/ση Ασφαλ. Αττικής, ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ Ηλίας στη ΔΙΚΑ/ΥΔΤ, ΓΑΣΤΕΡΑΤΟΣ Αναστάσιος στην Α.Δ. Κέρκυρας, ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γεώργιος στον Α.Σ. Αερολ. Αθήνας, ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ηλίας στο Τμήμα Τροχ. Αγίας Παρασκευής, ΓΚΑΤΖΗΣ Θωμάς στο Α.Τ. Κολινδρού Πιερίας, ΓΟΥΤΣΙΟΣ Ναπο-

λέοντας στην Υπηρεσία Ασφαλ. Βουλής Ελλήνων, ΔΟΥΚΑΣ Κων/νος στη Δ/ση Τροχαίας Αττικής, ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ανδρέας στο Τμήμα Ασφαλ. Καλαμακίου, ΖΑΠΑΡΤΙΔΗΣ Νικόλαος στο Α.Τ. Ανω Ποροίων Σερρών, ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Αθανάσιος στη Δ/ση Αστυν. Επιχ/σεων Αττικής, ΘΕΜΕΛΗΣ Χριστόφορος στο Α.Τ. Ελευθερούπολης Καβάλας, ΘΕΟΧΑΡΗΣ Νικόλαος στο ΙΒ' Α.Τ. Πειραιά, ΚΑΠΕΤΑΝΟΣ Γεώργιος στο Τμήμα Ασφαλ. Κορίνθου, ΚΑΠΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Ανδρέας στο Τμήμα Ασφαλ. Πάτρας, ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΣ Ιωάννης στη Δ/ση Γεν. Αστυνόμευσης/ΥΔΤ, ΚΑΡΒΕΛΗΣ Βάιος στη Δ/ση Ασφάλειας Αττικής, ΚΟΚΚΙΝΗΣ Γεώργιος στη Δ/ση Ασφαλ. Αττικής/Υποδ. Ναρκωτικών, ΚΩΤΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Αλέξανδρος στην Υποδ/ση Μεταγωγών Δικαστηρίων Αθήνας, ΚΟΥΤΡΑΣ Ανδρέας στη Σχολή Αξ/κών Ελλήν. Αστυνομίας, ΚΡΑΒΒΑΡΙΤΗΣ Νικόλαος στη ΔΙΚΑ/ΥΔΤ, ΛΑΜΠΡΙΝΕΑΣ Αλέξανδρος στη ΓΑΔΑ/Επιτελείο, ΜΑΛΙΝΑΣ Ιωάννης στο ΤΟΤΑ Πειραιά, ΜΑΛΑΝΔΡΕΝΙΑΣ Ιωάννης στο Τμήμα Ασφαλ. Αερολ. Αθήνας, ΜΑΛΙΑΓΚΑΣ Θωμάς στη Δ/ση Πληροφορικής/ΥΔΤ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ Ιάσωνας στο Γραφείο Πρ. Κλάδου Αστυνομίας - Ασφαλ. - Τάξης/ΥΔΤ, ΜΑΡΙΝΟΣ Δημήτριος στη Δ/ση Διεθν. Αστυν. Συνεργασίας/ΥΔΤ, ΜΑΡΚΑΚΗΣ Ιωάννης στην Υποδ/ση Εγκλ. Ερευνών/Δ/σης Ασφαλ. Αττικής, ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος στο Α.Τ. Αγ. Σπυρίδωνα Αττικής, ΜΙΧΟΣ Χρήστος στο Τμήμα Ασφαλ. Μεγάρων, ΜΠΑΝΤΟΥΡΑΚΗΣ Χαράλαμπος στο ΠΣΑ Κρήτης, ΝΑΣΙΑΚΟΣ Φώτιος στη Δ/ση Ασφάλειας Αττικής, ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος στο Τμήμα Ασφάλειας Πύργου Ηλείας, ΝΙΚΟΛΟΣ Ιωάννης στη Δ/ση Πληροφορικής/ΥΔΤ, ΝΤΟΒΑΣ Γεώργιος στη Δ/ση Πληροφορικής/ΥΔΤ, ΝΤΟΒΟΛΟΣ Βασίλειος στο Α.Τ. Αρτέμιδας, ΞΩΝΑΣ Ιωάννης στο Τ.Α. Αγ. Αναργύρων, ΟΡΓΑΝΤΖΗΣ Ανδρέας στο Α.Τ. Σαππών Ροδόπης, ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Αλέξιος στο Τμήμα Ασφαλ. Πάτρας, ΠΑΝΟΥΣΗΣ Ιωάννης στη Δ/ση Διεθνούς Αστυν. Συνεργασίας/ΥΔΤ, ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Αθανάσιος στο Τμήμα Τροχαίας Αερολ. Αθήνας, ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Βασίλειος στην Υποδ/ση Εγκλημ. Ερευνών / Δ/σης Ασφαλ. Αττικής, ΠΑΠΑΠΕΥΘΥΜΙΟΥ Ηλίας στη Δ/ση Μελετών/ΥΔΤ, ΠΑ-

ΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Βασίλειος στη Δ/ση Μελετών/ΥΔΤ, ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Ιωάννης στην Υπηρεσία Ασφάλ. Βουλής Ελλήνων, ΠΑΠΠΟΣ Αθανάσιος στη Δ/ση Ασφάλ. Αττικής, ΠΗΧΑΣ Κλέαρχος στη Δ/ση Μελετών/ΥΔΤ, ΡΑΠΑΚΟΥΣΙΟΣ Αντώνιος στο Α.Τ. Άρτας, ΡΙΖΑΣ Ιωάννης στη Δ/ση Αστυν. Επιχ/σεων Αττικής, ΣΙΑΧΟΣ Ανδρέας στο Τμήμα Αγορανομίας Ν. Ιωνίας, ΣΙΜΟΓΛΟΥ Θεόδωρος στη Δ/ση Ασφάλ. Αττικής / Υποδ/ση Ναρκωτικών, ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος στο ΕΤΥΑΠ - ΤΑΥΑΠ, ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος στο Τμήμα Τροχαίας Αθήνας, ΤΖΑΛΑΚΩΣΤΑΣ Κων/νος στο Α.Τ. Αμφιλοχίας, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Νικόλαος στο Α.Τ. Καπανδριτίου, ΤΡΙΒΙΖΑΣ Κων/νος στη Δ/ση Ασφάλ. Αττικής, ΤΣΑΚΟΣ Σπυρίδωνας στη Δ/ση Μελετών/ΥΔΤ, ΤΣΕΣΜΕΤΖΗΣ Γεώργιος στο Τμήμα Τροχ. Κατερίνης, ΤΣΟΥΦΗΣ Χρήστος στο Α.Τ. Δοξάτου, ΧΑΛΔΟΣ Ευριπίδης στο Α.Τ. Κέρκυρας, ΧΑΜΑΛΕΛΗΣ Αδαμάντιος στη Δ/ση Μελετών/ΥΔΤ, ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ Ευτύχιος στη ΓΑΔΑ (Επιτελείο) και ΧΡΙΣΤΟΦΑΡΕΙΖΗΣ Χαράλαμπος στη Δ/ση Αστυν. Επιχ/σεων Αττικής.

Χορήγηση δανείων από το Ε.Τ.Ε.Χ.

α) Το Επικουρικό Ταμείο της πρώην Χωροφυλακής (ΕΤΕΧ), χορηγεί στους μετόχους και στους μεριδιούχους του προσωπικού, δάνειο για την αντιμετώπιση έκτακτων και επείγουσών αναγκών τους.

β) Το ποσό του δανείου, για μεν τους ασφαλισμένους (δηλ. ευρισκόμενους σε ενέργεια) ανέρχεται μέχρι τρεις (3) μηνιαίες αποδοχές (Βασικός μισθός + χρονοεπίδομα + Α.Τ.Α.) για δε τους μεριματούχους (συνταξιούχους) ανέρχεται μέχρι τρία (3) μηνιαία μερίσματά τους.

Η εξόφλησή του γίνεται σε 36 ισόποσες μηνιαίες δόσεις και επιβαρύνεται με επιτόκιο 15%, χαρτόσημο 3,6%, προμήθεια Εμπορικής Τράπεζας 1% και με φόρο επί του τόκου.

γ) Η χορήγηση γίνεται εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(1) Δεκαετής (Δέκα ετών) πραγματική ασφάλιση στο Ταμείο, και όχι 15ετής, που ίσχυε μέχρι την 28-2-89.

Διευκρινίζεται ότι ο χρόνος ασφάλισης του προσωπικού, που αποφοίτησε της Σχολής Αστυφυλάκων (πρώην Χωροφυλακής), λογίζεται από την ημερο-

μηνία της ονομασίας ως αστυφύλακα.

Ο χρόνος ασφάλισης του λοιπού προσωπικού, που αποφοίτησε από τις Σχολές Υπαξιωματικών - Αξιωματικών, με απευθείας εξ ιδιωτών κατάταξη, λογίζεται από το χρόνο της κατάταξής του.

(2) Οι λόγοι χορήγησης του δανείου είναι η ανάγκη επισκευής της υπάρχουσας οικίας και όχι της υπό κατασκευή, ο γάμος, ο τοκετός, η έξωση, ο θάνατος και η βαριά ασθένεια.

Οι λόγοι αυτοί είναι ικανοί για τη χορήγηση του δανείου και όταν ακόμη συντρέχουν σε κάποιο από τα μέλη της ίδιας οικογένειας του ενδιαφερόμενου ή της πατρικής του οικογένειας προκειμένου περί αγάμου. Στην τελευταία περίπτωση θα πρέπει η πατρική οικογένεια να είναι άπορη και να συντηρείται από τον ενδιαφερόμενο, η κατάσταση δε αυτή θα πρέπει να αποδεικνύεται από πιστοποιητικό κατάστασης και από βεβαίωση απορίας.

(3) Να μην οφείλεται υπόλοιπο παρόμοιου δανείου σε άλλο ασφαλιστικό φορέα (ΤΑΑΧ - ΤΑΟΧ - Μ.Τ.Σ. και Μ.Τ.Π.Υ.).

Απαιτούμενα δικαιολογητικά

α) Αίτηση του ενδιαφερόμενου με ένσημο χαρτοσήμανση δημοσίου, Μ.Τ.Σ. και τ. Χωροφ. αξίας 20 δρχ. (συνημμένο υπόδειγμα).

β) Αντίγραφο ΦΜ (Α' μέρος) από την υπηρεσία του, με χαρτοσήμανση όπως παραπάνω.

γ) Δήλωση του Ν. 1599/86 στην οποία να δηλώνει ότι δεν οφείλει δάνειο σε άλλο ασφαλιστικό ταμείο (Μ.Τ.Σ. - Μ.Τ.Π.Υ. - Τ.Α.Α.Χ. - Τ.Α.Ο.Χ.).

δ) Εκκαθαριστικό σημείωμα της τελευταίας του μισθοδοσίας.

ε) Το κατά περίπτωση δικαιολογητικό που να δικαιολογεί τη χορήγηση του αιτούμενου δανείου (ληξιαρχική πράξη γάμου - γέννησης τέκνου - ιατρική γνωμάτευση κ.λπ.).

ζ) Στην περίπτωση ασθένειας, θα πρέπει από την ιατρική γνωμάτευση να προκύπτει ότι, ο ασθενής έχει ανάγκη από εξωνοσοκομειακή ή άλλη θεραπεία που δεν καλύπτεται από το δημόσιο π.χ. φυσιοθεραπεία - λουτροθεραπεία - βοηθητικά όργανα αναπηρίας κ.λπ.

Για την επισκευή της κατοικίας απαιτείται σχετική βεβαίωση μηχανικού.

Οι προαναφερόμενες βεβαιώσεις θα φέρουν χαρτόσημο δημοσίου των 20 δρχ. και συμπληρωματικά μηχανόσημο 10 δρχ. η τελευταία.

στ) Ομόλογο συνάψεως του δανείου, με χαρτοσήμανση αξίας 40 δρχ.

Για περισσότερες πληροφορίες το προσωπικό μπορεί να απευθύνεται στο Ε.Τ.Ε.Χ. τηλ. 36.19.557 - 36.29.839

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ

Με την 2047269/5822/0022/31.5.89 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας (ΦΕΚ 423, Β' 1.6.1989) χορηγείται στεγαστικό επίδομα στο στρατιωτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, που χορηγήθηκε στους στρατιωτικούς των Ενόπλων Δυνάμεων με την αρ. Φ. 841.1/41/20708 3/1-12-1981 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθν. Άμυνας και Οικονομικών και στο ύψος που αναπροσαρμόζεται με τις σχετικές αποφάσεις.

Το εν λόγω επίδομα θα καταβληθεί σταδιακά ως εξής:

α) Το ένα τρίτο (1/3) από 1 Ιουνίου 1989.

β) Τα δύο τρίτα (2/3) από 1 Ιανουαρίου 1990.

γ) Το σύνολο από 1 Ιανουαρίου 1991.

Η απόφαση αυτή, που ισχύει από 1 Ιουνίου 1989 θα κυρωθεί με νόμο.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το δικαιούμενο ποσόν του στεγαστικού επιδόματος (τα 3/3) καθορίζεται ως εξής:

- 1) Άγαμοι Αρχιφύλακες και Αστυφύλακες, μη συμπληρώσαντες 6 έτη υπηρεσίας 7.334 δρχ.
- 2) Άγαμοι Αξ/κοί και Ανθ/μοι καθώς και άγαμοι Αρχιφύλακες και Αστυφύλακες, συμπληρώσαντες 6 έτη υπηρεσίας 12.224 δρχ.
- α. Έγγαμοι χωρίς παιδιά 17.115 δρχ.
- β. Έγγαμοι με 1-2 παιδιά 22.004 δρχ.
- γ. Έγγαμοι με 3 άνω παιδιά 24.450 δρχ.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ

ΘΕΜΑ: Λέγεται ότι η σωστή ενημέρωση μπορεί να δημιουργήσει σωστούς και ολοκληρωμένους πολίτες. Σήμερα όμως είναι δύσκολο να μιλήσουμε για ενημερωμένο πολίτη, αν και οι δυνατότητες για κάτι τέτοιο στην εποχή μας είναι πολύ περισσότερες. Αφού εξηγήσετε πώς αντιλαμβάνεσθε εσείς τη σωστή ενημέρωση και ποια είναι η σημασία της για τον άνθρωπο, να αναφέρετε σε ποιους, κατά τη γνώμη σας, λόγους οφείλεται το σημερινό πρόβλημα. Νομίζετε ότι μπορούμε να το ξεπεράσουμε και πώς;

Στο θέμα αυτό τίθεται ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, αυτό της ενημέρωσης του πολίτη. Κατά τον Αριστοτέλη (πολιτικά 125 5α 22) «πολίτης ορίζεται τω μετέχειν κρίσεως και αρχής»· για να ασκήσει λοιπόν τα δικαιώματά του και να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις και στα καθήκοντά του ο πολίτης, είναι φανερό η σπουδαιότητα και η αναγκαioτητα της σωστής ενημέρωσης. Ακόμη ως δεδομένο στο θέμα μας έχουμε την απουσία ολοκληρωμένης και αντικειμενικής ενημέρωσης, αν και οι σημερινές δυνατότητες κάνουν πιο εύκολο κάτι τέτοιο συγκριτικά με άλλες εποχές.

Ζητούνται: **α)** Η προσωπική άποψη για την έννοια της σωστής ενημέρωσης, **β)** η σημασία της για τον άνθρωπο, **γ)** οι λόγοι στους οποίους οφείλεται η ανυπαρξία της σήμερα και **δ)** αν μπορεί και πώς να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στο α' ερώτημα γιατί καθορίζοντας την ουσία της σωστής ενημέρωσης μπορούμε πιο εύκολα να διαπραγματευτούμε τα επόμενα ερωτήματα (όταν ξέρουμε ακριβώς τι ζητάμε, πιο εύκολα στη συνέχεια μπορούμε να διερευνήσουμε γιατί δεν υπάρχει αυτό, και πως θα το αποκτήσουμε).

Α. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΩΣΤΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Με τον όρο «σωστή ενημέρωση» εννοούμε τη γνωστοποίηση γεγονότων που συμβαίνουν σε εθνική και παγκόσμια κλίμακα έγκαιρα και σφαιρικά.

Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι λέγοντας σωστή ενημέρωση δεν εννοούμε την επιστημονική κατάρτιση του πολίτη σε όλα τα θέματα, κάτι το οποίο βέβαια είναι αδύνατο. Απλά να γνωρίζει τα προβλήματα, ώστε να μπορεί να διαμορφώνει υπεύθυνη γνώμη και να παρακολουθεί τις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις και να συμμετέχει ενεργά, όπου και όταν είναι απαραίτητο.

Η σωστή ενημέρωση πρέπει να διακρίνεται από: **α)** Αντικειμενικότητα, **β)** υπευθυνότητα, **γ)** πληρότητα, **δ)** να είναι έγκυρη και ακριβής, **ε)** να δίνεται

έγκαιρα, **στ)** να μην δέχεται παρεμβάσεις από κάθε είδους «κέντρα», **ζ)** να έχει κατάλληλη οργάνωση (ύπαρξη ειδικευμένου προσωπικού, γνώση θεμάτων κ.λπ.).

Β. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ

α) Βοηθάει το άτομο να ανταποκριθεί στο ρόλο του πολίτη. Πολίτης όχι ως δέκτης - εκτελεστής εντολών, ανενεργό κοινωνικό μέλος, αλλά συμμετοχος στις πολιτικές διεργασίες.

β) Είναι τεράστια η συμβολή της στην πνευματική - ιδεολογική ανανέωση.

γ) Στην απόκτηση κριτικής ικανότητας και ουσιαστικής γνώσης.

δ) Στην επικράτηση της διαλεκτικής, στοιχείο απαραίτητο για την ουσιαστική ενεργητική και δημιουργική συμμετοχή.

ε) Στην επίγνωση των κοινωνικών απαιτήσεων και στην κοινωνική προσαρμογή χωρίς προβλήματα.

στ) Στην επικοινωνία των ανθρώπων, αμοιβαία κατανόηση των λαών, στην ειρήνη.

ζ) Στην ποιότητα ζωής.

η) Η ενημέρωση είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ελευθερία και τη στήριξη της δημοκρατίας.

Γ. ΛΟΓΟΙ ΑΝΥΠΑΡΞΙΑΣ ΣΩΣΤΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Η ύπαρξη ή όχι της πλήρους και έγκαιρης ενημέρωσης είναι ευθύνη και καθήκον της πολιτείας και του πολίτη ταυτόχρονα. Στους δύο αυτούς βασικούς άξονες της κοινωνίας θα πρέπει να αναζητήσουμε τα βαθύτερα αίτια του προβλήματος.

1) Η πολιτεία με τα μέσα που διαθέτει και τους θεσμούς που η ίδια καθορίζει και συντονίζει, να παρέμβει (σε επιτρεπτά όρια βέβαια) προς τη σωστή κατεύθυνση.

2) Ο πολίτης με το έντονο προσωπικό του ενδιαφέρον, τη δραστηριότητά του, τη συμμετοχή του, πρέπει να την αναζητήσει.

Ας έχουμε υπόψη μας ότι η ενημέρωση είναι μια πολύμορφη διαδικασία που ολοκληρώνεται με την αδιάκοπη και ειλικρινή επικοινωνία πολίτη - κρά-

τους και πολιτών μεταξύ τους.

α) Υπάρχει έντονη αδιαφορία του πολίτη, έλλειψη προβληματισμού και συχνά κοινωνικής ευθύνης. Επειδή, όμως, το ενδιαφέρον εξαρτάται κυρίως από την παιδεία του ανθρώπου μπορούμε να εντοπίσουμε εδώ το πρόβλημα. Ο πολίτης ζει από μακριά τα σύγχρονα γεγονότα και τα πολιτικά φαινόμενα (κι ως τον αφορούν), γιατί δεν έχει εθιστεί στην αναζήτηση της αλήθειας, στο διάλογο.

β) Μεγάλο μερίδιο ευθύνης φέρουν οι δύο σημαντικότεροι φορείς κοινωνικοποίησης του ατόμου:

1) Οικογένεια, **2)** Σχολείο: Δεν ωθούν το άτομο προς την κοινωνική δράση, δεν υπάρχει η αδιάκοπη φροντίδα για κάτι τέτοιο.

γ) Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης συχνά ξεφεύγουν από τις βασικές αρχές λειτουργίας τους και από τα πλαίσια της δεοντολογίας τους. Στο βαθμό που ελέγχονται (οικονομικά ή πολιτικά) γίνονται κέντρα παραπληροφόρησης, απόκρυψης ή διαστρέβλωσης γεγονότων.

δ) Έτσι η διαλεκτική, σχέση κοινωνίας - ατόμου από τη φύση της, καταλήγει να είναι μονόπλευρη. Ο πολίτης λειτουργεί μόνο ως παθητικός δέκτης στοιχείων κι αδυνατεί να αντιληφθεί ουσιαστικά τον κοινωνικό του ρόλο.

ε) Ο έντονος καταναλωτισμός, χαρακτηριστικό γνώρισμα της σύγχρονης κοινωνίας, στρέφει το άτομο προς τα ανάλογα πρότυπα. Διαβρώνεται η προσωπικότητά του, αλλοτριώνεται.

στ) Η ύπαρξη προσωπικών προβλημάτων, αποτέλεσμα των σύγχρονων συνθηκών διαβίωσης· το άτομο οδηγείται στην εσωστρέφεια και την αδιαφορία.

ζ) Ο έντονος ατομικισμός που διαμορφώνεται από τον οικονομικό ανταγωνισμό. Η προσπάθεια ενημέρωσης, η έμφυτη διάθεση για γνώση και μάθηση («άνθρωπος φήσει του ειδήναί ορέγεται» κατά τον Αριστοτέλη) εξαντλείται σε ό,τι του είναι άμεσα ωφέλιμο.

η) Λόγοι πολιτικοί (ύπαρξη λογοκρισίας, κατευθυνόμενη πληροφόρηση, προπαγάνδα). Ο ανεινημέρωτος ή ο ελάχιστα ενημερωμένος πολίτης είναι πιο

εύπιστος (πολίτης - μάζα) και εύκολα μπορεί να υποταχθεί.

Θ) Η ανυπαρξία γενικότερης πνευματικής - πολιτιστικής κίνησης και υποδομής (ευθύνη πολιτείας και πολίτη). Όταν το βιβλίο και η σοβαρή συζήτηση θεωρούνται περιττά ή πολυτέλεια, κυριαρχεί η αδιαφορία, η άγνοια, ο αποπροσανατολισμός.

Δ. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Ενώ φαίνεται εύκολη η —θεωρητι-

κή— λύση του προβλήματος, δεν συμβαίνει το ίδιο και στην προσπάθεια υλοποίησης του στόχου. Απαιτείται να ξεπεραστούν πολλά προβλήματα, κυρίως τα σχετιζόμενα με την «παίδευση» του πολίτη.

α) Η πορεία προς τη σωστή ενημέρωση είναι πορεία προς την αλήθεια και τη γνώση.

β) Είναι αναγκαίο οι φορείς που προετοιμάζουν το άτομο για την ανάληψη του κοινωνικού ρόλου (οικογένεια, σχολείο κ.λπ.) να το οδηγήσουν υπεύθυνα προς την πορεία αυτή με την αδιάκοπη φροντίδα τους.

γ) Ακόμη απαιτείται αμοιβαία εμπιστοσύνη κι ανάπτυξη ειλικρινών σχέσεων μεταξύ πολιτείας - πολίτη.

δ) Δημιουργία ισχυρών και ώριμων συνειδήσεων, αυτογνωσία.

ε) Εθισμός στο διάλογο.

ΘΑΝ. Β. ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛ.ΑΣ.

Πραγματοποιήθηκαν από 20 έως 22.5.89 οι εισιτήριες εξετάσεις για την εισαγωγή στη Σχολή Αρχιφυλάκων 500 υποψηφίων αστυνομικών (470 άντρες και 30 γυναίκες).

Στο διαγωνισμό αυτό τα θέματα που κληρώθηκαν είναι:

1. ΕΚΘΕΣΗ

«Η συναίσθηση της ευθύνης και η σημασία της για την πρόοδο των ατόμων και των κοινωνιών».

2. ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

Α' ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ

1. ΑΠΑΘΗ (αρ. 386 Π.Κ.)

Β' ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Ο 16χρονος ανήλικος Α' σπάζει από απροσεξία το τζάμι του γείτονα Β' με την ποδοσφαιρική του μπάλα. Στη συνέχεια γίνεται αντιληπτός από το γείτονα αυτόν, ο οποίος τον καταδιώκει, τον συλλαμβάνει και τον κλείνει επί 3ωρο στο υπόγειο παρακείμενης απο-

θήκης. Ακολούθως, όταν τον αφήνει ελεύθερο, ο γείτονας με τα πόδια του προξενεί στον ανήλικο ελαφρές κακώσεις στο σώμα του.

Ερώτηση: Να χαρακτηρίσετε τη συμπεριφορά των Α' και Β', τυχόν ποινικής των ευθύνης και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

3. ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Α' ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

α. Ορισμός (αρ. 148 ΚΠΔ)

β. Χρόνος και τόπος που συντάσσεται η έκθεση (αρ. 149 ΚΠΔ).

Β' ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Αρχιφύλακας Παραγωγικής Σχολής της Ελληνικής Αστυνομίας ενεργεί προανάκριση για αυτόφωρο πλημμέλημα, χωρίς παραγγελία εισαγγελέα. Καλεί τον κατηγορούμενο ν' απολογηθεί. Ο κατηγορούμενος του ζητά να μελετήσει τα έγγραφα της προανάκρισης.

Ο Αρχιφύλακας κρίνει, ότι στην προκειμένη περίπτωση, από τη μελέτη των εγγράφων, θα βλαφθεί το έργο της ανάκρισης για την ανακάλυψη της αλήθειας.

Ερωτάται: Τι πρέπει να ενεργήσει, σύμφωνα με τον Κ.Π.Δ., ο Αρχιφύλακας. Αιτιολογήσατε επαρκώς την απάντησή σας.

4. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

α. Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων (αρ. 7 ΠΔ 96/86 - πειθαρχικό δίκαιο Αστυνομικού Προσωπικού).

β. Άδειες Αστυνομικού Προσωπικού, που προσωρινά μετακινείται, μετατίθεται ή εκκρεμεί σε βάρος του ποινική δίκη ή διοικητική εξέταση (αρ. 22 ΠΔ 27/86 «Άδειες προσωπικού Ελληνικής Αστυνομίας»).

ΕΙΣΙΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΟΛΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛ.ΑΣ.

Πραγματοποιήθηκαν από 8 μέχρι 13 Μαΐου οι εισιτήριες εξετάσεις για την εισαγωγή στο Τμήμα Υπαστυνόμων της Σχολής Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, 158 υποψηφίων αστυνομικών (152 άντρες και 6 γυναίκες).

Στον παραπάνω διαγωνισμό κληρώθηκαν τα θέματα:

1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

α. Σε ποιά είδη διακρίνονται οι μακρές αναρρωτικές άδειες.

β. Παραγραφή των πειθαρχικών παραπτωμάτων.

γ. Καθήκοντα - δικαιώματα προσωπικού (ειδικές υποχρεώσεις προσωπικού).

δ. Παράταση άδειας.

2. ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

«Απαγόρευση λειτουργίας καταστήματος και ποινικές κυρώσεις κατά των παραβατών του ΑΝ — 2520/40 «Περί Υγειονομικών διατάξεων» (άρθρα

6,7,8,9 του ίδιου Νόμου όπως ισχύουν σήμερα).

3. ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

α. Επίδοση σε πρόσωπα άγνωστης διαμονής.

β. Στον Αρχιφύλακα Α' ανατίθεται η εκτέλεση μιας καταδικαστικής απόφασης σε βάρος του φυγόποινου Β'. Βάσει της απόφασης συλλαμβάνεται μεν ο Β' αλλά ο ίδιος ισχυρίζεται ότι δεν είναι ο αναγραφόμενο στην απόφαση πρόσωπο. Ερωτάται:

Ποιές είναι οι υποχρεώσεις του Αρχιφύλακα Α' στην προκειμένη περίπτωση;

4. ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

α. Έννοια του εγκλήματος - υποδιαιρέσεις ανάλογα με το ύψος της προβλεπόμενης ποινής.

β. Ο Α' οδηγώντας το αυτοκίνητό του παρασύρει και τραυματίζει τον Β'. Κατόπιν αναπτύσσει ταχύτητα και προσπαθεί να απομακρυνθεί από τον τόπο του ατυχήματος. Τον αντιλαμβάνεται ο

μοτοσυκλετιστής τροχονόμος Γ' ο οποίος κατορθώνει να του ανακόψει την πορεία του και να τον αναγκάσει να σταματήσει. Ο Α' κατεβαίνει από το αυτοκίνητό του και πλησιάζοντας με επιθετικές διαθέσεις τον Γ' του λέει: «Τι θες ρε βλάκα, γιατί με σταματάς». Όταν ο Γ' του ζητά τα στοιχεία του, επιτίθεται εναντίον του, του σχίζει το χιτώνιο και τον κτυπά με γροθιές στο πρόσωπο. Ο Γ' καταφέρνει τελικά να τον συλλάβει και να τον οδηγήσει στο πλησιέστερο Αστυνομικό Τμήμα. Ερωτάται:

Ποιά εγκλήματα έχει διαπράξει ως προς τον Ποινικό Κώδικα ο Α'?

5. ΕΚΘΕΣΗ

«Όλοι συμφωνούν ότι οι νέοι άνθρωποι πρέπει να μάθουν ν' ασκούν κριτική. Με ποιές προϋποθέσεις νομίζετε ότι μπορεί να λειτουργήσει η κριτική σαν εποικοδομητικός για την κοινωνία παράγοντας»;

ΟΙ ΔΟΥΛΟΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Ο άχαρος θεσμός της δουλείας επικρατούσε σε ολόκληρη την αρχαία Ελλάδα. Κανείς από τους αρχαίους φιλοσόφους πήρε ποτέ αντίθετη θέση σε όλο το φάσμα της. Ο Πλάτων στην Πολιτεία αναφέρει ότι οι Έλληνες δεν πρέπει να χρησιμοποιούν για δούλους Έλληνες, αφήνοντας έτσι να εννοηθεί ότι ο θεσμός των «εισαγόμενων» δούλων είναι θεμιτός. Ανάλογη θέση παίρνει και ο Αριστοτέλης καθώς αναφέρει στα Πολιτικά του ότι το ανθρώπινο γένος διαιρείται από τη φύση του σε ελεύθερους και δούλους. Ο ίδιος θεωρεί δούλους όλους τους μη Έλληνες και κατά συνέπεια φυσικό δικαίωμα την υποδούλωσή τους. Ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι στα αρχαιότερα χρόνια δεν υπήρχαν δούλοι στην Ελλάδα. Όμως στα ομηρικά έπη γίνεται λόγος περί δούλων. Με τη διαφορά ότι οι δούλοι της εποχής εκείνης ήταν αιχμάλωτοι πολέμου (δορυάλωτοι) και υπηρετούσαν τους κατακτητές. Μάλιστα σε μια περίπτωση (Ομηρ. Οδυσ. Ο 483) συναντάμε αγοραπωλησία δούλων που προορίζονταν για τα σπίτια πλουσίων.

Στην αρχαία Ελλάδα υπήρχαν δύο κατηγορίες δούλων: οι δουλοπάροικοι και οι αργυρώνητοι. Στην πρώτη κατηγορία ανήκαν όσοι ζούσαν υπό καθεστώς ξένης κατοχής. Στην περίπτωση αυτή η γη τους περιερχόταν στους κατακτητές και την καλλιεργούσαν πληρώνοντας σ' αυτούς ορισμένο μίσθωμα με την υπόσχεση να τους υπηρετούν σε καιρό πολέμου. Οι κύριοί τους δεν μπορούσαν να τους πουλήσουν έξω από την πατρίδα τους, ούτε να τους χωρίσουν από την οικογένειά τους. Ακόμη θα πρέπει να σημειωθεί ότι τους επιτρεπόταν να αποκτούν ιδιοκτησίες. Δούλοι της κατηγορίας αυτής ήταν οι Είλωτες της Σπάρτης, οι Πενέσται της Θεσσαλίας, οι Βιθυνοί του Βυζαντίου, οι Καλλικύριοι των Συρακουσών, οι Μαρριανδυνοί της Ηράκλειας του Πόντου και οι Αφαμίται της Κρήτης. Οι αργυρώνητοι ή χρυσώνητοι δούλοι αποτελούσαν απόλυτη ιδιοκτησία των κυρίων τους και αντιπροσώπευαν τον κύριο όγκο του εργατοτεχνικού δυναμικού των μεγάλων πόλεων, όπως της Αθήνας, της Κορίνθου και άλλων. Στα μικρά και φτωχά αστικά κέντρα όπου οι κάτοικοι ζούσαν από τη γεωργία και την κτηνοτροφία, ο αριθμός των δούλων ήταν μικρός. Είναι χαρακτηριστικό ότι στις φτωχές περιοχές Φωκίδα και Λοκρίδα δεν υπήρχαν δούλοι.

Ο μεγαλύτερος αριθμός των δούλων προερχόταν από αγορά. Λίγοι γεννιούνταν στο σπίτι του κυρίου τους, επειδή οι γυναίκες ήταν λιγότερες σε σχέση με τους άνδρες δούλους. Ύστερα οι οικοδεσπότες είχαν συμφέρον να αγοράζουν μεμονωμένους δούλους σε φτηνές τιμές, παρά να συντηρούν τις οικογένειές τους μέσα στο σπίτι τους. Ο δούλος που γεννιόταν στο σπίτι του κυρίου του ονομαζόταν «οικότριψ». «Οικότης» ονομαζόταν όποιος προερχόταν από αγορά και «αμφιδούλος» όποιος καταγόταν από γονείς δούλους. Αν οι γονείς ήταν και οι δύο «οικότριβες», τα παιδιά τους ονομάζονταν «οικοτρίβαιοι».

Σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο των αρχαίων Ελλήνων, όσοι εχθροί αιχμαλωτιζόνταν στον πόλεμο, περιέρχονταν στην ιδιοκτησία του νικητή και αποκτούσαν την ελευθερία

τους με την καταβολή λύτρων. Όπως προκύπτει από τα λεγόμενα κάποιου Τίμαιου στους δειπνοσοφιστικούς διαλόγους του Αθήναιου, οι Χιώτες ήταν οι πρώτοι που ασχολήθηκαν συστηματικά με το δουλεμπόριο. Στην πόλη της Χίου οι δούλοι υπερτερούσαν αριθμητικά από τους ελεύθερους πολίτες περισσότερο από κάθε άλλη Ελληνική πόλη, με εξαίρεση βέβαια τη Σπάρτη. Στα αρχαιότερα χρόνια ο μεγαλύτερος αριθμός δούλων προερχόταν από την πειρατεία. Η κυριότερη «δουλοπαραγωγός» πηγή ήταν οι Ελληνικές αποικίες της Μ. Ασίας, που εύρισκαν συχνά αφορμές για να συγκεντρώνουν δούλους από τα ενδότερα της περιοχής. Μεγάλος αριθμός δούλων προερχόταν και από τη Θράκη, όπου σύμφωνα με τον Ηρόδοτο οι ίδιοι οι γονείς πουλούσαν τα παιδιά τους.

Η αγορά δούλων γινόταν σε ορισμένο χώρο που ονομαζόταν «κύκλος», επειδή οι προοριζόμενοι για πώληση στέκονταν όρθιοι σε κυκλική διάταξη. Πολλές φορές στέκονταν σε μια πέτρα που ονομαζόταν «πρατήρ λίθος». Στην Αθήνα η «δουλοπρασία» γινόταν συνήθως την τελευταία ημέρα του κάθε μήνα. Η τιμή των δούλων διαμορφωνόταν ανάλογα με την ηλικία, τη μυική δύναμη και άλλα ιδιαίτερα προτερήματά τους. Κατά τον Ξενοφώντα οι τιμές κυμαίνονταν από μισή μέχρι δέκα μνας. Ωστόσο υπήρχαν και εξαιρέσεις. Σε μια περίπτωση αναφέρεται ότι ο Αθηναίος Νικίας, ο γιος του Νικήρατου, αγόρασε ένα δούλο για να επιστατεί τα μεταλλεία του στο Λαύριο, πληρώνοντας ένα ολόκληρο τάλαντο.

Η γνώση τέχνης από ένα δούλο είχε μεγάλη επίδραση στην τιμή αγοράς του. Ο Boeckh (Πολιτ. Οικον. Αθην. Α') υπολογίζει ότι η αξία ενός δούλου μεταλλουργού κυμαίνονταν από 125 μέχρι 150 δραχμές. Με την ευκαιρία θα πρέπει να σημειωθεί ότι από τους 32 ή 33 μαχαιροποιούς δούλους του πατέρα του Δημοσθένη, μερικοί άξιζαν πέντε, άλλοι έξι και ο κατώτερος περισσότερες από τρεις μνας. Εξ άλλου οι 20 κατασκευαστές κρεβατιών του ίδιου, άξιζαν όλοι μαζί 40 μνας. Αντίθετα με τους χειρωνακτες δούλους, μεγάλη αξία είχαν οι εταίρες, οι αυλητρίδες και οι κιθαρωδοί. Μια από αυτές, η Νέαιρα, πουλήθηκε 30 μνας, όπως αναφέρει ο Δημοσθένης στον ομώνυμο λόγο του.

Στην Αθήνα ο αριθμός των δούλων ήταν πολύ μεγάλος. Σύμφωνα με την απογραφή που έκανε το 309 π.Χ. ο Δημήτριος ο Φαληρέας, σε ολόκληρη την Αττική ζούσαν 21.000 ελεύθεροι, 10.000 μέτοικοι και 400.000 δούλοι. Μερικοί συγγραφείς διορθώνουν τον τελευταίο αριθμό σε 40.000, υποθέτοντας ότι κάποιος από τους αντιγραφείς των κωδίκων πρόσθεσε από παραδρομή ένα μηδενικό παρπάνω. Άλλοι συγγραφείς όπως ο Boeckh και ο Klenton θεωρούν τους αριθμούς αυτούς ως αναποκρινόμενους με την πραγματικότητα με την παρατήρηση ότι η απογραφή αυτή περιλάμβανε μόνο τους άνδρες ελεύθερους, μέτοικους και πολεμιστές και όλους τους δούλους κάθε φύλου και ηλικίας, επειδή τους θεωρούσαν ως κτήματα. Ο Boeckh υπολογίζει την αναλογία στην Αττική ελευθέρων και

δούλων 1 προς 4 ενώ ο Κλέντον 1 προς 3. Ανεξάρτητα από όλα αυτά, το βέβαιο είναι ότι ο αριθμός των δούλων ήταν συντριπτικά μεγαλύτερος από τον αριθμό των ελεύθερων. Αρκεί να σημειωθεί ότι κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο, μόλις οι Σπαρτιάτες κατέλαβαν τη Δεκέλεια, αυτομόλησαν σ' αυτούς είκοσι χιλιάδες δούλοι των Αθηναίων, όπως αναφέρει ο αντικειμενικός στη γραφή του Θουκυδίδη. Μεγάλος ήταν ο αριθμός δούλων και σε άλλες πόλεις. Κατά τον Τίμαιο, η Κόρινθος είχε 400.000 δούλους και κατά τον Αριστοτέλη η Αίγινα 470.000. Στην Αίγινα οπωσδήποτε ο αριθμός των δούλων θα ήταν μεγάλος, ιδιαίτερα κατά την περίοδο που η Αθήνα δεν είχε γίνει ακόμη κέντρο του ελληνικού εμπορίου.

Από τον Αριστοφάνη (Πλουτ.) μαθαίνουμε ότι και ο φτωχότερος Αθηναίος πολίτης είχε δούλο για να φροντίζει το σπίτι του. Ο Πλάτων στην Πολιτεία του αναφέρει ρητά ότι μερικοί είχαν 50 δούλους. Από άλλη πηγή (Λυσ. Ερατοσθ.) μαθαίνουμε ότι στην Αθήνα ο Λυσίας και ο Πολέμαρχος είχαν 120 δούλους, ο Φιλημονίδης 130, ο Ιππόνικος 600, και ο Νικίας 1.000 που τους χρησιμοποιούσε μόνο στα μεταλλεία του. Οι δούλοι, όταν εργάζονταν για δικό τους λογαριασμό, πληρώνονταν γι' αυτό κάθε ημέρα από τον κύριό τους. Ο τελευταίος πολλές φορές μίσθωνε για λογαριασμό άλλων* Οι κωπηλάτες των πλοίων ήταν δούλοι. Ωστόσο ο Θουκυδίδης αναφέρει ότι η «Πάραλος» είχε για πλήρωμα ελεύθερους, το πιθανότερο επειδή ήταν το ιερό πλοίο των Αθηναίων και έπρεπε να γίνει σ' αυτό κάποια διάκριση.

Με την ευκαιρία θα πρέπει να σημειωθεί ότι όσοι δούλοι υπηρετούσαν στα πλοία, ανήκαν στο δημόσιο ή σε ιδιώτες που τους παραχωρούσαν σε αυτό με ορισμένο μισθό. Πολλοί διατηρούσαν για το σκοπό αυτόν ολόκληρους στρατώνες δούλων (δουλητήρια) και από τους μισθούς τους αποκόμιζαν τεράστια κέρδη. Πολλοί δούλοι εργάζονταν στα μεταλλεία, οι περισσότεροι με μίσθωση. Από απόσπασμα του Αθηναίου Υπερείδη, που διασώθηκε με την παράθεσή του στο Λεξικό Σουΐδα, προκύπτει ότι 150.000 δούλοι εργάζονταν σε μεταλλουργικές και γεωργικές εργασίες. Από ευρήματα στις στοές των αρχαίων λατομείων του Λαυρίου, διαπιστώθηκε ότι οι δούλοι μεταλλουργοί εργάζονταν σέρνοντας στα πόδια τους αλυσίδες.

Μια και ο λόγος για δεσμά, σημειώνεται ότι αν δραπετεύε ένας δούλος, ο κύριός του ήταν υποχρεωμένος να πληρώσει ορισμένα χρήματα, τα ονομαζόμενα «σώστρα» για την ανεύρεση και ανάκτησή τους. Όσοι δούλοι εργάζονταν στα χωράφια, βρίσκονταν κάτω από την επιτήρηση επιστάτη, όταν ο κύριός τους κατοικούσε στην πόλη. Οι λεγόμενοι οικιακοί δούλοι βρίσκονταν κάτω από την επιτήρηση του διαχειριστή (ταμία) του σπιτιού.

Για τους δούλους είχε καθιερωθεί ασφάλιση, όχι βέβαια όπως ακριβώς την εννοούμε σήμερα, αλλά για την προστασία του οικονομικού συμφέροντος των κυρίων τους. Πρώτος ο Αντιγένης ο Ρόδιος επινόησε την καθιέρωση ενός ετήσιου ασφαλιστικού τέλους ύψους 8 δραχμών για κάθε δούλο, όταν πήγαινε στον πόλεμο, αναλαμβάνοντας την υποχρέωση να το καταβάλει με την αξία του στον κύριό του αν αυτομολούσε στους εχθρούς. Με την ευκαιρία θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι δούλοι των Αθηναίων δεν ακολουθούσαν τις εκστρατείες ένοπλοι όπως οι

Είλωτες της Σπάρτης και οι Πενέσται της Θεσσαλίας. Εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν έγινε μόνο στη μάχη του Μαραθώνα και στη ναυμαχία των Αργινουσών.

Η μεταχείριση των δούλων στην Ελλάδα ήταν κάπως καλύτερη από εκείνη που τους επιφύλασσαν οι Ρωμαίοι. Την εξαίρεση αποτελούσε η Σπάρτη, όπου σύμφωνα με τον Πλούταρχο, υπήρχε το δόγμα ότι «το ελεύθερον μάλιστα ελεύθερον είναι και το δούλον μάλιστα δούλον». Στην Αθήνα οι δούλοι είχαν κάποια ελευθερία. Όταν έμπαινε ο δούλος για πρώτη φορά στο σπίτι του κυρίου του, τον έρπαιναν με ξηρούς καρπούς (που τους ονόμαζαν «καταχύσματα») όπως ακριβώς γινόταν κατά την είσοδο των νεογμών στο καινούργιο τους σπίτι. Η ζωή και το πρόσωπο του δούλου προστατευόταν από τους νόμους. Όποιος έδερνε ή κακομεταχειριζόταν με άλλο τρόπο το δούλο του, υπαγόταν στις διατάξεις της «περί ύβρεως γραφής». Ακόμη θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο δούλος δεν θανατωνόταν χωρίς δικαστική απόφαση. Όποιος ήθελε να αποφύγει τη σκληρότητα του κυρίου του, ζητούσε άσυλο ναό του Θησέα. Όσοι κατέφευγαν εκεί, είχαν το δικαίωμα να ζητήσουν να πωληθούν σε νέο κύριο («πράσιν αιτείσθαι»). Παρ' όλα αυτά το πρόσωπο του δούλου δεν είχε αναγνωριστεί το ίδιο ιερό με το πρόσωπο του ελεύθερου πολίτη. Γι' αυτό τα εγκλήματά τους τιμωρούνταν με σωματικές ποινές που αποτελούσαν την έσχατη τιμωρία για τους ελεύθερους. Μια άλλη χαρακτηριστική διαφορά συναντάμε και στη μαρτυρία του δούλου που δεν την ζητούσαν με όρκο, αλλά με βασανισμούς.

Όπως αναφέρει ο Πλάτων στους Νόμους του, οι δούλοι πολλές φορές στασίαζαν. Οι περισσότερες στάσεις γίνονταν από τους εργαζόμενους στα μεταλλεία, επειδή εκεί τους μεταχειρίζονταν σκληρότερα. Σε μια τέτοια περίπτωση οι δούλοι μεταλλωρύχοι του Λαυρίου σκότωσαν τους φύλακές τους και αφού κατέλαβαν το Σούνιο παρέμειναν για αρκετό καιρό εκεί πραγματοποιώντας καταστροφικές επιδρομές στο εσωτερικό της Αττικής. Γνωστή είναι ακόμη και η εξέγερση των ειλωτών της Σπάρτης κατά τον τελευταίο Μεσσηνιακό πόλεμο. Μια δυναμική εξέγερση που θα τους οδηγούσε στην κατάλυση της εξουσίας αν δεν δείλιαζαν την τελευταία στιγμή καθώς βρέθηκαν μπροστά από τις πύλες της Σπάρτης αντιμέτωποι με την «Κρυπτεία» όπως ονομαζόταν το ειδικό εκείνο στρατιωτικό - αστυνομικό σώμα για την καταστολή των εξεγέρσεων και κάθε άλλου είδους κοινωνικής αναταραχής.

Στην Αθήνα οι δούλοι απελευθερώνονταν λιγότερο συχνά από ότι στη Ρώμη. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι είναι αμφίβολο αν αυτό γινόταν μετά την παρέλευση κάποιου συγκεκριμένου χρόνου, καθώς συμπεραίνουν μερικοί ερμηνεύοντας τα γραφόμενα του Πλαύτου (Cas. II 5.7.). Το βέβαιο πάντως είναι ότι όσοι απελευθερώνονταν δεν γίνονταν αμέσως πολίτες (όπως συνέβαινε στη Ρώμη) αλλά μέτοικοι. Οι ελευθερούμενοι υποχρεώνονταν να έχουν για προστάτη τον πρώην κύριό τους και να εκπληρώνουν κάποιες υποχρεώσεις απέναντί του. Όσοι δεν συμμορφώνονταν διώκονταν σύμφωνα με την διαδικασία της «απροστασίου δίκης» και όταν καταδικάζονταν υποβάλλονταν και πάλι στην δοκιμασία της «δουλοπροστασίας». Για την δίκη αυτή ίσως μας δοθεί η ευκαιρία να ασχοληθούμε σε επόμενο σημείωμα.

ΑΓΥΡΤΕΣ... ΑΡΧΑΙΟΙ

Ο χαρακτηρισμός «αγύρτης» είναι γνωστός και στη σύγχρονη αστυνομική ορολογία. Η καταγωγή της λέξης εί-

ναι αρχαία. Πιο συγκεκριμένα προέρχεται από το αιολικό «άγυρις» (πρβλ. αγορά, ομήγυρις). Αγύρτες ονομάζονταν

οι περιπλανώμενοι στις αγορές και άλλα πολυσύχναστα μέρη, όπου εξαπατούσαν τους αφελείς με μαγείες, προφητείες και άλλα τεχνάσματα εισπράττοντας χρήματα.

Ειδικότερα με το χαρακτηρισμό αυτόν ήταν γνωστή μια τάξη ιερωμένων που περιφέρονταν στις ελληνικές πόλεις ζητώντας ελεημοσύνη («αγυρτάζειν») υποτίθεται για τους θεούς που υπηρετούσαν. Για να γίνουν περισσότερο πειστικοί μετέφεραν στους ώμους τους ή πάνω σε ζώα ομοιώματα των θεών αυτών. Σύμφωνα με όσα αναφέρει ο Ηρόδοτος, η αγυρτεία του είδους αυτού είχε την προέλευσή της από την Ανατολή και σχετιζόταν με την λατρεία της Ίσιδος, της Ωπιδός και της Άργης. Όσοι δήλωναν ότι είχαν ιεραρχική σχέση με την μητέρα των θεών Ρέα, διακρίνονταν με το πρόσθετο χαρακτηρισμό «μητραγύρται».

Γνωστός ήταν ακόμη και ο χαρακτηρισμός «μηναγύρτης», επειδή οι θεοκαπηλικές εξορμήσεις αγυρτών γίνονταν κάθε μήνα. Αλλιώς τι θα γίνονταν τόσοι αφελείς χωρίς αυτούς; Κοντά στ' άλλα αναλαμβάναν να ξυλοφορτώνουν και τους εχθρούς των όσων τους πλήρωναν, δικαιώνοντας έτσι ιστορικά τους γνωστούς σημερινούς... «μπράβους». Αν είναι δυνατόν...

Ακόμη υπόσχονταν —με το αζημίωτο πάντα— ότι με τη μεσιτεία τους στους θεούς απαλλάσσονταν από τις αμαρτίες τους ζωντανοί και πεθαμένοι. Η απέχθεια που είχαν οι αρχαίοι στους αγύρτες, φαίνεται στον «Οιδίποδα» του Σοφοκλή, όπου (στίχος 387) ο πρωταγωνιστής αποκαλεί τον μάντη Τειρεσία «μάγον τοιόνδε μηχανορράφον (...) δόλων αγύρτην». Άγνωστο πότε ακριβώς, οι ιερωμένοι αγύρτες πέρασαν την Αδριατική και έκαμαν την εμφάνισή τους στις Ρωμαϊκές επαρχίες, αν κρίνουμε από τα γραφόμενα του Κικέρωνα στη γνωστή πραγματεία του για τους νόμους.

Η αγυρτεία ήταν επόμενο να εισχωρήσει και στην «πιάτσα», όπως θα λέγαμε σήμερα. Οι επαγγελματίες του είδους είχαν «στήσει» διαφορετικά τη «μηχανή» τους. Να πως «κουσουμάριζαν τη φτιάξη τους», όπως θα έλεγε έ-

νας σημερινός ομότεχνός τους: Πρώτα έπειθαν τους αφελείς ότι... «θα την κάμουνε λαχείο» (σ.σ. σε τέτοια κείμενα ταιριάζουν λέξεις της ντόπιας «αργκώ» που ανεξήγητα πολυχρησιμοποιείται τα τελευταία χρόνια από τους νεοέλληνες για επίδειξη(;) πνεύματος). Ας είναι... Μιλούσαμε λοιπόν περί... «λαχείου». Οι κοσμικοί αγύρτες έλεγαν πως μπορούν να προβλέψουν το μέλλον των ανθρώπων. Οι «χρησμοί» δεν ήταν τίποτε άλλο παρά βραχύλογα αισιόδοξα κείμενα, άλλοτε αυτοσχέδια και άλλοτε προερχόμενα από αντιγραφή στίχων γνωστών ποιητών. Τα κείμενα αυτά ήταν γραμμένα πάνω σε κλήρους, που είχαν τοποθετηθεί μέσα σε μια φιάλη. Μόλις ο ενδιαφερόμενος αφελής κατέθετε τον οβολό του ανασυρόταν ο μαγικός κλήρος και διαβαζόταν σε επήκοο και των άλλων αφελών ή αργόσχολων και όλοι έμεναν ευχαριστημένοι...

Μια άλλη «μηχανή» των αγυρτών ήταν ο περίφημος «αγυρτικός πίναξ», γνωστός και ως «αγυρτική σανίς». Επρόκειτο για μια κοινή σανίδα, πάνω στην οποία ήταν χαραγμένα λήμματα ευοίωνης «τύχης» σε πολλές παραλλαγές. Ο ενδιαφερόμενος δεν είχε παρά να αφήσει ένα σφαιρίδιο να κυλήσει πάνω στη σανίδα. Ο στίχος όπου σταματούσε το σφαιρίδιο φανέρωνε το ευχάριστο ζητούμενο πάνω στο «θαυματοουργό» ξύλο που διαδραμάτισε το ρόλο της «σανίδας σωτηρίας» των όσων παράδερναν μέσα στο πέλαγος της προαιώνιας ανθρώπινης αφέλειας. Και ύστερα σου λένε γιατί κάνουν σήμερα χρυσές δουλειές οι καφετζούδες, οι χαρτορίχτρες και ένα σωρό ακόμη αγύρτες και αγύρτισσες που έχουν αναγάγει το «παπατζηλίκι» τους σε επιστήμη...

Ερριανστής

- επ. Επίσης Ζησιάδης, Ποινική Δικονομία έκδ. τρίτη τ. Β. σελ. 229, Πλημ. Καθ. 208/54 Ποιν. Χρ. Δ' 503, σχόλιο Ν.Ρ. στην Πλημ. Καλ. 400/52 Ποιν. Χρ. Γ' 138, σχόλιο Θ.Μ. στην Πλημ. Εδ. 31/53 Ποιν. Χρ. Γ' 545, ΑΠ 1569/83 Ποιν. Χρ. ΛΔ 519 με σχόλιο Καρρά. Επίσης Εφ. Αθ. 239/61 Ποιν. Χρ. ΙΒ 39, κατά την οποία η κλήση του κατηγορούμενου για απολογία δεν είναι απαραίτητη, εφόσον δεν είναι γνωστή η διαμονή του κατηγορούμενου και ορθά ο ανακριτής περάτωσε την ανάκριση με έκδοση εντάλματος συλλήψεως. όμοια Δέδες. Ποινική Δικονομία έκδ. 1978 σ. 390.
9. Βλ. Μπουρόπουλος, ό.π. σ. 212 σημ. 9.
10. Βλ. Διάτ. Ανακρ. Πειρ. 181/84 Ποιν. Χρ. ΛΔ 551 που διαφωνεί με εισαγγελική πρόταση για έκδοση εντάλματος σύλληψης κατά του κατηγορούμενου που δεν προσέρχεται σε απολογία.
11. Βλ. Ζησιάδης, ό.π. τ. Β σ. 234, 235. Επίσης Πλημ. Αθ. 853/74 Ποιν. Χρ. ΚΔ 217 όπου δεν συνιστά απάτη σε δικαστήριο η επιδίωξη της αθώωσης από τον ίδιο τον κατηγορούμενο με χρήση ψευδών ή πλαστών αποδεικτικών μέσων. όμοια Πλημ. Αθ. 5148/81 Ποιν. Χρ. ΛΒ 437 με περαιτέρω παραπομπές στην επιστήμη.
12. Υπεύθυνη δήλωση του ν. 105/69 που υπογράφει ο κατηγοούμενος ενώπιον προανακριτικού υπάλληλου δεν συνιστά απολογία — ενδεχόμενη ευθύνη του προανακριτικού υπάλληλου για κατάχρηση εξουσίας Πλημ. Αθ. 5148/81

- Ποιν. Χρ. ΛΒ 436.
13. ΑΠ 84/66 Ποιν. Χρ. ΙΣΤ' 230, ΑΠ 192/76 Ποιν. Χρ. ΚΣΤ 632, ΑΠ 988/76 Ποιν. Χρ. ΚΖ 339, Εφ. Πειρ. 129/84 Ποιν. Χρ. ΛΔ 541, ΑΠ 1911/83 Ποιν. Χρ. ΛΔ 670.
14. Βλ. σχόλιο Καρρά στην ΑΠ 1911/83 Ποιν. Χρ. ΛΔ 670, 671 όπου επικρίνεται η θέση της νομολογίας.
15. Βλ. Καρρά ό.π. σ. 671.
16. Βλ. ΑΠ 229/60 Ποιν. Χρ. Ι 467 κατά την οποία ο κατηγορούμενος είναι ελεύθερος μεν να πει ό,τι θέλει για να υπερασπίσει τον εαυτό του, όχι όμως και να αδικοπραγήσει. Δεν επιτρέπεται να παραπλανάει το δικαστήριο χρησιμοποιώντας απατηλά μέσα, όπως είναι ένα πλαστό έγγραφο.
17. Βλ. ΑΠ 382/83 Ποιν. Χρ. ΛΓ 806, ΑΠ 1126/83 Ποιν. Χρ. ΛΣΤ 982.
18. Βλ. ΑΠ 161/67 Ποιν. Χρ. ΚΑ 464, ΑΠ 262/73 Ποιν. Χρ. ΚΓ 489.
19. Βλ. ΑΠ 233/57 Ποιν. Χρ. Ζ 448, ΑΠ 463/71 Ποιν. Χρ. ΚΒ 34, ΑΠ 1124/82 Ποιν. Χρ. ΛΓ 398.
20. Βλ. ΑΠ 1028/75 Ποιν. Χρ. ΚΣΤ 387, ΑΠ 1223/86 Ποιν. Χρ. ΛΣΤ 980.
21. Βλ. ΑΠ 705/73 Ποιν. Χρ. ΚΓ 783.
22. Βλ. ΑΠ 895/72 Ποιν. Χρ. ΚΓ 126, ΑΠ 349/74 Ποιν. Χρ. ΚΔ 653 επίσης Μπουρόπουλος, Ερμηνεία ΚΠΔ 1951 σ. 400 σημ. α.

36ο Ράλι «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ»

Το τετράημερο 28 με 31 Μαΐου έγινε για μια ακόμα φορά (36η) το Ράλι «Ακρόπολις», το πιο φημισμένο και «σκληρό» Ράλι του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος. Φέτος, μετά τις 42 δύσκολες ειδικές διαδρομές και τα 1880 χιλιόμετρα του αγώνα, μόνο τα 40 από τα 97 αυτοκίνητα που είχαν ξεκινήσει κατάφεραν ν' ανέβουν στη ράμπα του τερματισμού.

Πάνω στα ελληνικά βουνά, στις μάχες των αγωνιστικών αυτοκινήτων με τη σκόνη, τις πέτρες, τα νεροφαγώματα και τις υψηλές θερμοκρασίες, οι τροχονόμοι μας συνέβαλαν καθοριστικά ώστε και το φετινό ράλι να τελειώσει χωρίς κανένα σοβαρό και δυσάρεστο ατύχημα.

